

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ * 24 * ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ - ΠΟΣΕΙΔΕΩΝ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2003 * ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ * ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32

Γῆς παῖς εἰμί καί Οὐρανοῦ ἄστερόεντος

7 €

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΤΡΟΠΗ - Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΙΑΧΩΒΑ - ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ - ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΗ

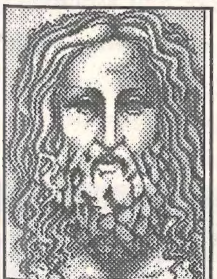
Η ΣΙΩΠΗ ΣΤΟΥΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Σ. Νάγου

ΠΕΡΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ-ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

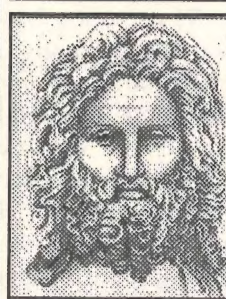
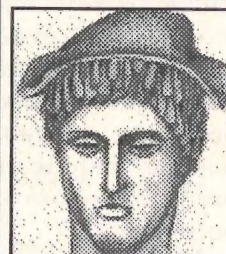
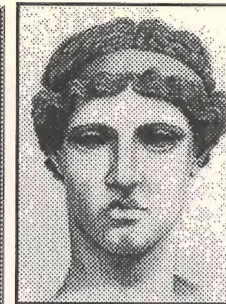

εἰς δόξαν τῶν ἱερῶν
ἀριθμῶν καὶ νόμων
καὶ τῶν ἐφόρων αὐτῶν,
ἀθανάτων
Ἑλλήνων Θεῶν

περιεχόμενα

⦿ ΑΠΟΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ	σ. 3
⦿ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΠΑΙΟΥ	σ. 9
⦿ ΑΠΟΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΡΩΩΝ	σ. 14
⦿ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ	σ. 29
⦿ ΣΙΩΠΗ ΣΤΟΥΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥΣ	σ. 40
⦿ ΠΕΡΙ ΑΡΗΟΚΡΑΤΟΥΣ	σ. 44
⦿ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ	σ. 46
⦿ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ-ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΗ	σ. 51
⦿ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟ- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΟΣ	σ. 60
⦿ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ	σ. 62
⦿ ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ	σ. 66
⦿ Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ	σ. 76
⦿ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΝΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΟΥΝ;	σ. 81
⦿ ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ	σ. 86
⦿ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ	σ. 96
⦿ Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΙΑΧΩΒΑ	σ. 100

7 ΑΘΗΝΑ

8 ΑΦΡΟΔΙΤΗ

9 ΑΠΟΛΛΩΝ

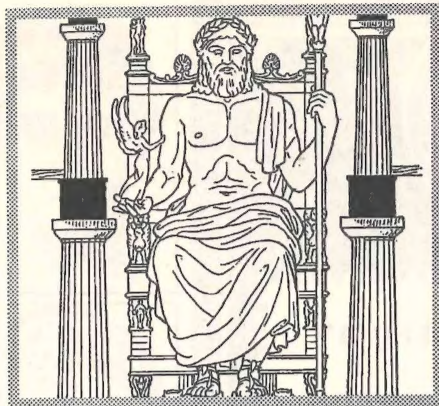
10

ΕΡΜΗΣ

ΖΕΥΣ

ΔΗΜΗΤΡΑ

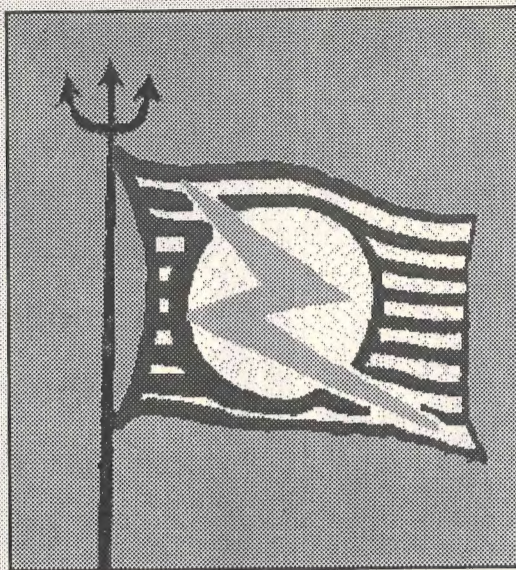
ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἡ Χειμερινή Τροπή τοῦ Ἡλίου εορτάζεται τὴν 22α Δεκεμβρίου. Κατὰ τὴν ἡμερομηνία αὐτὴν ὁ Ἥλιος εἰσέρχεται στὸν ἀστερισμὸ τοῦ Αἰγόκερω καὶ ἔτσι εἰσερχόμαστε ἀστρονομικά στὴν ἐποχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἡ Χειμερινή Τροπή συμβολίζει τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ ἡ ὁποία ἔφθασε στὰ ὅρια τῆς διανοήσεως. Τότε αὐτὴ γίνεται ἱκανὴ νὰ ἐκδηλώσει τὴς κατάλληλες δυναμικότητες ποὺ θὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ ἔλθει σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Οὐρανὸ ὥστε νὰ ἐκδηλωθεῖ σ' αὐτὴν ἡ ἱκανότητα πρὸς ἀπόκτηση μεγαλύτερας γνώσεως. Ἡ γνώση αὐτὴ θὰ τὴν φέρει σὲ κατάσταση νὰ γνωρίσει τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς τῆς προόδου καὶ ἀνόδου. Ἐπίσης γίνεται ἱκανὴ νὰ ἐκδηλώσει τὰ σπέρματα τῶν Ἰδεῶν στὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα.

Ἡ περίοδος ἀπὸ τὴν Χειμερινή Τροπή μέχρι τὴν Ἑαρινή Ἰσημερία συμβολίζει τὴν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀποβάλλει τὰ πάθη καὶ ὁδεύει πρὸς τὴν πνευματικὴ τῆς ἀναγέννηση, ἡ ὁποία θὰ λάβει χώρα κατὰ τὴν ἑαρινή Ἰσημερία. Στὸ φυτικό ἐπίπεδο γίνεται ἡ ἐκκόλαση καὶ ἡ βλάστηση τῶν σπερμάτων δηλαδὴ ἡ γέννηση νέων φυτῶν μέσα στὸ γόνιμο ἀπὸ τὴς βροχῆς τοῦ φθινοπώρου ἔδαφος. Συνεπῶς εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς φυτικῆς ζωῆς καὶ βλάστησεως αὐτῆς.

Τὸ Ἰδεοθέατρον μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ εορτασμοῦ τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἡλίου, εὐχεται πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστες του ὅπως ὁ πνευματικὸς Ἥλιος τοὺς χαρίσει περισσότερο Φῶς καὶ ἡ μητέρα Γῆ περισσότερα ἀγαθὰ.

Ἰδεοθέατρον

τριμηνιαία ἔκδοσις

Ἔτος ΣΤ' Ἀρ. Τεύχους 24,
Δεκέμβριος 2003

Γραφεῖα: Στουρνάρα 57 104.32 Ἀθῆναι,

Τηλ.: 210.52.37.543,

Τηλεομοίωτυπον (φάξ): 210.52.26.694

Ἰστοσελίδα: [http:// www.ideothetron.gr](http://www.ideothetron.gr)

Τιμὴ τεύχους 7 ΕΥΡΩ

ΓΙΑ ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ, ἀποστείλατε ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ (28 ΕΥΡΩ) στὸ ὄνομα ἸΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 104.32 ΑΘΗΝΑ/ ἢ καταθέσατε 28 ΕΥΡΩ στὴν Alpha Bank Ἀρ. Λογαριασμοῦ 104. 002. 786. 016. 548

στὸ ὄνομα: Ἀντ. Ἀναστασάκης ἢ τηλεφωνήσατε στὸ 210. 52. 37. 543
Συνδρομὴς ἐξωτερικοῦ: 56 ΕΥΡΩ.
Τὰ κείμενα, ὅπως καὶ ἡ γλῶσσα κάθε δημοσιεύματος ἀπηχοῦν τὴς ἀπόψεις τοῦ ἐκάστοτε γράφοντος.

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης - Διευθυντής:
Ἀντ. Ἀναστασάκης - Ραδάμανθυς

Καλλιτεχνικὴ ἐπεξεργασία: Δήμ. Μουστάκης
Στοιχειοθεσία-Διορθώσεις: Εὐρυνόμη Γαβρί

Ἐκτύπωση: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου
Δ. Σιταῖς, Λευκάδος 9 Μοσχάτο
ISSN 1108-832 X

**Δωρίσατε μία συνδρομὴ
στοὺς φίλους σας!**

Σ. Νάγου ἀποσυμβολισμός τοῦ Θεοῦ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Ἡ πνευματικὴ ἔννοια τῶν Θεῶν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν πανηγύρεων, εἰς τὰς ὁποίας πρωτίστως ἐπιζητεῖται νὰ θεραπευεῖται ἡ λαϊκὴ φαντασία καὶ νὰ δημιουργεῖται ἡ λαϊκὴ πίστις. Ἡ πνευματικὴ ἔννοια τοῦ Διονύσου δὲν δύναται εἰ μὴ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀλληγορίαν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ ἔργον του ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Διὰ τῆς κατανοήσεως αὐτῶν φρονῶ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ καταστῇ γνώστης τῶν λειτουργιῶν τοῦ πνεύματος καὶ διὰ τῆς γνώσεώς του ταύτης εὐτυχῆς εἰς τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ βίον.

Ὁ Διόνυσος εἶναι τέκνον τοῦ Θεοῦ Διὸς καὶ τῆς Νύμφης Σεμέλης. Ἡ Σεμέλη ἦτο θυγάτηρ τοῦ κτίσαντος τὰς ἐπταπύλους Θήβας Κάδμου. Ὁ Κάδμος εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ Ἡλιακοῦ φωτός τοῦ ἐρχομένου καὶ ἀπ' εὐθείας καὶ διὰ τῶν πλανητῶν πρὸς δημιουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Ὁ ἀριθμὸς 7 τῶν πυλῶν τῶν Θηβῶν καθιστᾷ κατὰ διὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην περί Κάδμου.

Ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ εἶναι ἀποτέλεσμα συνεργασίας τῆς οὐσίας τῆς Γῆς καὶ τοῦ φωτός τοῦ Ἡλίου.

Ἡ Σεμέλη εἶναι τὸ ψυχικὸν ἀνθρώπινον πλάσμα τὸ ὁποῖον ἔρχεται σὲ ἐρωτικές σχέσεις πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ Οὐρανοῦ

Δία, πρὸς τὸ Θεῖον δηλαδὴ Οὐράνιον πρωταρχικόν Πῦρ, εἰς τὴν ἰσχύν τοῦ ὁποίου ὀφείλονται πᾶσαι αἱ συγκροτήσεις καὶ μεταμορφώσεις τῶν κόσμων. Ἐκ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν Δία ἐπαφῆς τῆς Σεμέλης, προκύπτει ἡ πρὸς αὐτὴν μετάδοσις τοῦ Θεοῦ Πυρός, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἐξελικτικοῦ σταδίου τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν ἀλληγορικὴν ταύτην ἔννοιαν εὑρίσκεται ὅτι ὁ Θεὸς Ζεὺς ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς μίξιν μὲ τὴν Νύμφην Σεμέλην, τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν, εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ Θεῖον Πῦρ, τὸ πληροῦν τὰς μεταξύ τῶν Οὐρανίων σωμάτων χώρας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει τιτανικὴ, δηλαδὴ ὑλικὴ οὐσία.

Ἐκάστη ἀκτὶς τοῦ Πυρός τούτου ἐρχομένη εἰς τὴν Γῆν, ἔρχεται μεταμορφωμένη. Τὸ περιβάλλον τῆς Γῆς ἀναγκάως τὴν μεταμορφώνει.

Ἡ Νύμφη Σεμέλη ὅμως δὲν ἀρκεῖται νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὴν ὁ Ζεὺς μεταμορφωμένος. Παροτρύνει καὶ ζητεῖ παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἐμφανισθῇ οὗτος ἐνώπιόν της, ὥς ἐμφανίζεται πρὸς τὴν σύζυγόν του Ἥρα.

Ὁ Θεὸς Ζεὺς συνεπῆς πρὸς ὅ,τι ὑπεσχέθη ἐμφανίζεται πρὸς τὴν Σεμέλην μὲ πλήρη τὴν Οὐρανίαν περιβολὴν του.

Μὴ δυναμένη ὅμως αὐτὴ νὰ ἀνθέξῃ πρὸς τὴν ἀπείρου λάμψεως τοῦ Οὐρανοῦ Πυρός κατακαίεται ὑπὸ τούτου.

Ἡ Σεμέλη ἔφερεν ἐν τῇ γαστρὶ της τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐρώτων της πρὸς τὸν Δία. Ἐπρεπε τοῦτο νά σωθῇ. Ἡ ἐλθοῦσα πρὸς τὸν ψυχικόν ἄνθρωπον ἀκτίς τοῦ Οὐρανίου Πυρός καί γονιμοποιηθεῖσα εἰς ἓν ἔμβρυον, δέν ἔπρεπε νά ἀπολεσθῇ, διότι ἡ ἀκτίς αὕτη θά ἀπετέλει ἐφεξῆς τὴν βάσιν μιᾶς νέας δημιουργίας.

Σπεύδει λοιπόν ὁ Ζεὺς, ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴν καιομένην Σεμέλην τό ἐν γαστρὶ αὐτῆς ἔμβρυον, διανοίγει τὸν μηρόν αὐτοῦ καί τό τοποθετεῖ ἐκεῖ πρὸς περαιτέρω κυοφορίαν. Τό ἔμβρυον τοῦτο εἶναι πλέον φύσεως διττῆς. Φέρει τό σπέρμα τοῦ Οὐρανίου Θεοῦ ἀλλά καί κληρονομίαν τὴν φύσιν τῆς μητρός του.

Τό Θεῖον ἔμβρυον ἀποτελειώνει τὴν κυοφορίαν του ἐντός τοῦ μηροῦ τοῦ Διὸς καί ἐκεῖθεν γεννᾶται ὁ Διόνυσος, ὅπως κατ' ἀνάλογον τρόπον συνετελέσθη ἡ γέννησις τῆς Θεᾶς τῆς σοφίας Ἀθηνᾶς.

Ἡ γέννησις τοῦ Διονύσου καί τῆς Ἀθηνᾶς ἀποτελοῦν ἐν τῇ διατυπωθείσῃ παραδόσει τὰ πλέον ἀξιοσπούδαστα μέρη αὐτῆς, διότι ταῦτα ἀποκαλύπτουν τὰ αἷτια τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως καί τοὺς νόμους τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ἰδεῶν καί τῆς ἀπείρου αὐτῶν διαιωνίσεως.

Ἀποτελοῦν τὴν ἐμφάνισιν τῶν πνευματικῶν νόμων οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν τό ἀτομικόν πνεῦμα αἰώνιον.

Ἀλλ' ἐπιπλέον ἡ γέννησις τοῦ Διονύσου φέρει εἰς ἡμᾶς τὴν ἔννοιαν τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων θά δυνηθῇ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ νά ἔλθῃ εἰς ἀδιάσπαστον σύνδεσιν πρὸς τὴν πρωτίστην οὐσίαν τὴν ὁποίαν ἀλληγορεῖ ὁ Θεὸς Ζεὺς, ἐκ τῆς ὁποίας καί μόνης συνδέσεως θά ἐπιτύχῃ τὴν μεταβολὴν τῆς

Γήϊνης αὐτῆς φύσεως, θά ἀποβάλλῃ τὰ ἐλαττώματα τῆς φύσεως ταύτης, καί οὕτω θά ἐκδηλώσῃ τὴν πλήρη αὐτῆς ἐλευθερίαν ἡ ὁποία θά τῆς ἐπιτρέψῃ τὴν πτῆσιν πρὸς τὰς χώρας τοῦ φωτός, εἰς τὰς ὁποίας βασιλεύει ἡ πραγματικὴ χαρά, ἡ πραγματικὴ εὐδαιμονία καί ἡ πλήρης εὐθυμία.

Ὁ Διόνυσος γενόμενος ἔφηβος ἐξεδήλωσεν ὅλη τὴν χαράν καί εὐθυμίαν, ἀλλὰ ἐπιπλέον καί κάποιαν ἀμεριμνησίαν, τὴν ὁποίαν ἐκδηλοῦμεν πάντες ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι προκειμένου περὶ τῆς περαιτέρω ἡμῶν πνευματικῆς τύχης.

Ἡ ἀμεριμνησία τοῦ Διονύσου προέρχεται ἐκ τῆς κληρονομικῆς φύσεως τῆς μητρός του. Εὐρίσκόμενος ὁμως ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ δέχεται ξαφνικά τὴν ἐπίθεσιν τῶν Τιτάνων οἱ ὁποῖοι καί τὸν ἐθανάτωσαν.

Διεμέλησαν τό σῶμα του, τό διμοιράσθησαν μεταξύ των καί ἔλαβον ἕκαστος ἐν μέρος. Διὰ τοῦ τοιούτου διαμελισμοῦ οἱ Τιτᾶνες ἀφ' ἑνός θά ἡμποδίζον τὴν ὑπὸ τοῦ Διονύσου μετάδοσιν ἰδεῶν καί μέσων ἱκανῶν νά ὠθήσουν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ὑπόστασίν του ὑπῆρχε σπέρμα θεοῦ Πυρός νά ἐμβολιάσουν τὴν φύσιν αὐτῶν, ὅπως καταστῇ ἰσχυροτέρα εἰς μέλλοντας πνευματικούς ἀγῶνας.

Βλέπομεν καί ἐδῶ τὴν εἰκόνα τῆς προσπαθείας τοῦ ἀνοήτου πνεύματος, τοῦ ζητοῦντος νά γίνῃ ἰσχυρόν δι' ἐκτρόπων μέσων. Τὸν φόνον τοῦ Διονύσου ἀντιλαμβάνεται ἡ Θεὰ τῆς Σοφίας Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία σπεύδει καί σώζει τὴν καρδίαν αὐτοῦ.

Σώζει δηλαδή τό μέρος ἐκεῖνο εἰς τό ὁποῖον κατὰ τοὺς ἀρχαίους σοφοὺς ἔχει ἔδραν ἡ ψυχὴ.

Τὴν διασωθεῖσαν καρδίαν προσκομίζει ἡ Θεὰ τῆς Σοφίας πρὸς τὸν πατέρα τῶν ἀθανάτων, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δέν ἐθλίβῃ διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του.

Ἀντιθέτως τοῦ παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία νά ἀναγεννήσῃ ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ, ἐκ τῆς διασωθείσης καρδίας, ἓνα νέον ἀθάνατον Διόνυσον.

Ἡ εἰκὼν τῆς ἀλληγορίας τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Διονύσου ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῶν ἀθανάτων, ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλουργήματα τῆς διανοήσεως τῶν ἀρχαίων προγόνων μας καί παρέχει πλήρη τὴν ἔννοιαν τῆς μεταμορφώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τῆς εἰσόδου της εἰς τὴν ἀθανασία.

Τὸν φόνον τοῦ Διονύσου παρεμφερῶς εὐρίσκομεν καί εἰς ἄλλας ἀνατολικὰς παραδόσεις.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμως παράδοσις εἶναι ἐπικρατεστέρα, διότι εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἑπτὰ Τιτάνων ἀποκαλύπτει καί τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ κόσμου ἐπιδράσεις τῶν ἑπτὰ πλανητῶν. Ὁ ἐκ νέου γεννηθεὶς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πατρὸς τῶν ἀθανάτων Διόνυσος, εἶναι ἀθάνατος, ὡς ἀθάνατος δέ λαμβάνει μέρος εἰς τὴν κατὰ τῶν Τιτάνων πάλην τῶν ἀθανάτων καί ἀναδεικνύεται μετ' ἐκείνων νικητής.

Ὁ Νέος Διόνυσος δέν φέρει πλέον μετ' αὐτοῦ τίποτα τό φθαρτὸν καί διὰ τοῦτο παραμένει ἐν Ὀλύμπῳ καί ἐκεῖθεν ἐξασκεῖ τό ἔργον αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Εἰς τό σημεῖον τοῦτο θά μοῦ ἐπιτρέ-

ψετε νά ἐπιμείνω ὀλίγον καί νά εἶπω ὀλίγας λέξεις περὶ Τιτανομαχίας ἐν τῇ ὁποίᾳ, κατ' ἐμέ, περικλείονται ὑψίσται ἀλήθειαι. Πρὸ τῆς Τιτανομαχίας, ὁ κόσμος διεκυβερνᾶτο ὑπὸ τῆς βασιλείας τῶν Τιτάνων. Ἡ βασιλεία αὕτη εἶχεν ὡς ἀρχὴν τὴν ἐπιβολὴν τῆς βίας ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου, ὡς δικαιοσύνην δέ τό δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου.

Δίας καί Σεμέλη

Ὁ πνευματικός κόσμος τῆς Γῆς εὐρίσκειτο ὑπὸ ἀφόρητον δουλείαν. Ἡ πρόοδος αὐτοῦ ἦτο προβληματική. Κατέχουσα ἡ βασιλεία αὕτη τὰς ὤρας τοῦ Οὐρανοῦ ἠμποδίζεν πᾶσαν ἐπαφήν τοῦ πνεύματος τῆς Γῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Οὐρανοῦ. Κατὰ τῆς βασιλείας ταύτης τῶν Τιτάνων ἡ ὁποία ἐκράτει εἰς τοιαύτην παθητικότητα τὸ πνεῦμα τῆς Γῆς, ἐπολέμησαν οἱ Ὀλύμπιοι καὶ τὴν ἀνέτρεψαν.

Τὴν Τιτανικὴν βασιλείαν διεδέχθη ἡ βασιλεία τῶν ἀθανάτων, ἡ ὁποία καὶ διέτύπωνεν νέον σύστημα διακυβερνήσεως τοῦ κόσμου. Τὸ νέον σύστημα ἐπεζήτησεν νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν φυσικὴν του τροχίαν. Κατ' αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος ἔδει νὰ προάγεται πνευματικῶς. Ἀπὸ τότε ἐνεφανίσθη ἡ ἔννοια τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐξεδηλώθη ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον δίκαιον.

Ἀπὸ τότε ἤρξατο διακανονισμὸς τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ ἀνθρώπιναι κοινωναὶ ἔσχον τὴν πρώτην αὐτῶν ἐμφάνισιν.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἄνθρωποι φέροντες τὰ ἐλαττώματα τῆς τιτανικῆς αὐτῶν οὐσίας, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προσανατολισθοῦν πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν νέαν κατάστασιν καὶ τὰ τιτανικά πάθη καὶ πάλιν ἐπεκράτησαν εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν.

Ταῦτα ἐξώθησαν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔξω τῆς φυσικῆς του τροχιάς καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰς σημερινὰς κοινωνίας βλέπομεν νὰ ἐπικρατοῦν αἱ μέθοδοι τῶν Τιτάνων.

Τὸ φαινόμενον ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι πραγματικόν. Εἶναι φαινόμενον κατ' ἐπίφασιν καὶ τοῦτο καταδηλοῦται ἐκ τοῦ

ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ὥθησις τοῦ ἀνθρώπου τείνει εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν Τιτανικῶν παθῶν.

Ἀλλ' ἐκτός τούτου οἱ διευθετήσαντες τὴν νέαν κατάστασιν Θεοί, ἐδημιούργησαν καὶ τὸ ἐποπτικόν σῶμα τῶν μοιρῶν, τὰς ὁποίας ἔθεσαν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Θεοῦ Ἑρμοῦ, ὁ ὁποῖος συγκεντρώνει εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἀπάσας τὰς βουλὰς τῶν ἀθανάτων.

Αἱ μοῖραι κλῶθουν τὴν εἰμαρμένην ἐκάστου βάσει τῶν παραβάσεων ἢ μὴ τῶν φυσικῶν νόμων. Ἡ εἰμαρμένη ἐκάστου ἐθίζει ἡμᾶς διὰ τῶν δημιουργημένων παρ' αὐτῆς δοκιμασιῶν, νὰ ἀποστρεφώμεθα πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ πρᾶξιν κολάσιμον πρὸς τοὺς ὁμοίους μας.

Τὸ ἀντιπεπονηθὸς περὶ τοῦ ὁποίου τόση ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ἐξεδηλώθη ἐκτίμησις, ὁ Θεὸς οὗτος νόμος τῆς εἰμαρμένης ἐκάστου, ἀναγκαιῶς θά μᾶς φέρῃ εἰς τὸ συναίσθημα νὰ μὴ πράττωμεν τί τὸ ὁποῖον ἀδικεῖ τὸν πλησίον μας καὶ ἀναιρεῖ ἐν τῷ προσώπῳ μας τὴν λειτουργίαν τῶν φυσικῶν νόμων. Εὐτυχεῖς οἱ κατανοοῦντες ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον πρέπει νὰ βασιλεύῃ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ καρά.

Ἀλλ' ἄς ἐπανέλθωμε εἰς τὸ περὶ Διόνυσου θέμα ἡμῶν.

Ὁ Διόνυσος ἐν τῇ διακυβερνήσει τῶν πνευματικῶν κόσμων καὶ τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τῶν Ὀλυμπίων, ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ παρμέγιστον ἔργον. Τὸ ἔργον νὰ δώσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς.

Πᾶσαι κατ' ἀκολουθίαν αἱ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἔχουν τοῦτον τὸν σκοπόν.

Τὴν δοξασίαν ταύτην περὶ Διόνυσου πρῶτος ὁ Θεὸς Ὀρφεύς διετύπωνεν. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθέντα καὶ ἄλλοτε λειτουργήσαντα μυστήρια, ὡς ἀντικείμενον μυσσεως εἶχον τὴν γέννησιν, τὸν φόνον, τὴν ἀναγέννησιν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς δρᾶσιν τοῦ Διόνυσου.

Πᾶσαι αἱ εἰς τὰ μυστήρια αὐτὰ μνηθεῖσαι ἀνθρώπιναι ψυχαί, ἔπρεπε ἐν τῇ ἀνελίξει αὐτῶν εἰς τὴν γνῶσιν τῶν θείων μυστικῶν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ὁδὸν τοῦ Διόνυσου μέχρι ἀποθεώσεως αὐτῶν.

Ἐπρεπε νὰ μάθουν τὴν μυστικὴν ἔννοιαν τοῦ χυμοῦ τῆς σταφυλῆς διὰ νὰ παρασκευάσουν τὰ μέσα τοῦ ἐξαγνισμού καὶ τῆς ἀποθεώσεως.

Διόνυσος ὁ Ζαγρεὺς ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας τῶν Ὀρφικῶν φυσιολατρῶν.

Ἀλλὰ τὸν Διόνυσον εὐρίσκομεν καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων.

Καὶ ἐκεῖ κατὰ πρῶτον ὁ Ἰακχος, ὁ ὁποῖος ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ φονευθέντος Διόνυσου

ὑπὸ τῶν ἐπὶ Τιτάνων, ἀπετέλει τὸ ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς πνευματικῆς φύσεως ὑπὸ τῶν μυστῶν τῆς Ἐλευσίνος.

Αἱ σχέσεις τῶν ψυχῶν τῆς Γῆς πρὸς τὸ φῶς τοῦ Οὐρανοῦ, εἶχον ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τέκνου τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης. Ἀλλ' ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον ἀπετέλει ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐλευσίνος τὸ ἀπόρητον, ἦσαν αἱ σχέσεις πρὸς τὸν ἄφθαρτον καὶ ἀθάνατον Διόνυσον.

Ὁ Διόνυσος καὶ ἡ Περσεφόνη ἔρχονται εἰς γάμου ἔνωσιν καὶ αὐτὸ δίδει εἰς τὴν Περσεφόνην τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Θεὸν τοῦ Ἄδου Ἀιδωνέα.

Ἐκ τοῦ γάμου τῆς μετὰ τοῦ Διονύσου ἡ θυγάτηρ τῆς Θεᾶς Δήμητρος ἐλευθεροῦται καὶ αὐτὸ εἶναι πού δίδει εἰς τὸν Διόνυσον τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ἐλευθερέως.

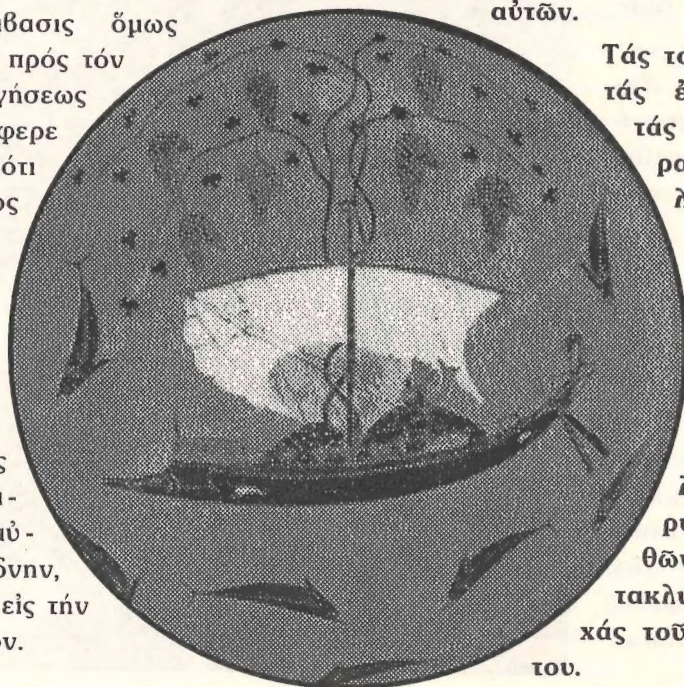
Διόνυσος ὁ Ἐλευθερέως εἶναι τὸ ὄνομα παντός ἀνθρώπου δυνηθέντος νὰ κατανοήσῃ τὰς δοξασίας τῶν Ἱεροφαντῶν τῆς Ἐλευσίνης.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ παραδόσει ὁ Διόνυσος φέρεται ὅτι ἔλαβε καὶ ἄλλην σύζυγον ἐκτός τῆς Περσεφόνης.

Γνωρίζει τὴν εἰς Κρήτην μετάβασιν τοῦ Θησέως καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Τὸ ἔργον τοῦ Θησέως ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τῆς Ἀριάδνης ἦτο πολὺ δυσχερές.

Ἡ παρέμβασις ὁμῶς αὐτῆς διὰ τῆς πρὸς τὸν Θησέα χορηγήσεως τοῦ μίτου, ἐπέφερε τὴν Νίκην, διότι ὁ Μινώταυρος ἐφονεύθη.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπηλλάγησαν τοῦ βαρυτάτου φόρου καὶ ὁ Θησεύς ἐπιστρέψας εἰς τὰς Ἀθήνας παρέλαβε μετ' αὐτοῦ τὴν Ἀριάδνην, τὴν ἀφῆκε δὲ εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον.

Τοῦτο ἀντιλαμβάνεται ἐκ τῶν Οὐρανίων του δωμαίων ὁ Διόνυσος, κατέρχεται καὶ λαμβάνει αὐτὴν ὡς σύζυγον. Πόσα δὲν μᾶς ἀποκαλύπτει ἡ ὑπόθεσις αὐτή;

Ἡ φωτεινὴ ψυχὴ τῆς Ἀριάδνης γνωρίζουσα τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀποθέωσις κατέστησε τὸν Θησέα νικητὴν.

Τὸ ἔργον τῆς Ἀριάδνης ἐκπληροῖ πᾶσα φωτεινὴ ψυχὴ. Πᾶσα ψυχὴ ἡ ὁποία κατενίκησε τὰ πάθη τῆς Τιτανικῆς φύσεως. Τὸ ἔργον τῆς Ἀριάδνης εἶναι ἔργον τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσα ψυχὴ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἵνα δικαιωθῇ τῆς ἐκ τοῦ Ἄδου ἀπελευθερώσεώς της.

Ὁ Διόνυσος εἶναι ὁ ἀντιλήπτωρ τοῦ ἔργου τῶν ψυχῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐξαγνισθεῖ ἐκ τῶν μολυσμάτων τῆς κακίας καὶ ὁ φυσικὸς ἐλευθερωτὴς αὐτῶν.

Τὰς τοιαύτας ψυχὰς τὰς ἐγκαθιστᾷ εἰς τὰς Οὐρανίας χώρας ἔνθα ἀποτελοῦν τὴν ἀκολουθίαν του. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνον αἱ ψυχαὶ τῆς Γῆς Νύμφαι, ἔπρεπε αὐταὶ νὰ ἀποβάλλουν ὅλον τὸν ρύπον τῶν παθῶν τὰ ὁποῖα κατακλύζουν τὰς ψυχὰς τοῦ κόσμου τούτου.

Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος καὶ εὐρίσκεται γύρω στὶς 22 Δεκεμβρίου. Ἡ ἀρχὴ μιᾶς ἐποχῆς ἄγονης κατὰ τὰ φαινόμενα, γιατί ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία πού δέχεται τὸ Βόρειον ἡμισφαίριο τῆς Γῆς εἶναι ὀλίγη, τουλάχιστον στὴν ἀρχὴ τῆς ὥρας αὐτῆς τοῦ ἔτους, ἀλλὰ αὐξάνει σταθερά, γιὰ νὰ ἐξισωθεῖ ἡ ἡμέρα μέ τὴν νύκτα κατὰ τὴν Ἑαρινή Ἰσημερία, γύρω στὶς 21 Μαρτίου, πού κλείνει τὴν διάρκειά τοῦ Χειμῶνος.

Ἄν καὶ φαινομενικὰ ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶναι μιὰ χρονικὴ περίοδος ἀδράνειας, στὸν φυτικὸ κόσμον μέσα στὴν γῆ συντελεῖται ἡ γέννησις τῶν φυτῶν.

Οἱ σπόροι ἀρχίζουν νὰ γίνονται φυτὰ, πού σταθεροποιοῦνται χάρι στὶς ἀφθονες βροχὲς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, ὅταν εὐρίσκονται σὲ ἔδαφος κατάλληλον καὶ ἀρχίζει, καθὼς λέγουν οἱ εἰδικοί, ἡ ὀργάνωσις τοῦ φυτοῦ μέ ρίζες καὶ μέ βλαστούς ἔτσι πού νὰ μπορεῖ νὰ τρέφεται ἀπὸ τίς οὐσίαις τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ἀέρα μέ τὴν βοήθειά τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸ θὰ εἶναι ἔτοιμο γιὰ τὴν προσεχῇ περίοδο τῆς Ἀνοιξέως, πού εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνθοφορίας, τῆς ἀπαρχῆς αὐτῆς τῶν καρπῶν.

Τὰ φυσικὰ αὐτὰ φαινόμενα πού βλέπουμε στὸν φυτικὸν κόσμον, εἶχαν πάρει οἱ ἀρχαῖες παραδόσεις σάν εἰκόνες, καθὼς λέγουν, γιὰ νὰ παραστήσουν συμβολικὰ τὸ τί γίνεται στὶς ψυχὲς τῶν μυστών κατὰ τὴν μετὰ τὴν σπορά περίοδο. Τοποθετοῦσαν ἔτσι στὴν ἀρχὴ τοῦ

Χειμῶνος τὴν γέννησις τῶν ἡρώων καὶ τὴν ἐόρταζαν κατὰ τὴν Χειμερινὴ Τροπὴ τοῦ Ἡλίου.

Ὅπως ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀρχίζει ν' αὐξάνει, νὰ γεννᾶται τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἔτσι γεννᾶται καὶ βλαστάνει τὸ φῶς καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ μύστου, ἐκείνου πού δέχθηκε τὸ πνευματικὸ Φῶς, γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ καὶ νὰ μεγαλώσῃ κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐποχῆς, πού συμβολίζει ὁ Χειμῶνας.

Ὅπως στὸν φυτικὸν κόσμον ἀρχίζει καὶ τελειοποιεῖται ἡ βλάστησις, ἔτσι καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ μύστου αὐξάνουν οἱ ιδέες καὶ τὰ συναισθήματα, τροφοδοτούμενα ἀπὸ τὸ φῶς τῶν Μυστηρίων, πού παίρνει σὲ ἐκδήλωσις τίς λανθάνουσες δυνάμεις τοῦ πνεύματος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ πνεῦμα τοῦ μύστου προαγόμενον εἶναι πλέον ἔτοιμο γιὰ τὴν προσεχῇ περίοδο τῆς ἀνθήσεως καὶ τῆς ἀποδόσεως κατόπιν καρπῶν.

Οἱ Ὀρφικοὶ ἐόρταζαν κατὰ τὴν Χειμερινὴ Τροπὴ τοῦ Ἡλίου τὴν γέννησις τοῦ Διονύσου, οἱ Ἐλευσίνιοι τοῦ Ἰάκχου, τῶν προκατόχων αὐτῶν τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῶν ψυχῶν Διονύσου, τοῦ Ἐλευθερέως Διονύσου.

Ἡ Ἑλληνικὴ παράδοσις τοποθετοῦσε τὴν γέννησις τοῦ Διονύσου στὴν ἀρχὴ τοῦ Χειμῶνα. Ἐγεννήθη ἀπὸ τὸν μηρό τοῦ Θεοῦ Διός. Ἀλλὰ ὅπως τὸ κάθε παιδί ἔχει καὶ μπτέρα, ἀφοῦ τίποτα μέσα στὴν Φύσιν δὲν μπορεῖ νὰ γεννηθεῖ ἀπὸ ἓνα μόνο παράγοντα, ἔτσι μπτέρα τοῦ

Διονύσου ήταν η νύμφη Σεμέλη, κόρη του Κάδμου που είχε κτίσει τις επτάφυλλες Θήβες και της Ἀρμονίας που ήταν κόρη Θεών, του Ἀρεως και της Ἀφροδίτης. Νύμφη της γῆς η Σεμέλη, κόρη άγνή και φωτισμένη, ευχαρίστως έδέχετο, καθώς λέγει ο μύθος, την συμβολική περίπτωση του θεού Διός μέσα στο παλάτι του πατέρα της, όπου κατοικούσε.

Ο μεγάλος θεός έρχόταν στο παλάτι του Κάδμου μεταμορφωμένος και όχι με την λάμψη που είχε όταν έμενε στον Ὀλυμπο.

Η συμβολική αυτή εικόνα είναι πραγματικά υπέροχη. Κάθε τι τό θεϊκό, τό οὐράνιο, μεταμορφώνεται, όταν έρχεται στο περιβάλλον της γῆς που είναι τόσο καμηλό. Γι' αυτό και στην άλληγορία αυτή, καθώς και σε τόσες άλλες, ο θεός Ζεύς, η θεϊκή δηλαδή δύναμη που θα μεταδώσει τό δώρα της στους ανθρώπους, στις άξιες άγνές ανθρώπινες ψυχές έρχεται έδω κάτω αναγκαστικά μεταμορφωμένη.

Πόσον όμως οι εικόνες αυτές της μυθολογίας έχουν παρεξηγηθεί από εκείνους που τις παίρνουν κατά γράμμα και τις έξηγοῦν με τό πρῖσμα των άδυναμιών, των παθών και των προλήψεων των ανθρώπων. Ὅ,τι ο άνθρωπος δέν μπορεί νά έννοήσει, τό έρμηνεύει σύμφωνα με την νοοτροπία του, σύμφωνα με τό ήθικό του περιεχόμενο, για νά τό λερώσει και νά τό χλευάσει.

Όταν, όμως, (για νά συνεχίσουμε τό μύθο) η αγαπημένη του νύμφη του έζητησε επίμονα νά παρουσιασθεί και σ' αυτήν όπως ήταν στον Ὀλυμπο, η θνητή κόρη δέν μπόρεσε νά ανθέξει στο οὐράνιο πῦρ του Πατρός των Ἀθανάτων. Σάν φθαρτή που ήταν στην φύση της,

σάν τιτανική, έκάν, όπως και τό παλάτι του πατέρα της, όπου κατοικούσε. Ἐπρόφθασε όμως ο θεός Ζεύς και έσωσε από την φωτιά τόν καρπό του έρωτός των, που είχε και δυνάμεις θεϊκές παρμένες από αυτόν που ήταν πατέρας του.

Ἀνάλογη μέ την Ἑλληνική παράδοση περί του Διονύσου και της γεννήσεώς του, εύρίσκουμε και στην μυθολογία των αρχαίων Αἰγυπτίων. Και εκεί υπάρχει ο θνητός αλλά και ο άθάνατος Διόνυσος, μέ άλλα όμως όνόματα, μέ συμβολισμούς διαφορετικούς. Πρόκειται για τά παιδιά του Ὁσίριδος και της Ἰσιδος, τόν νεώτερο και τόν πρεσβύτερο Ὠρον.

Ο νεώτερος Ὠρος, ο φθαρτός Ὠρος ο παῖς που στά Ἑλληνικά μεταφράστηκε Ἀρποκράτης, εικονίζεται σάν παιδί κακεκτικό, νά κάθεται επάνω σέ λωτό, μέ τό δάκτυλο μέσα στο στόμα, όπως συνηθίζουν νά κάνουν τά μικρά παιδιά.

Η γέννησή του είχε τοποθετηθεί κατά την Χειμερινή Τροπή. *Τίκτεσθαι δέ τόν Ἀρποκράτην περί τροπᾶς χειμερινᾶς ἀτελῆ καί νεαρόν έν τοῖς προανθοῦσι καί προβλαστάνουσι*, δηλαδή ότι ο Ἀρποκράτης έγεννήθη έλλιπής και πρόωρος περί τό χειμερινό ήλιοστάσιο κατά τις πρώτες ανθήσεις και βλαστήσεις.

Όσο για τόν Ὠρο τόν πρεσβύτερο, αυτός έθεωρείτο άθάνατος και είχε για σύμβολό του τόν ίέρακα, τό πουλί που πετᾷ τόσο ψηλά. Είχε νικήσει πλέον τόν Σή δηλαδή τόν Τυφώνα, καθώς τόν μεταφράζουν και ήταν πλέον οὐράνιος. Ἦταν ο χορηγός της ζωῆς των άγνων ψυχών που είχαν τό δικαίωμα της πνευματικής έλευθερίας.

Ο πρεσβύτερος αυτός Ὠρος παρίστατο νά έχει για μάτια τόν Ἥλιο και

Ο Διόνυσος βρέφος στά γόνατα του Ἑρμοῦ, μέ φωτοστέφανο σύμβολο ηλιακής λατρείας. Γεννήθηκε 25 Δεκεμβρίου έκαλεῖτο ΣΩΤΗΡ και διά μέσου του ΟΙΝΟΥ δώριζε τό αίμα του!

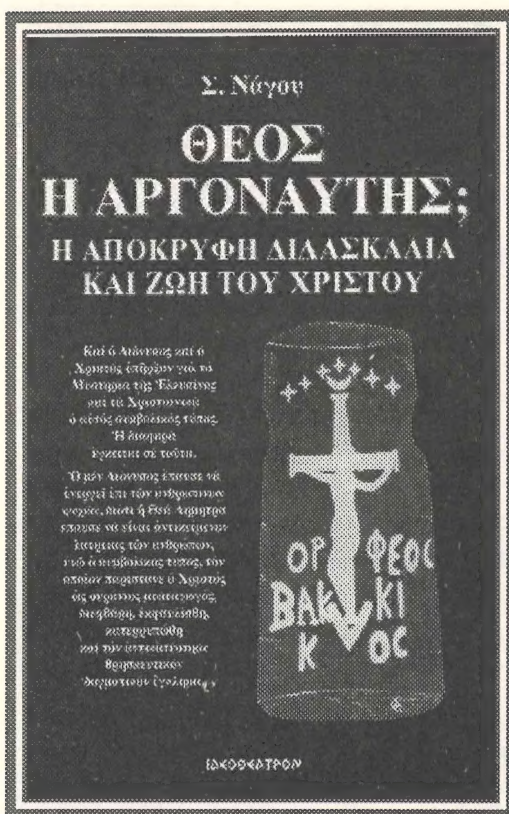
τήν Σελήνη. Την γέννηση των ματιών του έόρταζαν οι Αἰγύπτιοι κατά τό θέρος, τόν μήνα Ἐπιφί, που άρχιζε κοντά στην θερινή τροπή του Ἡλίου.

Όμοιες άλληγορίες, μέ διαφορετικές όμως συμβολικές διατυπώσεις, εύρίσκονται στις παραδόσεις και άλλων λαών των αρχαίων χρόνων, όπως π.χ.

στις παραδόσεις των Ἰνδών.

Ἰδια σχεδόν είναι και η παράδοση μέ τόν Ἀδωνι, ο όποιος θνήσκει και ανίσταται για νά αποβεί ο οδηγός των άγνων ψυχών που ζητοῦσαν την απολύτρωση. Ἀλλά και στη χριστιανική παράδοση ο Ἰησοῦς γεννᾶται την ἴδια εποχή του έτους από την άγνή Μαρία.

Τό βιβλίο αυτό αποτελεί την σημαντικότερη πραγματεία που έχει δημοσιευθεί ποτέ τά τελευταία 2000 χρόνια για τό αληθινό πρόσωπο του Χριστού. Παρουσιάζόμενο 100 χρόνια μετά την συγγραφή του και 70 χρόνια μετά την αναχώρηση του συγγραφέως του για την αιώνια ανατολή σκοπό έχει την αποκατάσταση της αληθείας στην συνείδηση των νεωτέρων Ελλήνων για τό αληθινό πρόσωπο του Ναζωραίου Φοίβου αλλά και για τό έρεβος που έτοιμασε για την ανθρωπότητα ή θρησκεία που δημιουργήθηκε στο όνομά του.

Λέγει ο Σ. Νάγος:

«Τό δόγμα, ότι ο Χριστός μετέχει της δημιουργικής Θεότητας και ότι είναι μία των τριών υποστάσεων αυτής, είναι άστειότης προορισμένη νά διασκεδάσει τους πιστώς πιστεύοντες εις αυτήν.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΗΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Έργον μου δέν είναι νά άναιρώ τίς άστειότητες αυτές. Αυτές είναι προορισμένες άφ' έαυτών σε Θάνατο.

Τόν Χριστόν προορίζουν οι σημερινοί του λάτρες και όλοι εκείνοι, οι όποιοι έδημιούργησαν εις τό όνομά του την Χριστιανική Θρησκεία, σε θάνατο.

Οι άστειότητες, τίς όποιες έχουν δημιουργήσει, τόν παρασύρουν και δέν έπιζει παρά μόνον στίς ψυχές των κατανοούντων τίς Θείες αλήθειες της Φύσεως.

Θά αναστηθεί ίσως στην δόξα της ανθρωπότητας, όταν αυτή θά αποβάλει τό σκότος τό κατακλύζον τίς ψυχές της.

Άλλά τότε θά αναστηθούν και όλοι εκείνοι, οι όποιοι γι' αυτήν έχουν ήδη αποθάνει, δηλαδή θανατωθεί ύπ' αυτής και αναφέρονται μόνον ως μυθολογικά πρόσωπα.

Ο Όρφεύς και όλοι οι Άργοναύτες των Έλληνικών μυστηρίων θά αποτελέσουν έξ ίσου για τό πνεύμα, τό όποιον θά φωτισθεί στο φώς του Χριστού, αντικείμενον προσκυνήματος και λατρείας, αντικείμενον κυριαρχουσών Θεοτήτων, υπεράνω των όποιων ή ανάστασις των Όλυμπίων θά κατέχει τά βασιλικά διαδήματα του Ούρανοϋ.

Ο Χριστός και ο Ιάσων, ο Θησεύς και ο Όρφεύς είναι έξ ίσου Θεότητες, προς τίς όποιες τό μυσμένο στίς αλήθειες της Φύσεως ανθρωπινον πνεύμα όφείλει τμή και άγάπη.

Στά Χριστιανικά μυστήρια, όχι τά Θρησκευτικά, αλλά εκείνα, τά όποια αυτός ο ίδιος ο Χριστός παρήγαγεν, επί πολύν χρόνον μέγας Θεός Διόνυσος της Έλευσίνας φέρων τό Φώς έξ Ούρανοϋ προς την γήν αντικατεστάθη υπό του Χριστού.

Και ο Διόνυσος και ο Χριστός υπήρξαν για τά μυστήρια της Έλευσίνας και τά Χριστιανικά ο αυτός συμβολικός τύπος. Η διαφορά έγκειται σε τούτο:

Ο μέν Διόνυσος έπαυσε νά ενεργεί επί των ανθρωπίνων ψυχών, διότι ή Θεά Δήμητρα έπαυσε νά είναι αντικείμενον λατρείας των ανθρώπων, ένω ο συμβολικός τύπος, τόν όποιον παρίστανε ο Χριστός ως ουράνιος μυσταγωγός, διεφθάρη, έκφραυλίσθη και κατερρυώθη, και τόν αντικατέστησε θρησκευτικόν δογματικόν έγκλημα.

Στό πνεύμα της ανθρωπότητας, ή όποια πιστεύει και τόν λατρεύει, είναι νεκρός, άμοιρος σημασίας, άγονος, άνευ ζωικού καρπού.

Η ανθρωπότης ή πιστεύουσα σε Αυτόν θνήσκει χωρίς νά έχει την δύναμιν νά άντλει έξ Αυτού καρπόν ζωής.

Η μοιρολατρική της πίστις την άγει περισσότερον στον Θάνατο.

Αυτόν τόν θάνατο υπέταξεν και ο Χριστός, αλλά τόν υπέταξεν για την ψυχή του. Αιώνια ζωή δέν ήταν δυνατόν νά υπάρξει εις θνητόν άνθρωπον. Άρα ο Χριστός ήταν άθάνατος πριν σταυρωθεί.

Η μετά την σταύρωσιν παράστασις της αναστάσεως είναι θεατρική και μόνον νήπια στο πνεύμα δύναται νά διασκεδάσει.

Η θεατρική παράστασις της αναστάσεως, ή άνευ ουδεμιάς πραγματικής έννοίας πανηγυριζόμενη, αποδεικνύει ότι τό πνεύμα των ανθρώπων της γής ζει μακράν παντός φωτός.

Πάσα άλλη έννοια διαφορετική αυτής είναι άναξία οίασδήποτε προσοχής.

Οι κατά τίς ημέρες της αναστάσεως θεατρικές παραστάσεις της είναι ένας ωραιότατος συμβολισμός για τό μεμνημένο

πνεύμα, ο όποιος συμβολισμός προφαίνει ότι ή ανθρωπότης είναι ή αυτή, ή όποια έφερε τόν Χριστό επί του σταυρού, ότι εξακολουθεί έκτελοϋσα έναντίον του τόν αυτόν σταυρικό θάνατον και καταδικάζουσα ότι Αυτός έφερε έξ Ούρανοϋ ως σωτηρία της.

Και ο Χριστός διά τά Χριστιανικά μυστήρια είναι Άργοναύτης. Αυτή είναι ή Θειοτέρα έννοια που δύναται νά του αποδώσω.

Δι' αυτής της έννοίας δύναται νά επιζήσει αιώνίως εις τάς ψυχάς μας. Δι' αυτής δύναται νά μάς χρησιμεύσει ως αιώνιος Διδάσκαλος και ως Θεότης, από την όποιαν έρχεται προς έμας γλυκύτης και χαρά.

Διά της έννοίας αυτής του Άργοναύτου, την όποιαν δικαιούμεθα νά του αποδώσωμεν, θά καταστεί αντικείμενον προς τό όποιον πάντοτε ή ψυχή μας θά άτενίζει και από τό όποιον πάντοτε θά άντλει και ήρωισμόν και άγάπην.

Διά του ήρωισμού του, ο όποιος προήρχετο από τά βάθη της θελήσεως, του νόμου αυτού της ψυχής του, κατέβαλεν πάν έμπόδιον, τό όποιον έζήτησεν νά τόν ανακαιτίσει νά καταστεί Θεότης.

Άλλά ή Θεότης δέν δύναται νά ζήσει άνευ άγάπης. Η άγάπη είναι τό πηδάλιον του ήρωισμού, είναι ο νόμος ο διακανονίζων τόν νόμον της θελήσεως.

Ουδείς καθίσταται ήρως άνευ άγάπης, ουδείς καθίσταται Θεός, εάν δέν υπάρξει ήρως.

Η άγάπη είναι ο νόμος, ο όποιος γεννά τόν ήρωισμόν, ο ήρωισμός συντρίβει όλα τά πάθη.

Μόνον πρό του ήρωισμού και της άγάπης υποχωρεί ο θάνατος.

Σ. Νάγος

Ο ΑΠΟΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΡΩΩΝ

Η Ελληνική Μυθολογία αποτελεί τό θησαυροφυλάκιο της φυλετικής μνήμης του ανθρώπου. Είναι η αποτύπωση της κοσμικής του καταγωγής και των δυνάμεων που κινούν τό εξελικτικό του πεπρωμένο. Μεταφερόμαστε πολύ πίσω στά βάθη των αιώνων. Αυτό που κυριαρχεί είναι τό σύμβολο, τό όποιο παράγεται αυτόματα από την ίδια την ανθρώπινη ψυχή, και είναι μία αναπαράσταση του παγκοσμίου άρχετύπου. Έχει νά κάνει μέ άφάιρηση, είναι άνάμνηση της μακραίωνης εξέλιξεως.

Η άνίχνευσή του, μέσα από την μυστική Πύλη της Μυθολογίας μπορεί νά μς οδηγήσει στην αιτία του ύπαρξιακού γίγνεσθαι.

Άλλωστε ό φανταστικός όνειρικός έαυτός του καθενός μας πού εμπλέκεται σέ κάθε είδους φανταστικές περιπέτειες, στον ύπνο μας, δέν είναι τίποτε άλλο από μία άνάμνηση του ήρωικού στοιχείου της μυθολογίας. Ό ήρωας-άναζητητής είναι παγκόσμιος. Άνταποκρίνεται στό

κάλεσμα της θεότητας (πνευματική του υπόσταση) και ξεκινάει γιά την περιπέτεια: ανακαλύπτει δυνάμεις ξεχασμένες στά βάθη του φυλετικού άσυνειδήτου πού ξαναζωντανεύουν και είναι διαθέσιμες γιά την πνευματική μεταμόρφωση.

Μία από τις δοκιμασίες είναι και η κυριαρχία στον θάνατο πού ξεκινά μέ την άναμέτρηση μέ τον φύλακα του Κάτω Κόσμου. Τόν νικά ή συμφιλιώνεται μαζί του, όποτε περνάει σ' ένα διαφορετικό επίπεδο ύπάρξεως γεμάτο εμπόδια και δοκιμασίες, μέσα σ' έναν κόσμο άγνωστο, γεμάτο παράξενες δυνάμεις, πού άλλοτε τον βοηθούν κι άλλοτε τον άπειλούν.

Μετά τό μεγάλο κατόρθωμα κερδίζει την αποθέωση. Έπιστρέφει στό βασίλειο των ζωντανών αφήνοντας την σφραγίδα του στην εξελικτική πορεία του κόσμου.

Η ιδέα της άναζητήσεως έμφανίζεται παγκοσμίως στους μύθους (Οδύσεια, Άργοναυτική έκστρατεία) και είναι όδοδείκτης γιά τις άνάγκες της ανθρωπίνης ψυχής. Ό ήρωας βρίσκεται μέσα μας και περιμένει την άφύπνισή του γιά νά μς οδηγήσει σ' έναν πιο ένεργητικό ρόλο άπέναντι στά παγκόσμια προβλήματα.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ είναι τρόπος εκπαίδευσέως και ένα πλήρες μυθικό σύστημα μέ άπόλυτη έφαρμογή στην σημερινή εποχή. Ό παγκόσμιος άνθρωπος - ήρωας θά ξαναγεννηθεί τότε μεταμορφωμένος και θά διδάξει σέ μς, στην σύγχρονη εποχή, αυτά πού έμαθε.

ΗΡΑΚΛΗΣ

Ένας άπ' τους πιο άρχετυπικούς ήρωες. Είναι ό μαθητής πού στέκει μόνος στις δοκιμασίες του. Είναι δεμένος περισσότερο μέ την στοιχειακή του όψη. Είναι ήμίθεος. Ό πατέρας του Δίας συμβολίζει την πνευματική του φύση. Η γήινη μάνα του, η Άλκμήνη, ύποδεικνύει τις ρίζες του και τον σπόρο της μεγάλης περιπέτειας πού τον περιμένει στην πορεία γιά τον θεό. Άλκείδης τό θάρρος του. Τρισελληνος (Σελήνη, Έκάτη, Άρτεμις), η εύμετάβλητη συναισθηματική του φύση πού τον ακολουθεί σ' όλόκληρη την άναζήτηση. Η Ήρα είναι τά εμπόδια και οι αντιθέσεις πού θά παρουσιασθούν στον δρόμο του. Είναι η ψυχή του Έρακλη (συνδετικός κρίκος μεταξύ πνεύματος και προσωπικότητας). Είναι και έχθρός· τον ώθεϊ μέσα άπ' τις δοκιμασίες στην άναζήτηση της θεϊκής του καταγωγής. Καταπνίγει τά δύο φίδια της σοφίας, επιλογή της άρχέγονης δυνάμεως, κυριαρχία του παρορμητικού στοιχείου πάνω στον νοϋ, έλλειψη διακρίσεως.

Σκοτώνει τό λιοντάρι και χρησιμοποiei την λεοντή γιά φορεσιά του (υποτάσσει και χρησιμοποιεί την ζωώδη φύση του). Κάθε άνθρωπος ένσαρκωμένος δέν μπορεί ν' άπορρίψει έντελώς τά κατώτερα στρώματα της ύπάρξεώς του.

Διαλέγει τό δύσβατο μονοπάτι της Άρετης (ύπηρεσία στον κόσμο). Γάμος (Μεγάρα και 3 παιδιά). Προσανατολισμός της συνειδήσεως στά τρία επίπεδα της προσωπικότητας. Σκοτώνει γυναίκα και παιδιά (άποκοπή από τον κόσμο των ανθρώπων) γιά ν' ακολουθήσει τυφλά

την παρόρμηση της ψυχής του (Ήρα). Έρακλης = δόξα της Ήρας, δόξα της ψυχής. Γιά εξέλιξή του θά εκτελέσει 12 άθλους πού θά του άναθέσει ό Εϋρυσθεύς (= αυτός πού έχει μεγάλη δύναμη), ό Άνώτερος Έαυτός του.

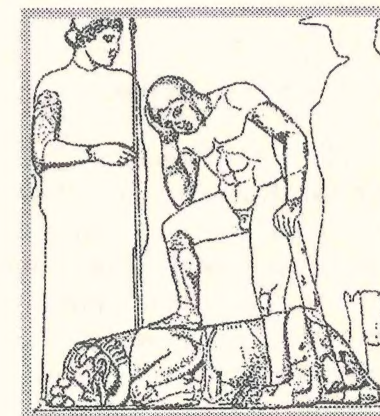
Ό Έρακλης έπιστρατεύει τις άνώτερες όψεις του: Άθηνά: δίδει τό ένδυμα της Σοφίας. Ήφαιστος: χρυσός θώρακας (= μαχητικότητας, ήλιακός προορισμός). Ποσειδών: άλογα (= έλεγχόμενη συναισθηματική φύση). Έρμης: κοφτερό ξίφος (= νοτική διάκριση γιά την επιλογή του δρόμου). Άπόλλων: φωτεινό τόξο (= ύψηλός στόχος πού θέτει ό άναζητητής στό ξεκίνημα).

Ό Έρακλης ξεκινά τους άθλους μέ τό ρόπαλό του (αύθύπαρκτη έσωτερική του φύση).

Γιά νά ύπηρετήσεις πρέπει νά είσαι ικανός νά στέκεις μόνος.

Οι δώδεκα άθλοι συνδέονται μέ τά δώδεκα σημεϊα του ζωδιακού.

1ος άθλος Τό Λιοντάρι της Νεμέας

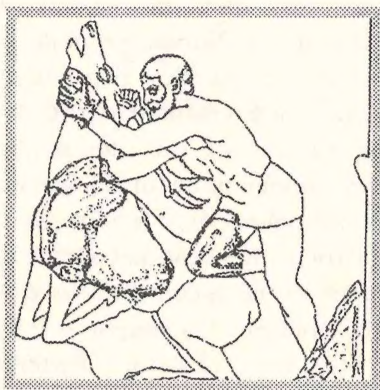
Στό σημείο του Λέοντος, τό 5ο ζώδιο, ὁ ἄνθρωπος γίνεται πεντάκτινος ἀστέρας. Τό πέντε συμβολίζει τήν ἀτομικοποίηση ἐκείνου πού ἀναγνωρίζει τόν ἑαυτόν του, προσανατολίζοντας τήν συνείδηση στίς ἀνώτερες σφαῖρες τῆς ὑπάρξεως. **Λιοντάρι** = ἀρνητικές ὀψεις ὑποσυνειδήτου. **Σπηλιά μέ δύο εἰσόδους**: ἐπίφυση = ἀνώτερες λειτουργίες τοῦ νοῦ, ὑπόφυση = κατώτερες λειτουργίες ἐνστίκτου. Φράσσει τήν ὑπόφυση (=κατώτερη φύση), στρέφεται στίς ἀνώτερες νοητικές λειτουργίες. Παγιδεύει τό λιοντάρι στόν κῶρο πού εἶναι κυρίαρχος.

2ος ἄθλος Λερναία Ὕδρα

Στήν πύλη τοῦ Σκορπιοῦ. Ὕδρα = φύλακας τοῦ Κάτω Κόσμου. Λέρνη = Θεά τῶν βάλτων = οἱ ὀψεις τοῦ ἀσυνειδήτου πού εἶναι προωρισμένες νά προκαλοῦν νοητική σύγχυση. Χρησιμοποιεῖ τό σπαθί τοῦ Ἑρμοῦ (= νοητική διάκριση) χωρίς ἀποτέλεσμα. Ἐπειτα τήν φωτιά τῆς καθάρσεως, σύμβολο ὑψίστου ἐξαγνισμού καί πνευματικῆς ἐπιτεύξεως.

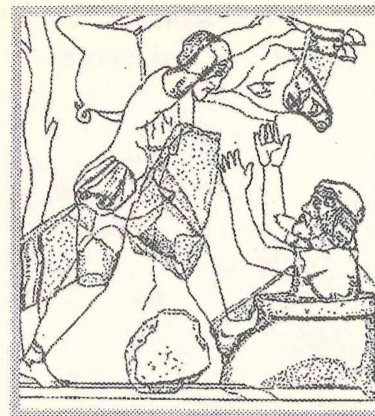
3ος ἄθλος Σύλληψη τῆς Κερυνίτιδος ἐλάφου

(= φευγαλέα διαίσθηση) Μετά ἀπό προσπάθειες σχεδόν ἐνός χρόνου πού ὁ Ἡρακλῆς διδάσκεται τήν ἐπιμονή καί τήν ὑπομονή, ἀποκτᾷ τελικά τήν ἐνόραση, πού κρύβεται στό ζωδιακό σημεῖο τοῦ Καρκίνου. Ἀφιερώνει τήν ἐλαφίνα στήν ἀγκαλιά τοῦ κόσμου (Ἱερός Τόπος Μυκηνῶν) κλείνοντας τήν διαμάχη μεταξύ Ἀπόλλωνος (συνειδητή φύση του) καί Ἀρτέμιδος (ἀσυνειδητή φύση του) ἡ τελευταία τόν εἶχε πλανήσει μέ παγίδες πολλές φορές κατά τήν διάρκεια τοῦ ἄθλου.

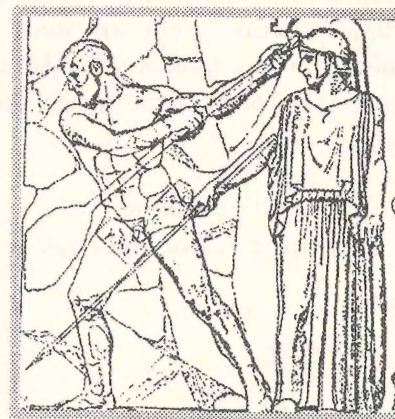
4ος ἄθλος Ὁ Ἑρμάνθιος Κάπρος

(ἡ ἐπιθυμία) ἀνεβαίνοντας τό ὄρος τῆς Μυήσεως (= ἀνώτερες σφαῖρες ὑπάρξεως). Στήν μάχη μέ τήν ἐπιθυμία σπρώχνεται ἀπό τήν ἱερή τρέλλα τοῦ Διονύσου (τό κρασί) ἀφοῦ πάνω στήν μέθη του ἐσκοτίωσε τούς δύο Κενταύρους (ὀψεις τῆς προσωπικότητας τοῦ Ἡρακλέους): τόν Χείρωνα (καλή σκέψη) καί τόν Φῶλο (σωματική δύναμη). Κυρίαρχος τῆς ἐπιθυμίας εἶναι ἐκεῖνος πού

γνωρίζει τήν ἀληθινή ἰσορροπία ἀνάμεσα στήν πνευματική καί τήν ὕλική του ὄψη ἀπελευθερώνοντας τό φῶς τῆς ψυχῆς. Ζυγαριά, τό σύμβολο τοῦ Ζυγοῦ.

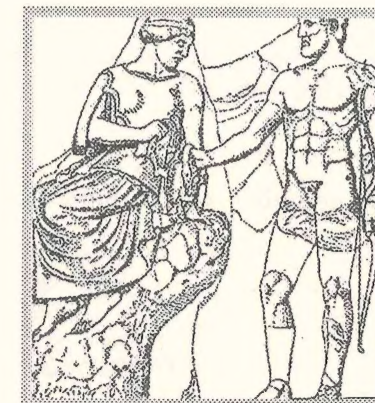
5ος ἄθλος Οἱ Σταῦλοι τοῦ Αὐγείου

Στήν πύλη τοῦ Ὑδροκόου ἀναλαμβάνει νά τούς καθαρίσει συγχωνεύοντας δύο ποτάμια (ἐνεργητικό καί παθητικό στοιχεῖο). Δημιουργώντας τήν ὀρμητική ἐνεργειακή κοίτη τῶν δυνάμεων τῆς ζωῆς πού καθαρίζουν τόν βόρβορο τοῦ ὑποσυνειδήτου, προσφέρει ὑπηρεσία, καθαρίζει τόν ἑαυτόν του ἀπό τίς

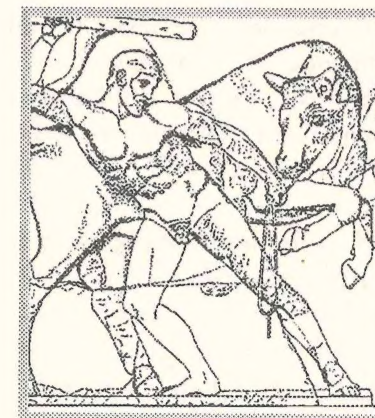
ἀρνητικές συσσωρεύσεις τῆς ἐνσαρκώσεως. Ὑδροκόος: ἀπό ἀνεστραμμένο δοχεῖο κυλοῦν δύο ρεύματα: τῆς ζωῆς καί τῆς μετουσιώσεως.

6ος ἄθλος Στυμφαλίδες ὄρνιθες

Ἀλαλαγμός τῆς κατωτέρας νοητικῆς μας φύσεως. Σημεῖο τοῦ Τοξότη: τό τόξο τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ ἐμμονή στόν στόχο. Ἀποδυνάμωση φλυαρίας. Ἡ σιγή εἶναι τό μάθημα.

7ος ἄθλος Σύλληψη τοῦ Ταύρου τῆς Κρήτης

(Σημείο του Ταύρου). Ο Μίνως κατέκρατσε τόν Ταύρο στά έπίπεδα τής προσωπικότητας (έπρεπε νά τόν θυσιάσει), περιορίζοντας τήν δημιουργική δύναμη στό έπίπεδο του σέξ. Έκτός άπ' τήν όρίζόντια σεξουαλική πολικότητα ύπάρχει καί μία κάθετη, ή όποία άγνοήθηκε καί πού ένώνει τήν μορφική όψη μέ τίς δυνάμεις τής ψυχής (Ο Έρακλής φέρνει τόν Ταύρο στό Έερό Κέντρο καί τόν άπελευθερώνει).

8ος άθλος

Οί φοράδες του Διομήδους

(γυιός του Άρεως, κυβερνών πλανήτης του σημείου του Κριοϋ). Συμβολίζουν οί φοράδες τήν άπατηλή αύτοεπιόθηση πού έχει δημιουργηθεί στόν ήρωα άπό τόν άκρατο ένθουσιασμό καί τήν όρμητικότητα. Πληρώνει τήν ματαιοδοξία του θυσιάζοντας τόν Άβδηρο (άδύναμες όψεις του έαυτου του Έρακλέους). Τιθασσέυει μόνος τίς φοράδες τής προσωπικότητας. Γίνεται ό ίδιος μεσολαβητής ανάμεσα στίς δυνάμεις τής ψυχής καί τής ύλικής του φύσεως (ρόλος Έρμου, έσωτερικού κυβερνήτη Κριοϋ).

9ος άθλος Ζώνη τής Ήπολύτης

Βασίλισσα των Άμαζόνων (= προστασία) καί θάνατός της. Δίνει στήν Ήρα ψυχή του νά φυλάει τήν ζώνη. Για νά έξίλεωθεί για τόν θάνατο τής σκοτεινής όψέως του, ταξιδεύει στό κήτος μ' ένα δρεπάνι (σύμβολο θανάτου) για νά άναστήσει τήν Ήπολύτη στό πρόσωπο τής Ήσιόνης. Μένει 3 ήμέρες καί επιστρέφει θριαμβευτής.

10ος άθλος

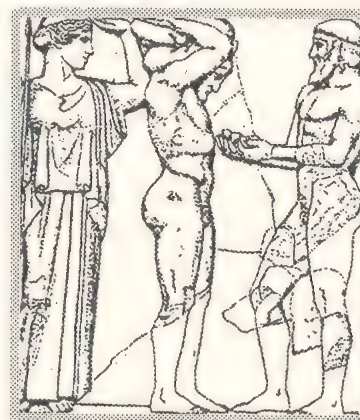
Τά κόκκινα βόδια του Γηρυόν

(= κρυμμένες ύλικές μας επιθυμίες) στό σημείο των Ίχθύων (βαθείές έσωτερικές όψεις μας). Περνάει τόν Ώκεανό μέ τήν χρυσή κούπα του Άπόλλωνος. Συγκρούεται μέ τόν Όρθρο (άδελφό του Κερβέρου) καί άπαλάσσεται έτσι άπό ένα μέρος των καρμικών του υποχρεώσεων. Σκοτώνει μέ τό τόξο του τόν Γηρυόν καί παίρνει τά βόδια στόν Έερό Τόπο. Δέν είναι άκόμη έτοιμος για τόν Άδν.

11ος άθλος

Τά μήλα των Έσπερίδων

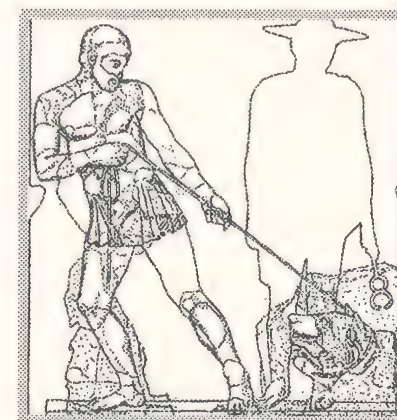

Σύμβολα πνευματικής γονιμότητας, στήν Πύλη των Διδύμων. Κήπος των Έσπερίδων = ή Αϊα, ή χώρα των θαυμάτων. Όφείλει νά διανοίξει τό κανάλι έπικοινωνίας. Υποτάσσει τήν κατώτερη συγκινησιακή του φύση (Νηρέας) καί κυριαρχεί στήν γήινη όψη του νικώντας τόν Άνταϊο (άήττητος στά πεδία τής μορφής) παρασύροντάς τον σέ άνώτερα πεδία. (Παλεύει μέ τόν Άνταϊο, αλλά δέν μπορεί νά τόν νικήσει, γιατί κάθε φορά πού ό Άνταϊος άγγίζει τήν Γήμπερα του, παίρνει νέες δυνάμεις.

Όταν τό αντιλαμβάνεται, τόν σηκώνει ψηλά καί τόν πνίγει). Άπελευθερώνει στόν Καύκασο τόν Προμηθέα, τό άνώτερο φώς τής ψυχής του. Σηκώνει τό φορτίο του κόσμου (σφαίρα του Άτλαντος). Παίρνει τά μήλα καί τά επιστρέφει στόν Δία καί τήν Ήρα (= προβόδιση στην θεϊκή του ύπόσταση).

12ος άθλος

Ο Κέρβερος του Άδου

Ή έσχάτη δοκιμασία, ό θρίαμβος στόν θάνατο. Ζώδιο του Αιγόκερω. Νά νικήσει τόν Κέρβερο. (τριπλή κατώτερη φύση του). Μύηση στά Έλευσίνια Μυστήρια = έπιστρατεύει όλο τό έσωτερικό του δυναμικό καί άνοίγει τήν Πύλη του Άδου. Εισβάλλει ως πολεμιστής = έλευθερώνει τήν άρχέγονη δύναμη πού συνταράσσει τά βάθη του έσωτερικού του κόσμου. Περικυκλώνεται άπ' τίς όχιώδεις ύπάρξεις του άσυνειδήτου, τίς όποιες δέν μπορεί ν' αντιμετώπισει μέ τό σπαθί του, αλλά μέ τά ίδια του τά χέρια = όργανωμένη καί έλεγχόμενη στοιχειακή δύναμη). Νικάει τόν Χάροντα, φθάνει στήν άδελφή του τήν Περσεφόνη (= τήν βαθύτερη όψη τής ψυχής

του). Νικάει τόν Κέρβερο μέ τά χέρια του (=τίς δικές του δυνάμεις) καί τόν ανασύρει στό φῶς τοῦ ἐπάνω Κόσμου.

Ἡ ὑπόσχεση γάμου μέ τήν Διήναιρα (αἰτία κατοπινοῦ θανάτου του) συμβολίζει τήν ἀπόσυρση τοῦ ἥρωος ἀπ' τόν κόσμο τῶν ἀνθρώπων. Ἡ φωτιά πού αὐτός παραγγέλλει νά τοῦ ἀνάψουν στήν Οἴτη (ἀφιερωμένη στόν Δία) συμβολίζει τήν ἐπιστροφή στόν πατέρα. Ἀκολουθεῖ ἀναγέννηση τοῦ ἥρωα ἀπ' τίς στάχτες του μέσω τῆς Ἥρας (γάμος μέ Ἥβη) καί ἀμετάκλητο δέσιμο μέ τίς δυνάμεις τῆς ψυχῆς του.

Ἀστερισμός τοῦ Ἡρακλέους: Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΗΡΩΙΚΟΣ ΗΛΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ.

ΙΑΣΩΝ

Περνάμε τώρα στόν Ἰάσωνα καί στόν ἰδιάζοντα χαρακτήρα τῆς Ἀργοναυτικῆς Ἐκστρατείας. Σκοπός εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ Χρυσομάλλου Δέρατος. Αὐτό εἶναι ὁ συνδετικός κρίκος μέ τόν Φρίξο καί τήν Ἑλλάδα πού ἀντιπροσωπεύουν τό ἰδανικό πού χάθηκε καί πρέπει νά ἐπαναφερθεῖ. Οἱ ἥρωες πού συμμετέχουν στήν Ἀργοναυτική Ἐκστρατεία δέν εἶναι τίποτα ἄλλο παρά οἱ δοκιμασμένες ὄψεις τῆς υπάρξεως τοῦ Ἰάσωνος, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐκπαιδευμένοι καί ἔχουν ἤδη ἀποκτήσει κάποια ἰσορροπία μέ τό περιβάλλον καί τόν ἑαυτόν τους. Ἡ γνώση τους, ἀποτυπωμένη στό συλλογικό ἀσυνείδητο, καθῶς καί οἱ συντονισμένες προσπάθειές τους εἶναι

αὐτά πού βοηθοῦν τόν ἄπειρο Ἰάσωνα νά ξεπεράσει τά ἐμπόδια καί νά φθάσει στόν τελικό σκοπό του, μέ ὅλες τίς δυνάμεις του.

Εἶναι ἡ ἀφυπνισμένη καί ἐν ἐγρηγόρσει συνείδηση τῶν προγενεστέρων μύθων, πού τόν βοηθαί στήν ἀπόκτηση τοῦ Χρυσομάλλου Δέρατος (πού εἶναι σύμβολο τοῦ Ἀέρα, τῆς πτήσεως στους Αἰθέρες, τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπό τά δεσμά τῆς ὕλης καί τῶν συνεπειῶν της), ὥστε τελικῶς νά πολωθεῖ ἀνεπηρέαστη ἡ οὐσιαστική του ὑπαρξη στόν πραγματικό της σκοπό.

Ὁ Ἰάσων εἶναι αὐτός πού θεραπεύει καί εἶναι Μονοσάνδαλος. Ἐχει δύο φύσεις: ἡ μία (γυμνό πόδι) ἀποκτᾷ πλήρη ἐπαφή μέ τό στοιχεῖο τῆς γῆς, τήν μάνα καί τίς δυνάμεις της, ἡ ἄλλη εἶναι πιό ἐκλεπτυσμένη καί χρειάζεται σχετική μόνωση γιά νά λειτουργήσει σέ ὑψηλότερα ἐπίπεδα. Διατηρεῖ, ὅμως, ἰσορροπημένη στάση ἀνάμεσα στους δύο κόσμους (εἰκόνα ἀνθρώπου πού πατάει μέ τό ἓνα πόδι στήν ξηρά καί τό ἄλλο στό νερό).

Ὁ Ἰάσων ἔχει ἀναλάβει τήν καρμική ἀποστολή τοῦ ἐξευμενισμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Διὸς γιά τούς θυσιαστές τοῦ Φρίξου καί τῆς Ἑλλάδας. Γιά νά γίνει αὐτό πρέπει νά ἐπισκεφθεῖ τήν χώρα ὅπου κανεῖς δέν μπορεῖ νά δεῖ (Ἄδης, δώματα Αἰήτη) καί πρέπει νά εἶναι καλᾶ ἐξοπλισμένος. Ἀπαιτεῖται μία μεγάλη συγκέντρωση ἡρώων (πού συνθέτουν τόν ὁμαδικό, τόν τέλειο ἄνθρωπο) μ' ἓνα γοργοτάξιδο καράβι, σύμβολο τῆς σοφίας. Ἐχει 50 κωπηλάτες. Τό 5 εἶναι ὁ ἀριθμός τοῦ ἀνθρώπου, τό 50 τῆς τελειότητος. Ἄν ὁ Ἰάσων πετύχει, θά κερδίσει τόν θρόνο (σύμβολο τῆς προσωπικότητος).

Πρὶν ξεκινήσουν, θυσιάζουν στόν ἡλιακό θεό Ἀπόλλωνα θεραπευτικός χαρακτήρας τῆς ἀναζητήσεως πού φαίνεται ἀπ' τήν πρώτη κιόλας στιγμή στήν Λήμνο. Ἀπομακρύνεται ὁ Ἡρακλῆς (ἀρχέγονη δύναμη) ἀπ' τίς Λημνιάδες (ἀντίστοιχο Ἀμαζόνων) καί ἀποκαθίσταται ἡ λευκή ὄψη τῆς Ἀφροδίτης στό νησί. Ἐπιστρέφουν οἱ ἀρσενικοὶ Κάβειροι καί ἀποκαθίστανται καί τά μυστήρια. Ἰάσων, Ἡρακλῆς, Διόσκουροι καί Ὀρφεύς μυοῦνται στά μυστήρια τῆς Σαμοθράκης καί ὅλοι οἱ μεγάλοι θεοὶ ἀποκαλύπτονται. Οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς εἶναι διαθέσιμες γιά τήν ἐπανάκτηση τοῦ χαμένου θησαυροῦ.

Στήν Κύζικο οἱ Ἀργοναῦτες νικοῦν τούς Δολίονες (τιτανικές ὄψεις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως) ξεσηκώνοντας τίς στοιχειακές δυνάμεις ἐναντίον τους. Γιά ν' ἀποκατασταθεῖ ἡ ἰσορροπία ἐπικαλοῦνται τήν Μεγάλη Μητέρα στό πρόσωπο τῆς Ρέας, κατόπιν εἰδοποιήσεως τῆς Ἀλκυόνης, ἡ ὁποία ἀνήκει στίς Πλειάδες. Οἱ τελευταῖες συμβολίζουν τήν ἐνσωμάτωση τῆς ὄψεως ἀγάπη καί μεταφέρουν τίς δυνάμεις τους στήν γῆ μέσω τῆς ἱεραρχίας τοῦ Πλανήτη. Εἶναι ἡ μήση ἢ ὁ ἱερός Τόπος, ὅπου κατοικεῖ τό φῶς.

Οἱ Ἀργοναῦτες κατά τόν διάπλου τοῦ Βοσπόρου μαθαίνουν ἀπ' τόν Φινέα τό πῶς θά περάσουν στόν ἄλλο κόσμο καί σ' ἀντάλλαγμα τόν ἀπελευθερώνουν ἀπ' τίς Ἀρπυιες περιορίζοντάς τες στόν κῶρο πού τούς πρέπει (ἀνήκουν στήν τάξη τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως γι' αὐτό δέν πρέπει νά θανατωθοῦν). Μετά τό πέρασμα στόν ἄλλο κόσμο συναντοῦν τόν Ἀπόλλωνα στήν Ὑπερβόρεια Μορφή του, ὁ ὁποῖος τούς εὖνοεῖ μέχρι νά φθάσουν στήν Αἴα, τήν χώρα τῶν

θαυμάτων.

Ὁ Ἰάσων ἐκεῖ θά συναντήσῃ τόν φιδόμορφο Δράκοντα πού φυλάει τήν σπηλιά μέ τό Χρυσόμαλλο Δέρας. Μπαίνει στήν κοιλιά τοῦ θηρίου (ὁ Κάτω Κόσμος, ὅπως Ἡρακλῆς Ἡσιόνη) καί κυριαρχεῖ μ' αὐτόν τόν τρόπο στόν θάνατο. Ἀνασύρει ἀπό τά βάθη τῆς ἐσωτερικῆς του υπάρξεως τήν χριστική Συνείδηση, δηλαδή αὐτό τό Χρυσόμαλλο Δέρας. Κι ὅλα αὐτά μέ τήν βοήθεια τῆς Μήδειας, τῆς σκοτεινῆς ὄψεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἥρωα πού ἀνασύρεται ἀπ' τά βάθη τοῦ ἀσυνειδήτου καί παίξει ἐνεργητικό ρόλο στήν ἀναζήτηση.

Οἱ Ἀργοναῦτες ἀναχωροῦν μέ τήν βοήθεια τῆς Μήδειας μετά τήν θυσία τοῦ Ἀψυρτου, τοῦ ἀδελφοῦ της, μία ὄψη πού ἡ μάγισσα ὀφείλει νά ἀφήσῃ πίσω της γιά ν' ἀνέβῃ στά βασίλεια τῆς συνειδήσεως. Ἡ ἐξίλιεση γίνεται στό νησί τῆς Κίρκης καί ἀκολουθεῖται ὁ δρόμος πού ἐπέρασε καί ὁ Ὀδυσσεύς.

Στό νησί τῶν Φαιάκων, ὅμως, ἀντὶ νά ὑποστῇ ὁ Ἰάσων τόν τελικό καθαρμό, συνδέεται μέ τήν σκοτεινὴ ὄψη τῆς ψυχῆς του, τήν Μήδεια, γεγονός πού θ' ἀποτελέσει τήν ὑστατὴ δοκιμασία του καί κάθαρση γιά τό χρέος πού ἔχει στόν πέρα κόσμο. Ὁ Ἀψυρτος, τό τμήμα γιά τήν ἀνάκτηση τοῦ Χρυσομάλλου Δέρατος, θά πληρωθεῖ στό ἀέριο μέ τόν θάνατο τῶν παιδιῶν τοῦ Ἰάσωνος. Ἐνα μέρος τῆς δυνάμεως τοῦ ἥρωα πηγάζει ἀπὸ τήν Μήδεια, πρᾶγμα πού δείχνει ὅτι εὐρίσκεται σέ πλήρη ἐπαφή μέ τίς ψυχικὲς του δυνάμεις.

Ἡ κατάρρα ἀπομακρύνεται ἀπὸ τήν χώρα. Ὁ χαμένος θησαυρὸς ἐπανεκτίθη.

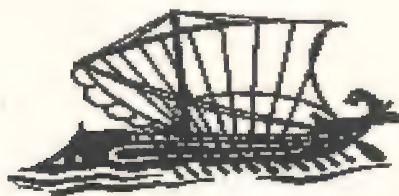

Ὁ μῦθος ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Διηγέται τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἱστορία τοῦ συλλογικοῦ ἀσυνειδήτου, τὸν ἀγῶνα γιὰ αὐτοανακάλυψη καὶ τὶς συνειδησιακές κατακτήσεις πού ἔγιναν μέσα ἀπὸ τὸ πέραςμα τῶν αἰώνων. Πρόκειται γιὰ συμπίκνωση ἐμπειριῶν, τὶς ὁποῖες ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ κατανοήσει, γιὰ νὰ τὶς ξεπεράσει καὶ νὰ συνεχίσει τὸ ἐξελικτικό μονοπάτι ἀπὸ τὸ σημεῖο πού τὸ ἄφυσαν οἱ προγενέστεροι.

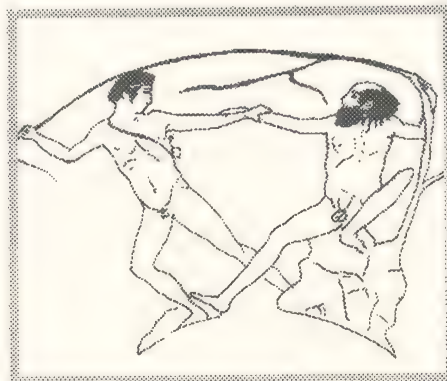
Ὁ μῦθος εἶναι ἡ διαδρομὴ πού διήνυσε ὁ ἄνθρωπος μέσα στοὺς αἰῶνες, σέ χιλιετηρίδες τῆς μακραίωνης ἱστορίας του ἀποκτώντας γνώσεις κι ἐμπειρίες· εἶναι τὸ ταξίδι τῆς καθόδου καὶ τῆς μετέπειτα ἐπανόδου ἀπὸ τὴν ὕλη. Χωρὶς τὸν μῦθο ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔπρεπε νὰ ξαναρχίσει τὴν διαδικασία ἀπ' τὴν ἀρχή. Ὁ μῦθος, λοιπόν, εἶναι μία πολύτιμη κληρονομιά, ἡ ὁποία ἀφυπνίζει ἕνα ὁλόκληρο ἀνεκμετάλλευτο δυναμικὸ μέσα στὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ ἐπαναδραστηριοποιεῖ (ὄχι πάντα συνειδητά).

Ἐπομένως γιὰ νὰ παραμείνει ἡ ἀλυσίδα ἀνέπαφη καὶ γιὰ νὰ ἀφυπνίζεται ἡ συλλογικὴ συνείδηση τῶν λαῶν καὶ νὰ ἐκδηλώνεται στὶς χιλιόμορφες ὁψεις δράσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, πρέπει νὰ φυλαχθοῦν οἱ μῦθοι καὶ πάνω σ' αὐτοὺς νὰ κτίσει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος τὸ μέλλον πλάθοντας νέους μύθους γιὰ νὰ ὠθήσει τὴν πορεία τῆς ἐξελίξεώς του ἀκόμη πιὸ πέρα.

ΘΗΣΕΥΣ

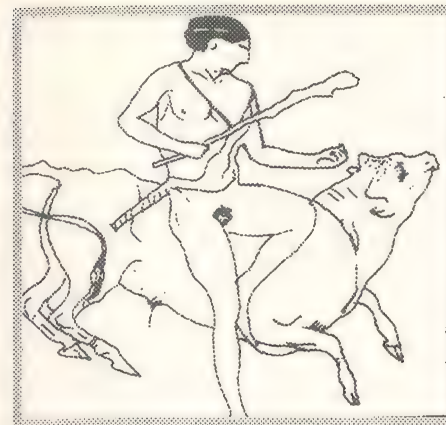
Ἡ ἰδέα τῆς ἐσωτερικῆς πορείας πρὸς τὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση κρύβεται καὶ στοὺς μύθους τοῦ Θησεύς.

Ὁ Θησεύς εἶναι ἡμίθεος γιὸς τοῦ Ποσειδῶνος, πατέρα τῶν ὑδάτων, τῆς αἰώνιας θάλασσας πού φέρνει τὴν ζωὴ στὴν πρώτη αὐγὴ τῆς υπάρξεως, δηλαδὴ στὴν θνητὴ μητέρα του, τὴν Αἴθρα.

Ἐκείνη τοῦ ἀποκαλύπτει τὴν θεϊκὴ του καταγωγὴ καὶ τὸν πραγματικὸ του προορισμό: Ἡ γήινη φύση μας περικλείει πάντα τὸ σπέρμα τῆς δοκιμασίας, προκειμένου ν' ἀνυψωθεῖ ἡ συνείδηση στὰ ἐπιπεδὰ τῆς ψυχῆς. Ὁ Θησεύς θὰ βασιλεύσει στὴν Ἀθήνα σ' αὐτὸ τὸ Ἱερό Κέντρο ὅπου ἐπιστρέφει γιὰ ν' ἀποδώσει τοὺς καρπούς κάθε περιπέτειάς του (Ἡρακλῆς - Μυκῆνες). Νέος ἀκόμη, θυσιάζει τὰ μαλλιά του (πνευματικὴ του ὑποταγή) στὸν Ἀπόλλωνα (στὴν ἀκτινοβόλο ὄψη τῆς ψυχῆς του). Σύμβολο ἀφιερώσεως πνευματικῆς δυνάμεως στὴν ἀναζήτηση τῆς ψυχῆς.

Πρὶν ξεκινήσει τὸ ταξίδι παίρνει μαζί του τὰ σημάδια ἀναγνωρίσεως ἀπ' τὸν Αἰγέα, τὸν γήινο βασιλέα. Παίρνει τὸ ξίφος, τὸ σύμβολο τῆς βοντικῆς δια-

κρίσεως καθὼς καὶ τὰ σανδάλια γιὰ νὰ βαδίζει στὰ μονοπάτια τῶν ἐσωτερικῶν κόσμων. Θὰ τὰ χρησιμοποιήσει στὴν χώρα τοῦ θανάτου, ἡ ὁποία συμβολίζει τὴν ἀπόρριψη στοιχείων τῆς προσωπικότητος τοῦ ἥρωα. Ἐκεῖ σκοτώνει τὸν Σίνι, τὴν Φαία, τὸν Σκίρωνα καὶ τὴν Χελώνα (σύμβολο ζωῆς ἀπ' τὰ σκοτεινὰ βάθη τῆς θάλασσας), τὸν Προκρούστι (ὑποχθόνιος θεός).

Μέ τὶς δοκιμασίες αὐτές ὁ Θησεύς ἀποκτᾷ μερικὴ κυριαρχία στὶς ἀρχέγονες στοιχειακές του ὁψεις, ἀλλὰ πρὶν μπεῖ στὴν Ἀθήνα ὑποβάλλεται στὴν τελετὴ καθάρσεως πού συμβολίζει τὴν προετοιμασία γιὰ μία συνειδησιακὴ διεύρυνση πού θὰ ἐπισφραγίσει τὴν ἐσωτερικὴ του ἀνοδο.

Ἡ Μήδεια συμβολίζει τὴν πλάνη πού προσπαθεῖ ν' ἀποτρέψει τὸν ἥρωα ἀπ' τὸν σκοπὸ του. Ὁ Αἰγεύς ὅμως, ἀναγνωρίζει στὸν Θησεά τὸ σπέρμα τῆς πνευματικῆς του φύσεως καὶ τοῦ μέλλοντος βασιλέως.

Πρῶτα-πρῶτα ὁ Θησεύς θὰ ἔλθει ἀντιμέτωπος μέ τὸν Ταῦρο τοῦ Μαραθῶνος (καθυπόταξη τῆς ἐπιθυμίας), τὸν ὁποῖο καὶ θυσιάζει στὸν ἡλιακὸ Ἀπόλλωνα (ἀκτινοβόλος ὄψη τῆς ψυχῆς του). Ὁ Μίνως (ἡ ἀνεξέλεγκτη σεληνιακὴ μας φύση) ἀπαιτεῖ φόρο αἵματος ἀπὸ τὴν Ἀθήνα (ἔδρα τοῦ ἀνωτέρου ἑαυτοῦ).

Ζητάει νὰ στέλλονται ἐπὶ νέοι καὶ ἐπὶ νέες (ἀρνητικὴ καὶ θετικὴ ὄψη τῶν ἐπὶ κέντρων τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀκόμη αὐθεντικά (παρθενικά) καὶ δὲν ἔχουν ἀρχίσει νὰ φθείρονται, ὡς θυσία).

Τὰ κέντρα αὐτὰ χάνονται συστηματικὰ δέσμια τοῦ ἀσυνειδήτου χωρὶς νὰ εἶναι εἰς θέση νὰ λειτουργήσουν συνειδητά.

Ἡ σωτηρία τους ἀπ' τὸν Λαβύρινθο σημαίνει τὴν ἀνάδυσή τους στὸν συνειδητό κόσμο καὶ τὸν ἔλεγχό τους ἀπ' τὴν ἐκδηλωμένη ὑπαρξη ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου τοῦ γιου τοῦ Μίνως Ἀνδρόγεω, ὁ ὁποῖος δὲν ἀντεστάθη στὸν ταῦρο τῆς ἐπιθυμίας· ἐνῶ ὁ Θησεύς, ὡς ἀνώτερα φύση, θὰ τὰ καταφέρει.

Ἡ θυσία γίνεται κάθε ἐννέα χρόνια (ὁ ἀπαιτούμενος κύκλος γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση κάθε ἐνεργειακοῦ κέντρου).

Ὁ Θησεύς συμμετέχει στὸν τρίτο θυσιαστικό κύκλο, ἡ ζωὴ ἔχει ἀποκτήσει τὸν ἔλεγχο στὰ τρία κατώτερα κέντρα πού συνθέτουν τὴν δομὴ τῆς προσωπικότητας. Ὁ Θησεύς θά μπεῖ πρῶτος στὸν Λαβύρινθο (λάβρυς = διπλοῦς πέλεκυς, συμβολίζει τὴν κυριαρχία τῆς σεληνιακῆς φύσεως πάνω στοῦ κατασκευάσμα τοῦ Δαίδαλου, δηλαδή τοῦ ἐκπαιδευμένου ἑαυτοῦ). Δίκωπο μαχαίρι εἶναι καὶ ἡ εἴσοδος στὸν Λαβύρινθο, δηλαδή τὸν ἐσωτερικό κόσμο τοῦ καθενός μας καὶ τὸ σύμβολο τῶν ἀνεξερευνήτων ὧσεων τοῦ νοῦ. Ἄν δέν εἶναι κανεὶς ἐτοιμος, ὅπως ὁ Θησεύς, μπορεῖ ν' ἀποβεῖ μοιραία. Τὸν Θησεῖα βοήθησε καὶ ὁ ἐκπαιδευμένος ἑαυτός (Δαίδαλος) καὶ τὸ παθητικό στοιχεῖο (Ἀριάδνη μήτις). Ἀλλιῶς δέν θά μπορούσε νά εἶχε κατεβεῖ ἀπροετοίμαστος. Ἡ ἀνέμελη εἴσοδος στοῦ προσωπικό ἀσυνειδήτο θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξησὴ τῆς ἀνισορροπίας, τὴν ἀνικανότητα ἐλέγχου τοῦ νοητικοῦ καὶ ἄλλα σχετικά ἐπακόλουθα.

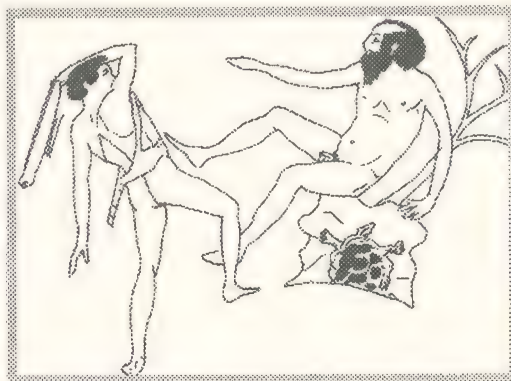
Ὁ Θησεύς πρόκειται νά σκοτώσει τὸν Μινώταυρο πού ζεῖ στὰ βάθη τοῦ Λαβυρίνθου (ἀσυνειδήτου) καὶ συμβολίζει τὴν ὑπερίσχυση τῆς κατωτέρας φύσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς μορφῆς. Τὰ καταφέρνει καὶ ἀπελευθερώνεται ἀπ' αὐτὴν (ἀπελευθερώνει τὸν ἱερό Τόπο-

ἀνώτερο ἑαυτό ἀπ' τὴν κατάρρα. Παίρνει μαζί του τὴν Ἀριάδνη (= γήινη), ἡ ὁποία, ὅμως, δέν μπορεῖ νά τὸν ἀκολουθήσει ὡς τὸ τέλος καὶ νυμφεύεται στὴν Νάξο τὸν Διόνυσο (μιά ὄψη τοῦ ἀνωτέρου ἑαυτοῦ τοῦ ἥρωος).

Ὁ Θησεύς ἐπιστρέφει στὴν Ἀθήνα μέ μαῦρα πανιά (θριαμβευτικὴ νίκη τοῦ πνεύματος πάνω στὴν ὕλη = κόκκινα ἢ ἄσπρα πανιά). Ὁ Αἰγεύς θυσιάζεται (ἀνανέωση δυνάμεως τοῦ βασιλέως) γιὰ νά βασιλεύσει ὁ Σωτῆρας-Θησεύς (Οἰδίπους, Κόδρος). Ὁ ἥρωας, κυρίαρχος τῆς ἐνωτικῆς δυνάμεως τῆς καρδιάς (= ἱερό Κέντρο, ἡ Ἀθήνα), ἐνώνει τὸ βασιλείο του (= τὸν ἴδιο τοῦ τὸν ἑαυτό) σέ ἓνα ἐναρμονισμένο σύνολο.

Ὁ Θησεύς ἀργότερα θά κατεβεῖ στὸν Ἄδν. Ὁ Θησεύς εἶναι σύμβολο μιᾶς πύθης ἐξευγενισμένης δυνάμεως. Ἡ νοητικὴ εὐφυΐα πού ἔχει ἀναπτύξει καὶ χρησιμοποιοῦ εἶναι ἀνίκανη νά λύσει τὰ δεσμά του. Ἐπικαλεῖται, λοιπόν, τὸν Ἡρακλεῖ, τίς ἀρχέγονες καὶ φυσικὲς στοιχειακές δυνάμεις πού λειτουργοῦν ἀποτελεσματικά σ' αὐτὸ τὸ πεδίο.

Μέ τὴν σειρά τοῦ θυσιάζεται καὶ ὁ ἴδιος, πέφτοντας ἀπὸ ψηλὸ βράχο, ἀποδεχόμενος τὴν γήινη φύση του, στὸν βωμὸ μιᾶς καλλιτέρας ζωῆς γιὰ τὸ σύνολο.

ΟΡΦΕΥΣ

Ὁ Ὀρφεύς, γιὸς τῆς Διογέννητης μούσας Καλλιόπης, κατέχει τὴν μαγεία τοῦ ἥκου (δῶρο τοῦ Ἀπόλλωνος = ἡλιακὴ ὄψη τῆς ψυχῆς του). Τὸ τραγούδι καὶ ἡ λύρα του καθελώνουν κάθε εἶδους ἀγριότητα, ἀκόμη καὶ τίς δυνάμεις τοῦ Κάτω Κόσμου.

Ἡ Εὐρυδίκη, πού συμβολίζει τὴν ψυχὴ τοῦ ἥρωα, εἶναι ἓνα κομμάτι τῆς ὁλοκληρωμένης τοῦ ὑπάρξεως. Τὸ πάθος καὶ ἡ ἀπόλυτη προσκόλλησή τοῦ ἥρωα στοῦ πρόσωπό της, τὴν κρατοῦν δέσμια στὰ ἐπίπεδα τῆς ἐπιθυμίας, χωρὶς διέξοδο στὰ ἀνώτερα πεδία ὅπου ἀνήκει. Τελικὰ μέ τὸ δάγκωμα τοῦ φιδιοῦ στοῦ πόδι (πόδι = ἀδύναμο σημεῖο τοῦ ἥρωα) ξεφεύγει ἀπ' τὰ δεσμά τῆς γῆς (πόδι = πῶς κοντὰ στοῦ ἔδαφος), καὶ περνάει στὸν Κάτω Κόσμο κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Διὸς (οὐράνιος ἀντεραστής τοῦ Ὀρφέως, ὅπως Θησεύς-Ἀριάδνη-Διόνυσος).

Ὁ Ὀρφεύς ἀπαρνηγὸς κατεβαίνει στὸν Ἄδν γιὰ νά ἀναζητήσει ἐκεῖ τὸ τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ πού θεωρεῖ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσή του μέσα στὴν ἐνσαρκωμένη φύση του. Μεταφέρει τὴν Λύρα (ἡ τέχνη του) δηλαδή τὸ Ἀπολλώνειο Φῶς τῆς ψυχῆς στὰ σκοτάδια τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀσυνειδήτου (μαγεύοντας ἀκόμη καὶ τὴν Περσεφόνη, δότεῖρα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου). Ἡ συνειδησὴ του παρ' ὅλα αὐτὰ εἶναι στραμμένη πρὸς τὰ πάνω, στὸν κόσμο πού ἀνήκει. Καὶ ἐνῶ ἡ Περσεφόνη τὸ εἶχε ἀπαγορεύσει, ὁ Ὀρφεύς ἀθετεῖ τὴν ὑπόσχεση καὶ λόγω τῆς ἀκράτου ἐπιθυμίας, κοιτάζει τὴν Εὐρυδίκη στρέφοντας τὴν συνειδησὴ του πρὸς τὰ βα-

σίλεια τοῦ ἀσυνειδήτου. Ἐκεῖ ἀποτύχει στὴν πρώτη δοκιμασία. Οἱ Πύλεις εἶναι πλέον κλειστές. Ἡ εὐκαιρία ἐμφανίζεται μόνο μία φορά. Ἄν μείνει ἀνεκμετάλλευτη χάνεται (καὶ τὸ πιθανώτερο εἶναι νά μὴ ἐπανεμφανισθεῖ μέσα στὸν κύκλο μιᾶς ἐνσαρκώσεως). Ὁ Ὀρφεύς ἀποσύρεται σέ μιὰ σπηλιά (7 μῆνες) καὶ ἀναπροσανατολίζεται ἐν σχέσει μέ τίς ἀξίες τῆς ζωῆς. Τὸ πάθος του γιὰ τὴν Εὐρυδίκη ἀντικαθίσταται μέ τὸ πάθος του γιὰ ἔργο. Ἐγκαθιδρύει τὰ Ὀρφικά Μυστή-

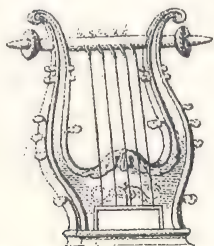
ρια και διδάσκει στους ανθρώπους την αιτία των πραγμάτων (ή αιτία της έκδηλωμένης ύπάρξεως εύσκεται στον ήχο).

Ανεβαίνει στο ύψηλό όρος της μυήσεως (Παγγαῖο) για να λατρεύσει τον Απόλλωνα. Όμως, στρέφοντας την συνειδησή του αποκλειστικά και μόνον στην Εurydίκη αγνοεί απωθημένες τάσεις (τίς όποιες ώφειλε να έξισορροπήσει μέσα του) οί όποιες στό πρόσωπο των Μαινάδων τόν κατακομματίζουν, ταυτίζοντάς τον μέ τόν Ζαγρέα.

Η υπερτάτη αυτή θυσία του προσφέρει την άθανασία αφού ο ήρωας πού αναλαμβάνει να υπηρετήσει την ανθρωπότητα, όφείλει να κομματιάσει την συνειδησή του και να την ανασυνθέσει σε μία νέα παγκόσμια αντίληψη για τόν κόσμο των ανθρώπων.

Ο Όρφεύς συμβολίζει την υπερτάτη ίσορροπία της ψυχής ανάμεσα στην Απολλώνειο και την Διονυσιακή της όψη. Είναι πνευματικός ήρωας. Είναι τό δύσκολο ταξίδι του πνεύματος και ή κάθοδος του μέσα στην ύλη. Τά λάθη, όμως, έξισορροπούνται απ' την θυσία του και την προσφορά του.

Πνευματική λάμψη έπιζει στα Όρφικά Μυστήρια, στην μαγεία του ήχου, στην ανάγκη του ανθρώπου να τραγουδήσει και να δοξάσει την θεϊκή ύπαρξη μέσα του.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ο Όδυσσεύς ζει άρμονικά στό βασιλείό του μέ την γυναίκα του και τόν γυιό του. Έχουμε, δηλαδή, μία όλοκληρωμένη πνευματική Τριάδα, ένα θεϊκό Τρίγωνο σε άρμονική ίσορροπία. Ο Όδυσσεύς αναγκάζεται να ξεκινήσει για την Τρωική έξοστρατεία (Τροία = Τό έλος του ύλικού πεδίου). Ο δισταγμός του συμβολίζει την άρνηση της ψυχής να ένσαρκωθεί, γιατί γνωρίζει τόν πόνο πού ή ίδια προδιαγράφει μέσα στην μορφή. Μετά την άλωση της πόλεως (10 χρόνια μετά) και την όλοκληρωση του έργου στό ύλικό πεδίο αρχίζει ή πορεία της έπιστροφής του θεϊκού σπινθήρα (Όδυσσέως) στό πνεύμα, στην κατάσταση της πρωταρχικής ήρεμίας, έμπλουτισμένου μέ τίς έμπειρίες των πεδίων πού διέτρεξε. Δέκα χρόνια είναι και ή πορεία της έπιστροφής κατά την όποία ή ανθρώπινη αντίληψη δοκιμάζεται και ξεπερνάει κάθε λογής έμπόδια, άπορρίπτοντας σταδιακά τά φορτία πού την δεσμεύουν μέ την ύλη ως την τελική ταύτιση μέ τό πνευματικό ιδεώδες.

Η χώρα των Λωτοφάγων είναι ό επίγειος παράδεισος, ή έμμογή στην συσσώρευση ύλικών αγαθών πού κάνει τόν άνθρωπο να ξεχνά τούς ουσιαστικούς στόχους της ύπάρξεώς του. Οί σύντροφοι πού τρώνε τούς Λωτούς είναι τό μέρος της συνειδήσεως του Όδυσσέως πού παραμένει προσκολλημένο στην μορφική όψη.

Στό νησί των Κυκλώπων έγκλωβίζεται απ' τόν Πολύφημο μέσα στην σπηλιά του άσυνειδήτου. Ο Πολύφημος τρέφεται από τά στοιχεία της ψυχής του Όδυσσέως (σύντροφοι), είναι γυιός του Ποσειδώνος (ώκεανός των συναισθημάτων μας, άνεξέλεγκτη συναισθηματική μας φύση) και αντιπροσωπεύει ένα κομμάτι του Όδυσσέως.

Ο Όδυσσεύς έπιστρατεύει τόν ισχυρό νού του για να έξισορροπήσει αυτές τίς άρχέγονες τάσεις πού όλοι κρύβουμε μέσα μας. Δέν μπορεί να τόν σκοτώσει άπλά τόν κάνει άνίκανο να έμποδίσει την φυγή του. Μέσα στό επίπεδο του άσυνειδήτου ο ήρωας χάνει την ταυτότητά του, γίνεται ο Κανένas. Όλα αυτά, όμως, προκαλούν μία συναισθηματική διαταραχή (τήν αντίδραση του Ποσειδώνος) πού θά είναι τό μόνιμο έμπόδιο στην προσπάθεια της ψυχής του.

Ο Αΐολος και τό δεμένο άσκή μέ τούς άνέμους, συμβολίζει τό νοπτικό στοιχείο και την όρθως κατευθυνόμενη δύναμη πού μπορεί να όδηγήσει στον τελικό σκοπό. Όταν ή ψυχή χάνει την επαγρύπνησή της (ό Όδυσσεύς κοιμάται) οί άνεμοι έλευθερώνονται: ή νοπτική σύγχυση πού προκαλείται πισωγυρίζει την συνειδηση απ' τόν προορισμό της. Ο Αΐολος δέν δίνει δεύτερη εύκαιρία. Ο ήρωας βασισμένος μόνο στις δικές του δυνάμεις θ' αντιμετώπισει τούς Λαιστρυγόνες (τιτανικές όψεις της φύσεώς του). Μόνο τό

δικό του καράβι απ' τά δώδεκα καταφέρνει να ξεφύγει, έτσι ο ήρωας άπογυμνώνεται απ' τίς όψεις πού τόν συνδέουν μέ τό παρελθόν.

Φθάνει στό νησί της μάγισσας Κίρκης, ή όποία γοπεύει τούς συντρόφους του και τούς μεταμορφώνει σε χοίρους (ή δύναμη του σεξουαλικού ένστίκτου πού μπορεί να μεταβάλλει έναν άνθρωπο σε ζώον). Ο Όδυσσεύς μέ την δύναμη του νού (Έρμης) μένει άνεπηρέαστος και καταφέρνει να μεταστοιχειώσει τίς άρνητικές όψεις της ψυχής του (Κίρκη) σε βοηθό του. Αυτή ή άλχημική διαδικασία άπαιτεί την χρησιμοποίηση κάθε αποθέματος της έκδηλωμένης του ύπάρξεως. Μαθαίνοντας την τέχνη της μαγείας απ' την Κίρκη, κατεβαίνει στον Αδη όπου έρχεται πρόσωπο μέ πρόσωπο μέ τίς άρνητικές όψεις του έαυτού του πού τόν έμποδίζουν στό ταξίδι της έπιστροφής. Η ένορατική ικανότης της ψυχής του, στό πρόσωπο του μάντεως Τειρεσία, τόν συμβουλεύει να μή πειράξει τά Βόδια στό νησί του Ηλίου.

Ἐπιστρέφει στὸν Ἐπάνω Κόσμο γιὰ νὰ συνεχίσει τὸ ταξίδι. Ταξιδεύει μὲ τὸ πλοῖο τοῦ νοῦ στὴν θάλασσα τῶν ἐπιθυμιῶν γιὰ νὰ φθάσει στὴν μυστικὴ ὑπαρξή. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς Κίρκης θὰ ἀποφύγει τὴν πλανερὴ γοητεία τῶν Σειρήνων. Δένεται στὸ κατάρτι, δηλαδὴ ἀγκιστρώνεται νοητικὰ στὸ ὄραμα τῆς ψυχῆς του γιὰ ν' ἀποφύγει τὴν πρόκληση. Ἡ ψυχὴ ἐπαγρυπνεῖ καὶ τὸ πλοῖο ξεφεύγει καὶ φθάνει στὴν Σκύλλα καὶ τὴν Χάρυβδι. Ἡ Χάρυβδι εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἄβυσσος, ἔτοιμη νὰ κατασπαράξει ὅποιον δὲν μπορεῖ νὰ βαδίσει ἰσορροπημένα ἐπάνω στὴν λεπτὴ γέφυρα τῆς ψυχῆς.

Ὁ Ὀδυσσεὺς περνᾷ ἀπὸ τὴν Σκύλλα, ἡ ὁποία ἀντιπροσωπεύει τὴν στιγμὴ ἐκείνη τῆς ἐσωτερικῆς πορείας πού ὁ ἀναζητητὴς ἀναγκάζεται νὰ θυσιάσει κάποια ὄψη τῆς προσωπικότητός του γιὰ νὰ περάσει σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα ὑπάρξεως. Ὁ Ὀδυσσεὺς κάνει μερικοὺς συντρόφους καὶ περνάει στὸ νησί τοῦ Ἥλιου. Ἡ ψυχὴ, ὅμως, κάνει πάλι τὴν ἐπαγρύπνησή της, τὰ βόδια τοῦ Ἥλιου σκοτώνονται καὶ μοναδικὴ ἐξιλέωση τοῦ ἥρωα εἶναι ἡ ἀπογύμνωσή του ἀπὸ κάθε στοιχεῖο πού τὸν συνδέει μὲ τὸ παρελθόν.

Φθάνει στὸ νησί τῆς Καλυψοῦς.

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ
ΥΠΝΩΣΕΩΣ
ΑΝΑΔΡΟΜΗΣ
ΜΕ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΠΙΝΩΤΗ
ΣΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ**

Εἶναι τὸ ἐπίπεδο τῆς σπειροειδοῦς ἐξελιξέως κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ ἐπιθυμία γιὰ ἀθανασία ξεστρατίζει τὴν συνείδηση ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ ὄραμα. Ἐπικρατεῖ, ὅμως, ἡ πνευματικὴ του θέληση καὶ μὲ τὴν βοήθεια τῶν Θεῶν ἐλέγχεται ἡ κατωτέρα φύση του. Ἡ ἐναντίωση τοῦ Ποσειδῶνος στὴν ὁμαλὴ ἐξέλιξη τοῦ ταξιδιοῦ, τὸν ρίχνει στὸ νησί τῶν Φαιάκων. Εἶναι ἓνας σταθμὸς ἐξαγνίσεως καὶ ἀναδρομῆς τοῦ ἥρωα σὲ ὅλο τὸ ἱστορικὸ τῆς περιπλανήσεώς του. Εἶναι τὸ τέλος τῆς μαθητείας.

Στὴν Ἰθάκη, ἀπόλυτα κυρίαρχος στὴν ἡλιακὴ του φύση, ξανατεντώνει τὸ τόξο καὶ ξεκαθαρίζει τὴν ὑπαρξή του ἀπ' ὅλα τὰ ψεύτικα ἐγὼ πού διεκδικοῦσαν τὴν ἐξουσία τῆς ψυχῆς, ἀγγίζοντας ἔτσι τὴν τελειότητα.

Ἔρχεται καὶ ἡ ὥρα τῆς ὑπερτάτης θυσίας μέσα ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Τηλεγόνου (γιὸς τοῦ Ὀδυσσεῦς καὶ τῆς Κίρκης, ἐκεῖνος πού γεννήθηκε μακρυνά), ὁ ὁποῖος δὲν τὸν ἀναγνωρίζει καὶ τὸν σκοτώνει, παίρνοντας τὴν θέση του στὸ πλευρὸ τῆς Πηνελόπης. Οἱ δύο τους καὶ ὁ Τηλέμαχος μεταφέρουν τὸν Ὀδυσσεῖα στὴν Αἴα, τὴν χώρα τῶν θαυμάτων!

Ὁ πνευματικὸς σπινθήρας ἔφθασε στὴν τελείωσή του.

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΑΣΤΡΟΜΟΜΙΑΣ
ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΜΕ ΤΗΝ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗ
ΣΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ**

Α. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

1. ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

Ἡ αὐτογνωσία προεβλήθη παλαιότερα καὶ προβάλλεται πάντοτε σὲ κάθε ἄνθρωπο ὡς πρόβλημα πολὺπλοκο, δυσκολονόητο καὶ ἄλυτο. Ὁ μέγας μύστης, φιλόσοφος Πυθαγόρας (580-500 π.Χ.), πρῶτος καθιέρωσε τὴν αὐτογνωσία ὡς βασικὴ ἀρχὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστῆριξε τὸ μυσταγωγικὸ καὶ μορφωτικὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς του.

Διὰ τῆς αὐτογνωσίας ὅλοι οἱ φιλόσοφοι, ἀλλὰ καὶ οἱ εὐφυεῖς καὶ εὐπαίδευτοι ἄνθρωποι πιστεύουν ὅτι ἀποκαλύπτεται ἡ ἀτραπὸς (ὁ στενὸς καὶ δύσβατος δρόμος), πού ὁδηγεῖ πρὸς τὸ καθῆκον καὶ τὴν ἀρετὴ. Διὰ τῆς αὐτογνωσίας ὁδεύουμε πρὸς τὴν ἀτομικὴ εὐτυχία καὶ τὴν ὁμαδικὴ εὐημερία.

Ἀλλὰ πρὸ τοῦ προβλήματος τούτου οἱ πολλοὶ ἢ ἀδιαφοροῦν ἢ προχειρότατα κρίνουν, ἐπαινοῦν ἢ καὶ ἐπικρίνουν τὸν ἑαυτὸ τους. Οἱ βαθυστόχαστοι σοφοὶ καὶ ἐμπνευσμένοι διανοητὲς θαραλέα μὲν καὶ ἐπίμονα ἐπιδίδονται στὴν ἐνδοσκοπήση, κατορθώνουν ὅμως πτυχές μόνον νὰ ἀποκαλύψουν τοῦ ἑγὼ τους.

2. ΓΙΑΤΙ ΔΥΣΚΟΛΟΝ;

Ἡ διάνοια δὲν ἐπαρκεῖ οὔτε δύναται ἡ ψυχὴ, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐγκεκλεισμένη στὸ ὕλικό σῶμα, νὰ συλλάβει τὴν οὐσία τοῦ ἑγὼ, νὰ διεισδύσει στὰ μυχιαίτατα αὐτοῦ, νὰ ἀποκαλύψει τὸ σύνολο τοῦ Εἶναι μας.

Ἄν ἡ γνώση ἐπὶ παντός νοητοῦ ἢ αἰσθητοῦ εἶναι ἐλλειπὴς, ἀκόμη ἐλλειπότερα γίνεται γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Τοῦτο παραστατικότερα διεικτύωσαν οἱ σοφοὶ Αἰγύπτιοι μῦστες διὰ τοῦ ἐπιγράμματος ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ ἀγάλματος τῆς θεᾶς Ἰσιδος: «Ἐγὼ εἰμί», ἔλεγε ἡ θεὰ Ἰσις, «πᾶν τὸ γεγονὸς καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ ἐσόμενον καὶ τὸ ἐμὸν πέπλον οὐδεὶς πῶ θνητὸς ἀπεκάλυψεν».

Καὶ πράγματι ἂν παντός τοῦ πρὸς ἔρευνα καὶ μελέτη τιθεμένου, ἡ πλήρης κατανόηση εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολη, τοῦ ἑγὼ καθίσταται ἀδύνατη, διότι οἱ μὲν ρίζες βυθίζονται στὸ παρελθόν σὲ ἄγνωστο χρόνου διάστημα, ἡ δὲ ἐκ τῆς ζωῆς πείρα παραμένει, κατὰ τοὺς μεγάλους διδασκάλους, διὰ τῆς ψυχῆς σὲ ἀπροσδιόριστο μέλλον.

Τὸ ἀδύνατο ὅμως τῆς τελείας γνώσεως καὶ τὸ ἀκατόρθωτο τῆς πλήρους ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας δὲν ἐμποδίζει πάντα ἄνθρωπο προικισμένο μὲ

φιλόσοφο νοῦ νά ἀναζητεῖ, νά μελετᾷ, νά ἀποκαλύπτει ὅση δύναται γνώση.

3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΗΣ

Ἡ καλλιέργεια πρὸς τοῦτο μέθοδος εἶναι ἂν διερευνηθεῖ ἡ αὐτογνωσία ἱστορικῶς, φιλοσοφικῶς, ψυχολογικῶς καὶ πρακτικῶς.

Ἡ παράθεση σοφῶν γνωμῶν φωτισμένων ἀνθρώπων, παλαιῶν καὶ νέων, φωτίζει τὸ θέμα. Ἡ φιλοσόφηση τὸ στηρίζει ἐπὶ λογικῶν στερεῶν θεμελίων. Ἡ ψυχολογικὴ ἀνάλυση παρέχει ἐποφύεις καὶ ἀπόψεις ὑπὸ τὸν προβολέα τῆς ἐπιστήμης καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς πείρας. Ἡ σέ πρακτικὸ πεδίο ἐφαρμογὴ τῆς αὐτογνωσίας φέρει μεγάλη ωφέλεια εἰς πάντα, πάσης ἡλικίας, μορφώσεως καὶ κοινωνικῆς θέσεως.

Παλαιότατα καὶ αὐτὸς ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος ἀσκοῦσε ἓνα εἶδος αὐτοκριτικῆς κατόπιν ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας του.

Παρῆλθαν ὅμως χιλιάδες χρόνια μετὰ τοῦ προεβλήθη ὡς καθολικὸ αἶτημα διὰ πάντα συνετόν, εὐφυῆ καὶ μορφωμένον ἢ ἀσκηση τῆς αὐτογνωσίας διὰ τοῦ «γνῶθι σαυτόν».

4. ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ

Τὸ ρητόν τοῦτο, πῆγμα πνευματικοῦ χρυσοῦ, ἀπευθύνεται πρὸς πᾶν ἔμβιον ὄν, ἰδιαίτερως ὅμως πρὸς τὸν λογικὸν ἄνθρωπο.

Κατὰ τὸν σοφὸν μύστη Πλούταρχο

τὸν Χαιρωνέα ἱερέα καὶ ἐπόπτη τοῦ Δελφικοῦ ἱεροῦ, στό θεωρούμενο τοῦτο πάνσεπτο τέμενος τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, οἱ βασιλεῖς, οἱ ἄρχοντες, οἱ πλούσιοι, πλούσια ὑλικά ἀφιέρωματα ἀφιέρωναν· οἱ σοφοί, σοφὰ λακωνικώτατα ρητὰ ἀνέθιεν, ὡς πνευματικά ἀναθήματα.

Πρῶτος, κατὰ τὴν παράδοση, ὁ Χείλων Δαμαγῆτου ὁ Λακεδαιμόνιος, ἓνας τῶν ἐπτὰ σοφῶν, καταφρονῶν τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, προσέφερε στό Μαντεῖο τῶν Δελφῶν τὴν γνώμη «Γνῶθι σαυτόν».

Τοῦτον ἐμιμήθησαν καὶ ἄλλοι σοφοί καὶ ἑκατοντάδες ρητῶν, διὰ δύο λέξεων συνήθως ἐκφραζομένων, ἐδωρήθησαν γιὰ νά εἶναι ἐκεῖ στοὺς Δελφούς ἀναγεγραμμένα ἐπὶ παραστάδων, κιόνων, στηλῶν, τοίχων κλπ.

Ὁ Στοβαῖος (τὸν Ε. μ.Χ. αἰῶνα) στήν Ἀνθολογία του (III, 1, 173) μᾶς διέσωσε 147 παραγγέλματα μέ τὴν σημείωση «Σωσιάδου τῶν 7 Σοφῶν Ὑποθῆκαι».

Ὁ Πλάτων στὸν «Πρωταγόρα» (343b) ὑποστηρίζει ὅτι τὰ πρῶτα δωρηθέντα ἀποφθέγματα στοὺς Δελφούς ἦσαν τὸ «Γνῶθι σαυτόν» τοῦ Χείλωνος καὶ τὸ «Μηδὲν ἄγαν» τοῦ Σόλωνος. Στὸν Χαρμίδη προσθέτει καὶ τὸ τοῦ Θαλῆ (643-548 π.Χ.): «ἐγγύα· πάρα δ' ἄτα», ἥτοι: ἐγγυήθηκαν; θά ἀκολουθήσει ἢ συμφορά· ἢ σημερινή παροιμία: ἐγγυητὴς «καλοπληρωτῆς».

Κατὰ τὸν Πλούταρχο, τὸ «Γνῶθι σαυτόν» προήρχετο ἀπ' αὐτόν τὸν θεὸ Ἀπόλλωνα καὶ ἦταν ἀναγεγραμμένο πολλαχοῦ στά Δελφικά ἱερά. (Ἐπὶ κίονος, παραστάδος, μετόπης Ναοῦ, προπυλαίων κ.ἄ. Βλ. Διοδ. IX, 14 Μακρ. Σατ. 1, 66 Πλούταρχ. Ἠθ. 392A).

5. ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ

Παρελήφθη τὸ «γνῶθι σαυτόν» ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ θιασῶτες μυστηριακῶν ὁργανώσεων καὶ προβάλλεται ὡς πρωταρχικὸς ὅρος αὐτοεندосκοπήσεως, αὐτοκαθάρσεως, προσπαθείας πνευματικῆς ἀνόδου καὶ ἠθικῆς τελειοποιήσεως.

Ὅπως ὁ μεταβαίνων πάλαι ποτὲ στοὺς Δελφούς γιὰ μαντεία ἠναγκάζεται νά ἀναγνώσει ἐπὶ τοῦ προπυλαίου τὸ ρητό τοῦτο, κατὰ ὅμοιο τρόπο καὶ ἐκεῖνος πού ἐπιθυμεῖ τὴν καλλιτέρευση τοῦ Ἐγῶ του ὀφείλει νά ἀρχίζει ἀπὸ τὴν αὐτογνωσία.

Ἐλεγε τότε συμβολικά, διὰ τῶν ἐμπειρῶν σοφῶν ἱερέων του, ὁ Ἀπόλλων: ἄνθρωπε, πρὶν εἰσελθεῖς στό ἄδυτο καὶ ζητήσεις ἀπάντηση στό ἐρώτημά σου, γνώρισε πρῶτα τὸν ἑαυτό σου· μελέτησέ τον· προσπάθησε νά ἀποκαλύψεις τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματά σου· τίς τάσεις, τίς ὁρμές, τίς κλίσεις, τίς ἔξεις, τίς ἐπιθυμίες, τίς δυνατότητες· γνώρισε τὸ εἶναι σου· τότε μόνον θά σέ ὠφελήσει ὁ χρησμός μας (ἡ πρόγνωση γιὰ τὸ μέλλον σου).

Ἀκριβῶς τὰ ἴδια πρέπει νά ἀκούει ἐνδομύχως ψιθυριζόμενος ὁ εἰς ὑψηλοὺς στοχασμούς βυθιζόμενος καὶ διατελῶν ὑπὸ συνθῆκες ἰδιαζούσης ψυχολογικῆς ἀνατάσεως.

Ἀλλὰ τί εἶναι Ἐγώ; Εἶναι δυνατὴ ἡ αὐτογνωσία;

Ὁ Χείλων ὅταν ἐρωτήθη: «Τί τὸ χαλεπώτατον;» (τὸ δυσκολώτατον), «τὸ γινώσκειν ἑαυτόν» ἀπάντησε· «πολλὰ γάρ ὑπὸ φιλαυτίας» (τῆς ἀγάπης τοῦ ἑαυτοῦ μας) «ἕκαστον ἑαυτῷ προτιθέ-

ναι» (προβάλλονται ἐμπόδια μεταξύ τοῦ ἐγῶ κρίνοντος καὶ κρινομένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου).

Τὴν ὑπὸ τῆς φιλαυτίας συσκότιση αὐτῆς τῆς κρίσεως τοῦ αὐτοκρινομένου ἄριστα ὁ Αἰσώπος ἐδίδασκε διὰ τοῦ γνωστοῦ μύθου «ἕκαστος δύο πῆρας (σάκκους) φέρει· τὴν μίαν ἔμπροσθεν διὰ τὰ ἀλλότρια (ξένα), τὴν δὲ ὀπισθεν διὰ τὰ ἴδια (ἰδικὰ του) ἐλαττώματα» (τὰ ὅποια δὲν θέλει νά βλέπει).

6. ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ ΤΟΥ ΕΓΩ

Ἄς ἐπιχειρήσουμε διερεύνηση τοῦ Ἐγῶ τοῦ ἀνθρώπου φιλοσοφικῶς, ψυχολογικῶς, μυστηριακῶς.

Πρῶτος ἐδίδασκε τὸ τριμερές τοῦ Ἐγῶ ὁ πρῶτος τῶν φιλοσόφων, ὁ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος (643-548 π.Χ.), ἐρωτηθεὶς «τίς ὁ εὐδαίμων;» «ὁ τὸ μὲν σῶμα ὑγιής, τὴν δὲ ψυχὴν εὐπορος (εὐκολοπροσάρμοστη, γαλήνια), τὴν δὲ φύσιν εὐπαίδευτος» (ἱκανότητα, χάρισμα ἐξ ἐμφύτου πρὸς μάθηση, πρὸς πνευματικότητα)· βλ. Διογένους Λαερτίου Βίοι φιλοσ. Θαλῆς βιβλ. I παρ. 37.

Σῶμα, ψυχὴν καὶ Νοῦν ἐδίδασκε καὶ ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων, ὁ μύστης Πλάτων (428-347 π.Χ.).

Ἡ ψυχὴ γιὰ νά ἐκδηλώσει, στό ὑλικὸ πεδίο, τίς θεῖες αὐτῆς ιδιότητες ἔχει ἀνάγκη Νοῦ καὶ ὁ νοῦς ἵνα νοῇ, μετατρέπει τὰ διὰ τῶν αἰσθήσεων συλλαμβανόμενα ἐρεθίσματα σέ γνώσεις, ἔχει ἀνάγκη σώματος. (Βλ. Πλάτ. Τίμαιος 308).

Ἡ κατὰ Πλάτωνα φιλοσοφικὴ τριμερὴς τοῦ Ἐγῶ διάκριση ἐξακολουθεῖ, στά

κύρια σημεῖα, νά ἰσχύει. Ἐπ' αὐτῆς στηρίζεται ἡ ψυχολογική θεώρηση.

Τό σῶμα εἶναι τό αἰσθητό, τό σχέσι- ἔχον πρὸς τὴν ὑλική τῆς ζωῆς ἐκδή- λωση· τό τρεφόμενο καὶ συντηρούμενο δι' ὑλικῶν προμηθειῶν.

Ἡ ψυχὴ εἶναι ὁ πυρὴν τοῦ Ἐγῶ· ἔχει σχέσι πρὸς τὴν ἀρετὴ· διακρίνει τίς ἀντιθέσεις· τρέφεται ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ δικαίου· ὁδηγεῖ τό ἐγώ, τὴν γνῆν παρουσία τοῦ ἀνθρώπου, ὡς σύνολο λαμβανομένη, πρὸς τὴν προοδευτικὴ καλλιτέρευσιν.

Τό πνεῦμα ἐκδηλώνεται διὰ τοῦ νοῦ· ψυχὴ καὶ πνεῦμα ἐκφράζουν τὴν ἡθικότητα καὶ λογικότητα, προνόμια πού κοσμοῦν μόνον τὸν ἄνθρωπο ἐκ τῶν γνῶντων αἰσθητῶν ὄντων.

Ὁ νοῦς εἶναι ὁ δέκτης τῶν διὰ τῶν αἰσθήσεων διαβιβαζομένων ἐρεθισμά- των· τὰ ἐλέγχει, τὰ ἀναγνωρίζει, τὰ ταξι- νομεῖ καὶ τὰ μετατρέπει εἰς αἰσθήματα (τὰ πρωταρχικά καὶ ἀπλούστερα τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων), σέ ἀντι- λήψεις, παραστάσεις, γνώση, μάθησι, ἐπιστήμη καὶ Σοφία, τὴν ἀνωτάτη δυ- νατὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο πνευματικὴ κατάκτησι καὶ ἐκδηλουμένη πάντοτε μέ τὴν κορυφαία ψυχικὴ ἀρετὴ, τὴν ἀγάπην. Ἀναρριπίζεται ὁ νοῦς καὶ τρέφεται διὰ τῆς περισυλλογῆς, τοῦ στοχασμοῦ, τῆς σκέψεως.

Πνεῦμα καὶ νοῦς δέν ταυτίζονται· ὁ νοῦς εἶναι σύνδεσμος σώματος καὶ ψυχῆς· ἀποτελεῖ τὰ νοητὰ αὐτὰ νήματα- συνδέσμους μεταβιβάσεως ἐκ τοῦ ὑλι- κοῦ πεδίου πρὸς τό πνευματικόν. Τό πνεῦμα εἶναι ἡ θεία τοῦ Ἐγῶ ἐκδήλωσις· ἡ πέραν τῆς ψυχῆς ἐπέκτασις· ἀνταύγεια φωτός ἐκ τοῦ Ἀπεΐρου Φωτός...

Τό σῶμα ἀποτελεῖ τό ὑλικό φορτίο καὶ ἐξαναγκάζει τό Ἐγώ νά ζεῖ καὶ κινεῖται σέ χῶρο καὶ χρόνο. Πλεονέ- κτημα τούτου εἶναι ἡ ὑγεία, ἡ ὁποία διαπιστώνεται διὰ τῆς ἀρτιμελείας, τῆς εὐεξίας, τῆς ἀγωνιστικῆς διαθέσεως καὶ τῆς ἀνθεκτικότητος κατὰ παντός δυναμέ- νου νά τὴν διαταράξει.

Τοῦ πνεύματος, τό διὰ τοῦ νοῦ ἐκδη- λούμενο μέγα προσόν εἶναι ἡ εὐφυΐα· ἀποτελεῖ, ἡ εὐφυΐα, ιδιότητα καὶ ἰκανό- τητα ἐκφραζομένη διὰ τῆς ὀξύτητος τῆς ἀντιλήψεως, διὰ τῆς ἀγχινοίας καὶ κρι- τικῆς εὐστοχίας, τῆς ἰσχυρᾶς μνήμης, διὰ τῆς ἀναλυτικῆς καὶ συνθετικῆς δει- νότητος τῆς φαντασίας, διὰ τῆς ταχύτη- τος τῆς σκέψεως, διὰ τῆς διεισδυτικό- τητος τοῦ νοῦ στὴν οὐσίαν τῶν ὄντων.

Ἡ ἔλλειψις τούτων ἀποτελεῖ νοητικὴ ἐλάττωσι καὶ ἀνωριμότητα πνευματικὴ.

Ἡ σέ ἀνώτερο βαθμὸ ἐκδήλωσις τῆς εὐφυΐας εἶναι ἐξαίρετο προνόμιο τῶν ἰδιοφυῶν καὶ μεγαλοφυῶν.

Τῆς ψυχῆς προτέρημα εἶναι, μέ τὴν ἀγαθοποιὸν συμπαράστασι τοῦ πνεύματος, τό λεπτό τῆς διανοήσεως ἔργον, ἀρετὴς δέ ἡ θεληματικότητα, ἡ ἡθικότητα, ἡ ἀγνό- τητα, ἡ τάσις πρὸς τελειοποίησι, ἡ πρὸς τό θεῖον ἀνάτασι, ἡ ἀγιότητα.

Ψυχὴ καὶ πνεῦμα πρέπει νά ἡγεμο- νεύουν τοῦ σώματος διὰ τοῦ νοῦ· ὁ νοῦς διὰ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων τοῦ σώ- ματος συλλέγει πληροφορίας περὶ τοῦ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ Ἐγῶ κόσμου καὶ τίς παρέ- χει γιὰ νά συντελεῖται διὰ κραδασμῶν ἡ διανόησις, δηλ. ἡ ἐπεξεργασία τῶν γνώσεων πρὸς βαθυτέρα κατανόησι.

Ἡ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπόκτησις μαθήσεως καὶ πείρας ἐπὶ τῶν ὄντων δέν

ἀποτελεῖ τὴν μόνην μέθοδον.

Γίνεται καὶ περαιτέρω ἀναζήτησις τῆς ἀληθείας διὰ ἰδιατέρων ἰκανοτήτων, δι' αἰσθήσεων λεπτοτέρων καὶ τελειοτέρων· ἀναζητεῖται ἡ οὐσία τῶν ὄντων, ἥτοι ἡ ἀλήθεια, διὰ δυνάμεων μυστηριωδῶν καὶ δυσκολοεξηγήτων, ὅπως μυστη- ριώδης παραμένει καὶ ἡ ἰδία ἡ ὑφή καὶ ἡ ὀντότητα τῆς ἐννοίας τῆς ψυχῆς.

Ἡ διόρασις, ἡ διαίσθησις, ἡ διακοή, ἡ τηλεπάθεια, ἡ τηλεκίνησις εἶναι μερικὲς μόνο ἐκ τῶν ὑπερφύων τοῦ Ἐγῶ, ὡς συνόλου, ιδιότητες· δι' ὅλων τῶν ἀνω- τέρω ἐνεργεῖ ὡς ἐνιαία θεία δύναμις.

Φωτισζόμενο ὑπὸ τοῦ πνεύματος τό Ἐγώ καὶ περιβεβλημένο καὶ ὑπὸ τῆς ψυχῆς συντονίζεται καὶ ἀποδίδει ἀνά- λογα μέ τὴν ἐνυπάρχουσα σέ αὐτό ἐμ- φύτως «σφραγίδα δωρεᾶς» σέ κάθε ἄνθρωπον· συντελεῖ πρὸς τοῦτο καὶ ἡ κατὰ τὸν βίον καλλιέργεια καὶ ἡ ἀπο- κτωμένη πείρα.

7. Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ

Μέθοδος αὐτογνωσίας

Ἡ ἀντίθεσις π.χ. γένεσις καὶ φθορά, ζωὴ καὶ θάνατος, φῶς καὶ σκότος κλπ., ὁ μέγας αὐτός δημιουργικὸς νόμος ἐφαρμόζεται καὶ στά τοῦ Ἐγῶ μέρη.

Τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος ἀκολουθεῖ ἡ ἀσθένεια· τὴν νεανικὴν ἀκμὴν καὶ σφρι- γηλότητα ἡ γεροντικὴ παρακμὴ καὶ ἀτονία. Τὴν εὐφυΐαν ἡ ἀφυΐα· τὴν παί- δευσιν ἡ ἀμάθεια· τὴν ἡθικότητα ἡ ἀνη- θικότητα· τὴν ἀρετὴν ἡ κακία καὶ γενικά εὐρίσκονται σέ πάλιν καὶ ἐναλλαγὴν τὰ ἀντίθετα.

Καὶ στά τοῦ Ἐγῶ μέρη καὶ καθ' ἕκα- στον καὶ ὡς σύνολον ἀντιμάχονται καὶ ἀντιπαλαίουν τό κακόν καὶ τό ἀγαθόν, τό ἐλάττωμα καὶ τό προτέρημα, ἡ ἰκανότη- τα καὶ ἡ ἀνικανότητα, ἡ δραστηριότητα καὶ ἡ ἀδράνεια, ἡ νευρικότητα καὶ ἡ νηφαλιότητα, ἡ θεληματικότητα καὶ ἡ ἀβουλία, γιὰ νά ἀρκεσθοῦμε σέ μερικές μόνον ἀντιθέσεις.

Ἡ αὐτογνωσία εὐρίσκεται στό λεπτό ἀλλά καὶ δύσκολον αὐτό ἔργον νά ἐρευ- νηθοῦν καὶ ἀποκαλυφθοῦν οἱ ἀντιθέ- σεις αὐτές πού ἐνυπάρχουν μέσα μας καὶ νά καθορισθῇ ὁ βαθμὸς ἐκδηλώ- σεως τούτων.

Ἐκ τῆς ὑπερεκτιμήσεως συνολικά τοῦ Ἐγῶ μας προκύπτουν ἡ ἐγωπάθεια, ἡ ὑπεροψία, ἡ ὑπερηφάνεια, ὁ τύφος, ἡ ἀλαζονεία, ἡ θρασύτητα, ὁ αὐταρχισμός, ἡ σκληρότητα καὶ ἄλλα ἐλαττώματα, τὰ ὅποια συσκοτίζουν ἢ ἐμποδίζουν τὴν διαύγειαν τῆς περὶ αὐτογνωσίας κρίσεως καὶ ὁδηγοῦν σέ πάθη πού βλάπτουν καὶ τό ἴδιον τό Ἐγώ καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἡ ὀρθὴ ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τοῦ Ἐγῶ ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν αὐτογνωσίαν, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζουν τό αὐτοσυναίσθημα, ἡ αὐτοπεποίθησις, τό θάρρος, ἡ νηφαλιότητα, ἡ ἀνοχή, τό φιλελεύθερον καὶ ἀδούλωτον, τό φιλο- δίκαιον καὶ πᾶν ἐνάρετον.

Ἡ ὑποτίμησις τρίτον τῆς αὐτοαξίας προκαλεῖ τό συναίσθημα τῆς μειονεξίας, τὴν δειλία, τό ἄγχος, τὴν ἀγωνία, τὴν δουλοφροσύνην, τὴν παράλυσιν τῆς δραστηριότητος, τὴν ἐξουθένωσιν τοῦ Ἐγῶ ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ.

Ἡ ὑπερεκτίμησις καὶ ἡ ὑποτίμησις (ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ ἔλλειψις) φέρουν σέ ἔντονον πάθος, ὅπως τὴν θρασύτητα, τὴν μισαλλοδοξίαν, τὴν μωροδοξίαν, τὴν δει-

σιδαιμονία, τήν ζήλεια, τόν φθόνο, τό μῖσος, τήν συκοφαντία, τόν φανατισμό, τήν ἐκδίκηση, τήν ἀδικία, τήν ἀρπακτικότητα, τίς βαναυσότητες, τήν ἐγκληματικότητα.

Ταῦτα καί ἄλλα τοῦ Ἐγὼ βασανιστικά πάθη καλεῖται καί δύναται κάθε καλοπροαίρετος ἄνθρωπος νά καταστέλλει ἢ καί νά παρεμποδίζει τήν ἐκδήλωσή τους καί ὡς ἐπιθυμίες ἀκόμη.

Πρέπει νά προηγηθεῖ τό δύσκολο τοῦτο κατόρθωμα γιά νά δυνηθεῖ, χωρίς φιλαυτία, ἀλλά μέ εἰλικρινή καί διαυγή κρίση, νά γνωρίσει τίς ἱκανότητές του (σωματικές, ψυχικές, πνευματικές), νά τίς ἀξιοποιήσει στόν ἀνώτερο δυνατό βαθμό, πρὸς ἰδία ὠφέλεια καί τῆς ἀνθρωπότητας. Ἰδού ὁ ὑψηλότερος, τῆς γῆνης διελεύσεώς του στόχος.

8. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΓΩ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Ἔχουμε:

α) «Ἐγὼ» ὑπὸ τήν περιορισμένη σημασία σέ ἓνα πρόσωπο αὐτοτελῶς λαμβανόμενο· σέ αὐτό τό διακριτό, τό περιορισμένο, τό πραγματικό Ἐγὼ ἀναφέρεται καί πρέπει νά ἐφαρμόζεται ἡ αὐτογνωσία.

β) Ἐπέκταση τοῦ Ἐγὼ σέ πρόσωπα ἢ πράγματα ἐκτός τοῦ προσωπικοῦ Ἐγὼ κείμενα. Ὅταν λέγει τό σπῖτι μου, τά βιβλία μου, ἡ οἰκογένειά μου, τό παιδί μου, ἐκεῖνο τό μοῦ πού προσθέτει τοῦ δημιουργεῖ τήν παραίσθηση ὅτι ὅλα αὐτά τά ἐκτός τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐγὼ κείμενα ἀποτελοῦν ἐνιαῖο καί ἀναπόσπαστο τοῦ ἑαυτοῦ του τμήμα.

Αὐτή ἡ ἐπέκταση πρὸς τά ἔξω τοῦ προσωπικοῦ Ἐγὼ προκαλεῖ σύγχυση μέχρι ποῦ φθάνει τό Ἐγὼ του νά συσκοτίζει τήν κρίση, νά ἐμποδίζει τήν αὐτοκριτική, νά ἀποτρέπει τήν σκέψη του νά στραφεῖ πρὸς τά ἔσω καί ἀποτελεῖ οὐσιωδέστατο ἐμπόδιο τῆς πρὸς αὐτογνωσία προσπάθειας. Τήν ἐπέκταση αὐτήν ὀνομάζουμε, χάριν ἐκκρίνεας, «Ἐξω Ἐγὼ». Τό Ἐξω τοῦτο Ἐγὼ γεμίζει τήν σκέψη καί τήν ζωὴ πολλῶν, τόσο πολὺ, ὥστε νά πιστεύουν ὅτι αὐτό καί μόνο εἶναι τό Ἐγὼ τους. Ἀπορροφᾷ ὅλη τήν δραστηριότητά των καί τήν ζωτικότητα καί ὁδηγεῖ σέ πλήρη παραμέληση τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ κυρίως Ἐγὼ, ἀπὸ ἐπόψεως αὐτομελέτης.

«Ἡ ψυχὴ», λέγει ὁ Σίλλερ, «τόσο περισσότερο ἐκτείνεται μέσα της ὅσο περισσότερους περιορισμούς εὐρίσκει ἔξω της». Ὁ μέγας αὐτός Γερμανὸς ποιητὴς διέγινωσε μία μεγάλη ἀλήθεια.

Ἡ μελέτη τῶν ἐκτός τοῦ Ἐγὼ ὁδηγεῖ πρὸς τήν ἑτερογνωσία· ἡ τῶν ἐντὸς πρὸς τήν αὐτογνωσία.

9. ΤΥΠΟΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Θεωρητικοί, πρακτικοί.

Τήν μεγάλη ποικιλία τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ ποῦ καί πῶς καί πρὸς τίνα σκοπὸ ἀναζητοῦν τήν γνώση θά ἡδυνάμεθα νά κατατάξουμε σέ δύο ὁμάδες: τοὺς θεωρητικούς καί τοὺς πρακτικούς.

Οἱ θεωρητικοί, προικισμένοι μέ λεπτή διάνοια καί φιλόσοφο, δηλ. ἀνήσυχο, ἐρευνητικό, διεισδυτικὸ νοῦ, δέν ἀρκοῦνται στήν διαπίστωση τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ προωθοῦν τήν σκέψη τους

βαθύτερα, ἐπικειροῦντες τήν ἀποκάλυψη σχέσεων καί αἰτίων γενέσεως καί σκοποῦ ὑπάρξεως.

Στήν ἔρευνά τους συμπεριλαμβάνουν πᾶν τό ἐπιστητόν (τό δυνάμενο νά γίνει γνωστό) καί ἐκ τῶν πορισμάτων τῆς μελέτης καί τῶν ἰδίων καί τῶν ἄλλων συνάγουν συμπεράσματα περὶ πάντων καί ἐπινοοῦν θεωρίες καί κοσμοθερίες.

Οἱ θεωρητικοὶ αὐτοὶ χαράσσουν κατευθύνσεις καί διὰ τῶν ἐμπνεύσεών τους καί τῶν ἐπιτευγμάτων τους ἐπιτυχάνεται ἡ πρόοδος καί ἡ ἀνέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ.

Σέ αὐτοὺς ἀνήκουν οἱ μεγάλοι ποιητές, καλλιτέχνες, ἐπιστήμονες, φιλόσοφοι.

Οἱ πρακτικοὶ ἀρκοῦνται στήν διαπίστωση τῶν πραγμάτων· λαμβάνουν ἔτοιμα τά ἐπινοήματα τῶν θεωρητικῶν καί ἐφαρμόζουν αὐτά σέ πρακτικὰ ἔργα· γίνονται μεγάλοι ἐπιχειρηματίες, ἔμποροι, βιομήχανοι, τεχνικοὶ· συναθροίζουν πλοῦτο καί διαθέτουν ὅλη τους τήν πνευματικότητα καί δραστηριότητα στήν αὕξησίν του καί τήν μερική ἀπόλαυσή του.

Οἱ πρακτικοὶ αὐτοὶ ἔχουν σχεδόν μόνο «Ἐξω Ἐγὼ». Εἶναι τόση ἡ ἐπέκταση τοῦ ἐγὼ σέ ὑλικά πράγματα καί τόση ἡ ἀπασχόληση τοῦ Νοῦ τους μέ αὐτά, ὥστε τά περὶ αὐτογνωσίας, αὐτοσυγκεντρώσεως, αὐτοενδοσκοπήσεως, εὐτυχίας ἐκ τῶν ἔσω κλπ. νά τά νομίζουν τόν ὀλιγώτερο χαμένο χρόνο.

Ἰδού ἄλλη αἰτία γιά τήν παραμέληση τῆς αὐτογνωσίας.

Καί ὁμως οἱ πρακτικοὶ αὐτοὶ οὐδέ στιγμή γαλήνης καί ψυχικῆς ἡρεμίας ἀπολαμβάνουν· διαρκῶς συμβαίνει νά εἶναι ἀνήσυχοι, σκεπτικοί, πολυπράγ-

μονες, ἀγωνιῶντες, ἀπορροφημένοι ἀπὸ πρακτικὰ σχέδια, ἀπὸ ὑλικά ἀποκτήματα, ἀπὸ τήν ἀγωνία τῆς ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας, ἀπὸ τό ἀγχος τῆς αὐξήσεως τῶν ὧσων ἔχουν ἢ τῆς ἐκ τῶν χειρῶν τους ἐξαφανίσεως.

Ἡ ἐπέκταση τοῦ Ἐγὼ τους πρὸς τά ἔξω ἔχει τόσον εὐρυνθεῖ ὥστε χάνουν τήν συναίσθηση τοῦ ἑαυτοῦ τους.

Πόσους ἐξ αὐτῶν δέν ἀκοῦμε νά παραπονοῦνται συχνά ὅτι « στήν καθημερινότητα δέν προφθάνουν νά ἀναπαυθοῦν! Κανείς σχεδόν ἐξ αὐτῶν δέν λέγει: ἀφήνω ὀλίγο χρόνο καί γιά τόν ἑαυτό μου, γιά τά ἐκλεκτά βιβλία μου, γιά τίς σκέψεις μου. Θά ἐκαίροντο καί αὐτοὶ στιγμές γαλήνης καί μακαριότητος, ἂν ἐδιδάσκοντο σύμμετρη στροφή καί ἐπέκταση τοῦ Ἐγὼ τους πρὸς τά ἔσω καί πρὸς τά ἔξω. Θά ἀπέφευγαν νά διατηροῦν σέ συνεχῆ συναγερμό τόν ἑαυτό τους· δέν θά διεδέχοντο τίς στιγμιαῖες χαρές τους ἔντονες θλίψεις· τίς παροδικές ὑλικές ἀπολαύσεις πικρίες καί ἐνίοτε ἐξευτελισμοί.

10. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΕΞΩΣΤΡΟΦΙΚΟΙ, ΕΣΩΣΤΡΟΦΙΚΟΙ

Οἱ θεωρητικοί, αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι ἐκλεκτοί, πρέπει νά διακριθοῦν σέ δύο κατηγορίες:

α) τοὺς ἐξωστροφικούς· αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι περισσότερο πρὸς τήν ἑτερογνωσία ἀφοσιώνονται· καί

β) τοὺς ἐσωστροφικούς ἢ ἐνδοσκοπικούς, αὐτοὺς πού θέτουν ὡς κύριο μέλημα τήν μελέτη τοῦ ἑαυτοῦ τους πρῶτον.

Οἱ πρῶτοι ἐνδιαφέρονται καὶ ἀρχίζουσι τὴν ἔρευνα, μελέτη, φιλοσόφηση τοῦ ἐκτός τοῦ Ἐγὼ τους κόσμου, γιὰ νὰ καταλήξουν, τέλος, σὲ συμπεράσματα καὶ περὶ τοῦ εἶναι τους. Ἀποτελοῦν τὸ μεγαλύτερο των θεωρητικῶν πλῆθος· σὲ αὐτοὺς ἀνήκουν οἱ μεγάλοι δημιουργοὶ πνευματικῶν ἔργων.

Οἱ δεύτεροι, ὀλίγοι, ἐλάχιστοι, ἀλλὰ οἱ πλέον ἐκλεκτοί, μετὰ ζήλου καὶ αὐτοθυσίας ἐπιδίδονται στήν διείσδυση καὶ διερεύνηση τῶν μυκίων τοῦ ἐγὼ πτυχῶν· διὰ τῆς αὐτοσυγκεντρώσεως, τοῦ διαλογισμοῦ, τοῦ στοχασμοῦ, τῶν ἐνοραματικῶν συγκινήσεων καὶ δονήσεων τῆς ψυχῆς τους κατορθώνουν νὰ ἀξιοποιήσουν ἀνεξάντλητες δυνατότητες τοῦ Ἐγὼ τους πρὸς μεγάλη καὶ πανανθρώπινη ὠφέλεια.

Οἱ ἐπινοήσεις τους, τὰ σοφὰ τους διδάγματα, οἱ ἐνάρετες πράξεις τους καὶ ὁ ἅγιος βίος τους προβάλλονται ὡς φωτεινὰ παραδείγματα γιὰ ὅσους δύνανται νὰ ἐννοήσουν αὐτὰ καὶ νὰ τὰ ἀκολουθήσουν.

Σὲ αὐτοὺς ἀνήκουν οἱ μεγάλες ὀντότητες, οἱ μῦστες, οἱ ἰδρυτές θρησκείων καὶ οἱ ἑρμηνευτές τους.

Αὐτοὶ ἀνήγειραν καὶ ἀνεγείρουν τοὺς φωτοβόλους τηλαυγεῖς φάρους τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ προσανατολισμοῦ· ἀνήκουν στοὺς φωτισμένους ὀδηγούς καὶ τοὺς ἀξίους εὐεργέτες τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἀνήκουν στοὺς μεγαλοφυεῖς.

Περὶ τούτων σὲ ποιητικὴ γλῶσσα ὁ σύγχρονος Ἰνδὸς φιλόσοφος Κρισναμούρτι λέγει:

«Ὁ μεγαλοφυής ἔχει πάντοτε μέσα του ἓνα ἡφαίστειο πού δημιουργεῖ

ταραχή καὶ ἐξακοντίζει φλόγες πρὸς τοὺς Οὐρανούς· ἐνῶ ὁ μικρὸς (κοινός) ἄνθρωπος ἀρκεῖται νὰ προχωρεῖ ἥρεμα, χωρὶς νὰ δημιουργεῖ αὐτὲς τὲς φλόγες, χωρὶς νὰ ἐξακοντίζει αὐτὰ τὰ ἄστρα πρὸς τὸ στερέωμα». (Βλ. Κρισναμ. «*Ἡ πηγή τῆς Σοφίας*», 1930 σελ. 32).

Ὁ κύριος παράγων γιὰ νὰ γεννηθεῖ μεγαλοφυΐα καὶ νὰ ἀναδειχθεῖ σὲ προσωπικότητα εἶναι ἡ φύση, ἥτοι ἡ ἐξ ἐμφύτου δωρεὰ ἰσχυρῶν προσόντων· διὰ τοῦ ἐπικτήτου, δηλ. διὰ τῆς ζωῆς, καλλιεργοῦνται μόνο καὶ ἐκδηλοῦνται οἱ ἐξαιρετες ἢ μὴ ἱκανότητες τὲς ὁποῖες τὸ πρόσωπο ἐκ γενετῆς φέρει.

Οἱ ἐξοχες φύσεις (μεγαλοφυεῖς καὶ ἰδιοφυεῖς) διὰ τοῦ παραστήματος, τῆς ὑγείας, τῆς σφριγηλότητος, τῆς εὐκινησίας, τοῦ βλέμματος, τῆς ἱκανότητος πρὸς μάθηση, τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς, τοῦ ψυχικοῦ σθένους, τῆς ἀγνότητος, τοῦ ἥθους, τῆς σταθερότητος, τῆς ἀκάμπτου προσηλώσεως πρὸς ὑψηλὰ ἰδανικά, καὶ λοιπῶν τοῦ ἐγὼ ἐκδηλώσεων, ἀκτινοβολοῦν ἐπιρροή καὶ ἐκπέμπουν μαγνητικά κύματα ἀνάλογα τοῦ κύρους τῆς προσωπικότητός τους.

Ἡ μαγνητικὴ ἀκτινοβολία ὑπερόχων προσωπικοτήτων ἐστάθη ἱκανὴ νὰ ἀκινήσει ἢ νὰ ἀνατρέψει τοὺς γνωστούς ὡς φυσικοὺς νόμους.

Τοῦτο φανερώνει ὅτι μέσα του τὸ Ἐγὼ διαθέτει μυστηριώδεις ἀνεξάντλητες δυνάμεις.

Δι' αὐτῶν οἱ μεγάλοι μῦστες ἐπέτυχαν καταπληκτικὰ ἔργα, μερικὰ τῶν ὁποίων, δυσεξήγητα μὲ τοὺς γνωστούς νόμους τῆς φύσεως, ἀποκαλοῦνται θαύματα.

11. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ (580-500 π.Χ.)

Ὁ μύστης αὐτὸς ἐπέβαλε πρακτικῶς στοὺς μαθητὲς του τὴν ἀσκηση τῆς αὐτογνωσίας.

Κατὰ Ἰάμβλικο (τοῦ Γ' μ.Χ. αἰῶνος) οἱ μαθητὲς του ἦσαν: *ἀκουστικοί (ἤκουον μόνον· οὐδὲν ἠρώτων, οὐδὲν ἔλεγον)· μαθηματικοί (ἢ φιλοσόφους ἐγίνετο διὰ τῶν ἀριθμῶν, ὡς συμβόλων ἑρμηνευομένων)· φυσικοί (οἱ ἀνωτέρου βαθμοῦ εἰσήγοντο εἰς πληρεστέραν γνῶσιν τῆς φύσεως τῶν ὄντων)· καὶ τετάρτη τάξις: οἱ ἀνωτάτην μύσιν καὶ γνῶσιν κατέχοντες.*

Ἦσοῦντο στίς μυστηριακές ἀρετὲς πρῶτον τῆς σιγῆς (νὰ σιωποῦν) καὶ τῆς ἐχεμυθείας (νὰ κρατοῦν ἀπόλυτα μυστικά ἀπὸ ἄλλους ὅ,τι ἄκουγαν ἢ ἐδιδάσκοντο καὶ μάθαιναν). Διὰ τούτων κατόρθωναν θεληματικὴ χρῆση τοῦ Νοῦ, ἡρεμία, ἀταραξία, αὐτόβουλη τῆς σκέψεως κατεύθυνση, ὅπου ἡ ἠθικὴ ἀπαιτεῖ καὶ ἡ λογικὴ καὶ ὅχι ὅπου τὸ συναίσθημα (ἢ συγκίνηση) καὶ ἡ τυχαία ἐκ τῶν ἐρεθισμῶν παρόρμησις. Ἐπεδίωκαν καὶ τὸν ἔλεγχο τῶν ὁρμῶν, ἐπιθυμῶν, ὀρέξεων καὶ ἐν γένει παθῶν καὶ ὅλων ὧν ἀποτελοῦν ἐμπόδιο πρὸς αὐτογνωσία.

Ἐπέβαλλε ἔπειτα ὁ Πυθαγόρας στοὺς μαθητὲς του νὰ ἐφαρμόζουν στήν ζωὴ τους τὲς ἀρετὲς:

α) τῆς εὐσεβείας· «θεοὺς τίμα, πρῶτα καὶ σέβου».

β) τῆς εὐορκίας· «Σέβου ὅρκον», συνέπεια καὶ ἀκριβὴ τήρηση τοῦ δοθέν-

τος ὅρκου, ἀλλὰ καὶ πάσης ὑποσχέσεως.

γ) Τιμὴ πρὸς γονεῖς· «Τοὺς γονεῖς τίμα».

δ) Τῆς ἐγκρατείας· «Εἰθίζεο, γαστρός μὲν πρῶτιστα καὶ ὕπνου, λαγνείας, θυμοῦ...», δηλ. ἄς συνηθίζεις νὰ κυριαρχεῖς στίς ἐπιθυμίες πρῶτα πρῶτα τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, τοῦ ὕπνου, τῶν ἀφροδισίων, τῆς ὀργῆς (θυμοῦ)· ἀποφύγε τίς αἰσchrές πράξεις, καὶ μὲ ἄλλους καὶ μόνος.

ε) Τῆς δικαιοσύνης· «δικαιοσύνην ἀσκεῖν ἔργῳ τε λόγῳ τε».

στ) «Γνώθι θανέειν πέπρωται ἅπασιν» δηλ. ἄς γνωρίζεις ὅτι πεπρωμένον εἶναι ὅλοι ἀνεξαιρέτως νὰ πεθάνουν· ἄρα νὰ εἶναι πάντοτε ἔτοιμοι· ἀγνοί καὶ ἐνάρετοι.

ζ) Τῆς λιτότητος· «ὕγείας τῆς περὶ τὸ σῶμα χρῆ ἔχειν· ἀλλὰ μέτρον (τὸ κανονικόν, οὔτε περισσώτερον οὔτε ὀλιγώτερον) ποτοῦ, σίτου, γυμνασίων». Ἀρίστη συμβουλή καὶ προτροπή.

η) «Μηδέ ἀνελεύθερος ἴσθι· ἐπὶ πᾶσι μέτρον ἄριστον»· ἡ ἐλευθερία μεγάλο ἀγαθόν· ἀρετὴ ἡ διαφύλαξη αὐτῆς.

θ) Διὰ τῆς προσευχῆς μεγάλες δυνάμεις κατακτᾶ: «Ἄλλ' ἔρχου ἐπ' ἔργον θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι»· ἥτοι: ἀλλὰ ἀναλαμβάνανε μετὰ θάρρους τὸ ἔργον ἀφοῦ προσευκηθεῖς εἰς τὸν Θεόν νὰ σέ βοηθήσει νὰ τὸ τελειώσεις.

ι) Διὰ τῆς καθάρσεως σώματος καὶ ψυχῆς σώζεται τὸ Ἐγὼ.

ια) Τῆς φρονήσεως συνεχῆς ἐπιδίωξη: «Ἠνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθε ἀρίστην», ἥτοι: ὑπεράνω ὅλων ἄς ἔχεις κυβερνήτη τὸν νοῦ, ἄριστον.

Τὸ κορύφωμα ὅμως τῆς πρακτικῆς

έφαρμογής της αυτογνωσίας υπό των Πυθαγορείων κατωρθώνετο μέ τον καθ' έκαστην έσπέραν πρό του ύπνου αυτο-έλεγχον μέ τά πολυθρύλητα τρία έρω-τήματα: Οί περίφημοι αυτοί στίχοι των χρυσών έπων έχουν ως έξης: (στιχ. 40-45).

«Μηδ' ύπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι, πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρίς ἕκαστον ἐπελθεῖν· Πῇ παρέ-θην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτέλε-σθῃ; Ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξισθι καί μετέπειτα δεινὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπι-πλήσσειο· χρηστά δέ τέρπου. Ταῦτα πό-νει· ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων κρὴ ἔρᾳν σε».

Ἦτοι σέ πιστή κατά λέξη καί νόημα μετάφρασή μας:

Μή δεχθεῖς ποτέ στά μάτια σου τόν ύπνο πρὶν ἐξετάσεις προσεκτικά ἕνα ἕνα τά ἔργα τῆς ἡμέρας ἐκείνης ρω-τῶντας τόν ἑαυτόν σου : εἰς ποῖα ἔσφα-λα; τί καλόν ἔκανα; τί ἔπρεπε νά κάμω καί τό παρέλειψα;

Ἀφοῦ ἀρχίσῃς ἀπό τό πρῶτο τῆς ἡμέρας ἔργο προχώρει μέχρι τό τελευ-ταῖο· ἔπειτα ἀπό τόν ἔλεγκο νά ἐπιπλήτ-τεις (καταδικάζεις) τόν ἑαυτό σου γιά τίς κακές πράξεις· γιά τίς καλές νά εὐχαρι-στεῖσαι ὁλόψυχα. Μέ αὐτά ἀσχολήσου· αὐτά μελέτα μέ προσοχή· αὐτά εἶναι ἀνάγκη νά ἀγαπήσεις μέ ζῆλο.

Τά σχόλια περιτεύουν.

Μόνον ἡ περικοπή αὐτή, ἐκ τῆς διδασκαλίας των Πυθαγορείων, ἄν παρέ-μενε, θά ἦταν ἱκανή νά δείξει τό υπέ-ροχο αὐτῆς ἠθικό ὕψος. Γιά ὅσους τήν ἐφήρμοσαν ἢ δύνανται νά τήν ἐφαρμό-σουν ἀνοίγεται διάπλατα ὁ δρόμος πρὸς τήν Ἀγιότητα.

Καί ὁμῶς πέρασαν 2.500 χρόνια· καί τήν θαυμασία αὐτήν μέθοδο, τήν διά τοῦ αυτοελέγχου καί τῆς καθημερινῆς αὐτοκριτικῆς ἀνύψωση τοῦ Ἐγὼ σέ μεγα-λειώδη θέωση, δέν ἐπεχείρησαν νά ἐφαρ-μόσουν οἱ παιδαγωγοί στήν ἐκπαίδευση τῶν νέων.

Δέν εἶναι παράδοξο τοῦτο· ἡ καθο-λίκευση τῆς ἐκπαιδεύσεως μόλις ἀπό τίς ἀρχές τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἤρχισε καί ἀπό τοῦ παρόντος ἐπεβλήθη συστη-ματικώτερα. Ἔπειτα, κατά τούς δύο αὐ-τούς τελευταίους αἰῶνες, οἱ ἐπιστημο-νικές ἐπιτυχίες τῶν ἐρευνητῶν στίς θε-τικές λεγόμενες ἐπιστῆμες ἐθάμβωσαν τούς συντάκτες τῶν ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων καί ἐπίστευσαν στήν παντοδυναμία τῆς ἑτερογνωσίας· γιά τήν αὐτογνωσία δέν παρέμεινε θέση.

Ἰδού μία σημαντική καί κεφαλαιώδης ἀτέλεια τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας προ-γραμμάτων ὅλων τῶν βαθμίδων.

Εἶναι ἀκατανόητο ὅσο καί ἀπαρά-δεκτο γιά τήν ἑτερογνωσία μὲν νά ἀφιερώνονται τόσοι κόποι καί μόχθοι καί δαπάνες καί ἀγωνίες καί νά δοκιμάζονται πικρίες καί ἀπογοτεύ-σεις· γιά τήν αὐτογνωσία ὁμῶς, δηλαδή δι' αὐτό τοῦτο τό νοοῦν, τό ἐκλεκτόν, μέγα καί θεῖον Ἐγὼ, νά μή διατίθενται οὔτε ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας κάθε ἡμέρα.

Ἐπιβάλλεται σήμερα, ὅταν ὁ ἄνθρω-πος καταπληκτικές στήν ἑτερογνωσία ἐπιτυχίες ἔχει, νά στραφεῖ καί πρὸς τήν αὐτογνωσία.

Τί ὠφελεῖ ἄν οἱ ἐπιστήμονες ἐπέτυ-χαν νά «ζυγίσουν» τά ἄστρα καί ὑπολο-γίσουν τό βάρος τους, ἢ νά μετροῦν τόν ἀριθμό τῶν πρωτονίων καί ἠλεκτρονίων

«τῶν ἀτόμων» καί διά τῆς διαταραχῆς τῆς ἀναλογίας τῆς συνθέσεως αὐτῶν νά ἀποδεσμεύουν τήν γιγαντιαία ἐνέργεια, πού ἐγκλείουν, ἄν δέν ἀποκαλύψουν καί δέν ἀξιοποιήσουν καί τήν ἐντός τοῦ Ἐγὼ ἐνυπάρχουσα ἐξ ἴσου ἀξιο-θαύμαστη δυναμικότητα;

Πᾶσα πνευματική ἢ ἠθική κατάκτηση διά τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ συντελεῖται· τό Ἐγὼ νοεῖ, ἐπινόεῖ, θαυματοργεῖ σέ ἀποκαλύψεις τῶν νόμων τῆς φύσεως.

Δέν θά ἀπεκάλυπταν περισσότερα καί ὠφελιμώτερα ἄν ἰσόρροπο, οἱ ἐπι-στήμονες ἐρευνητές, διέθεταν χρόνον γιά τήν μελέτη καί τῆς φύσεως τοῦ Ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου, καί ὑπεδείκνυναν καί σέ κάθε ἄνθρωπο αὐτοπροσπάθεια πρὸς αὐτομελέτη καί αὐτοκαλλιέργεια τῶν ἱκανοτήτων τους;

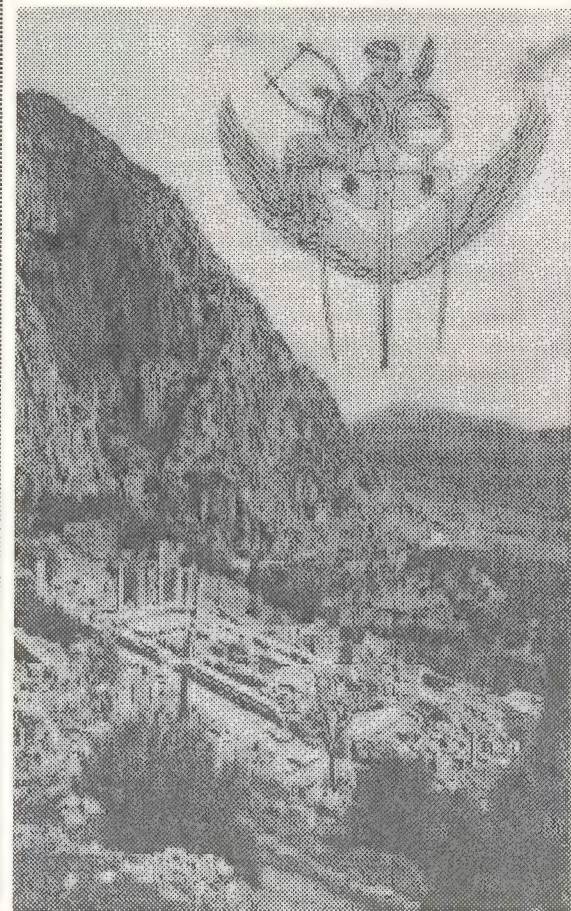
«Εἰς ἑαυτόν συνελοῦ...» (εἰς τόν ἑαυ-τόν σου συγκεντρώσου) παραγγέλλει ὁ φιλόσοφος αὐτοκράτωρ Μάρκος Αὐρή-λιος, «ἐνδον βλέπε» (μέσα σου βλέπε) «ἐνδον ἡ πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ καί ἀεὶ ἀναβλύειν δυναμένη ἐάν ἀεὶ σκάπτῃς».

Ἡ πηγὴ ὅθεν τοῦ ἀγαθοῦ (αὐτοῦ δη-λαδή πού σώζει καί ὠφελεῖ) ἀναβλύζει μέσα ἀπό τό Ἐγὼ, ἄν ὁμῶς πάντοτε ἀνασκάπτεται (ἐπίμονα προσπαθεῖ τό ἴδιο τό Ἐγὼ διά τοῦ στοχασμοῦ νά αὐτοαποκαλυφθεῖ) καί αὐτοκαλλιερ-γεῖται καί ἀξιοποιεῖ τίς ἱκανότητές του καί αὐτοδιερευνᾶται καί καταστέλλει τίς ὁρμές καί πάθη του· ἄν συνεχῶς γίνεται αὐτή ἡ προσπάθεια, τότε καί διανγῆς, ὅπως ἡ πηγὴ ὕδατος, θά ἀναβλύζει ἀπό μέσα του καί θά πλημμυρίζει τό Εἶναι του ἀπό χαρά καί εὐτυχία.

Τό κλειδί λοιπόν τῆς θύρας διά τῆς

ὁποίας διερχόμενος ὁ ἄνθρωπος κατευ-θύνεται πρὸς τήν εὐδαιμονία εἶναι ἡ αὐτογνωσία.

Διά τῆς αὐτογνωσίας φερόμεθα ταχύτερα καί σταθερώτερα πρὸς τήν γνώση καί μάθηση, τῶν ὁποίων τήν ἀκροτάτη βαθμίδα κατέχει ἡ προσπέ-λαστος γιά τόν ἄνθρωπο Σοφία· φθά-νουμε πρὸς τήν δυνατὴ γαλήνη καί ἡ-ρεμία πνεύματος καί ψυχῆς, προϋποθέ-σεων εὐτυχίας· ὁδηγούμεθα διά τῆς συνετῆς ἠθικῆς διαβιώσεως πρὸς τήν τελείωση καί πρὸς τήν ἀγιότητα, τόν μοναδικό ἀλλὰ ὕψιστο σκοπό τῆς γῆϊνης τοῦ ἀνθρώπου υπάρξεως.

Η ΣΙΩΠΗ ΣΤΟΥΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥΣ

Η σιωπή απέτελεσε σέ ειδικές περιπτώσεις από τών παλαιότατων χρόνων αντικείμενο μελέτης και ιδιαιτέρας σπουδής. Τοῦτο σημαίνει ὅτι κατενοήθη πλήρως ἡ βαθύτερα ἀξία καί ἡ μεγίστη σημασία αὐτῆς, τόσο ἀπό πλευρᾶς βελτιώσεως καί χαλιναγωγίσεως τών παθών τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καί γενικότερα καλλιέργειας τῆς ἀρετῆς καί τῆς αὐτοκυριαρχίας.

Γνωστό ἀπό τήν ἀρχαία μας ἱστορία ὅτι οἱ Σπαρτιάτες συνήθιζαν τούς νέους νά εἶναι σέ πολλές περιπτώσεις ὀλιγόλογοι, πιστεύοντες ὅτι μέ τήν συγκράτηση τῆς γλώσσας ἐθίζεται ὁ ἄνθρωπος στήν αὐτοσυγκέντρωση καί αὐτοκυριαρχία τά ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα γνωρίσματα καί βασικές προϋποθέσεις γιά τήν βαθύτερη ἀντιμετώπιση, κατανόηση καί λύση τών προβλημάτων τῆς ζωῆς.

Ναί μέν ὁ ἔναρθρος λόγος, παραλλήλως πρὸς τό λογικό, ἀποτελοῦν τά ἰδιάζοντα γνωρίσματα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἀντιδιαστολή μέ τά λοιπά ἄλογα ὄντα, τοῦτο ὅμως δέν σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐν παντί καί πάντοτε, ποιῶν κατάχρηση τοῦ θείου τούτου δωρήματος, πρέπει νά χρησιμοποιοῖ τήν γλῶσσα εἰκῇ καί ὥς ἔτυχε ἄνευ χαλινοῦ καί κριτικοῦ ἐλέγχου, διότι τότε θά φανεῖ ἐπιπόλαιος, ἀπρόσε-

κτος, θίγων ἑαυτόν καί τούς ἄλλους καί μὴ δικαιολογῶν τήν ἀποστολήν του, ὡς κορωνίδα τῆς δημιουργίας. Πρὸς τοῦτο καί παρὰ τῷ λαῷ ἐπεκράτησε τό λεγόμενον γιά ειδικές περιπτώσεις «ὁ λόγος εἶναι ἄργυρος καί ἡ σιωπή χρυσός».

Σταθμό ὅμως ἰδιαίτερο στήν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου, ἀπέτελεσε ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ μέγας μύστης τῆς ἀρχαιότητος, φιλόσοφος καί ἐπιστήμων, Πυθαγόρας.

Αὐτός ἀποτελεῖ ἐξέχουσα φυσιογνωμία στήν ἱστορία τοῦ Πνεύματος. Ἡ πολυμερής του διάνοια ἠπλώθη σέ ὅλα τά σημεῖα, τά ὁποῖα ἀπασχολοῦν τόν ἄνθρωπο καί θά τόν ἀπασχολοῦν ἔσαεί. Ἡθέλησε νά δεῖ τήν κοινωνία, ὅχι ὡς μία ἄβουλη καί ἀνοργάνωτη μᾶζα, φερομένη καί παραπαίουσα ἀπό τοῦ ἐνός σημείου στό ἄλλο, ἄνευ προορισμοῦ καί πυξίδος ἀσφαλείας, ἀλλά ὡς σύνολο πειθαρχημένων ὄντων, μέ συνείδηση τῆς ἀποστολῆς τους.

Πρὸς αὐτή τήν κατεύθυνση διδάσκων καί νουθετῶν, μοχθῶν καί ἐρευνῶν, ἐθεώρησε βασικό σημεῖο τῆς διδασκαλίας του, τήν βραδυλογία καί τήν σιωπή. Ἐπίστευε ὅτι ὑπάρχουν στὸν κόσμο προβλήματα, τά ὁποῖα δέν ἐρμηνεύονται μέ τό πρῶτο βλέμμα, μέ τήν ἐπιπόλαια ἀντιμετώπιση, ἀλλά μέ βαθύτερα ψυχικὴ καί πνευματικὴ συγκέντρωση, μέ περισυλλογή.

Πῶς θά εἶναι ὅμως δυνατόν ἡ περισυλλογή αὐτὴ νά γίνει, ἂν δέν προηγηθεῖ μόνωση καί ἐσωτερικὴ προπαρασκευὴ; Πῶς θά εἶναι δυνατόν νά διεισδύσω στὰ μυστήρια τοῦ Κόσμου, νά θαυμάσω τόν ὑπέρτατο νοῦ, τόν διακοσμήσαντα τήν Φύση; Πῶς ἄλλως παρὰ μέ τήν ψυχικὴ ἐμβάθυνση καί ἐνόραση καί ὄχι μέ ἐπιφανειακὴ καί ἐπίπλαστη ἔρευνα;

Γνωστό ἄλλωστε ἀπὸ τήν ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ὅτι αὐτός πρῶτος ὀνόμασε τό Σύμπαν κόσμον, ὅτι δηλαδή εἶναι ἓνα ὑπέροχο στολίδι ἀπὸ τά χέρια τοῦ Δημιουργοῦ, μέ μαθηματικὴ ἀκρίβεια καί συνάρτηση λειτουργοῦν, ὁ ἴδιος δέ ἐκ μετριοφροσύνης δέν ὀνόμασε τόν ἑαυτό του σοφό, ἀλλά φιλόσοφο, δηλαδή φίλο τῆς σοφίας, διότι σοφός, ἐν πλήρει σημασίᾳ τῆς λέξεως εἶναι μόνον ὁ τά πάντα γνωρίζων θεός.

Ὁ Πυθαγόρας ἐδίδασκε στοὺς μαθητὲς του, ἐπὶ μακρὸ χρονικὸ διάστημα ὅτι πρέπει κατ' ἀρχὴν νά πιστεύσουν ὅτι ἡ σιωπή εἶναι ἐπιβεβλημένη γιά τά ζητήματα ἐκεῖνα γιά τά ὁποῖα ἀπαιτεῖται ψυχικὴ προετοιμασία καί προπαρασκευὴ. Στὴν περίπτωση αὐτὴ δέν θά γίνουν μέτοχοι τῆς γνώσεως, οἱ

πολλοὶ οἱ ἀμύητοι, ἀλλὰ μόνον οἱ ὀλίγοι, οἱ μεμνημένοι.

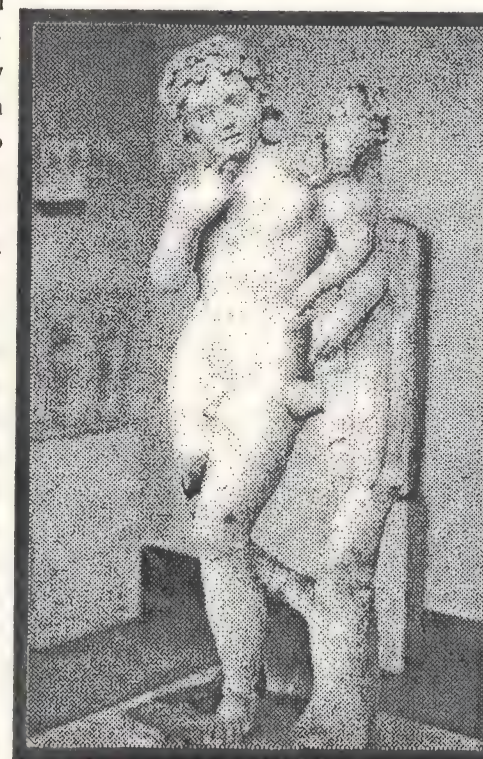
Τοῦτο βεβαίως δέν σημαίνει ὅτι περιφρονοῦμε τούς ἀμύητους καί δέν τούς θεωροῦμε συνανθρώπους μας, ἀλλ' ὅτι δέν τούς θεωροῦμε καί ἀξίους καί ψυχικῶς προπαρασκευασμένους νά παρακαθήσουν καί νά παρακολουθήσουν τά θέματα ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἀπαιτοῦν τοιαύτην προπαρασκευή.

Ἄλλωστε καί ὁ Ἡράκλειτος, μέγας φιλόσοφος καί αὐτός διεκήρυξε σχετικῶς: «Ἡ φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ. Χρυσόν γάρ οἱ διζήμενοι, γῆν πολλὴν ὀρύσσουσιν καί εὐρίσκουσιν ὀλίγον».

Ἡ φύση κρύβει τά βαθύτερα προβλήματα της. Ὅπως γιά νά ἀνεύρωμεν τόν χρυσό, ἀνασκάπτουμε μεγάλα τμήματα τῆς γῆς καί εὐρίσκουμε ὀλίγον, ἔτσι καί γιά νά κατανοήσουμε τά μεγάλα τοῦ Κόσμου μυστικά, πρέπει πολὺ νά μοχθήσουμε καί πολὺ ἰδρῶτα νά καταβάλουμε.

Οἱ μαθητὲς τοῦ Πυθαγόρου, ἔπρεπε κατ'

ἀρχὴν νά ἀκροοῦνται μόνο τῶν μαθημάτων τοῦ διδασκάλου, χωρὶς νά ὁμιλοῦν. Ἐπρεπε νά προσέχουν ἰδιαίτερως, ὅσον χρόνον ὁ διδάσκαλος μιλοῦσε διὰ συμβολικῶν λέξεων καί φράσεων, νά διεισδύουν στήν βαθύτερη ἐρμηνεία τῶν λεγομένων, νά κατανοοῦν τήν ἔννοια

τῶν ἀλληγορικῶν συμβόλων. Τοῦτο προϋπέθετε βεβαίως ψυχική αὐτοσυγκέντρωση, κριτική ἐπεξεργασία, ἀγῶνα ψυχικό, λαχτάρα ἐρεῦνης πρὸς μάθησι, πίστι. Παροιμιώδης ἔμεινε ἡ πίστι τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν διδάσκαλον «Αὐτός ἔφα».

Σκοπὸς τῶν γραμμάτων εἶναι νὰ μάθουμε αὐτὰ ὅχι ἀπλῶς δι' ἑαυτὰ ἀλλὰ γιὰ τὴν μόρφωση καὶ τελειοποίηση τοῦ χαρακτῆρος, γιὰ νὰ ἀποβοῦμε χρήσιμα μέλη τῆς κοινωνίας.

Θὰ πρέπει δηλαδή κατὰ πρῶτον νὰ παλαίσουμε μέ τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ πατάξουμε κατὰ τὸ δυνατόν ὅσα κατατυραννοῦν τὴν ψυχὴ μας, ἐγωισμούς, πάθη, μισαλλοδοξίες, νὰ ἀγαπήσουμε τὸν ἄνθρωπο, νὰ φροντίσουμε νὰ τὸν τελειοποιήσουμε, γιὰ νὰ ἔχουμε τὸ δικαίωμα, νὰ ἐπαναλάβουμε τὸ τοῦ Μενάνδρου « Ὡς χαρίεν ἐστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾖ».

Τὸν σκοπὸ αὐτόν, διὰ τῆς σιωπῆς, τῆς καταλλήλου προπαρασκευῆς καὶ καλλιέργειας, τὸν ἐπέτυχαν οἱ Πυθαγόρειοι. Ἐφθασαν στό σημεῖο νὰ θυσιάζεται ὁ εἶς γιὰ τὸν ἄλλον, νὰ συνδεθοῦν τὰ μέλη των μέ ἄρρηκτι φιλία μέχρι αὐτοθυσίας (Φιλία Δάμωνος-Φιντίου).

Πρέπει ὅθεν ἡ σιωπὴ καὶ ἡ ἐχεμύθεια, νὰ μὴν γίνεται ἀντικείμενο παρανοήσεως καὶ παρεξηγήσεως, οὔτε ἔνδειξη περιφρονήσεως πρὸς τοὺς πολλούς, ὅπως εἶπαμε καὶ ἀνωτέρω, ἀλλὰ πίστι ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἡ κατάλληλη ψυχικὴ προετοιμασία, δὲν εἶναι δυνατόν στὸν ἀμύητο νὰ συλλάβει τίς βαθύτερες ἐννοιες πού ἀπεργάζονται τὴν βαθύτερη τελείωση τοῦ ἀνθρώπου, μακράν ἀπὸ τὰ ποικίλα πάθη πού συνταράσσουν τὴν κοινωνία.

Στὸ Πυθαγόρειο σύστημα, ἡ γει-

νίαση πρὸς τὰ μυστήρια τοῦ Κόσμου ἐγένετο βαθμηδόν καὶ κατὰ βαθμούς, ἀναλόγως τῆς προθυμίας, τῆς προσοκῆς, τῆς παρακολουθήσεως τῶν μελῶν αὐτῆς, προωθοῦσα τοὺς ἐπιθυμοῦντες νὰ εἰσέλθουν στὰ Ἄδυστα τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Γνώσεως, μέ γνώμονα πάντοτε ὅτι δύσκολος ἡ ὁδὸς τῆς Ἀρετῆς καὶ οἱ μοχθοῦντες θὰ εὐτυχίσουν νὰ δοῦν αὐτήν. Ἐδῶ ἀκριβῶς ἐστηρίζετο καὶ ἡ βαθυτέρα σημασία τῶν μυσήσεων.

Προϋποθέτει πίστι, ἐμμονή, θάρρος καὶ καρτερία, πάταξη τῶν κακῶν ἔξεων, τῆς ὕλιστικῆς ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς, τῶν ποταπῶν συμφερόντων.

Δέν ἀπαιτοῦντο βεβαίως οἱ Πυθαγόρειοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καὶ ὕλικές ἀνάγκες τίς ὁποῖες ὑποχρεοῦται νὰ θεραπεύσει πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ, τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ δέν σημαίνει τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ἀφοσιωθοῦμε μόνο στίς ὕλικές παραβλέποντες τίς πνευματικές.

Ὁ μέγας Πυθαγόρας διεκήρυττε τὴν πνευματικὴ ὑπεροχή, τὴν ἐσωτερικὴ προσήλωσι πρὸς τὸ Θεῖον, τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν σκοτεινὴ ὁδὸ τῆς πλεονεξίας. Διέβλεπε ὅτι τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀληθοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔγκειται στίς μάταιες ἐπιδείξεις, τίς κομπορρημοσύνες, τίς κατακρίσεις καὶ τοὺς φανατισμούς, ἀλλὰ στὴν ἐσωτερικὴ καλλιέργεια, διὰ τῆς ἐπισταμένης μελέτης καὶ τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ.

Ἡ διέλευσις τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ Κόσμου τούτου ἐπίστευε ὅτι πρέπει νὰ γίνει ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Τελειότητος.

Τὸ ἐσωτερικόν φῶς, καταυγάζει τὴν ψυχὴ μας, ὅταν μακράν τῆς τύρβης τοῦ κόσμου, σέ κατάστασι σιωπῆς καὶ

αὐτοσυγκεντρώσεως αἰσθανθοῦμε «νὰ λαχταρίζει μέσα μας κάθε εἶδους μεγαλεῖο», ὅπως εἶπε καὶ ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς Διονύσιος Σολωμός.

Παροιμιώδης ἔμεινε ἡ Πυθαγόρειος ἐντολή «Πᾶ παρέβην; Τί δ' ἔρεξα;

Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;».

Ἰδοὺ τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἀνθρωπίνης τελειώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτευ-

χθεῖ διὰ τῆς αὐστηρᾶς αὐτοκριτικῆς καὶ τοῦ διαρκοῦς αὐτοελέγχου.

Ἐάν ἡ καθ' ἑκαστον, τελείωσις αὐτῆς ἐπιτευχθεῖ, αὐτομάτως θὰ ἐπέλθει καὶ ἡ τῶν ἄλλων, ἡ τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας τελείωσις ὁποῖα

«ἀλλήλοις τε ὀμιλεῖν, ὥς τοὺς μὲν φίλους, ἐχθροὺς μὴ ποιῆσαι, τοὺς δ' ἐχθροὺς, φίλους ἐργάσασθαι».

ΤΟ ΖΗΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥ ΖΗΝ

Τό νὰ λέμε ὅτι ὁ χριστιανισμός ἀποτελεῖ μία συνέχεια τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος εἶναι σάν νὰ λέμε ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὁ Ἑλληνισμός ἀναβίωσε τὴν ἀρχαία του δόξα!

Στὸν πλανήτη Γῆ συνέβησαν δύο ἀνεπανάληπτα θαύματα:

Ἡ Δημιουργία τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος. Τό ζῆν καὶ τὸ εὖ ζῆν, τὰ ὁποῖα ἴσως εἶναι καὶ τὰ μοναδικὰ στό σύμπαν.

Ὁ χριστιανισμός ἐπέφερε τὸν σκοταδισμό καὶ τὴν ὑποδουλώσι σέ κάποιον Γιαχβέ. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες συζοῦσαν, συνέτρωγαν καὶ συνέπιναν μέ τοὺς θεοὺς τους. Ὁ χριστιανισμός μετέτρεψε τὸν ἄνθρωπο σέ δοῦλο, σερνόμενο σκουλήκι μπροστά στὴν μεγαλοσύνη τοῦ θεοῦ του.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀναψαν δάδες καὶ φώτισαν τὴν ἀνθρωπότητα. Δημιούργησαν Παρθενῶνες, φιλοσοφικὲς σχολές, πανεπιστήμια, πανέμορφα ἔργα τέχνης, ἔγραψαν συγγράμματα, ἔχτισαν θέατρα καὶ ἔγραψαν ἀθάνατες τραγωδίες καὶ ἄλλα θεατρικὰ ἔργα. Ὁ χριστιανισμός ἔσθηνσε τίς δάδες, γκρέμισε τίς σχολές καὶ τὰ ἔργα τέχνης. Ἐσπασε τὰ ἀγάλματα, ἔκαψε τὰ συγγράμματα καὶ ἔγραψε προσευχητάρια!

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπελευθέρωσαν τὸ πνεῦμα καὶ γύμνασαν τὸ σῶμα. Ὁ χριστιανισμός ὑποδουλόωσε τὸ πνεῦμα καὶ τιμώρησε τὸ σῶμα ὡς βδελυρὸ σαρκίῳ πλῆρες ἀνοσιουργημάτων!

Ὁ Λέων ὁ Ἰσαυρὸς ἔλεγε στὸν ρασοφόρο ἀγράμματο συρφετὸ πού εἶχε κατακλείσει τὸ Βυζάντιο: «Μᾶς ἀρέσει νὰ εἰρωνευόμαστε τὴν λατρεία τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καλύτερα θὰ εἶναι νὰ μιμηθοῦμε τὴν ἀρετὴ τους».

Ἐάν ὁ χριστιανισμός καὶ δὴ ἡ ὀρθοδοξία ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος; Μά βέβαια. Ὁ πρῶτος τὸ σκότωσε καὶ ἡ δευτέρη τὸ ἔθαψε.

Γ. Καραγιαννάκος

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΠΕΡΙ ΑΡΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Δέν είναι σωστό νά νομίζουμε ότι τό νερό ἢ ὁ ἥλιος ἢ ἡ γῆ ἢ ὁ οὐρανός εἶναι ὁ Ὅσιρις ἢ ἡ Ἴσις, οὔτε ἐπίσης πῶς ὁ Τυφῶνας εἶναι ἡ φωτιά ἢ ἡ θάλασσα ἢ ὁ καλοκαιρινός καύσωνας, ἀλλά δέν θά εἶναι καί καθόλου παράλογο οὔτε καί ἀπερίσκεπτο, ἄν στόν Τυφῶνα ἀποδίδουμε τήν κάθε ὑπερβολή καί τήν κάθε στέρση καί ἐπίσης λογικό εἶναι νά σεβόμαστε καί νά τιμᾶμε τό κάθε ὁμορφο καί ἀγαθό καί ὠφέλιμο σάν ἔργο τῆς Ἰσιδος καί σάν εἰκόνα καί ἔκφραση τοῦ Ὅσιρι, αὐτό δέν θά ἦταν καθόλου ἁμαρτία.

Ἔτσι θά σταματήσει καί ὁ Εὐδοξος νά δυσπιστεῖ καί νά ἀναρωτιέται πῶς καί δέν ἔχει ἡ Δήμητρα τήν ἐπιμέλεια τῶν ἐρωτικῶν ὑποθέσεων ἀλλά ἡ Ἴσις καί πῶς ὁ Διόνυσος οὔτε τίς πλημύρες τοῦ Νείλου μπορεῖ νά προκαλέσει, οὔτε καί νά κυβερνᾷ στούς νεκρούς. Γιατί πιστεύουμε ὅτι ἀπό κάποια κοινή ἀρχή οἱ Θεοί αὐτοί ἔχουν ταχθεῖ νά φροντίζουν γιά ὅλα ὅσα ἀνήκουν στόν χῶρο τοῦ ἀγαθοῦ. Καί κάθε τι στήν φύση καλό καί ἀγαθό, ὑπάρχει καί ὀφείλεται σέ αὐτούς, γιατί ὁ ἕνας (ὁ Ὅσιρις) προσφέρει τίς ἀρχές καί ἡ ἄλλη (ἡ Ἴσις) τίς δέχεται καί τίς μοιράζει.

Ἔτσι θά ἀνασκευάσουμε τίς πολλές καί ἐνοχλητικές γνώμες τῶν ἀνθρώπων, πού ἄλλοτε μέ τίς ἐποχιακές καιρικές

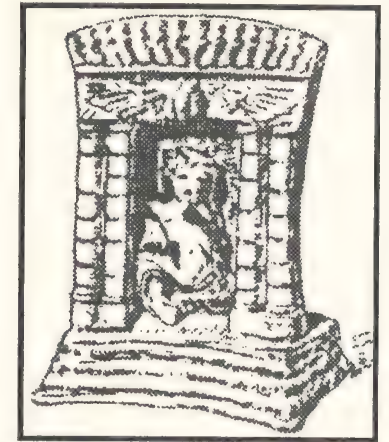
μεταβολές καί ἄλλοτε μέ τήν καρποφορία καί τήν σπορά καί τήν καλλιέργεια τῆς γῆς, καίρονται νά συνδυάζουν ὅλα ὅσα ἀφοροῦν τοὺς δύο αὐτούς θεούς καί λένε πῶς ὅταν θάβεται ὁ Ὅσιρις συμβολίζει τόν σπόρο πού εἰσχωρεῖ στήν γῆ μέ τήν σπορά καί μετὰ πάλι ἐπιστρέφει στήν ζωή καί ἀνασταίνεται, πού ἐρμηνεύεται σάν ἡ ἀρχή τῆς βλαστήσεως.

Γι' αὐτό καί λέγεται ὅτι ἡ Ἰσιδα ὅταν αἰσθάνθηκε ὅτι εἶναι ἔγκυος, κρέμασε τήν ἔκτη μέρα τοῦ μηνός Φαωφί φυλακτό στόν λαιμό της καί ἔτσι γεννήθηκε ὁ Ἀρποκράτης, κατὰ τό χειμερινό ἡλιοστάσιο, πρόωρος καί ἀνώριμος, σάν μερικά ἄνθη καί φυτά πού ἀνθίζουν πρὶν ἀπό τήν ἐποχή τους. Γι' αὐτό καί φακές πού τήν ἐποχή αὐτή φυτρώνουν, τίς προσφέρουν καταρχήν σ' αὐτόν θυσία καί μετὰ ἐορτάζουν τίς λοχεῖες μέρες. Τό τέλος τῆς περιόδου μετὰ τόν τοκετό, οἱ μέρες τῆς λεχοῦς σέ ἀνάμνηση τῶν ἡμερῶν τῆς Ἰσιδος μετὰ τήν γέννηση τοῦ Ἀρποκράτη, ἀμέσως μετὰ τήν ἀνοιξιὰτικη ἰσημερία. Ὁ λαός μέ χαρά καί ἀγάπη τά ἀκούει ὅλα αὐτά καί τά πιστεύει, γιατί τόν γοητεύουν καί τά βλέπει νά ὑπάρχουν ἀκόμα καί στό πιό ἀπλό καί συνηθισμένο κομμάτι τῆς ζωῆς του.

Καί δέν πρέπει νά συμβολίζουν μέ τά ὀνόματα αὐτά τόν Νεῖλο καί τήν χώρα πού αὐτός ποτίζει, οὔτε νά θεοποιῦν τά ἔλη οὔτε τοὺς λωτοὺς καί νά ἀποστεροῦν τοὺς θεοὺς αὐτοὺς ἀπό τοὺς ἀνθρώπους πού δέν ἔχουν Νεῖλο καί Βοῦτο καί Μέμφιδα. Ὅμως τήν Ἰσιδα καί τοὺς γύρω ἀπ' αὐτή θεοὺς ὅλοι τοὺς ξέρουν, μερικοὶ μάλιστα ἀπό τοὺς ὁποίους πρὶν ἀπό λίγο ἔμαθαν νά τοὺς ἀποκαλοῦν μέ τά Αἰγυπτιακά τοὺς ὀνόματα, ἄν καί τήν δύναμη τοῦ καθενός ἀπό παλιά ἤξεραν καί τιμοῦσαν. Καί κατὰ δεύτερον, τό ὁποῖο εἶναι καί τό σημαντικότερο πρέπει νά προσέξουν πολὺ καί νά φοβοῦνται μήπως κάνουν λάθος ταυτίζοντάς τους μέ τοὺς ἀνέμους καί τά ποτάμια καί μέ τοὺς καρπούς καί τήν γεωργία, μέ τίς κινήσεις τῆς γῆς καί τίς μεταβολές τῶν ἐποχῶν καί ἐξαφανίσουν ἔτσι τήν πίστη τῶν ἀνθρώπων καί γκρεμίσουν τοὺς θεοὺς, ὅπως παθαίνουν ὅσοι ταυτίζουν τόν Διόνυσο μέ τό κρασί καί τόν Ἡφαίστο μέ τήν φλόγα τῆς φωτιάς. Ὅπως καί γιά τήν Περσεφόνη, λέει κάπου ὁ Κλεάνθης, ὅτι εἶναι ὁ ἀέρας πού περνάει ἀνάμεσα στοὺς καρπούς καί ἐξανερμίζεται.

Αὐτοὶ λοιπόν καθόλου δέν διαφέρουν ἀπό ἐκείνους πού θεωροῦν σάν κυβερνήτη τοῦ караbioῦ τά πανιά καί τά σκοινιά καί τήν ἄγκυρα καί σάν ὑφαντὴ τήν ρόκα καί τά νήματα καί σάν γιαντρά τά καθαρτικά ὑγρά καί τό κριθαρόζουμο.

Ὅμως αὐτοὶ δημιουργοῦν φοβερές καί ἄθες δοξασίες ὅταν προσδίδουν τά ὀνόματα τῶν θεῶν σέ ἀναίσθητα καί ἄψυχα πράγματα, πού ἀναγκαστικά θά φθαροῦν ἀπό τοὺς ἀνθρώπους πού

Ο ΑΡΠΟΚΡΑΤΗΣ ὁ θεὸς τῆς Σιγῆς
(ἀρχαῖον αἰγυπτιακὸν ἀνάγλυφον)

χρησιμοποιοῦν αὐτά τά πράγματα μέ τά ὀνόματα τῶν θεῶν γιά τίς καθημερινές τους ἀνάγκες. Γι' αὐτό καί δέν εἶναι δυνατόν νά τά θεωρήσει κανεὶς αὐτά σάν θεοὺς.

Γιατί ὁ θεὸς δέν εἶναι κάτι χωρὶς πνεῦμα καί χωρὶς ψυχὴ καί ὑποχέριο στοὺς ἀνθρώπους. Καί ἐκείνους μονάχα πού χαρίζουν ὅλα ὅσα χρειάζονται ἀτελείωτα καί παντοτινά, αὐτοὺς πιστέψαμε γιά θεοὺς καί δέν πιστεύουμε ὅτι ὑπάρχουν ἄλλοι θεοὶ γιά ἄλλους ἀνθρώπους οὔτε σέ βαρβάρους καί Ἑλληνας οὔτε σέ βόρειους καί νότιους.

Ἀλλά ὅπως ὁ ἥλιος καί ἡ σελήνη καί ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ καί ἡ θάλασσα εἶναι κοινά σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καί ἀλλιῶς ὀνομάζονται ἀπὸ τοὺς μὲν ἀλλιῶς ἀπὸ τοὺς δέ, ἔτσι καί ὁ Λόγος πού τά κυβερνᾷ αὐτά εἶναι ἕνας καί μία ἡ πρόνοια πού τά ἐλέγχει καί ὑπάρχουν βοηθητικές δυνάμεις πού ἔχουν ταχθεῖ εἰδικά γιά τό καθένα, ὅπως διαφορετικά εἶναι τά ὀνόματα καί διαφορετικές καί οἱ τιμές πού ἔχουν καθοριθεῖ μέ νόμους ἀπὸ τόν κάθε λαό.

Καί γιά νά τά συμβολίσουν αὐτά χρησιμοποιοῦν καθιερωμένα σύμβολα, ἄλλοι λιγότερο κατανοητά καί ἄλλοι περισσότερο, ὅλα ὅμως ὁδηγοῦν τό πνεῦμα στήν κατανόηση τοῦ θείου, ὅχι ὅμως δίχως κίνδυνο παρανοήσεως. Γιατί ὑπάρχουν ἀρκετοί πού ἔσφαλαν ὁλότελα καί κατρακύλησαν στήν δεισιδαιμονία καί ἄλλοι πού προσπάθησαν νά ἀποφύγουν τό τέλμα τῆς δεισιδαιμονίας, ἀλλά ἔκαναν τό λάθος καί ἔπεσαν στόν γκρεμό τῆς ἀθεΐας.

Τήν δέκατη ἑνατη μέρα τοῦ πρώτου μηνός τήν ἐορτάζουν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑρμοῦ καί τρῶνε μέλι καί σύκα λέγοντας «εἶναι γλυκιά ἡ ἀλήθεια».

Καί τό φυλακτό τῆς Ἰσιδος πού ὁ μῦθος λέγει ὅτι κρέμασε γύρω στό λαιμό της ἐρμηνεύεται σάν «φωνή τῆς ἀληθείας».

Ὅσο γιά τόν Ἀρποκράτη δέν πρέπει νά θεωρηθεῖ οὔτε σάν θεός ἀτελής, οὔτε νήπιος, οὔτε κανένα ἀπό τά πρῶμα λαχανικά, ἀλλά σάν θεός πού διευθύνει καί διορθώνει τίς ἐπιπόλαιες καί ἀδιαμόρφωτες γνώμες τῶν ἀνθρώπων σχετικά μέ τούς θεούς. Γι' αὐτό ἔχει τό δάκτυλό του στό στόμα, σάν σύμβολο σιωπῆς καί ἐχεμυθείας. Κατά τόν μήνα Μεσορῆ, τοῦ προσφέρουν πρῶιμους καρπούς καί λένε «ἡ γλῶσσα εἶναι τύχη, ἡ γλῶσσα εἶναι δαίμων».

«Περὶ Ἰσιδος καί Ὀσίριδος» Μετ.: Μ. Ἑσπερίδου

Νά ὑπάρχεις Ἑλληνικός

δηλώνει τέσσερεις τρόπους συμπεριφορᾶς.

Ὅτι δέχεσαι τήν ἀλήθεια πού ἔρχεται μέσα ἀπό τήν φύση, ὄχι τήν ἀλήθεια πού φτιάχνει τό μυαλό τῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι ζεῖς σύμφωνα μέ τήν ἠθική τῆς γνώσης, ὄχι μέ τήν ἠθική τῆς δεισιδαιμονίας καί τῶν προλήψεων.

Ὅτι ἀποθεώνεις τήν ὁμορφιά, γιατί ἡ ὁμορφιά εἶναι δυνατή σάν τόν νοῦ σου καί φθαρτή σάν τήν σάρκα σου.

Καί κυρίως αὐτό ὅτι

ἀγαπᾷς τόν ἄνθρωπο.

Πῶς ἀλλιῶς; Ὁ ἄνθρωπος

εἶναι τό πιό τραγικό πλάσμα μέσα στό σύμπαν.

Δ. Λιαντίνης

Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Νά κατανοήσουμε τήν οὐσία τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς θρησκείας εἶναι πολύ δύσκολο, διότι αὐτή ἦταν ἡ ἐκδήλωση τῶν κατά καιρούς ἀκμασάντων καί κανονικῶς λειτουργησάντων Μυστηρίων. Δυνάμεθα ὅμως νά ἐξετάσουμε τό ὑλικό τό ὁποῖο μᾶς παρέχει ἡ προμυθική περίοδος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί κυρίως ἡ Ἑλληνική Μυθολογία, ἡ ὁποία κατά πᾶσα πιθανότητα πηγάζει ἐκ τῆς Πελασγικῆς.

Ἡ ἀρχική Πελασγική θρησκεία ἦταν κατά βάση φυσιολατρική, θεοποιουμένων τῶν φυσικῶν δυνάμεων καί νόμων. Ἐπλασαν τούς θεούς καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἀνθρώπων. Καθ' ὅσον δέ ἀναπτύσσεται ἡ διάνοια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, στούς θεούς αὐτούς ἐβλεπαν συμβολικῶς τούς ἐργάτες ὅχι μόνο τῆς φυσικῆς ἀλλά καί τῆς ἠθικῆς τάξεως.

Τοιοιτοτρόπως ἡ Δήμητρα, ἡ Γῆ μήτηρ, ἀπό θεά τῶν φυτῶν καί τῆς χορηγοῦ τοῦ σίτου ἐγένετο ἡ εὐρέτρια καί προστάτις τῆς γεωργίας καί ἀργότερα στή Ἑλευσίνια μυστήρια ὁ μῦθος αὐτῆς καί τά ἐν αὐτοῖς δρώμενα ἐσυμβόλιζαν ἐκτός τῶν φυσικῶν γεγονότων, ἄλλα γεγονότα σχέσιν ἔχοντα μέ τήν ἀνθρώπινη ψυχή.

Κατά τόν Σπ. Νάγο, τά μυστήρια τῆς Ἑλευσίνος ὑπῆρξαν τά θεμέλια τοῦ διαφωτισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τά ὑποδείξαντα σέ αὐτήν τό φῶς τῆς σωτηρίας. Ἡ εἰκόνα τῆς παλαιούσης πρὸς τό σκότος ψυχῆς διευτυπώθη στή μυστήρια

τῆς Ἑλευσίνος ἐν πληρεστάτῃ περιγραφῇ. Ἡ δέ ἀποκάλυψη τῶν μέσων μέ σκοπό νά νικήσει κάποιος τό σκότος ὑπεδείχθη ὑπό τούτων πλήρως καί ἰδού γιατί οἱ μνηθέντες ὁμολόγησαν ὅτι ὁ μνηθεὶς στή Ἑλευσίνια ἄνθρωπος θά ἔχει μετὰ θάνατον εὐδαιμονία.

Νά κατανοηθοῦν τά ἀπόρρητα Μυστήρια δέν ἦταν δυνατόν ἂν ὁ ἐπιθυμῶν τοῦτο δέν ἦταν μνημένος σέ αὐτά καί κατάλληλος ψυχικῶς γιά τήν κατανόησή τους. Ἡ μύηση ἦταν διά σειρᾶς δοκιμασιῶν βαθμιαία ἀπό βαθμοῦ σέ βαθμό μέ προϋπόθεση ἀπό τοῦ κατωτάτου, τοῦ ἐξαγνισμοῦ καί τῆς καθάρσεως, μέχρι τοῦ ἀνωτάτου, στόν ὁποῖον ὁ μεμνημένος ἐλέγετο ἐπόπτης, δηλαδή κατεῖχε τήν ἐξ ἐποπτείας Γνώση.

Ἡ παλαιά θρησκεία θεωροῦσε θεούς καί ἀνθρώπους ἀδιακρίτως ὡς παρόντες τῆς παγκοσμίου θείας φύσεως συνεξελισσομένους, τούς μέν θεούς ὡς νόμους αὐτῆς, τούς δέ ἀνθρώπους ὡς δημιουργήματα αὐτῆς, ἐξελλισσομένους δι' αὐτῶν σέ θεία κατάσταση.

Ἀλλά τί εἶναι φύσις; ἐρωτᾷ ὁ Θαλῆς τό 600 καί ποιά ἡ ἀρχή τοῦ σύμπαντος; Ἀπεφάνθη δέ ὅτι ἀρχή τοῦ παντός εἶναι τό ὕδωρ. Ὁ Ἀναξίμανδρος τό 570 εἶπε ὅτι εἶναι τό ἄπειρον. Ὁ Ἡράκλειτος τό 500 τό πῦρ. Ὁ Ἐμπεδοκλῆς τό 450 ὁ ἀήρ, ἡ γῆ καί τό ὕδωρ. Ὁ Ἀναξαγόρας διεκήρυξε ὅτι ὁ νοῦς εἶναι ἡ ἀρχική οὐσία, ἐκ τῆς ὁποίας τά πάντα προέρχονται. Τέλος ὁ Λεύκιππος διευτύωσε τήν θεωρία τῶν ἀτόμων.

Ἐκ τούτων καταφαίνεται ὅτι σιά μυστήρια εἶχε τὴν καταγωγὴν τῆς ὀχι μόνο ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ θρησκεία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία, ἰδιαίτερος δὲ ἡ Πυθαγόρειος διδασκαλία.

Ὁ Πυθαγόρας τῆς κοσμογονικῆς Μονάδος καὶ Δυάδος ἐδίδασκε ὅχι μόνο τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν προϋπαρξὴν αὐτῆς καὶ τὴν διαδοχικὴν αὐτῆς ἐνσάρκωση, πιστεύοντας ὅτι διὰ τῶν ὁργανισμῶν ἐξελίσσεται αὐτή.

Τό γνῶθι Σαυτόν στρέφει τὸν ἄνθρωπο πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν του κόσμου, εἶναι καθαρὰ ἐσωτερικὴ φιλοσοφία, ἀντίπαλος καλῶς λειτουργούντων μυστηρίων.

Ὁ Σωκράτης, παλαιὰ ψυχὴ ἢ μεμνημένος σέ Μυστήρια, καθωδηγεῖτο ὑπὸ θείας ἐμπνεύσεως καὶ περιέσωσε τό ἔργο τοῦ Πυθαγόρου, τό ματαιωθέν ὑπὸ τοῦ σχολαστικισμοῦ, τοῦ Ἐκκλησιαστικισμοῦ καὶ τοῦ Στρατιωτικισμοῦ.

Ὁ Πλάτων ὅπως καὶ ὁ Σωκράτης, ἐδίδασκε τὴν ἔρευνα τοῦ ἠθικοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας καὶ τὴν συμμόρφωση τῆς ἀνθρωπίνης λογικῆς πρὸς αὐτόν. Ἐπίστευε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι συμβολικὴ εἰκόνα τοῦ θεοῦ, ὅταν ἄριστα ἐκτελεῖ τὴν ἠθικὴ καὶ θεία ἀποστολήν του. Ἡ δὲ ἀληθὴς γνώση (Ἀλήθεια) εἶναι ἑλλαμψις, φωτισμός θεόθεν.

Εἶναι γεγονός ὅτι διδασκαλίαι καὶ δοξασίαι ὡς ἄνω προέρχονται μυστηριακῶς μὲν ὑπὸ τοῦ Ὁρφέως, συμβολικῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Πυθαγόρου καὶ ἐπιστημονικῶς (κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιστήμην) ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος.

Μέγα δίδαγμα τοῦ Πλάτωνος εἶναι ὅτι γιὰ νὰ αὐξάνει τῆς ψυχῆς μας ἡ ὁμοιότης μὲ τὴν θεότητα, πρέπει νὰ

ζοῦμε ἐναρέτως, γιὰ νὰ πορευθεῖ ἡ ψυχὴ μας πρὸς τὴν ἀνάλογον γι' αὐτὴν εὐδαιμονία. Ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ ὑγεία, ἡ τάξη καὶ ἀρμονία τῆς ψυχῆς. Ἐπίσης μεγίστη σημασία ἀπέδιδε ὁ Πλάτων στοὺς στοχασμούς μας, διότι γνώριζε ὅτι οἱ στοχασμοὶ τοῦ ἀνθρώπου λαμβάνουν ὑλικὴ ὑπόσταση ἀνάλογη, καλὴ ἢ κακὴ.

Ἐκ τῆς θεωρίας αὐτῆς ὁ Ἀριστοτέλης διευτύωσε τὴν διδασκαλίαν του περὶ ἀνεπίξεως τῶν πάντων διὰ τῶν κοσμογονικῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ τῆς δυναμικῆς ἐκδηλώσεως καὶ ἐξελίξεως αὐτῶν, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐν μικρογραφίᾳ τό Σύμπαν.

Ὅ,τι ἔλεγε ὁ Πλάτων Ὑλῃ, ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε Δύναμιν. Ὅ,τι ὁ Πλάτων ἔλεγε Ἰδέαν, ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε Ἐνέργειαν. Ὁ Ἀριστοτέλης θεωροῦσε τὴν πραγματικότητα ὡς ἀποτέλεσμα Δυνάμεως καὶ Ἐνεργείας καὶ ἐδίδασκε ὅτι ἡ Φύσις, ἀνελλισσομένη πορεύεται πρὸς τὴν ἐκπνευματώση καὶ ἡ θεία Δημιουργία ἐξελλισσομένη ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν θεία Πνευματικότητα.

Ὅταν ὁ Σωκράτης καθιέρωσε τὴν σπουδαιότητα τῆς ἠθικῆς ὡς πρακτικὸ σκοπὸ πάσης φιλοσοφίας, οἱ ἄνθρωποι ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν τους πρὸς αὐτὴν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν Στωικὴν διδασκαλίαν.

Ἐπὶ 400 χρόνια τό ὑπέροχο τοῦτο σύστημα, διδασκόμενον ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Χρυσίππου, τοῦ Κλεάνθους, τοῦ Ἐπικτήτου καὶ τῶν διαδόχων τους, παρήγαγε τοὺς μᾶλλον ὑπερόχους χαρακτήρες. Οἱ Στωικοὶ διὰ τῆς ἀπλότητος καὶ εὐκριθείας τοῦ βίου, ἀπέδειξαν ὅτι πράγματι ἦσαν ὅ,τι συμβούλευαν τοὺς ἄλλους, νὰ εἶναι Ἀρχοντες τῆς ψυχῆς τους.

Ἡ στωικὴ πίστις, ὅπως τὴν διευτύωσε ὁ Ἐπικτήτιος δέχεται ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Λόγος, Δημιουργὸς τῶν πάντων καὶ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων (πρόγονος). Τρεῖς βαθμίδες ὁδηγοῦν τὸν ἄνθρωπο πρὸς τὴν τελειότητα: Διαυγὴς Νοῦς, Ὑγιὴς Πόθος καὶ Ἀγαθὴ Δράση. Ἐάν θέλεις νὰ μὴν εἶσαι δοῦλος, ἔλεγαν, φρόντιζε νὰ μὴν ἔχεις κανέναν δοῦλο σου. Διότι ἐάν ἀνέχεσαι νὰ ἔχεις δούλους εἶναι τεκμήριο ὅτι εἶσαι σὺ πρῶτος δοῦλος τῆς δουλείας τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖς στοὺς ἄλλους.

Ὁ Στωικὸς εἶναι ἀπέριτος, κύριος ἑαυτοῦ, δοῦλος οὐδενός, κόλαξ οὐδενός, τύραννος οὐδενός καὶ ὀλιγαρκής.

Τὴν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν παλινώρθεσε τό 200 ὁ Ἀμμώνιος Σακκάς στήν Ἀλεξάνδρεια. Ὁ Πλωτῖνος ὁ ὁποῖος ἐκλήθη τό ὕστατον Φῶς τῆς Ἑλλάδος ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἀμμωνίου. Οἱ θεμελιώδεις ἀρχές τοῦ νεοπλατωνισμοῦ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω εἶναι: Ἐνότητα καὶ Ἀγαθότητα τοῦ θεοῦ. Σφαῖρες ὑποστάσεως, ἐκπορευόμενες ἐκ τοῦ θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μικροσκοπικὴ ἀναπαράσταση τοῦ Σύμπαντος.

Ἡ ψυχὴ προϋπῆρχε τοῦ σώματος, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει μετὰ τὸν θάνατό του καὶ ἐνσαρκώνεται σέ νέο σῶμα, ἐξελλισσομένη διὰ τῶν ὁργανισμῶν. Ἡ ψυχὴ εἶναι προορισμένη γιὰ τὴν θέωση καὶ ὁ νοῦς φωτίζεται δι' ἐλλάμψεως. Ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ἔλθει σέ ἐκσταση ἐσωτερικῶς ἐννοημένη μὲ τὸν θεό. Οἱ διαβαθμίσεις τῆς ὑποστάσεως εἶναι: Θεός-Νοῦς-Ψυχὴ-Λόγος-Αἴσθησις-Ζωτικὴ-Ὑλῃ.

Ὁ Πλωτῖνος δίδει τὴν κάτωθι ἐντολήν σέ κάθε ἄνθρωπο, ἐπιθυμοῦντα νὰ βαδίσει σέ μία πραγματικὴ ψυχικὴ ἐξέλιξη:

Καθάρισον τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ πάσης φροῦδης ἐλπίδος καὶ ἀπὸ παντός φόβου περὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ τότε ὁ ἐνδότερος ὀφθαλμός σου θὰ ἀρχίσει νὰ βλέπει τὴν εὐθεῖαν ὁδόν.

Ἐνθυμοῦ ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ σωτὴρ σου καὶ ὁ φρουρός σου. Ἄνευ τῆς ἀγάπης ὁ κεντρόφυξ νόμος θὰ ἐξεσφενδόνιζε τὴν ψυχὴν σου εἰς τὰς παγερωτέρας τῆς ἐξωτέρας ζώσης.

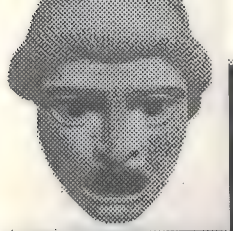
Μὴ λησμόνει ὅτι ὑπεράνω τῆς λογικῆς εἶναι ἡ Διαισθησις καὶ ὅτι τό θεῖον φῶς, διὰ τῆς διαισθήσεως, ἔρχεται πληροῦν τὴν καρδίαν γηθοσύνης. Θαύμαζε τό κάλλος, τὴν συμμετρίαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ ὑλικοῦ κόσμου ἵνα αἰσθανθεῖς ἀγάπην πρὸς τὸν πνευματικόν κόσμον, τοῦ ὁποῖου ὁ ὑλικὸς εἶναι ἀπλὴ ἀναπαράστασις καὶ ἀτελής εἰκὼν.

Ζήτει τὴν πληρεστέραν ἀπεικόνισιν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου εἰς τὸν ὑλικόν, ἵνα μὴ φοβῇσαι περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀτόμου σου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύναται τις νὰ συμπεράνει ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ θρησκεία καὶ φιλοσοφία ἔχουν κοινὴ τὴν καταγωγὴν ἐκ τοῦ ἀδύτου τῶν μυστηρίων. Γιὰ τοῦτο πάντες οἱ συγγραφεῖς μετὰ σεβασμοῦ ὁμιλοῦσαν περὶ αὐτῶν.

Ἀκρῶς ἀντίθετος ὑπῆρξεν ἡ Ἰδέα περὶ τῶν μυστηρίων καὶ ἰδίως τῶν Ἑλευσινίων, τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισαν οἱ πατέρες τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, Ἰδίως δὲ τῆς Λατινικῆς ἐκκλησίας, λόγῳ τῶν μικρῶν γνώσεων, τίς ὁποῖες εἶχαν σέ σχέση πρὸς τὰ Μυστήρια καὶ λόγῳ τῆς τερατώδους μεταμορφώσεως, τὴν ὁποίαν ὑφίσταντο οἱ περιγραφές τους, ἕως ὅτου φθάσουν μέχρι τῶν «ἀγίων» τους ἐδρῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Μαθήματα Ὁρθοφωνίας - Ἀναπνοῆς
Ὑποκριτικῆς - Ρητορικῆς Τέχνης - Καλλιέργεια μνήμης

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΑ ΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ,
ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ,
ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ, ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ!

Ἕνα βασικό τμήμα τῆς ἐκπαιδεύσεώς μας στίς ξένες γλῶσσες εἶναι ἡ προφορά. Γιά τήν Ἑλληνική θεωρεῖται αὐτονόμη ἡ γνώση τῆς προφορᾶς. Δυστυχῶς ὅμως δέν εἶναι. Γι' αὐτό καί κάνουμε τόσα ὀρθοφωνικά λάθη. Ἐκφραζόμαστε μέ ιδιωτισμούς, πολύ γρήγορα καί κανεῖς δέν μᾶς καταλαβαίνει, ἔχουμε κακή τοποθέτηση, ἄμουση φωνή, βραχνιάζουμε, μέ δυσάρεστα ἀποτελέσματα πολλές φορές (κάλλοι ἢ πολὺποδες στίς φωνητικές χορδές) κ.ἄ. Ἐπίσης τό στρέψ, τό ἄγκος τῆς καθημερινῆς ζωῆς, μᾶς κάνει νά ἀναπνέουμε μέ μικρές εἰσπνοές καί ἐκπνοές, κάτι πού ἐπιβαρύνει ἀκόμη περισσότερο (πέραν τῆς ψυχικῆς μας διαθέσεως) καί τόν λόγο μας. Ἀκόμη κάποιο ἰσχυρό σόκ - μεγάλη στενοχώρια, πολλές φορές εἶναι ἀφορμή γιά νά χάσουμε ἐντελῶς τήν φωνή μας.

Ὅμως τώρα ἂν τό θελήσετε, μπορεῖτε νά προστατέψετε τήν υγεία σας. Τέλος πιά στό βράχνιασμα. Προστατέψτε τίς φωνητικές σας χορδές. Ἀποκτιῆστε φωνή μέ ὄγκο, ἔνταση, διαύγεια καί νά μάθετε νά χειρίζεστε τήν διαφραγματική ἀναπνοή.

Οἱ μαθητές μας ἔχουν παντοῦ ἄριστη ἐπιτυχία! Καταλαμβάνουν τίς πρῶτες θέσεις σέ ὅλες τίς ἐξετάσεις (καί τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου), διαπρέπουν ὡς διδάσκαλοι καί ὁμιλητές στά νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, στά πανεπιστημιακά ἔδρανα, στά δικαστήρια, στά σεμινάρια, στά μέσα ἐνημερώσεως κ.ἄ., ἐνῶ γίνονται ἄριστοι ἐκπαιδευτές διαφόρων ἐπαγγελματιῶν.

Τά μαθήματα εἶναι ἀπαραίτητα γιά ὅλους τοὺς ἐκπαιδευτικούς ὅλων τῶν βαθμίδων, σπουδαστές, μαθητές, φοιτητές, ὁμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, ξεναγούς, στελέχη ἐπιχειρήσεων, δημοσιογράφους, ἐκφωνητές, ἡθοποιούς, ὑποψηφίους Δραματικῶν Σχολῶν, τραγουδιστές, ἀλλά καί γιά ὅλους ὅσους θέλουν νά βελτιώσουν τόν λόγο τους.

Κείμενα ἐργασίας: Ὅμηρικά Ἔπη, Ρητορικοί Λόγοι, Δημοτική Ποίηση, Ὅρφικοί Ὕμνοι, μονόλογοι Ἀρχαίου Δράματος καί κλασικοῦ ρεπερτορίου, σύγχρονα κείμενα κ.ἄ. Μετά τό πέρας τῆς φοιτήσεως δίδεται Βεβαίωση Σπουδῶν καί γιά ἐπαγγελματική χρήση.

Διδάσκει μέ εἰκοσαετῆ ἐμπειρία ὁ ἡθοποιός - σκηνοθέτης, εἰδικός ἐπιμορφωτής, διδάσκων στό Πανεπιστήμιό τοῦ Αἰγαίου τό ἀντίστοιχο γνωστικό ἀντικείμενο.

Ραδάμανθος Ἀναστασάκης

Πληροφορίες - ἐγγραφές: Σιουρνάρα 57, 210.52.37.543

ΛΥΚΟΦΡΩΝ ΤΑΚΑΣ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ - ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΗ

Οἱ ἔννοιες τῆς μετενσαρκώσεως καί μετεμψυχώσεως προϋποθέτουν τήν ἀποδοχή τῆς ἔννοιας τῆς υπάρξεως καί ἀθανασίας τῆς ΨΥΧΗΣ ἡ ὁποία, μετά τόν θάνατο τοῦ ὁργανισμοῦ, διατηρεῖται ὡς χωριστή καί ἀνεξάρτητη ὕπαρξη ἀπό τόν ὁργανισμό, ὁ ὁποῖος ἀποσυντίθεται, καί ἀκολουθῶς ἐνσαρκώνεται σέ ἄλλον ὁργανισμό. Ἡ ἐκ νέου ἐνσάρκωση μιᾶς ψυχῆς ἔχει γίνεи πολλές φορές κατά τό ἱστορικό τῆς παρελθόν καί θά γίνεи πολλές φορές στό μέλλον.

Μεταξύ τῶν ὄρων μετενσάρκωση καί μετεμψύχωση ὑπάρχει διαφορά. Μέ τόν ὄρο μετενσάρκωση νοεῖται ἡ ἐκ νέου ἐνσάρκωση τῆς ψυχῆς ἀπό ἀνθρώπινο ὁργανισμό μόνο σέ ἄλλον ἀνθρώπινο ὁργανισμό ἐνῶ μέ τόν ὄρο μετεμψύχωση νοεῖται ἡ ἐνσάρκωση ἀπό ἀνθρώπινο ὁργανισμό σέ ἄλλον ὁργανισμό ἀνθρώπου ἢ ζώου.

Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά διευκρινιστεῖ ὅτι οἱ δεχόμενοι τήν ἔννοια τῆς μετενσαρκώσεως θεωροῦν ὅτι μία ψυχική ἀτομικότητα ἐξελίσσεται μέσω ὅλων τῶν ζωικῶν μορφῶν καί ὅτι ἀρχικά ἐξελίσσεται μέσω ὁργανισμῶν ζώων καί ὅταν ἡ ἐξέλιξη τῆς ψυχικῆς αὐτῆς ἀτομικότητας ξεπεράσει κάποιο ὄριο τότε ἐνσαρκώνεται σέ ὁργανισμούς ἀνθρώπων καί μόνον, διότι στήν ἐξελικτική αὐτή πορεία δέν ὑπάρχει

ὀπισθοδρόμηση ἀφοῦ ἡ ἐνσάρκωση σέ ὁργανισμούς ζώων θεωρεῖται ὀπισθοδρόμηση. Οἱ δεχόμενοι τήν ἔννοια τῆς μετεμψυχώσεως θεωροῦν ἐπίσης ὅτι μία ψυχική ἀτομικότητα ἐξελίσσεται μέσω ὅλων τῶν ζωικῶν μορφῶν καί ὅτι ἀρχικά ἐξελίσσεται μέσω ὁργανισμῶν ζώων καί ὅταν ἡ ἐξέλιξη τῆς ψυχικῆς αὐτῆς ἀτομικότητας ξεπεράσει κάποιο ὄριο τότε ἐνσαρκώνεται σέ ὁργανισμούς ἀνθρώπων ὅμως ἂν οἱ πράξεις τῆς ψυχικῆς αὐτῆς ἀτομικότητας δέν συνάδουν μέ τόν ἀνθρώπινο ὁργανισμό τότε σέ ἐπόμενη ἐνσάρκωση λαμβάνουν ὁργανισμό ζώου. Εἶναι ἀναγκαῖο νά δοῦμε τί εἶναι ψυχή, ὥστε ἀκολουθῶς νά κατανοήσουμε τήν διαφορά ὁργανισμοῦ καί ψυχῆς.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΨΥΧΗ

Ψυχή¹ (ἢ ἄλλως Ψυχική Ἀτομικότητα) εἶναι ἡ φυσική ἐκείνη ἐμφάνιση ἡ ὁποία ἔχει ἀφ' ἑαυτῆς τήν δύναμη τῆς νοήσεως, εἶναι ἡ Συνειδηση ἀφοῦ Ψυχῇ καί Συνειδηση εἶναι τό ἴδιο.

Οἱ τύψεις τοῦ συνειδότος δηλαδή ἐκεῖνο πού ἐλέγχει τίς σκέψεις καί τίς πράξεις μας ὅταν αὐτές δημιουργοῦν γιά μᾶς τοὺς ἴδιους ἢ γιά τοὺς ἄλλους θλίψεις, πίκρες, δοκιμασίες κλπ. δέν εἶναι ἡ Συνειδηση ἀλλά αὐτό πού γίνεи

μέσα στην Συνείδηση, από τη λειτουργία της Συνείδησης και σύμφωνα με τις ιδέες² και τα συναισθήματα³ που υπάρχουν στην Συνείδηση δηλ. στην ουσία της ψυχής.

Επίσης πρέπει να τονισθεί ότι οι 'Ιδέες⁴ (που αποτελούν το περιεχόμενο της συνείδησης) είναι αυτές που ελέγχουν τις πράξεις μας όταν αυτές αναφέρονται σε γεγονότα μη φυσικά και σε πράξεις που αναιρούν τον πραγματικά εκπληρούμενο από την ψυχή σκοπό. 'Η διάνοια⁵, ως γνωστό, είναι το μέσο διάγνωσης της αλήθειας των πραγμάτων και των λειτουργιών της φύσεως.

Ο σχηματισμός των ιδεών στη διάνοια γίνεται διά των οργάνων του σώματος διά των οποίων λαμβάνουμε γνώση των τελουμένων στην Φύση. Το αισθησιακό όμως σύστημα του οργανισμού διά του οποίου γίνονται οι ιδέες μας είναι δεκτικό αλλοίωσης και μεταβολής και συνεπώς είναι δυνατόν να σχηματίζονται στην διάνοιά μας ιδέες εκ πλάνης. Οι από πλάνη σχηματιζόμενες ιδέες στην διάνοιά μας προορίζονται να εξαφανισθούν με την μετατροπή τους σε πραγματικές και αληθείς ιδέες που να σχετίζονται με την αληθή έννοια των καθόλου νόμων των ουσιών της φύσεως.

Η ψυχική ατομικότητα δεν είναι πλάσμα, ούτε στοιχείο της ουσίας της φύσεως ώστε να υπόκειται σε φθορά, αλλά είναι εξέλιξη του υπέρτερου των στοιχείων των ουσιών της Φύσεως, σε σύγκριση προς το ενεργητικό των άλλων στοιχείων αυτής.

Τούτο εμφανίζει νέους κόσμους της ουσίας της φύσεως, κόσμους νοητικούς και θείους. Εκ τοιούτου ψυχικού όντος

γίνονται οι ιδέες, οι οποίες αποτελούν το περιεχόμενο της συνειδήσεώς μας, και οι οποίες ελέγχουν τις πράξεις μας, όταν αυτές αναφέρονται εις γεγονότα μη φυσικά και σε πράξεις που αναιρούν τον υπό της φύσεως εκπληρούμενο σκοπό.

Η ουσία της ψυχής δεν είναι άσχετη με τις ουσίες της φύσεως. Έγινε από τις ουσίες της Φύσεως και λειτουργεί στον κόσμο των ουσιών της Φύσεως. Γι' αυτό οι δυνάμεις της Ψυχής, που τις διακρίνουμε με την έννοια των 'Ιδεών, έχουν άμεση σχέση προς τις ουσίες και μορφές της Φύσεως.

Αν διαχωρίσουμε την ουσία της Ψυχής από τις κοσμικές ουσίες τότε γίνεται ακατανόητη και η φύση της ψυχής και ο σκοπός τον οποίο πληροί η ψυχή με την δημιουργία των 'Ιδεών.

Αν πάλι αποξενώσουμε τις 'Ιδέες της Ψυχής από την καθόλου λειτουργία της Φύσης και από την αναφορά τους προς τις λειτουργίες αυτές τότε γίνεται ακατανόητη η έννοια των 'Ιδεών γιατί δεν θα είχαν αντικειμενικό σκοπό αφού ο αντικειμενικός τους σκοπός θα ήταν έξω από την ουσία της Φύσης και τις λειτουργίες της.

Στην περίπτωση όμως αυτή θα έπρεπε ο άνθρωπος να μην έχει την τάση να επεκτείνει τις 'Ιδέες του αλλά να τις αποφεύγει και να απομονώνεται ή διανόησή του παρατηρούσα πάντοτε προς το έσωτερικό της δηλαδή προς την ψυχή από την οποία εκπορεύτηκε η διάνοηση.

Η Ψυχή, δηλαδή η Συνείδηση, ερχόμενη στο Είναι της από τις ουσίες της Φύσεως αποτελεί την εμφάνιση του νοητικού Σταθμού της Φύσεως.

Τόν σταθμό αυτόν τον διαδέχονται άπειροι σταθμοί. Τους σταθμούς αυτούς τους διακρίνουμε στην επέκταση της δημιουργίας των 'Ιδεών που είναι τα χαρακτηριστικά ιδιώματα της ψυχής και στον άπειρο και άτελεύτητο πολλαπλασιασμό τους.

Η ψυχή χωρίς το ιδεολογικό αυτής Είναι (περιεχόμενο) δεν μπορεί να κατανοήσει τον περιβάλλοντα αυτήν κόσμο ούτε μπορεί να προαχθεί και εξελιχθεί.

Επίσης το ιδεολογικό Είναι της Ψυχής ούδέποτε χάνεται αφού ό,τι γίνεται στην φύση δεν μπορεί να χάσει το Είναι του και οι δημιουργούμενες νέες ιδέες έχουν ως βάσεις τους τις προγενέστερες ιδέες.

Οι βάσεις αυτές των ιδεών ούδέποτε ανατρέπονται γιατί σε ενάντια περίπτωση θα ανατρεπόταν το όλο. Η ψυχή μας είναι συνέχεια των γεγονότων της ουσίας της ψυχής, τον ρυθμό της οποίας στον άπειρο χρόνο τίποτε δεν μπορεί να ανακόψει.

Πρωταρχική εκδήλωση του ψυχικού Έγώ (της συνείδησης), είναι η αισθησιακή του δύναμη. Την δύναμή του αυτήν την εξωτερικεύει μόνον διά του οργανισμού του και ειδικότερα διά των οργάνων του.

Την εξωτερικεύση της αισθησιακής δυνάμεως της ψυχής, ακολουθούν όλες οι άλλες δυνάμεις της, εκείνες οι οποίες γίνονται ιδεατές και συναισθηματικές.

Τό ουσιαστικό αυτό ψυχικό Είναι, χωρίς τη οργανική φύση, δεν θα μπορούσε να γίνει ιδεατό και συναισθηματικό, ούτε θα κατανοείτο η έννοια του συνειδητού Είναι.

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Η Συνείδηση, τό Είναι της συνειδήσεως, χωρίζεται σε δύο έννοιες: την φυσική Συνείδηση και την ήθική Συνείδηση.

ΦΥΣΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ είναι αυτό τουτό το ψυχικό μας ΕΓΩ. Τό Έγώ τουτο, διά της ουσιαστικής του εμφανίσεως στην Φύση εξεδήλωσε τις δυναμικές του ενέργειες, τις οποίες διά της οργανικής του φύσεως και της επαφής του προς τα εξωτερικά φαινόμενα της Φύσεως, τις μετέβαλλε σε γνωστικές και συναισθηματικές. Πρωταρχική εκδήλωση του ψυχικού τούτου Έγώ, είναι η αισθησιακή αυτού δύναμη.

Την δύναμή του αυτήν την εξωτερικεύει μόνον διά του οργανισμού του και ειδικότερα διά των οργάνων του. Την εξωτερικεύση της αισθησιακής δυνάμεως της ψυχής, ακολουθούν όλες οι άλλες δυνάμεις της, δηλαδή εκείνες οι οποίες γίνονται ιδεατές και συναισθηματικές. Τό ουσιαστικό αυτό ψυχικό Είναι, άνευ της οργανικής του φύσεως, δεν θα μπορούσε να καταστεί ιδεατό και συναισθηματικό, ούτε θα προσλάβανε την έννοια του συνειδητού Είναι.

Κάθε ψυχικό πλάσμα είναι ατομικό, ως εκ τούτου και τό συνειδητό Είναι κάθε όντος είναι ατομικό και γιά τόν λόγο αυτό κάθε συνείδηση έχει και ιδιάζοντα χαρακτηρισμό. Κατ' ακολουθία φυσική συνείδηση είναι αυτό τουτό το ψυχικό Είναι των όντων της Φύσεως τό όποιον διά της λειτουργίας της οργανικής αυτού φύσεως έγινε ιδεατό και συνειδητό και διά του τρόπου αυτού, γνώρισε,

γνωρίζει και έν συνεχεία θά γνωρίζει έαυτό και αυτό άκριβώς σημαίνει και ή γραμματική έννοια τής λέξεως συνείδηση, “δηλαδή εκείνο τό όποϊον έγνωσε ή σύνοιδε έαυτό”.

ΗΘΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Είναι τό γνωστικό και συναισθηματικό περιεχόμενο τής φυσικής συνειδήσεως. Τό περιεχόμενο τουτο όμως δέν είναι πάντοτε τό αυτό σέ όλες τς φυσικές συνειδήσεις, διότι όλες οι φυσικές συνειδήσεις δέν έχουν έκδηλώσει και μετατρέψει τς δυνάμεις του ούσιαστικού τους Είναι σέ γνωστικές και συναισθηματικές ιδιότητες.

Η διαφορά αυτή προέρχεται έκ δύο αιτίων, πρώτον έκ τής διαφορετικής αυτών άφειτηρίας κατά τήν εμφάνισή τους στην όργανική αυτών φύση και δεύτερον έκ του περιβάλλοντος στο όποιο βρέθηκαν και ένεργοϋν.

Τό περιβάλλον άσκει μεγίστη επίδραση στην ιδεατή και τήν συναισθηματική διάπλαση των ιδεών και συναισθημάτων τους που έκδηλώθηκαν σέ λειτουργία δυνάμεων τής φυσικής συνειδήσεως, γι' αυτό τόν λόγο και ό έλεγχος τής ήθικης συνειδήσεως (δηλαδή οι τύψεις του συνειδότος) επί των διαφόρων διανοήσεων, πράξεων και έν γένει σκέψεων των ανθρώπων είναι διάφορος.

Επίσης αυτός είναι ό λόγος για τόν όποϊον σέ άλλους μέν ανθρώπους τό περιεχόμενο από ιδέες και συναισθήματα τής φυσικής συνείδησης επιδοκιμάζει και τς πλέον έκτοπες και μή φυσικές και ήθικες πράξεις ένω σέ άλλους

συμβαίνει τό αντίθετο. Έπειδή τό ήθικό περιεχόμενο των φυσικών συνειδήσεων εμφανίζει διαφορετική έξελικτική δύναμη των ιδεών και συναισθημάτων, για τουτο δυνάμεθα νά κατατάξουμε τήν ήθική συνείδηση των ανθρώπων σέ κατηγορίες που ποικίλουν ανάλογα μέ τόν βαθμό τής έξελίξεως έκάστης φυσικής συνειδήσεως.

Έτσι σέ άλλες δέν μεταβλήθηκαν οι ιδέες και τά συναισθήματα σέ ιδεατό και συναισθηματικό Είναι σέ προηγούμενες άνθρωπινες ύάρξεις και σέ άλλες μεταβλήθηκαν οι ιδέες και τά συναισθήματα σέ ιδεατό και συναισθηματικό Είναι δυνάμει τής φυσικής λειτουργίας τής διανοίας και αναλόγως τής επιδράσεως ή όποία άσκήθηκε επί αυτής έκ του περιβάλλοντος στο όποιο βρίσκεται και ένεργεί. Τό φαινόμενο τουτο είναι μεγίστης άξίας και μόνον βαθείς έρευντές των νόμων τής ψυχικής και όργανικής φύσεως θά δυνηθούν νά έκτιμήσουν.

Μέ βάση τό φαινόμενο αυτό, δυνάμεθα νά χωρίσουμε τήν ήθική συνείδηση του ανθρώπου σέ δύο κατηγορίες: σέ εκείνη ή όποία έγινε έκ μεταβολής των δυνάμεων τής φυσικής συνειδήσεως σέ ιδέες και συναισθήματα κατά τς προηγούμενες ύάρξεις αυτής και σέ εκείνη ή όποία έγινε και μεταβάλλεται στην παρούσα διάνοια αυτής.

Γιά νά κατανοηθεί σαφέστερα τό μέγα αυτό φαινόμενο άρκει νά πούμε ότι, εάν ή ήθική συνείδηση ή όποία γίνεται έκ των ένεργειών τής παρούσης διανοίας και έκ των γεγονότων και των επικρατουσών ήθικων άρχων του σημερινού ανθρώπινου περιβάλλοντος, έξηριτάτο άπολύτως από τό περιεχόμενο τής φυ-

σικής συνειδήσεως, τό όποϊον έγινε σέ προηγούμενες άνθρωπινες ύάρξεις αυτής, τότε δέ θά ήδύνατο νά διαφέρει εκείνου.

Και όχι μόνον αυτό, αλλά και ουδεμία θά είχε ή ένεστώσα διάνοια έλευθερία έρεύνης των φαινομένων τής φύσεως και των ήθικων άρχων οι όποϊες πρέπει νά διακανονίζουν τς μεταξύ των ανθρώπων κοινωνικές σχέσεις. Έν τοιαύτη περιπτώσει ουδεμία θά ήδύνατο νά συντελεσθεί μεταβολή και επί του προηγούμενου σχηματισθέντος ήθικού περιεχομένου τής φυσικής συνειδήσεως και θά ήταν αντίθετο στους φυσικούς νόμους τής έξελίξεως τής ούσίας έκ τής όποίας έγιναν οι φυσικές συνειδήσεις. Η μή έξέλιξη των δυνάμεων τής ούσίας έκ τής όποίας έγιναν οι φυσικές συνειδήσεις, θά τερμάτιζε τς έέργειες αυτής και ως έκ τουτου θά χανόταν τό Είναι αυτής. Τό Είναι τής ούσίας ταύτης ύάρχει και θά ύάρχει, διότι οι νόμοι αυτής διηνεκώς πολλαπλασιάζονται κατά τς έέργειές τους.

Τό διπλούν ήθικό περιεχόμενο των φυσικών συνειδήσεων στην άνθρωπιν φύση, είναι προορισμένο σέ ένωση των ένεργειών του. Για νά γίνει όμως αυτό, πρέπει αναγκαία νά μεταβληθεί ή όλη ούσιαστική κατάσταση τής φυσικής συνειδήσεως.

Τουτο θά έπιτευχθεί όταν αυτή έκδηλωθεί σέ ένεργητικές ιδεατές και συναισθηματικές ιδιότητες δηλαδή εκείνο που δύναται νά έκδηλωθεί σέ άρμονία προς τούς φυσικούς νόμους, διά τής άνθρωπινς φύσεως.

Όταν συντελεσθεί τό γεγονός τουτο, τότε ή φυσική συνείδηση θά προαχθεί και θά λειτουργήσει σέ άλλη φύση εύ-

ρισκομένη πέραν τής άνθρωπινς τοιαύτης. Πρό του μεγάλου αυτού γεγονότος γίνεται βαθμιαία άρμονική συλλειτουργία μεταξύ του περιεχομένου του εύρισκομένου στη φυσική συνείδηση και του περιεχομένου του εύρισκομένου στη διάνοια και αυτό άποτελεί τόν έλεγχο και κατά συνέπεια τήν μεταβολή τουτων.

Ο έλεγχος δέν γίνεται μόνον έκ του έσωτερικού περιεχομένου προς τό ύάρχον στην διάνοια, αλλά και αντιθέτως. Αυτό έξαρτάται έκ των ήθικων βάσεων του σχηματισμού τους. Οι δυνάμεις τής φυσικής συνειδήσεως δέν γίνονται μόνον ιδεατές. Όσες έγιναν κατά τρόπο κακό, άνώμαλο και μή φυσικό, ύόκεινται σέ μεταβολή. Αυτό άκριβώς τό θαυμάσιο έργο, έργο τής άνθρωπινς διανοίας, που άποσκοπεί στην μεταβολή του ήθικού περιεχομένου των φυσικών συνειδήσεων και τό όποιο έγινε σέ προηγούμενες άνθρωπινες ύάρξεις όφείλουν νά προσέξουν οι άνθρωποι.

ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Οι έντολές τής Συνειδήσεως άποτελούν τό ύψηλότερο ήθικό επίπεδο έλέγχου στον κάθε άνθρωπο και τό όποιο πρέπει πάντα νά λαμβάνει ύόψη του και νά μήν εγκαταλείπεται στην άδιαφορία και τς ιδιοτροπίες του.

Έπειδή τό περιεχόμενο τής φυσικής Συνειδήσεως από ιδέες και συναισθήματα δέν είναι τό αυτό σέ όλους τους ανθρώπους, οι έντολές τής Συνειδήσεως και γενικά ό έλεγχος που άσκειται στις σκέψεις και τς πράξεις μας δέν είναι ό αυτός σέ κάθε άνθρωπο. Αυτός είναι ό λόγος για τόν όποϊον σέ άλλους

μέν ανθρώπους ή Συνείδηση επιδο-
κιμάζει καί τις πλέον απεχθείς καί μή
φυσικές καί ήθικές πράξεις· ενώ σέ
άλλους συμβαίνει τό αντίθετο γιατί τό
ήθικό περιεχόμενο των φυσικών συνει-
δήσεων (ή ήθική Συνείδηση) από αν-
θρωπο σέ άνθρωπο εμφανίζει διαφο-
ρετική εξελικτική δύναμη των ιδεών καί
συναισθημάτων.

Στίς εντολές της Συνειδήσεώς μας
θά υπακούσουμε μόνον εφόσον υπάρχει
έλευθερία της συνειδήσεως. Ή έλευθε-
ρία της συνειδήσεως, είναι νόμος φυσι-
κός, νόμος της λειτουργίας της συνει-
δήσεως, ό όποιος εκδηλώνεται ως
δύναμη της συνειδήσεως.

Ήλλά ή έλευθερία της συνειδήσεως
λειτουργεί καί εκδη-
λώνεται στην αν-
θρώπινη κοινωνία;
Πληροί τόν σκοπό
της ό όποιος μέλ-
λει βραδύτερα νά
μεταμορφωθεί σέ
ήθικό πνευματικό
νόμο;

Ή εξέταση δέν
είναι δυσχερής.
Ήρκει νά
εξετάσουμε όσα
λαμβάνουν χώρα
κατά την ανάπτυξη
του ανθρώπου στή
κοινωνία.

Ήτσι από μικρή ηλικία ό
άνθρωπος δέν οδηγείται στην
διευκόλυνση της εκδηλώσεως των
ψυχικών του δυνάμεων καί των
απαιτήσεων τις όποιες έχουν οι
δυνάμεις αυτές για νά λειτουργήσουν
καί νά εξελιχθούν ως ιδέες καί

συναισθήματα, αλλά οδηγείται νά
παραδεχθεί ιδεολογικό σύστημα τό
όποιο του υπαγορεύει πνευματική δου-
λεία, γιατί παρεμποδίζει τή φυσιολογική
ένέργεια των δυνάμεων της ψυχής οι
όποιες έρχονται νά επισκοπήσουν τις
λειτουργίες του υλικού κόσμου για νά
μεταβληθούν βραδύτερα σέ γνώσεις,
κοινωνικό σύστημα τό όποιο του υπα-
γορεύει οικονομική δουλεία, γιατί κατα-
ναλίσκει όλες του τις δυνάμεις, σωμα-
τικές καί πνευματικές, προς τό σκοπό
της εξοικονομήσεως των χρεωδών του
βίου του καί ως ήθική (πού κατά τά
μυστήρια είναι φυσικός νόμος) πών ό,τι
τόν αποξενώνει από την άρμονία της

Φύσεως προς την όποιαν έπρεπε νά
είναι άρρηκτα συνδεδεμέ-
νος για νά λειτουργεί
φυσιολογικά ό όργανι-
σμός του καί πών ό,τι
τούς χωρίζει καί
τούς κρατεί σέ
άπόσταση, ώστε νά
μή επιτυγχάνεται
διά της
άλληλοβοηθείας αυ-
τών ό κοινωνικός
τους σκοπός,
σκοπός πού αναφέ-
ρεται στην προαγωγή
καί εξέλιξη της ούσίας
της ψυχής τους. Αυτές οι
δουλείες επιβάλλονται στό
τέκνο της Φύσεως, τόν
άνθρωπο, μέ αποτέλεσμα νά
παρεμποδίζουν καί εκμηδενίζουν
κάθε σκέψη πού έμπνέεται από
τις εντολές της Συνειδήσεώς
του.

Στίς ανθρώπινες κοινωνίες εάν
υπήρχε πλήρης αντίληψη των υποχρεώ-

ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΗ

Τό θέμα της αποδοχής ή μή της έν-
νοίας της μετενσαρκώσεως μπορεί νά
αντιμετωπισθεί τόσο μέ άμεσες αποδεί-
ξεις όσο καί μέ έμμεσες αποδείξεις.

Ήμεσες αποδείξεις είναι α) οι άνα-
δρομές σέ προηγούμενες ένσαρκώσεις
πού μπορεί νά οδηγηθεί ό ενδιαφερό-
μενος από όρισμένους ψυχοερευνητές
μέ ύπνωτισμό καί β) οι άναμνήσεις από
προηγούμενες ένσαρκώσεις πού έχουν
όρισμένοι άνθρωποι, για τις όποιες
έχουν γραφεί πολλά βιβλία, τά όποια
μπορεί νά μελετήσει ό ενδιαφερόμενος.

Ήμεσες αποδείξεις έχουμε όλοι από
τήν πείρα της ζωής. Σχετικά είναι γνω-
στό ότι μεταξύ των ανθρώπων υπάρ-
χουν τεράστιες διαφορές όπως π.χ. άλλοι
είναι άρτιμελείς καί ύγιείς ενώ άλλοι μέ
σωματικές δυσμορφίες ή μέ σοβαρή
διαταραχή της υγείας τους καί μάλιστα
μερικές φορές από την παιδική τους
ήλικία, άλλοι γεννιούνται σέ πλούσιες
οικογένειες καί έχουν έξασφαλισμένη
από οικονομική πλευρά άνετη ζωή ενώ
σέ άλλους συμβαίνει τό αντίθετο.

Αυτές οι διαφορές θά πρέπει νά είναι
απαράδεκτες τόσο γι' αυτούς πού πι-
στεύουν στην ύπαρξη ενός Θεού' καί
μάλιστα Θεού δικαίου προς όλους καί
όχι Θεού πού νά μοιράζει τά αγαθά της
γής κατά τρόπο τόσο άνισο καί μερολη-
πικό όσο καί γι' αυτούς.

Ή μόνη εξήγηση πού μπορεί νά
δοθεί είναι ότι αυτές οι άνισότητες είναι
άποτέλεσμα της εφαρμογής του Νόμου
του Ήντιπεπονθότος τό όποιο είναι
άποτέλεσμα του Θείου Νόμου της Δι-
καισύνης καί όχι κάποιου Θεού.

Ήτσι αυτοί οι όποιοι σέ κάποια προ-

σεων των κοινωνικών ατόμων προς τό
σύνολο της κοινωνίας, εάν υπήρχε
σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων
των ατόμων, εάν υπήρχε προσαρμογή
όλων των ανθρώπων προς τους φυσι-
κούς όρους της ζωής, τότε ούδέποτε θά
έδημιουργείτο ψυχικός πόνος καί όλα
τά άρνητικά συναισθήματα ως καί
έκείνα τά όποια σκληρά δοκιμάζουν την
ανθρώπινή μας ζωή.

Ή θεία Φύση παρέχει στους ανθρώ-
πους όλα τά μέσα νά διάγουν βίο απο-
λύτως φυσικό καί νά απολαμβάνουν
όλα τά δώρα της χαρής, της εύτυχίας καί
της εύδαιμονίας.

Όμως οι άνθρωποι μέ την χρήση της
δύναμης του ισχυρότερου αποστερούν
αυτά τά μέσα από τους συνανθρώπους
τους πού τους παρέχει ή Φύση.

Ήρκει προς τούτο μόνον ή ειλικρι-
νής τους διάθεση καί ή άναγνώριση διά
των έν λειτουργία νόμων του κοινωνι-
κού συγκροτήματος προς όλα τά κοι-
νωνικά άτομα, των μέσων εκείνων τά
όποια θά έδιδαν σέ αυτά την χαρά, την
εύτυχία καί την εύδαιμονία.

Όταν απομακρύνονται από την
ανθρώπινη ζωή, τότε μόνον έννοούν τό
μέγεθος των άκροτήτων τους καί της
άνοπσίας τους. Ή ανθρώπινη ζωή έχει
άπειρες όμορφίες, ή κακία όμως των
ανθρώπων τις απομακρύνει από αυτές
καί ως έκ τούτου δημιουργούνται οι ψυ-
χικοί πόνοι, οι δοκιμασίες καί όλες
έκείνες οι πικρίες, οι όποιες μας παρα-
κολουθούν σέ κάθε βήμα της ζωής μας.

Τό πολύτιμο της ανθρώπινης ζωής μέ
τις θείες όμορφίες της τό αισθάνονται
οι ψυχές εκείνες πού δύνανται νά
γνωρίζουν κατά βάθος αυτήν καί τους
σκοπούς τους όποιους έχει.

γούμενή τους ενσάρκωση παραβίασαν τούς Νόμους της Φύσεως και έκαναν κακή χρήση αυτών των αγαθών στεροούνται όρισμένων αγαθών σέ έπόμενες ενσάρκώσεις, ώστε μέ τήν στέρψη και τόν πόνο διδασθούν ώστε νά πράττουν τό όρθό και τό πρέπον.

Βεβαίως τώρα γεννᾶται τό έρώτημα «τί σχέση έχει τό θέμα της Μετενσαρκώσεως μέ τό θέμα της Ήθικης Συνειδήσεως». Ή απάντηση στό έρώτημα αυτό είναι ότι ή αποδοχή της έννοιας της μετενσαρκώσεως διευκρινίζει τήν προέλευση των διαφορών των Ήθικών Συνειδήσεων από άνθρωπο σέ άνθρωπο γιατί τό γνωστικό και συναισθηματικό περιεχόμενο της ήθικης συνειδήσεως έχει άμεση σχέση μέ

α) τήν διαφορετική άφετηρία εκάστης ψυχής,

β) τό πλήθος των ενσάρκώσεων της και τά «μαθήματα» πού πήρε σέ κάθε ενσάρκωση άφου ή κάθε ενσάρκωση πλουτίζει τό γνωστικό και συναισθηματικό περιεχόμενο της κάθε ψυχής και

γ) από τήν δεκτικότητα κάθε ψυχικής άτομικότητας νά κατανοήσει αυτά τά «μαθήματα» και νά κάνει βίωμά της τούς νόμους της Θείας Φύσεως.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1 Τά σχετικά μέ τήν σύσταση της ψυχής θά εύρει ο άναγνώστης στό τεύχος 20 του περιοδικού ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ.

2 Όπως ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ είναι δυναμικές εκδηλώσεις των ούσιων της μη νοητικής φύσεως έτσι και ΟΙ ΙΔΕΕΣ είναι δυνάμεις της ψυχής και Νόμοι της νοητικής πνευματικής φύσεως. Όπως εκ των λειτουργούντων νόμων της μη νοητικής φύσεως εξαρτάται ή προαγωγή και ή εξέλιξη των ούσιων της μη νοητικής φύσεως έτσι και εκ των Ίδεων (δηλαδή εκ του ιδεολογικού είναι της ψυχής) εξαρτάται ή προαγωγή και εξέλιξη της ψυχής. ΟΙ ΙΔΕΕΣ γίνονται εκ της αναπλάσεως στην διάνοιά μας των φυσικών παρ.στάσεων πού προέρχονται από τήν έπαφή των μορφών των όντων μέ τις άψυχες μορφές και της αποταμιεύσεώς τους στην μνήμη.

3 ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ είναι ψυχικά γεγονότα του περιεχομένου της συνειδήσεως και εκδηλώνονται ως ευαρέσκεια ή δυσαρέσκεια σέ διαφόρους βαθμούς έντάσεως και γενικότερα είναι ή όλη ψυχική κατάσταση ή εκδήλωση ή δημιουργούμενη εκ του εκάστοτε καθολικού περιεχομένου του ψυχικού θίου.

Τά συναισθήματα εκδηλώνονται εκ της ανθρώπινης ψυχής, κάθε ψυχής μπορώ νά ίσχυρισθώ. ΟΙ ψυχικές δυνάμεις για νά εκδηλώνονται πρέπει νά λαμβάνουν έννοια γνωστική, γιατί χωρίς αυτήν τήν έννοια δέν είναι δυνατόν νά υπάρχουν συναισθήματα εν ενεργεία.

Ποτέ στην ανθρώπινη φύση δέν δύναται νά υπάρξει και ενεργεί συναισθημα χωρίς γνωστική ιδιότητα, αδιάφορο αν ή γνωστική του ιδιότητα είναι

φωτεινή ή όχι. Για νά κατανοηθεί αυτό άρκεί νά πούμε ότι τά συναισθήματα χωρίς τήν γνωστική τους ιδιότητα δέν μπορούν νά γίνουν γνωστά ως συναισθήματα ούτε μπορούμε νά υπαγάγουμε τά συναισθήματα στην κατηγορία των ιδεών, γιατί τότε δέν θά έλάμβαναν διαφορετική όνομασία των ιδεών.

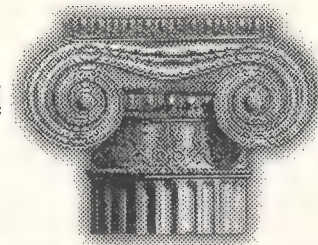
Θά είχαμε τότε μόνον ιδέες και σύνθεση αυτών σέ γνώσεις και όχι συγκεκριμένη κατηγορία συναισθημάτων ως επίσης και αισθημάτων τά όποια επίσης όφειλουμε νά διακρίνουμε αυτών και περί του πώς αυτά γίνονται και έρχονται εις τό Είναι αυτών.

4 Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά μέ τό θέμα των ιδεών θά εύρει ο άναγνώστης εις τό τεύχος 17 του περιοδικού ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ εις σχετικό άρθρο μου.

5 Ή ψυχή έχει κέντρο και περιφέρεια. Τό κέντρο της ψυχής, τό όποιο έχει ενεργό τόν Νόμο της κινήσεως, στον ανθρώπινο οργανισμό συνδέεται μέ τήν καρδιά και έλέγχει τις κινήσεις της ενώ ή περιφέρεια της ψυχής συνδέεται μέ τόν εγκέφαλο και άποτελεί (ο εγκέφαλος μέ τήν περιφέρεια της ψυχής) τήν διάνοιά του.

6 Στην Καινή Διαθήκη γίνεται μνεία στην μετενσάρκωση, ή όποια θεωρείται ως αὐτονόητος στους μαθητές του Ίησου (βλέπε κατά Ματθαίο κέφ. ΙΑ. παρ. 9-15, κέφ. ΙΣΤ. παρ. 13-17, κέφ. ΙΖ. παρ. 10-13 κατά Μάρκο κέφ. Ή παρ. 27-30, κέφ. Θ. παρ. 11-13, Κατά Λουκά κέφ. Θ. παρ. 18-20, κατά Ιωάννη κέφ. Θ. παρ. 2).

7 Έννοώ τούς όπαδούς των βιβλικών θρησκείων (έβραϊκής, χριστιανικής και μωαμεθανισμοῦ).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Τό Ίδεοθέατρον, ο δημιουργός του πρώτου σχολείου για τήν διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, παρουσιάζει νέο πρότυπο κύκλο μαθημάτων μέ στόχο τήν

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΜΑΘΗΣΗ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ.
Διδάσκεται ή ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ των λέξεων

μέσω της αποκωδικοποιήσεως του
ΘΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ,
ή μυσταγωγική τους προσέγγιση
και ή γραμματικοσυντακτική ανάλυση μέ βάση τήν αρχαία
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ,

όπως έχει παραδοθεί από τόν Όρφέα, τόν Πυθαγόρα,
τόν Πλάτωνα και τούς διαδόχους της Πλατωνικής Άκαδημίας.

Μόνο δύο ώρες τήν εβδομάδα!

Έάν χάσετε κάποιο μάθημα, μπορείτε νά τό αναπληρώσετε άλλη ήμερα.

μέ τήν Εϋρυνόμη Γαβρά (εκπαιδευτικός - νομικός)

Πληροφορίες - έγγραφές: Ίδεοθέατρον Στουρνάρα 57, τηλ.: 210.52.37.543

Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Η ἁρμονία τοῦ ἀρσενικοῦ καί τοῦ θηλυκοῦ εἶναι σέ ὅλα τά ὄντα ὁ μέγας νόμος τῆς Θείας Φύσεως καί τοῦ πνεύματος αὐτῆς, μέ σκοπό τήν παραγωγή τῆς τελειότητας καί μεταμορφώσεως αὐτῶν κατά τήν κλίμακα τῆς ἐξελίξεώς τους.

Ἡ κορωνίδα τῆς δημιουργίας, ὁ ἄνθρωπος, συμβολίζεται μέ τήν Πυθαγόρεια τετρακτύ, ἐντός τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου, τό ὁποῖο πρέπει νά βρίσκεται σέ ἰσορροπία· οἱ πλευρές του ἀντιστοιχοῦν στό νοητικό, τό ψυχικό καί τό σωματικό του εἶναι.

Ἡ γυναικεία φύση, εἶναι φύσεως συγγενοῦς, πρὸς ὅ,τι ἀγνό καί εὐγενικό ἀντιπροσωπεύει ἡ Θεά ΑΡΤΕΜΙΣ τῆς ἀρχαιοελληνικῆς παραδόσεως καί πρέπει διά τοῦ συναισθηματικοῦ πού διαθέτει, νά ἀνεβάξει τόν ἄνδρα, σέ ὀρίζοντα, ἐπίπεδο ὑψηλότερο καί πνευματικώτερο.

Ἡ ἀνδρική φύση διά τοῦ νοητικοῦ της πρέπει νά ἀνεβάξει ἐπίσης τήν γυναικεία κατά τόν αὐτόν τρόπο καί στό αὐτό ἐπίπεδο γιά νά ἐμπνέεται ἀπό αὐτή σέ μία πορεία ἁθλῶν ἡρωισμού καί ἐνθουσιασμοῦ ἀπαραιτήτων γιά τήν μεταμόρφωσή τους...

Ὅταν τό ζεῦγος συνεργάζεται ἀρ-

μονικά, μέ σύζευξη νοητικοῦ καί συναισθηματικοῦ, ἐπιτυγχάνεται τό ἰδεώδες ἀποτέλεσμα μιᾶς συνεχοῦς εὐδαιμονίας καί μεταμορφώσεως τοῦ ἀνδρογύνου ζεύγους, ἱκανοῦ νά δέχεται τίς ἐπιδράσεις καί τό Θεῖο Φῶς, ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός.

Τότε καί τό βιολογικό ἀποτέλεσμα, τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἶδους ἔχει ἀνάλογα ἀποτελέσματα, τά ὁποῖα πηγάζουν ἀπό τήν ἀνάλογη πηγή καί συχνότητα, τῶν θείων αὐτῶν φωτεινῶν ἐπιδράσεων. Ἐπιτυγχάνεται, κατά συμβολική ἐρμηνεία, ἐκεῖνο πού συμβολίζεται μέ τόν μῦθο τοῦ Δευκαλίωνα καί τήν μεταμόρφωση τῶν λίθων σέ ἀνθρώπους, τῆς τιτανικῆς φύσεως σέ πνευματικῆς, ὁμοίας τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.

Τότε καί μόνο τό ἀνθρώπινο ζεῦγος, θά ἐνσαρκώνει φωτεινές ψυχές καί θά δημιουργεῖ τίς ἀνάλογες προϋποθέσεις τῆς δημιουργίας πνευματικοῦ τους ὁργανισμοῦ.

Ὁ ἀνθρώπινος ἔρως, μεταμορφούμενος καί μετουσιούμενος, παράλληλα πρὸς τήν συντελούμενη φυσιολογική μεταμόρφωση καί μετουσίωση τοῦ σώματος, μπορεῖ νά ἀποτελέσει τό κλειδί στά μεγαλύτερα μυστήρια τοῦ Σύμπαντος. Μπορεῖ νά μετατραπεῖ, ἀπό τήν χονδροειδῆ παροδική ὁργανική

ἡδονή, σέ μεγάλη δύναμη καί πηγή μόνιμης μεταμορφωτικῆς ἐσωτερικῆς εὐδαιμονίας, μέ κύριο συντελεστή, ἀντίληψη φωτός καί δυνάμεων, τήν γυναικεία, ὅταν αὐτή ἔχει φωτεινή καί ὥριμη ψυχή, ὅταν ἐνεργοποιεῖται ἀπό ἀνάλογης ποιότητας ψυχή τῆς ἀνδρικῆς φύσεως, κατά τήν διατύπωση τοῦ ποιητῆ Βηλαρά: «Σ' ἐμένα ὁ Ἔρως εἶναι τό αἶμα καί ἡ ψυχή γιατί εἶναι τῆς καρδιᾶς μου τό τέλος καί ἡ ἀρχή...».

Ὅταν κατανοηθοῦν ὅλα αὐτά, δύο μάστιγες τοῦ ἀνθρώπινου γένους θά ἐκλείψουν, ἡ ἀσκητία ἀφ' ἐνός καί ἡ ἀκολασία ἀφ' ἑτέρου, διότι ὁ φυσικοπνευματικός Ἔρως εἶναι ἡ ζωή τοῦ κόσμου. Ὅταν κατανοήσουμε ὅτι ὁ προορισμός τοῦ Ἑρῶτος εἶναι θεῖος, πρέπει νά ἐκφράζεται κατά τρόπο θεῖο καί αἰώνιο δι' ἀνθρώπινου μέν σώματος ἀλλά πνευματικοῦ σκοποῦ, ὡς θεοῦ σκεύους ὅπου μέσα του κατοικεῖ ὁ θεός.

Ὅταν δύο ψυχές ἀντιθέτου φύλου ἀγαποῦνται κατ' αὐτόν τόν τρόπο, μέ τήν αἴγλη τοῦ φυσικοπνευματικοῦ ἔρωτος, συντελεῖται ὑποσυνείδητα κάποια βιονομική λειτουργία, μέ ἀνάλογα ἀποτελέσματα, θείων ψυχολογικῶν πτήσεων καί ἐκστάσεων ἀμοι-

βαίας ὠφελείας, φωτισμοῦ καί μεταμορφώσεως.

Ἡ σάρκα ὄχι ἀπλῶς δέν εἶναι ἐξοβελιστέα, ἀλλά εἶναι ἡ ἐκδήλωση καί ἡ ἐκφανση τοῦ πνεύματος, κατά τήν ἐνσαρκη ζωή. Ἐκεῖ ἐπιτελεῖται τό Θεῖον Ἔργον, στό θεῖον σῶμα, πού εἶναι θεῖον ἐνδιαίτημα καί ναός.

ΣΕΒΑΣΤΕΙΤΕ ΤΟ...

Σ. ΝΑΓΟΥ ΠΕΡΙ ΤΙΜΗΣ

Τί είναι τιμή; Ἀληθῶς θέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου δέν δύναται τίς νά ἀπαντήσῃ χωρίς νά διατρέξῃ τόν κίνδυνον νά θεωρηθῇ παραδοξολόγος, καί τοῦτο διότι οἱ ἄνθρωποι ἐκτός τοῦ ὅτι ἕκαστος ἔχει ἰδίαν περί τῆς τιμῆς ἔννοϊαν, ἐκείνην ἡ ὁποία ἀτομικῶς τόν ἐνδιαφέρει, ἀλλά καί μεταξύ τῶν κοινωνικῶν τῶν ἀνθρώπων διαφορετικὴ ἔννοια ἀποδίδεται περί τιμῆς.

Ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον οἱ ἄνθρωποι τήν ἔννοιαν τῆς τιμῆς συγχέουν καί μέ ἄλλας ἐκδηλώσεις τῶν ἐπὶ τῶν μεταξύ τῶν σχέσεων, ἐκείνας ἐπὶ παραδείγματι τοῦ καθήκοντος, ἐτέρας ἠθικῆς ἀρχῆς τῶν σχέσεων αὐτῶν, τῶν κοινωνικῶν τῶν ὑποχρεώσεων, τῆς μεταξύ τῶν συναλλαγῆς, περισσότερον δέ μέ τās ἐκδηλώσεις τῶν παθῶν τῶν ἥτοι τοῦ ἐγωϊσμοῦ τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ἀτομικῆς τῶν ζῶης, τοῦ ἀτομικοῦ ὕλικου καί κοινωνικοῦ αὐτῶν κέρδους, τῶν ὀργανικῶν τῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς ἀπληστίας τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν θελημάτων τῆς ζῶης, ἅτινα κατὰ τήν ἐμὴν ἀντίληψιν οὐδέν προσθέτουν εἰς τήν ψυχικὴν αὐτῶν ἐξέλιξιν.

Γενικώτερον ἡ ἔννοια τῆς πραγματικῆς φυσικῆς τιμῆς διαφεύγει τῶν ἀντιλήψεων καί τῆς πραγματικῆς γνώσεως αὐτῶν καί διὰ τούς λόγους τού-

τους αἰσθάνομαι τήν ὑποχρέωσιν νά διατυπώνω τās σκέψεις μου περί τῆς πραγματικῆς φυσικῆς ἔννοιᾶς τῆς τιμῆς.

Κατ' ἐμέ τιμή εἶναι ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνη, ἥτις ὡς ἠθικός ψυχικός νόμος ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του ἔρχεται ἐπίκουρος εἰς τό ἐξελικτικόν Ἔργον τῆς ψυχικῆς νοητικῆς φύσεως καί εἰδικώτερον εἰς τήν προαγωγὴν τήν ἠθικὴν καί νοητικὴν αὐτῆς.

Δύναμαι νά ἰσχυρισθῶ ὅτι ἡ τιμή εἶναι ὕψιστος ἠθικός νόμος ὅταν ἐκδηλωθῇ καί λειτουργήσῃ ἐπὶ πάσης ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ὁ ἠθικός οὗτος νόμος δέν δύναται ἐν τῇ λειτουργίᾳ του ν' ἀναιρῇ εἰς τās μεταξύ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις τούς ἄλλους ἠθικούς νόμους, ἀλλά ἀντιθέτως συντρέχει τούτους νά ἐναρμονίζονται πρὸς αὐτόν καί οὕτως ἐπιτυγχάνεται ἡ ἠθικὴ καί διανοητικὴ προαγωγή πασῶν τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν.

Οἱ ἠθικοὶ νόμοι τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν δέν εἶναι ἄλλο τι παρά ἡ δυναμικὴ ἐπέκτασις εἰς τās ἐνεργείας τῶν, αὐτῶν τούτων τῶν φυσικῶν νόμων. Τήν τοιαύτην ἐπέκτασιν ἐνεργοῦν αἱ ψυχαὶ διὰ τῆς λειτουργίας αὐτῶν, ἐάν πράγματι εἰς τās μεταξύ τῶν σχέσεις διέπονται ὑπὸ τοῦ ἠθικοῦ νόμου τῆς τιμῆς.

Ὁ ἠθικός νόμος τῆς τιμῆς, δύναμαι νά ἰσχυρισθῶ ὡσαύτως ὅτι εἶναι ὁ σύνδεσμος τῶν ἄλλων ἠθικῶν νόμων καί ὁ ὑπέρτατος τούτων, σκοπεῖ δέ ἐν τῇ ἀσκήσει του ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τήν παροχὴν παντός μέσου πρὸς ὑπερτέραν ἀνέλιξιν τῶν δυνάμεων τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν.

Τά μέσα ταῦτα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρεμποδίζουν τήν ἐμφάνισιν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καί τὰ περιορίζοντα τήν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρώπου ἐντὸς τῆς φυσικῆς τροχιάς τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς, ὅπως οὕτως ἐπιτυγχάνονται αἱ μεταξύ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἁρμονικαὶ σχέσεις αὐτῶν καί ἐξασφαλίζεται ἡ ἀκώλυτος πρόοδος τούτων.

Διὰ νά ἐπιτυγχάνονται αἱ ἁρμονικαὶ αὗται σχέσεις, ἕκαστος ἄνθρωπος ἔδει νά σκέπτεται καί ἐνεργῇ κατ' ἐλευθέραν βούλησιν χωρίς νά διαταράσσῃ τήν ἐλευθέραν βούλησιν τῆς σκέψεως καί ἐνεργείας τῶν ἄλλων, νά διατίθενται πάντες κατὰ τρόπον μὴ παρακωλύοντα τήν ἐκδήλωσιν τῶν σκέψεων καί συναισθημάτων τῶν ἄλλων καί τήν πλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτῶν ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη πλήρωσις δέν δύναται νά περιορίσῃ τήν μὴ πλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἄλλων, οὔτε διαταράσσῃ τās ἁρμονικὰς σχέσεις πάντων.

Ὁ σεβασμός τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως πρὸς ἐνέργειαν τῶν κοινωνικῶν ἀτόμων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐλευθέρα αὕτη διάθεσις δέν ἐμποδίζει τήν ἐλευθέραν διάθεσιν τῶν ἄλλων, τήν διάθεσιν πρὸς ἐνέργειαν, ἥτις δέν σκοπεῖ νά περιορίσῃ δι' αὐτῆς τὰ φυσικά καί ἠθικά δικαιώματα καί τήν ἀπόλαυσιν τούτων ὑπὸ τῶν ἄλλων, εἶναι ὕψιστη ἐκδήλωσις τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν καί δι' αὐτῆς προά-

γονται αὗται εἰς πραγματικὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν.

Διὰ νά δυνθῇ νά φανῶ σαφῆς εἰς τās σκέψεις μου, θά ἐξετάσω ἀναλυτικώτερον τήν ἔννοιαν τῆς τιμῆς ὡς ἠθικοῦ νόμου, νόμου προερχομένου ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν φυσικῶν νόμων διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζονται αἱ λειτουργίαι τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως πρὸς ἀνέλιξιν τῶν δυνάμεων αὐτῶν καί πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν εἰς τούς ἀπείρους κόσμους. Θά ἐξετάσω τήν ἔννοιαν ταύτην εἰς αὐτὴν ταύτην τήν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Τιμή εἶναι ἡ σκέψις ἢ ἡ πρᾶξις ἐκείνη τοῦ ἀνθρώπου ἥτις χαρακτηρίζεται ὑπὸ μιᾶς ἀξίας. Ἀξία εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς σκέψεως ἢ τῆς πράξεως τό ὁποῖον προκαλεῖ εἰς ἐντονωτέραν ἐκδήλωσιν τās ψυχικὰς δυνάμεις διὰ τῶν ὁποίων χαρακτηρίζεται ἡ πρόοδος τῶν ψυχῶν.

Τό οὐσιώδες τοῦτο γεγονός δυνάμεθα νά τό ἐξετάσωμεν καθολικώτερον ἐάν σημειώσωμεν ὅτι οὐδέν ἐν τῇ ἀπανταχοῦ φύσει, ὕλικῇ ἢ πνευματικῇ, δύναται νά ἔχῃ ἀξίαν ἐάν δέν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ τήν αὔξησιν τῆς δυναμικότητός του. Τό ὅλον ἀπειρον οἰκοδόμημα τῆς θείας φύσεως, ὕλικῆς καί πνευματικῆς, στηρίζεται εἰς τās ἀξίας ταύτας, διότι αὗται τοῦ αὐξάνουν τήν δυναμικὴν του ἐνεργειαν καί ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ἐξασφαλίζεται ἡ ἀτέρμων αὐτοῦ ἐξέλιξις καί διὰ ταύτης ἡ ὑπαρξις τοῦ εἶναι αὐτοῦ.

Εἰδικώτερον ἡ πνευματικὴ ἐξέλιξις τῶν ὄντων αὐτοῦ στηρίζεται εἰς τήν αὔξησιν τῆς δυναμικῆς τῶν ἐνεργειῶν καί διὰ ταύτης ἔρχονται ἀπὸ κατωτέρου

πνευματικού πεδίου εις ανώτερον τοιοῦτον, ἔρχονται εἰς θειοτέρας ἠθικὰς καταστάσεις, αἵτινες τοὺς ἐξασφαλίζουν τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν πάσης πνευματικῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Εἰς τοὺς πνευματικούς κόσμους οἱ φυσικοὶ νόμοι, οἵτινες διέπουν τὰς οὐσίας τῶν ὄντων αὐτοῦ, γίνονται ἐνσυνείδητοι ἠθικοὶ νόμοι, χωρὶς ν' ἀποβάλλουν καὶ τὴν φυσικὴν τῶν ἔννοιαν διότι δι' αὐτῆς ρυθμίζεται ἡ λειτουργία τοῦ εἶναι τῶν. Ὡς ἠθικοὶ νόμοι διέπονται ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ νόμου τῆς βουλήσεως πρὸς ἄσκησιν καὶ ἐνέργειαν. Τοῦτο εἶναι τὸ μέγα χαρακτηριστικόν τῶν πνευματικῶν ὄντων.

Οἱ ἠθικοὶ νόμοι τοῦ ἀνθρώπου ἔδει νὰ ἦσαν ἐνσυνείδητοι ἀφοῦ ὑπάρχει ἐν αὐτῷ ὁ νόμος τῆς βουλήσεως πρὸς ἐνέργειαν. Εἶναι τοιοῦτοι; Δέν δύναμαι εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ν' ἀπαντήσω, ἡ ἔρευνα δύναται νὰ τὸ ἀποδείξῃ.

Αἱ πράξεις καὶ αἱ σκέψεις τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ στηρίζονται εἰς τοὺς ἐνσυνείδητους ἠθικούς νόμους, ὅτε ὑπαγορεύεται ἐκ τούτων ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη σκέψις ἢ πρᾶξις, πρέπει

νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα μίαν ἀξίαν, τὴν ἐκδήλωσιν μιᾶς ὑπεριτέρας ψυχικῆς δυνάμεως.

Ὅταν ἔχουν τοιοῦτο ἀποτέλεσμα χαρακτηρίζονται ὡς σκέψεις καὶ πράξεις τιμῆς καὶ αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ ἔννοια τῆς τιμῆς διότι ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἀξίαν.

Ἐάν δέν προκύπτει τοιοῦτο ἀποτέλεσμα ἐκ τῶν σκέψεων καὶ τῶν πράξεων, δέν προσλαμβάνουν αὗται ἠθικὴν ἔννοιαν, τὴν ἔννοιαν τῆς τιμῆς.

Σκέψεις καὶ πράξεις τῶν ἀνθρώπων, αἵτινες δέν προκαλοῦν τὴν ἐκδήλωσιν ὁμαλῶν λειτουργιῶν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ψυχικῶν δυνάμεων αὐτῶν, δέν ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ἀξίαν καὶ διὰ τοῦτο δέν ἔχουν ἠθικὴν ἔννοιαν καὶ εὐρίσκονται ἔξω τῆς ἐννοίας τῆς τιμῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ποῖαι ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ σκέψεων προσλαμβάνουν τὴν ἔννοιαν τῆς τιμῆς καὶ ποῖαι ἐκ τῶν ἀνθρώπων εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἠθικῆς καὶ διακοσμοῦνται ὑπὸ τῆς ἐννοίας τῆς τιμῆς.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ

Αἶφνης ἀνάβουν οἱ πυρσοί, βοοῦν τὰ κρόταλα, ἄδουν οἱ αὐλοὶ
τὰ πόδια μου κτυπᾶω καὶ μπαίνω στὸν χορό, τὰ χέρια μου σηκώνω
ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ κάνω ἐκκλήση στὸν ἴδιον τὸν θεόν:

Διόνυσε ὕψιστε θεέ, μὴν πράσινε, μὴν καὶ χρυσαφί τὴν μάσκα σου
χαράσσω τὴν ἀρχετυπικὴ καὶ σύντροφον σὲ κράζω καὶ ἐλευθερωτὴ

Στάξε τὸν οἶνον τὸν οἶνον τὸν ἀψὺ καὶ σεῖσε καὶ ἀνάδυσσε τὴν ἀδρανῆ ψυχὴ
καὶ δώσῃς κίνησιν, ἐνέργειαν, ζωὴν καὶ μεταμόρφωσέ την μέ ἔρωτα νὰ ζεῖ
καὶ φέρε τοὺς ἀνθρώπους κοντὰ νὰ ἐρωτευθοῦν
καὶ φέρε τίς ἰδέες γιὰ νὰ ἀπογειωθοῦν.

Ἐσύ πού ἐλευθερώνεις τὸ φῶς μέσ' τὴν σιωπὴν, ἐλευθέρωσε καὶ σῶσε
τὴν σκλάβαν τὴν ψυχὴ καὶ δώσῃς τὸ ἐννέα νὰ ἀνέβει σὴν κορυφὴν.

Ἀριάδην

Ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία ἡ ὁποία ἔχει θάρβαρα κακοποιήσῃ καὶ ὑποβιβασθῇ ἀπὸ ἐπιπόλαιους, ἰδιαίτερα ξένους ἑρμηνευτὰς τῆς, ἀποτελεῖ τὴν συμβολικὴν Θεολογίαν τῶν Ἀρχαίων Μυστηρίων καὶ ἀποκαλύπτει, διὰ τῶν συμβόλων καὶ τῶν ἀλληγοριῶν τῆς, ἀναλλοίωτες ἀλήθειες καὶ νόμους φυσικοὺς καὶ πνευματικούς.

Ἐκεῖνο πού εἶναι σὴν κυριολεξίαν τοῦ ἀνόητου, εἶναι ὁ ἰσχυρισμὸς τοὺς ὅτι ἡ ἀρχαία θρησκεία εἶναι εἰδωλολατρικὴ, ἀγνοῶντας ὅτι αὕτη ὑπῆρξε πίστις ὅχι μόνον τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ ὁλῶν τῶν μεγάλων σοφῶν καὶ φιλοσόφων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ἡ ἀρχαία λατρεία δέν ἦταν εἰδωλολατρικὴ, ἀλλὰ ἰδεολατρικὴ, πνευματόδοξη καὶ φυσιολατρικὴ, ἔχουσα ἀφιερωμένο ἰδιαίτερον βωμὸν εἰς τὸν Ἄγνωστον Θεόν, τὸν ἀπρόσωπον Καθολικὸν Λόγον ἢ ἄλλως τὸν Θεὸ δημιουργὸν τῆς Θείας Φύσεως, τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων μέσα σ' αὐτήν.

Τὸ Δωδεκάθεον ἀποτελεῖ τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῆς τάξεως ἡ ὁποία διεμορφώθη μετὰ τὴν Τιτανομαχίαν, μετὰ τῶν πρώτων θεοποιηθεισῶν, εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον ὠρίμων ψυχῶν, πού συνεκρότησαν τὴν κυριαρχίαν του, ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ Ὀλύμπου, μετὰ τὴν συντριβὴν τῶν ἀρνητικῶν δυνάμεων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Θείας τάξεως καὶ Ἀρμονίας, σὴν ἐξέλιξιν τῆς καθόλου Φύσεως, τὴν ὁποία οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἀποκαλοῦσαν Θεία Μητέρα.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν ἔχουν τοποθετήσῃ στὰ Μυσταγωγικά του κέντρα τίς κυριαρχίας τοῦ Δωδεκαθέου, στοὺς ἀναλόγους κύκλους τῶν ζωδίων καὶ τῶν ἀστερισμῶν, μέ τίς ἀνάλογες ιδιότητες καὶ τὰ φυσικά γεγονότα τῶν μηνιαίων μεταβολῶν, ἀποκαλῶντας τοὺς θεῖους Φοῖβους, ὅπως τοῦτο ἀναπαρίσταται σὲ ἀρχαίους ναοὺς καὶ ἀπεικόνιζαν τοὺς ἐκδηλουμένους κόσμους, ὑποδεικνύοντας τὴν ἐναρμόνισιν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν παγκόσμιον ρυθμὸν, τὴν κοσμικὴν τάξιν καὶ θεῖαν νομοτέλεια. Στὴν ἀρχαιότητα δέν ἐδέχοντο πρὸς μύησην τοὺς μπηραλοῖς (τοὺς τὴν Μητέρα τύπτοντας ἢ φονεύοντας) ἡ ὁποία δέν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Θεῖαν Φύσιν καὶ τοὺς νόμους τῆς, τοὺς ὁποίους ἡ ἄφρων ἐπέμβαση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ψευδοεπιστήμης του, καθημερινῶς κακοποιεῖ, παραβιάζοντας τὴν θεῖαν νομοτέλειάν της.

Τὰ ἀρχαῖα Μυστήρια, δίδασκαν καὶ ἀπεκάλυπταν νόμους φυσικοὺς καὶ πνευματικούς, τῶν κραταιῶν καὶ ἐνδόξων δυνάμεων τῆς Θείας Φύσεως. Ἦσαν σκηνώματα γνωσιολογικὰ τῶν ΝΟΜΩΝ.

Οἱ δὲ Μυσταγωγοὶ καὶ Ἱεροφάντες ἐχειρίζοντο τὴν γνώσιν αὐτὴν τῆς Ὑψηλῆς Τέχνης καὶ τοῦτο μετέδιδαν στοὺς μυσουμένους στὰ Μυστήρια.

Σ. Νάγος

Σ. ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

Δέν γνωρίζω εάν δοθεῖ ὁρισμός τοῦ τί εἶναι πίστις. Διά νά ἔχωμεν ὅμως σαρεῖ ἔννοια τοῦ Εἶναι αὐτῆς, ἀνάγκη νά γνωρίσωμεν πῶς γίνεται τοῦτο.

Κατ' ἐμέ ἡ ΠΙΣΤΙΣ ἀνάγεται εἰς τὰ ἀνθρώπινα συναισθήματα. Διά νά κατανοηθεῖ ὅμως ὡς συναισθημα πρέπει νά κατανοηθεῖ, πῶς τοῦτο γίνεται καί πῶς ἔρχεται εἰς τό Εἶναι τό συναισθημα τοῦτο, διότι τό νά λέγεται ἀπλῶς ὅτι εἶναι ψυχική ἐκδήλωσις τοῦτο καί μόνον δέν ἀρκεῖ. Εἶναι ἀληθές ὅτι τὰ συναισθήματα ἐκδηλοῦνται ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, πάσης δύναμι νά ἰσχυρισθῶ ψυχῆς.

Διά νά ἐκδηλοῦνται ὅμως ἐκεῖθεν αἱ ψυχικαί δυνάμεις, πρέπει νά λαμβάνουν αὐταί καί ἔννοιαν γνωστικήν, διότι ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐννοίας δέν δύνανται νά ὑπάρχουν συναισθήματα ἐν ἐνεργείᾳ. Ποτέ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει δέν δύναται νά ὑπάρξει καί νά ἐνεργεῖ συναισθημα ἄνευ γνωστικῆς ιδιότητος, ἀδιάφορον ἂν ἡ γνωστική αὐτοῦ ιδιότης εἶναι φωτεινή ἢ ὄχι.

Γιά νά κατανοηθεῖ τοῦτο ἀρκεῖ νά εἰπώμεν ὅτι τὰ συναισθήματα ἄνευ τῆς γνωστικῆς αὐτῶν ιδιότητος δέν δύνανται νά γνωσθοῦν ὡς τοιαῦτα. Ἀλλ' οὕτως δύνανται νά ὑπαχθοῦν τὰ συναισθήματα εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἰδεῶν, διότι

ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέν θά ἐλάμβανον διαφορετικήν ὀνομασίαν τῶν ἰδεῶν.

Θά εἴχωμεν τότε μόνον ιδέας καί σύνθεσιν αὐτῶν εἰς γνώσεις καί οὐκ συγκεκριμένην κατηγορίαν συναισθημάτων ὡς ἐπίσης καί αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα ἐπίσης ὀφείλομεν νά διακρίνωμεν αὐτῶν καί περί τοῦ πῶς αὐτά γίνονται καί ἔρχονται εἰς τό Εἶναι αὐτῶν.

Εἶναι φανερόν ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ὄντων ὑπάρχουν καί ἐνεργοῦν **ιδέες, αἰσθήματα**, ὡς ἐπίσης καί **συναισθήματα**. Αἱ ψυχικαί αὗται ιδιότητες πρέπει νά διευκρινισθεῖ πῶς προέρχονται.

Κατ' ἀρχήν τό ὅτι ὑπάρχουν καί ἐνεργοῦν ιδέες, αἰσθήματα καί συναισθήματα καθίσταται πρόδηλον ἐκ τοῦ φαινομένου ὅτι ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῶν ιδιοτήτων αὐτῶν ἐμφανίζονται μεταξύ αὐτῶν ἀντιφάσεις, ὡς τοῦτο συμβαίνει πλειστάκις ὅταν τό περιεχόμενον τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν ἰδεῶν ἀποκρούεται ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀπό ἄλλην ψυχικήν ἐκδήλωσι προερχομένη ἐκ τῆς ιδιότητος τῶν αἰσθημάτων ἢ τῆς ιδιότητος τῶν συναισθημάτων ἢ καί ἀντιστρόφως.

Τό φαινόμενον τοῦτο συνήθως τό κατατάσσωμεν (ἀποδίδωμεν) εἰς ἐνεργειαν τῆς συνειδήσεώς μας ἢ καί στίς

ἐνεργοῦσες σκέψεις μας κατά τῆς ἐκδηλώσεως τῆς συνειδήσεώς μας. Ἀπλάδῃ μεταξύ τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν ἰδεῶν καί τοῦ περιεχομένου τῆς συνειδήσεώς μας διεξάγεται πάλη περί ἐπικρατήσεως.

Ὡσαύτως ὁμοία πάλη διεξάγεται μεταξύ τῶν ἰδεῶν μας καί τῶν αἰσθηματικῶν μας ἐκδηλώσεων. Ὡς καί ἄνωτέρω εἰπώμεν ἀνάγκη τά φαινόμενα ταῦτα νά ἐρμηνευθοῦν καί καθορισθοῦν, διότι ἄνευ τούτου, ἄνευ δηλαδή τοῦ νά γνωρίσωμεν τό πῶς γίνονται οἱ ιδέες, τὰ αἰσθήματα καί τὰ συναισθήματα καθίσταται ἀδύνατον νά καθοριθεῖ καί ἡ διαφορετική ἔννοια αὐτῶν. Ἀπλάδῃ τί εἶναι ιδέες, τί εἶναι αἰσθήματα καί τί εἶναι συναισθήματα.

Διά τοῦ τρόπου δέ αὐτοῦ θά γνωσθεῖ ὅχι μόνον ὅτι οἱ ἐκδηλούμενες ἐν ἐνεργείᾳ ιδέες ἡμῶν εἶναι συνειδητές, ὅτι συνειδητά εἶναι καί τὰ ἐκδηλούμενα αἰσθήματα καί συναισθηματά μας παρά τό ὅτι ἐν τῇ ἐκδηλώσει αὐτῶν ἔχουν ἀντιθέσεις.

Τό ὅτι ὅλες οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές εἶναι συνειδητές σημαίνει ὅτι ὅλες ἔχουν περιβληθεῖ μέ γνωστικές ιδιότητες. Ὅτι τίς γνωστικές ιδιότητες δέν δύναμεθα ἢ νά ὀρίσωμεν ὡς οὐσιαστικήν ἔννοιαν τῆς γνώσεως ἢ ὁποῖα καί γίνεται ἐν τῇ φύσει τῶν ὄντων, ἀλλά καί διά τοῦ καθορισμοῦ τοῦ πῶς ταῦτα γίνονται καί καταμερίζονται στίς ἐνεργειές τῶν εἶναι καί ὁ μόνος τρόπος διά τοῦ ὁποῖου θά ἔχωμεν καί ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Αἱ ΙΔΕΑΙ. Λέγομεν ὅτι αὗται γίνονται ἐκ τῆς ἀναπλάσεως ἐν τῇ διανοίᾳ μας τῶν φυσικῶν παραστάσεων. Ἀλλά

ἐπὶ ποίου οὐσιαστικοῦ γίνεται ἡ ἀνάπλασις αὐτή; Ἐπὶ τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας; Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει θά ἔπρεπε ὁμοία ἀνάπλασις νά ἐγίνετο ἐπὶ πάσης ὁργανωμένης καί λειτουργοῦσας μορφῆς τῆς φύσεως.

Δυνάμεθα νά ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἡ χημική ἐνέργεια τῆς φύσεως ἐνός φυτοῦ, ὡς καί ἡ καθόλου αὐτοῦ τοιαύτη, δέν ἐμφανίζει πλήρη ἐπαφή πρὸς τὰς ἄλλας μορφάς τοῦ περιβάλλοντος αὐτῆς καί ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφῆς ταύτης δέν δέχεται τὰς ἐπιδράσεις τῶν ἄλλων μορφῶν;

Δυνάμεθα νά ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφῆς ταύτης δέν ἐξαρτᾶται ἡ συντήρησις αὐτοῦ διὰ τῆς θρέψεως ὡς καί ἡ ἐν γένει λειτουργία αὐτοῦ;

Δυνάμεθα ἀκόμη νά ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἡ μορφή τοῦ φυτοῦ τούτου δέν συναποτελεῖ ἁρμονικόν συνδυασμόν ἐνεργειῶν μετὰ τῶν ἄλλων μορφῶν τῶν ὄντων καί τῶν ἄλλων ἀψύχων μορφῶν τῆς φύσεως;

Καί ἀφοῦ διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν μορφῶν τῶν ὄντων πρὸς τὰς ἀψύχους μορφάς γίνεται εἰς τὰς μορφάς τῶν ὄντων ἡ ἐγκεφαλικὴ λειτουργία τῶν παραστάσεων, ἡ ἀνάπλασις αὐτῶν εἰς ιδέας καί ἡ ἀποταμίευσίς των εἰς τὴν μνήμην, διατί τοῦτο νά μή γίνεται καί εἰς τὰς λειτουργίας τῶν ἀψύχων μορφῶν, ἀφοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας τῆς Φύσεως καί εἰδικῶς ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων τῆς οὐσίας ταύτης γίνονται καί αἱ μορφαὶ τῶν ψυχικῶν ὄντων ὡς καί ἐκεῖναι τῶν μή ψυχικῶν;

Τί εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον δίδει εἰς τὰς μορφάς τῶν ὄντων τὴν ἀτομικὴν αὐτῶν βούλησιν, τὴν διάθεσιν πρὸς

ατομικήν ἐνέργειαν, τὴν ατομικήν αὐτῶν κίνησιν;

Ἡ μήπως τὰ φαινόμενα αὐτά δὲν ἀποτελοῦν χαρακτηρισμόν μεταξύ τῶν ἀψύχων μορφῶν καὶ ἐκείνων τῶν ὄντων; Ἡ μήπως ἀκόμη καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ὄντων καὶ αἱ ἄψυχοι τοιαῦται δὲν διέπονται τουλάχιστον ἐν τῷ περιβάλλοντι ἡμῶν ἀπὸ τούτους αὐτοὺς ψυχικούς νόμους;

Τὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματα εἶναι ἀρκετά νὰ μᾶς ὠθήσουν εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι εἰς τὰς μορφὰς τῶν ὄντων ὑπάρχει καὶ ἄλλος παράγων, τὴν οὐσίαν τοῦ ὁποίου ὀφείλομεν νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ τοῦ ὁποίου αἱ δυνάμεις εἶναι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουν τὴν αἴσθησιν, τὴν συνειδητὴν αἴσθησιν, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐπαφή πρὸς τὰς παραστάσεις τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως αἱ ὁποῖαι διαβιβάζονται ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς, ἀναπλάσσονται ἐκεῖ καὶ ἀποτυποῦνται εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ παράγοντος τούτου, ὅτε αἱ δυνάμεις αὗται λαμβάνουν τὴν ἔννοιαν τῶν ἰδεῶν.

Ὁ παράγων αὐτός εἶναι ἡ ατομικὴ ψυχὴ ἐκάστου ὄντος καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῆς ἐκδηλοῦνται εἰς λειτουργίαν μόνον διὰ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων τῆς ὀργανικῆς μορφῆς. Δὲν δύνανται ἄλλως νὰ ἐκδηλωθοῦν αἱ δυνάμεις τῆς ατομικῆς ψυχῆς τῶν ὄντων, διότι διὰ νὰ ἐμφανισθοῦν αὗται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἰδεῶν, τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν συναισθημάτων πρέπει δι' εἰδικῆς ὁργανώσεως τῆς μορφῆς νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφήν πρὸς τὸν φυσικὸν κόσμον καὶ διὰ τῶν καθεκαστὰ λειτουργιῶν αὐτῆς νὰ μεταβληθοῦν ἀπὸ ἀπλὰς δυνάμεις εἰς αἰσθητικά, ἰδεατά καὶ συναισθηματικά τοιαύτας.

Ἐάν εἰς τὰς ἀψύχους μορφὰς τῆς Φύσεως αἱ οὐσίαι αὐτῆς ἐκδηλοῦν τὰς δυναμικότητάς των πρὸς ἐνέργειαν καὶ δι' αὐτῆς εἰς προαγωγικὴν τοιαύτην, εἰς τὰς μορφὰς τῶν ὄντων ἐπιτελεῖται οὐκ ἄλλο μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδήλωσις τῶν δυνάμεων τῶν ατομικῶν ψυχῶν εἰς ὁμοίαν ἐνέργειαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνεται ἡ καθόλου προαγωγή αὐτῶν καὶ ἡ μετατροπὴ τῶν δυνάμεων αὐτῶν εἰς αἰσθητικά, ἰδεατά καὶ συναισθηματικά περιεχόμενα τούτων.

Πῶς γίνεται ὁμῶς τὸ οὐσιαστικόν εἶναι τῶν ατομικῶν ψυχῶν; Τοῦτο ἐπίσης πρέπει νὰ ἐρευνηθεῖ. Τὸ οὐσιαστικόν τοῦτο δύναται νὰ εἶναι ξένον πρὸς τὸ ὅλον οὐσιαστικόν τῶν κόσμων; Ἐάν τοῦτο ἦτο ἀληθές, τότε ποῖον δύναται νὰ εἶναι τὸ διάμεσον, τὸ οὐσιαστικὸν διάμεσον τὸ μεταξύ τῶν δύο τούτων, τὸ φέρον εἰς ἔνωσιν καὶ συνεργασίαν αὐτά;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο δὲν θὰ δυνηθῇ τις νὰ ἀπαντήσῃ μετὰ λογικῆς ἱκανοποιήσεως. Τὸ οὐσιαστικόν τῶν κόσμων δὲν δύναται νὰ εἶναι ξένον καὶ ἄσχετον πρὸς τὸ οὐσιαστικόν τῶν ατομικῶν ψυχῶν. Τὸ οὐσιαστικόν τῶν ατομικῶν ψυχῶν εἶναι μία ἐξέλιξις τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν κόσμων μεταξύ ὁμῶς τῶν ὁποίων ὑπάρχει διαφορά ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσόν τῶν ἐνεργητικῶν τῶν δυνάμεων.

Τὸ οὐσιαστικόν τῶν ατομικῶν ψυχῶν ἀπὸ ἀπόψεως δυναμικῆς εἶναι κατὰ πολὺ ὑπέρτερον τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν μορφικῶν κόσμων χωρὶς νὰ διέπονται ἀμφοτέρω ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ νόμων τῶν.

Εἰς τὸ οὐσιαστικόν τῶν ατομικῶν

ψυχῶν δὲν λειτουργοῦν μόνον οἱ φυσικοὶ νόμοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι λειτουργοῦν εἰς τὰς ἀψύχους μορφὰς τῶν κόσμων, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι νόμοι μεταγενεστέρας ἐκδηλώσεως καὶ αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διακανονίζουν τὰς λειτουργίας τῶν ατομικῶν ψυχῶν, ἐν συνδυασμῷ καὶ συνεργασίᾳ ἐνεργείας πρὸς τοὺς πρώτους.

Οἱ πρῶτοι διακανονίζουν τὰς σχέσεις τῶν ατομικῶν ψυχῶν πρὸς τὰς ὀργανικὰς τῶν μορφῶν καὶ τούτων πρὸς τὸ σύνολον τῶν μορφῶν τοῦ περιβάλλοντος αὐτῶν κόσμου, οἱ δεύτεροι ὁμῶς τὰς λειτουργίας τῶν ατομικῶν ψυχῶν οἱ ὁποῖοι ἐκδηλοῦνται διὰ τῶν μορφῶν.

Ἄνευ τῶν πρώτων νόμων οἱ δεύτεροι δὲν δύνανται νὰ ἐκδηλωθοῦν εἰς ἐνέργειαν, διότι ἄνευ ὀργανικῶν μορφῶν δὲν δύνανται νὰ ἔλθουν εἰς λειτουργίαν αἱ ατομικαὶ ψυχαὶ καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἐκδηλώσουν τὰς δυνάμεις των καὶ τὰς μεταβάλλουν εἰς ἰδέας, αἰσθήματα καὶ συναισθήματα.

Ἄνευ τῶν ὀργανικῶν μορφῶν αἱ οὐσίαι τῶν ατομικῶν ψυχῶν ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐξεδήλουν τὰς δυνάμεις των διὰ νὰ προσλάβουν τὴν ἔννοιαν τῶν συνειδητῶν ἐνεργειῶν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἔμεναν εἰς παθητικότητα ἡ δὲ παθητικότης δὲν θὰ ἐπέτρεπε ἐκδήλωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν δυνάμεων των.

Ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ εἰς λειτουργίαν τὰς δυνάμεις του καὶ εἰς πολλαπλασιασμόν τὰς ἐνεργείας του, δὲν δύναται καὶ νὰ ὑπάρχῃ, νὰ ἔχῃ ἔννοιαν τοῦ εἶναι του.

Πᾶσα σκέψις ἀντίθετος ταύτης αὐτόκλημα καταδικάζεται ὡς μὴ φυσικὴ.

Ἡ ἔννοια τῆς ἐξελίξεως στηρίζεται εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ λειτουργεῖν καὶ πολλαπλασιάζειν τὰς ἐνεργείας, ἐάν δὲν θέλομεν τὴν λέξιν ταύτην (ἐξέλιξις) νὰ τὴν καθιστῶμεν ἄνευ συγκεκριμένης ἐννοίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται κατὰ δηλὸς καὶ ὁ σκοπὸς τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως καὶ ἡ διὰ τῶν μορφῶν τούτων ἀνέλιξις τῶν δυνάμεων τῶν οὐσιῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι τὰς ἀποτελοῦν.

Αἱ οὐσίαι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰς μορφὰς τῆς φύσεως εἶναι δύο τὸν ἀριθμὸν: ἐκείνη ἡ ὁποία ἐμφανίζει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπείρου χώρου, ἡ ὁποία εἶναι συνεχὴς πρὸς ἑαυτήν καὶ προσλαμβάνει τὴν ἔννοιαν τοῦ περιέχοντος τῶν ἀπείρων κόσμων, ἄνευ τοῦ ὁποίου περιέχοντος τῶν ἀπείρων κόσμων δὲν θὰ εἴχαμεν ἔννοιαν, ἂν μὴ ἑτέρα οὐσία μοριακὴ δὲν ἐπλήρου τὸν χώρον τοῦτον ἡ ὁποία εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἐμφανίζει τὴν μοριακὴν κατάστασιν αὐτῆς καὶ ἡ ὁποία προσλαμβάνει τὴν ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου.

Ἐκ τῶν δύο τούτων οὐσιῶν μὴ ἐχουσῶν ἕτερον αἴτιον ἐκπορεύσεώς των, ἀλλὰ ἀϊδίων, συνίστανται αἱ μορφαὶ τῶν κόσμων. Αἱ μορφαὶ συντίθενται ἐκ μοριακῆς οὐσίας καὶ ἐκάστη εὐρίσκεται ἐν χώρῳ.

Οὐσιαστικὸς χώρος ὡς περιέχων καὶ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον ἔξω τῆς ἔννοιας ταύτης καθιστοῦν τὴν ἔννοιαν τῶν κόσμων ἀκαθόριστον καὶ ἄγνωστον, δι' ὃ καὶ ἡ οὐσιαστικὴ ἔννοια τοῦ χώρου δὲν γίνεται ἀποδεκτὴ ὑπὸ τινῶν φιλοσόφων. Αἱ συντεθειμέναι ἐκ τῶν δύο τούτων οὐσιῶν μορφαὶ τῶν κόσμων ἐμφανίζουν ἐν ἑαυταῖς καὶ κινητικόν

Εἶναι, δρῶσαι δέ ἐν χώρῳ καὶ κινούμεναι ἐν αὐτῷ ἐμφανίζουσιν τὴν ἔννοιαν τοῦ χρόνου, ἄρα ὑπάρχει καὶ ὁ χρόνος ὡς παράγωγον τῆς κινήσεως.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κίνησις εἶναι δυναμικὴ ἐνέργεια τῆς ἐτέρας οὐσίας ἐκ τῆς ὁποίας γίνονται καὶ αἱ μορφαὶ τῶν κόσμων, ἄρα καὶ ὁ χρόνος ὡς παράγωγον τῆς κινήσεως εἶναι οὐσιαστικός, ἀφοῦ γίνεται ἐκ δυνάμεως οὐσιαστικῆς.

Τίποτε δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀφηρημένην ἔννοιαν εἰς τοὺς ἀπείρους κόσμους καὶ νὰ μὴν εἶναι παράγωγον τοῦ οὐσιαστικοῦ Εἶναι αὐτῶν.

Ἡ ὡς πρώτη ὀνομασθεῖσα οὐσία, ἡ συνεχὴς πρὸς ἑαυτήν, γίνεται τὸ συνδυαζόμενον αἵτιον τῶν μορίων τῆς δευτέρας τοιαύτης.

Ἐκαστον τῶν μορίων ὡς εὕρισκομένων ἐν χώρῳ περιβάλλεται ὑπὸ τῆς πρώτης οὐσίας, συνεργαζόμενα δέ αἱ δύο οὐσαὶ ἐπηρεάζουσιν ἡ μία τὴν ἄλλην, ἐκδηλοῦν τὰς δυναμικότητάς των, διὰ τῶν ἐκδηλώσεων δέ τούτων συγκροτοῦν τὰς μορφάς. Εἰς ἐκάστην τῶν μορφῶν λειτουργοῦν ἀμφότεραι. Ἡ λειτουργία των ὅμως αὕτη φθάνει μέχρι σημείου τινός, ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐπιτρέπει τὴν συνεργασίαν των, ὅποτε ἀκολουθῶς τείνει εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν μορφῶν, ἵνα ἐκ νέου ἀνασυνθέσουν ἀρτιωτέρας τοιαύτας διὰ νὰ ἐκδηλώσουν αὗται μείζονας δυναμικότητάς των.

Τὸ ἔργον των αὐτὸ γίνεται μέχρι τῶν ἀρτιωτέρων μορφῶν ἐκάστου περιβάλλοντος. Διὰ τῶν ἀρτιωτέρων μορφῶν ἐκδηλοῦν ὅλας τὰς δυναμικότητας καὶ ἐνεργείας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ τὰς φέρουν εἰς ἀδιάσπαστον ἔνωσιν.

Ἡ ἔνωσις αὕτη ἐμφανίζει τί τὸ διάφορον τῆς προτέρας αὐτῶν καταστάσεως. Κατ' αὐτὴν ἀντὶ ἡ οὐσία τοῦ χώρου, ἡ συνεχὴς, νὰ περιβάλῃ τὸ ἄτομον ἢ τὸ μόριον τῆς ἐτέρας, συνεπεία διαστολῆς του, λόγῳ ἐκδηλώσεως δυναμικότητων του, εἰσέρχεται ἐν αὐτῷ καὶ συναποτελεῖ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀδιαχώριστον Εἶναι.

Τὸ Εἶναι τοῦτο, εἶναι ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ καὶ διαφέρει τῶν ἄλλων μορίων, διότι ἐκεῖνα περιβάλλονται ὑπὸ τῆς οὐσίας τοῦ χώρου, ἐνῶ ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὸν χώρον. Αἱ δύο οὐσαὶ διὰ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν δυνάμεων αὐτῶν εἰς τὰς διαφόρους μορφάς ἐφθασαν εἰς ἔνωσιν καὶ δὲν συνεχονται πλέον πρὸς τὸ ἄπειρον διότι περιβάλλονται ὑπὸ τῆς οὐσίας τοῦ χώρου, ἀλλὰ συνεχονται διὰ τῆς ἐν ἑαυταῖς ὑπαρχούσης οὐσίας τοῦ χώρου καὶ τὸ γεγονός τοῦτο τὰς φέρει εἰς ἔτι μεγαλυτέρας ἐκδηλώσεις δυνάμεων, ὥστε νὰ παράγεται ἐξ αὐτῶν ἰδίᾳ ἀτομικὴ των κίνησις καὶ ἐνέργεια, νὰ προάγωνται εἰς ἐκδήλωσιν ἰδίας βουλήσεως καὶ νὰ ἐμφανίζουν ὅλα τὰ ψυχικὰ φαινόμενα.

Ἀλλὰ διὰ νὰ παραχθοῦν ὅλα τὰ φαινόμενα ταῦτα, ἔχουν ἀνάγκην ὁργανισμῶν εἰδικῶν καὶ ὁργανικοὶ εἰδικοὶ εἶναι οἱ ὁργανισμοὶ τῶν ψυχικῶν ὄντων.

Διὰ τῶν ὁργανισμῶν τούτων ἐπιτυγχάνουν νέας ἐκδηλώσεις δυνάμεων των καὶ αἱ δυνάμεις των αὗται εἶναι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουν τὰ φαινόμενα αὐτῶν. Ἐπιτυγχάνουν ἀκόμη τὴν προαγωγὴν τῶν ὁργανισμῶν των οὕτως διὰ μακρᾶς των ἐξελιξέως, φθάνουν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου ὁργανισμοῦ καὶ προχωροῦν καὶ πέραν αὐτοῦ διότι οὐδαμοῦ

δύναται νὰ σταματᾷ ὁ ροὺς τῆς ἐξελιξέως των.

Δὲν εἶναι δυνατόν αἱ ἀτομικαὶ ψυχαὶ ἄνευ ὁργανισμῶν νὰ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸν καθόλου μορφικὸν κόσμον, διότι οὗτος ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον, αἱ παραστάσεις τοῦ ὁποίου γίνονται τὸ αἶτιον τῆς ἀναπλάσεως εἰς τὰς ἐξωτερικευθείσας διὰ τῶν ὁργανισμῶν δυνάμεις τῶν ψυχῶν, εἰς σχηματισμὸν αὐτῶν εἰς ἰδέας, αἰσθήματα καὶ συναισθήματα, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ὁποίων χωροῦν εἰς ὑψηλότερας ἀνελιξεις.

Τὸ οὐσιαστικὸν Εἶναι τῶν ψυχῶν ὡς ἀποτελούμενον ἐκ δύο οὐσιῶν, συνεργαζόμενον μετὰ τῶν ὁργανισμῶν των, ἐξωτερικεύει δι' αὐτοῦ τὰς δυνάμεις του. Αἱ δυνάμεις τοῦ οὐσιαστικοῦ Εἶναι τούτου ἔχουν δύο ἰδιάζοντας χαρακτῆρας, αἱ μὲν τῆς συνεχοῦς οὐσίας νὰ διαπλάσσονται διὰ τῶν ἐπιδράσεων τῶν ἐξωτερικῶν παραστάσεων εἰς ἰδέας τῆς ἀτομικῆς ἢ μοριακῆς οὐσίας εἰς αἰσθήματα καὶ συναισθήματα.

Πρὸ ὅμως τῆς διαπλάσεως ταύτης, ἀμφότεραι αἱ δυνάμεις τοῦ οὐσιαστικοῦ Εἶναι τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν, διὰ τῆς μεταξὺ των συνεργασίας καὶ ἀλληλεπιδράσεως ἐν τῷ ὁργανισμῷ τοῦ ὄντος, ἀποτελοῦν τὴν ἐμφάνισιν τῆς αἰσθήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸν μορφικὸν κόσμον.

Ἡ αἴσθησις τοῦ ὅλου ψυχικοῦ ὄντος γίνεται διὰ τῆς λειτουργίας τοῦ συνόλου αὐτοῦ, ἐνῶ ἡ μετὰ τὸ γεγονός τοῦτο διάπλασις ἰδεῶν γίνεται μὲν διὰ τῶν ἐξωτερικευθεισῶν δυνάμεων τῆς ἐν αὐτῷ ὑπαρχούσης συνεχοῦς οὐσίας, τῶν αἰσθημάτων δὲ διὰ τῆς ἐν αὐτῷ

ἐπίσης ὑπαρχούσης ἀτομικῆς τοιαύτης. Αἱ δυνάμεις ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι γίνονται αἰσθήματα δὲν ἔχουν εὐθύς ἀμέσως κατὰ τὸν σχηματισμὸν των καὶ γνωστικὴν ἔννοιαν, προσλαμβάνουν ὅμως τοιαύτην εὐθύς ὡς γίνεῖ ὁ σχηματισμὸς τῶν ἰδεῶν.

Εἰς τὰς ἰδέας μεταβιβάζεται ἡ ἔννοια τοῦ αἰσθήματος καὶ ἀντιθέτως, διότι αἱ δυνάμεις αἵτινες μετεβλήθησαν εἰς ἰδέας καὶ αἰσθήματα, προέρχονται ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἀδιαχώριστον ψυχικὸν Εἶναι καὶ κατὰ συνέπειαν καθίστανται ἀδιαχώριστοι κατὰ τὰς ἐνεργείας των. Τὸ ἐξ ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων περιεχόμενον τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς ἀποτελεῖ πλέον τὴν ἔννοιαν τοῦ συνειδητοῦ αὐτῆς.

Αἱ ἐκδηλώσεις καὶ διαπλάσεις τῶν ψυχικῶν δυνάμεων διὰ τῶν ὁργανισμῶν αὐτῶν γίνονται κατὰ βαθμιαίαν τινὰ τάξιν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκδηλωθοῦν εἰ μὴ μόνον ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν νὰ ἐκδηλωθοῦν ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὁργανισμῶν των, τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ τῆς φυσιολογικῆς ἐνεργείας καὶ ἁρμονικῆς συλλειτουργίας τῶν δυνάμεων τούτων μετ' ἐκείνων τῆς φύσεως τῶν ὁργανισμῶν.

Ὅταν οἱ ὁργανισμοὶ οὗτοι συντρέξουν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν καὶ διάπλασιν τῶν ψυχικῶν δυνάμεων μέχρι τοῦ σημείου εἰς τὸ ὅποιον φθάνει ἡ ἱκανότης αὐτῶν, τότε αἱ ψυχαὶ ἔρχονται εἰς ἀρτιότερους ὁργανισμούς.

Εἰς τὴν σύστασιν τῶν νέων αὐτῶν ὁργανισμῶν συντρέχουν καὶ ἡ ἐξελικτικὴ κατάστασις τῶν ψυχῶν καὶ ἐξωτερικοὶ παράγοντες ἀναφερόμενοι εἰς τὰς κοσμικὰς ἐπιδράσεις τῶν οὐρανίων κόσμων ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν.

Οὕτως αἱ ἀτομικαὶ ψυχαὶ προάγονται ἀπὸ ὁργανισμούς κατωτέρους εἰς ἀνωτέρους τοιούτους.

Ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως συνεκίζουσιν τὸ ἔργον τῆς ἐκδηλώσεως καὶ διαπλάσεως τῶν δυνάμεων αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῆς ἐκδηλώσεως καὶ διαπλάσεως τῶν δέν δύναται νὰ συντελεσθῇ ἐπὶ ἐνός καὶ μόνου ὁργανισμοῦ.

Ὡς ἐκ τούτου, ὅταν ὁ ὁργανισμὸς οὗτος εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεργοῦν ἀδυνατεῖ πλέον ὥς ἐκ τῆς ἀλλοιώσεως τῆς φύσεώς του νὰ παρέχῃ ἔδαφος συνεκίσεως τοῦ ἔργου τῶν ἐρχόμενος εἰς φθοράν, τότε ἀναγκαιῶς θά ἔλθουν εἰς ἐνσωμάτωσιν ἐπὶ ἄλλου ὁργανισμοῦ, θά συντρέξουν εἰς τὴν διάπλασιν καὶ ἀρτίωσιν του καὶ θά ἐνεργήσουν δι' αὐτοῦ.

Ὅταν αἱ ψυχαὶ ἀποχωροῦν ἐκ τοῦ φθαρέντος ὁργανισμοῦ τῶν, συγκεντρώνουν ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῶν τὰς δυνάμεις τῶν ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐξωτερικευθεῖ πρὸς λειτουργίαν καὶ διάπλασιν.

Οὐδέποτε δύναμις ἐκδηλωθεῖσα ἐκ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς δύναται νὰ χωρισθῇ ταύτης. Τοῦτο γίνεται εἰς τὰς ἐνεργούσας οὐσίας τῶν καθόλου μορφῶν.

Δύναται νὰ μὴ ἐμφανίζεται ἐν ἐνεργείᾳ πᾶσα δύναμις τῆς οὐσίας τῆς φύσεως λόγῳ ἀλλοιώσεως καὶ φθορᾶς τοῦ ὁργάνου διὰ τοῦ ὁποίου ἦλθεν εἰς ἐνέργειαν, οὐδέποτε ὁμως δύναμις τις τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως τῶν κόσμων δύναται νὰ χωρίζεται αὐτῶν καὶ νὰ ἀποτελεῖ ἴδιον εἶναι χωριστόν τοῦ εἶναι

τῶν οὐσιῶν.

Εἰς τὰς ἀπερχομένας ἐκ τῶν ὁργανισμῶν ψυχὰς, ὑπάρχουν καὶ αἱ μεταβληθεῖσαι δυνάμεις αὐτῶν εἰς ιδέας καὶ αἰσθήματα. Ταῦτα ἀποτελοῦν τὸ συνειδητόν εἶναι τῶν ψυχῶν. Ἐκείναι ὁμως αἱ ὁποῖαι δέν ἐκδηλώθηκαν, δέν ἐνήργησαν καὶ δέν μετεβλήθησαν, εἶναι ἀπὸ συνειδητῆς ἀπόψεως λανθάνουσαι.

Τὸ συνειδητόν τῶν ψυχῶν ἀποτελεῖ τὸ κέντρον αὐτῶν. Ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῷ τὰ πρότερον αἰσθήματα καθίστανται διὰ μεταβολῆς εἰς συναισθήματα.

Ὅταν αἱ ψυχαὶ ἔρχονται ἐκ νέου εἰς ὁργανισμούς, δέν ἐκδηλοῦνται ἐν τῷ διανοητικῷ αὐτῶν ὁργάνῳ, οὔτε αἱ πρότερον διὰ τῶν ιδεῶν σχηματισθεῖσαι γνώσεις αὐτῶν, οὔτε τὰ συναισθήματά τῶν. Ταῦτα παραμένουν ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν, ἔρχονται δέ πρὸς ἐνέργειαν καὶ μεταβολὴν δυνάμεις τῶν ψυχῶν, αἵτινες δέν κατέστησαν πρότερον συνειδηταί. Τὸ κέντρον τῶν ψυχῶν εὐρίσκεται ὁμως εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰς μεταβαλλομένας διὰ τῶν ὁργάνων τῆς διανοήσεως δυνάμεις τῶν ψυχῶν εἰς ιδέας καὶ αἰσθήματα.

Τὸ κέντρον αὐτὸ ἀσκεῖ μὲν ἐπίδρασιν πρὸς τὰς σχηματιζόμενας ιδέας καὶ αἰσθήματα, οὐδέποτε ὁμως τὸ σύνολον τῶν συνειδητῶν γνώσεων καὶ συναισθημάτων ἔρχεται συνολικῶς πρὸς τὰ ὅργανα τῆς διανοήσεως.

Διότι ἐάν συνέβαινε τὸ ἀντίθετον, θά ἡμποδίζεν τὴν διάπλασιν τῶν ἐξωτερικευμένων δυνάμεων τῆς ψυχῆς εἰς τὰ κέντρα τῆς διανοήσεως καὶ θά διεπλάσσοντο αὗται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γνωστικῶν καὶ αἰσθηματικῶν τύπων

τῶν εἰς τοὺς προτέρους ὁργανισμούς διαπλασθεισῶν ιδεῶν καὶ αἰσθημάτων, ἔργον τὸ ὁποῖον ἐάν ἐλάμβανε χώραν θά ἀνέτρεπε τὸν σκοπὸν τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν, ἥτοι τῆς ἀπείρου ἐκδηλώσεως καὶ μεταβολῆς τῶν δυνάμεων αὐτῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκδηλώσεως καὶ μεταβολῆς χωροῦν εἰς ἀτελεύτητον πρόοδον, ὥς τοῦτο γίνεται καθολικῶς εἰς τὰς οὐσίας αἵτινες ἐνεφάνισαν καὶ ἀπετέλεσαν τοὺς ἀπείρους κόσμους.

Ἐάν αἱ ἐκδηλούμεναι πρὸς διάπλασιν δυνάμεις τῶν ψυχῶν διεπλάσσοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τύπου τῶν εἰς τοὺς πρότερον ὁργανισμούς διαπλασθέντων ιδεῶν καὶ αἰσθημάτων, τότε οὔτε πολλαπλασιασμὸς ιδεῶν καὶ αἰσθημάτων θά ἐγίνετο, οὔτε καὶ ἐξεργασίαι ἐπ' αὐτῶν διὰ τῶν ἐπιδράσεων καὶ λειτουργιῶν τῶν κόσμων, συνεπεία τῶν ὁποίων γίνεται καὶ ἡ προαγωγή τῶν καὶ γνωρίζονται οἱ νόμοι καὶ αἱ λειτουργίαι τοῦ ὅλου μορφικοῦ κόσμου τοῦ περιβάλλοντος, ἐν τῷ ὁποίῳ εὐρίσκεται ἐνεργοῦσα ἐκάστη ψυχὴ καὶ ἀκόμη γνωρίζεται αὐτὸ τοῦτο τὸ εἶναι αὐτοῦ (μορφικοῦ κόσμου) καὶ ὁ βαθμὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ νόμων καὶ δυνάμεων αὐτῆς (ψυχῆς).

Ὅταν αἱ ἀτομικαὶ ψυχαὶ ἐκδηλώσουν ἐν μέρος ἐκ τοῦ ἀπείρου ἀριθμοῦ τῶν λανθανουσῶν δυνάμεων ἀπὸ ἀπόψεως συνειδητῆς ἐνεργείας εἰς ἕνα φυσικὸν κόσμον ὅπως εἶναι ἐκεῖνος τοῦ περιβάλλοντός μας καὶ μεταβληθῇ τὸ μέρος τοῦτο διὰ τῆς ὁργανικῆς λειτουργίας εἰς ιδέας, αἰσθήματα καὶ συναισθήματα, γνωστικά τῆς ἀληθοῦς λειτουργίας τῶν νόμων τοῦ κόσμου τούτου, τότε συντελεῖται μία ἀνάπλασις ιδεῶν, αἰσθημάτων

καὶ συναισθημάτων, συνδέεται τὸ ὅλον τοῦτο διὰ μιᾶς μνήμης γενικωτέρας ἐκείνης τὴν ὁποίαν γνωρίζομεν καὶ τότε τὸ ἀναπλασσομένον τοῦτο μέρος τῶν ιδεῶν, αἰσθημάτων καὶ συναισθημάτων, δίδει εἰς αὐτὰς τὴν δύναμιν τῆς πτήσεως νὰ ἀποχωροῦν ἐκ τοῦ κόσμου εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκοντο καὶ νὰ μεταβαίνουν εἰς ἄλλον πνευματικὸν κόσμον ὑπερτέρας φύσεως καὶ ἀπόψεως ἐνεργείας.

Εἰς τὰς ψυχὰς αὐτὰς δέν ὑφίσταται πλέον ἐν τῷ κόσμῳ ἐν τῷ ὁποίῳ μετέβαλλον τὰς δυνάμεις τῶν εἰς πραγματικὰς γνώσεις καὶ συναισθήματα, πλήρως σκοποῦ. Δέν ὑφίσταται σκοπός, διότι ἐγνώρισαν καὶ συνησθάνθησαν ὅλας ἐν γένει τὰς δυνατάς ἐκδηλώσεις τοῦ κόσμου τούτου καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν αὐτῶν εἰς τὰς διαφόρους μορφάς του. Τὸ ὅλον τῶν γνώσεων καὶ συναισθημάτων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν μνήμην τῶν ιστορικῶν γεγονότων τῆς διαδρομῆς τῶν.

Ἡ εἰς τὸν νέον πνευματικὸν κόσμον εἵσοδος τῶν ἄρχεται πληρώσεως νέου σκοποῦ μὴ ἀπομακρυνομένου τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον ἐπλήρωσαν ἐν τῷ προτέρῳ κόσμῳ παρὰ κατὰ δυναμικὴν μόνον ἱκανότητα καὶ ἐνέργειαν, διότι καὶ ἐκεῖ θά ἐκδηλώσουν νέας δυνάμεις, τὰς ὁποίας θά μεταβάλλουν εἰς πλέον συνειδητάς, δηλαδή κατὰ βαθμὸν ὑπερτερον ἐκεῖνου τῶν συνειδητῶν ιδεῶν καὶ συναισθημάτων τὰ ὁποῖα διεπλάσσαν ἐν τῷ προτέρῳ κόσμῳ.

Πρὸ τοῦ ἀνωτέρω γεγονότος τῆς ἀναπλάσεως εἰς ἕνα μνημονικὸν σύνολον τῶν ιδεῶν καὶ συναισθημάτων, τηρεῖται μία ἐπαφὴ μεταξύ τῶν ἐν τῷ κέντρῳ τῶν ψυχῶν εὐρισκομένων γνώ-

σεων καί συναισθημάτων καί εκείνων τῶν δυνάμεων καί αἰσθημάτων τὰ ὅποια γίνονται ἐν τῷ ὀργάνῳ τῆς διανοήσεως τῆς ἀνθρωπίνης αὐτῶν φύσεως.

Διά τῆς ἐπαφῆς ταύτης ἀσκεῖται ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἤδη γιγνομένων ἰδεῶν καί αἰσθημάτων ἀπὸ μέρους τῶν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ψυχῆς γνώσεων καί συναισθημάτων. Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἀσκεῖται μόνον ὅταν δέν διαπλάσσονται καλῶς αἱ ἰδέαι καί τὰ αἰσθήματα εἰς τὰ ὄργανα τῆς διανοήσεως καί αἰσθήσεως καί ὅταν λόγῳ μὴ ἀρμονικῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας ἐπίσης δέν διαπλάσσονται ὁμαλῶς.

Ἀλλὰ καί ἐκ μέρους τῶν καλῶς καί φυσιολογικῶς γιγνομένων ἰδεῶν καί αἰσθημάτων γίνεται ὅμως ἔλεγχος ἐπὶ τῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς ψυχῆς εὐρισκομένων ἰδεῶν καί συναισθημάτων ἐάν ταῦτα δέν ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει πραγματικῶν γεγονότων καί φυσιολογικῶν ἀντιλήψεων τῶν προτέρων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων αὐτῶν. Ὁ ἔλεγχος αὐτός ἀσκεῖται δι' ἐπιδράσεως τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ἡ δέ ἐπίδρασις αὕτη ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διάπλασιν αὐτῶν ἐπὶ νέων βάσεων ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς ἀληθεῖς λειτουργίας τῆς Φύσεως, ὡς καί ἐκείνας τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων αἱ ὁποῖαι καθορίζονται ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν φυσικῶν νόμων καί ἔχουν ἀνάλογα παράγωγα νόμων ἐπὶ τῆς φύσεως τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζονται αἱ σχέσεις τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν ἀρμονικῶς.

Κατόπιν τῶν ὧσων ἐξετέθησαν ἀνωτέρω, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ πίστις εἶναι συναισθηματὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εὐρισκόμενον ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς καί

τό συναισθηματὶ τοῦτο ἐκδηλοῦται ὡς πίστις ἀναλόγως καί κατὰ συνέπειαν τῆς φυσικῆς πραγματικότητος ἢ μὴ τοιαύτης αὐτοῦ.

Ἐάν τὸ συναισθηματὶ τῆς πίστεως ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν γεγονότων τῆς λειτουργίας τῶν φυσικῶν νόμων, ἐκείνων τῶν νόμων τῶν κοινωνιῶν οἱ ὅποιοι ἐβασίσθησαν εἰς τὰ πρότυπα τῶν φυσικῶν νόμων ἢ τῶν καθόλου νόμων ἐκείνων οἱ ὅποιοι διακανονίζουν τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπολαύσεις τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων, τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου ἐλευθέρως βουλήσεως, σκέψεως καί ἐνεργείας, τὰ μεταξύ τῶν καθήκοντα καί ὅ,τι ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἀρμονικὴν τῶν ζώων, ἐάν λέγω, τὸ συναισθηματὶ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἀληθειῶν ὡς καί ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὰ αἷτια τῆς δημιουργίας τῶν κόσμων, τῆς διαγνώσεως τοῦ ἐξ αὐτῶν ἐκπορευθέντος πνεύματος, τοὺς νόμους αὐτοῦ (πνεύματος) ἐκείνους πού διακανονίζουν τὰς λειτουργίας του, τότε τὸ συναισθηματὶ αὐτό εἶναι πράγματι φυσικόν καί ἀληθές καί ἐκδηλοῦται ὡς πραγματικὴ καί ἀληθὴς Πίστις.

Ἀλλῶς, εἶναι ἀνάλογον κατὰ τὴν γνωστικὴν αὐτοῦ ιδιότητα τοῦ ἰδεολογικοῦ περιβάλλοντος, τῶν σχηματισθεῶν ἰδεῶν τῆς ψυχῆς, ὅποτε ἂν τὸ περιβάλλον αὐτό εἶναι μὴ φυσικόν καί πραγματικόν, τότε καί τὸ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐκδηλούμενον συναισθηματὶ τῆς πίστεως εἶναι ὅμοιον ἐκείνου.

Ἐτερον θεμελιῶδες φαινόμενον τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ἐρευνήσωμεν εἶναι τὸ ὅτι τὰ ἐκδηλούμενα καί ἐνεργοῦντα

ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει αἰσθήματα, ἐν τῇ συνεργασίᾳ τῶν πρὸς τὰς ἰδέας, λαμβάνουν τὴν γνωστικὴν ιδιότητα τῶν ἰδεῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοήσει αἱ ἰδέαι καί αἱ γνώσεις γίνονται ἀπὸ τὰς ἠθικὰς ἰδεολογικὰς ἐπιδράσεις τοῦ περιβάλλοντος, τὰ αἰσθήματα γίνονται κατὰ τὴν γνωστικὴν τῶν ιδιότητων ὅμοια τοῦ περιβάλλοντος τούτου, ἐν τῇ ἐνεργητικῇ τῶν διαδρομῇ ὅπως μεταβληθῶν εἰς συναισθήματα προσλαμβάνουν τὴν ἔννοιαν πίστεως, πίστεως ὅμως οὐκ ἀκαθαρῶς συναισθήματος καί ὡς ἐκ τούτου ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῶν αἰσθημάτων καί συναισθημάτων ἀπαντᾶται δυσχέρεια ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν. Πάντως ὅμως, τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἶναι ἀμέσως μεταβλητὰ ἐκ νέων ἰδεολογικῶν ἐπιδράσεων τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ὑποστοῦν.

Ἐάν ὅμως δέν ὑποστοῦν τὴν μεταβολὴν ταύτην καί γίνουν συναισθήματα, θὰ ἀπαιτηθεῖ μακρότερος χρόνος πρὸς μεταβολὴν τῶν.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι ἐπιβεβλημένον τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα, τὰ ἐκδηλούμενα εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς φύσεώς του νὰ τοὺς μεταβάλουν διαρκῶς τὰς γνωστικὰς τῶν ιδιότητας, δι' ἀρτιωτέρων καί φυσικωτέρων ἰδεῶν αἱ ὁποῖαι διαπλάσσονται ἐν τῇ φύσει ταύτῃ.

Ἵνα ὅμως αἱ ἰδέαι αὗται διαπλάσθων, πρέπει τὰ ὄργανα αὐτῶν νὰ ἀφίενται ἐλεύθερα ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῶν καί νὰ μὴν πιέζονται ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τοῦ ἠθικοῦ ἰδεολογικοῦ περιβάλλοντος τῶν ἀνθρώπων.

Τὸ ὄργανον τῆς διανοήσεως πρέπει

νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἱκανότητα νὰ μὴ δέχεται οὐδεμίαν ἐπίδρασιν, ἐάν πρότερον τὸ νοητικόν του περιεχόμενον δέν ἐξακριβώνει τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπιδράσεως ταύτης.

ΛΥΚΟΦΡΩΝ ΤΑΚΑΣ Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ

Σκοπός τῆς Φύσεως εἶναι ἡ ἐμφάνιση ἀπὸ τὴν οὐσία τῆς συνειδητῶν νοητικῶν ὑπάρξεων (δηλ. ψυχικῶν ἀτομικοτήτων). Σκοπός τῶν συνειδητῶν νοητικῶν ὑπάρξεων εἶναι ἡ ἀτέρμονη ἐκδήλωση νέων ἐνεργητικῶν Νόμων καὶ ἰδιοτήτων καθὼς καὶ ἡ ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς κατώτερης ἐνέργειας κόσμους καὶ ἡ εἰσοδός τους σέ Κόσμους θεϊότερης ἐνέργειας, οἱ ὁποῖοι ἐξασφαλίζουν τὴν ἐλεύθερή τους ἐνέργεια καὶ τὴν ἀνέλιξη τῶν δυνάμεων τους ὡς καὶ τὴν αἰώνια ζωή¹.

Τὴν εἰσοδο σέ Κόσμους θεϊότερης ἐνέργειας τὴν ἐπιτυχάνει μόνον ὁ ἀγνός ἄνθρωπος² ὁ ὁποῖος διάγει μίαν ἄνευ παθῶν ἀγνή ζωή³. Οἱ ἄνθρωποι τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα τους εἶναι καθηλωμένο στὰ πάθη καὶ τίς ψευδεῖς δοξασίες δέν εἶναι ἀγνοί καὶ δέν διάγουν μίαν ἄνευ παθῶν ἀγνή ζωή μέ ἀποτέλεσμα νά μὴν εἶναι ἐναρμονισμένοι πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Θείας Φύσεως καὶ τὸν σκοπὸ τῆς ἀπανταχοῦ Φύσεως.

Ὁ πνευματικὸς κόσμος προκειμένου

νά βοηθήσει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ὥστε νά γίνει δυνατὴ ἡ ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς κατώτερης ἐνέργειας κόσμους καὶ ἡ εἰσοδός τους σέ Κόσμους θεϊότερης ἐνέργειας, καθιέρωσε τὸ νόμο τῆς Εἰμαρμένης.

Ὁ Νόμος τῆς Εἰμαρμένης⁴ προβλέπει ὑποβολή σέ δοκιμασίες τίς ψυχικὲς ἐκεῖνες ἀτομικότητες πού δέν ἔχουν ἐναρμονισθεῖ πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Θείας Φύσεως γιὰ τίς παραβιάσεις τῶν Νόμων τῆς. Οἱ δοκιμασίες αὐτές ἀποτελοῦν τὸ ἀντιπεπονθός⁵, γιατί εἶναι ἀνάλογες τῶν παραβιαζομένων Νόμων ὥστε νά γίνει κατανοητὸ ἀπὸ τίς ψυχικὲς αὐτές ἀτομικότητες ὅτι ἡ παραβίαση τῶν Νόμων τῆς Θείας Φύσεως ἐπιφέρει ὀδύνη καὶ πίκρες, ὥστε ἔτσι νά κατανοήσουν τὴν ἀνάγκη νά ἐναρμονισθοῦν πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Θείας Φύσεως.

Τίς δοκιμασίες⁶ αὐτές τίς ὑφίσταται ὁ κάθε ἄνθρωπος κατὰ ἐπόμενη ἐνσάρκωσή του ὥστε, ὡς παθῶν (δηλαδή θύμα καὶ αὐτὸς ἀναλόγων πράξεων τῶν ἄλλων) νά κατανοήσει τόσο τὴν ὀδύνη πού δημιουργεῖ ἡ παραβίαση τῶν Νόμων τῆς Φύσεως ὅσο καὶ τὴν χαρά ἀπὸ τὴν ἐναρμόνισή του μ' αὐτοὺς, γιατί ἡ καλύτερη παιδεία εἶναι ὁ «πόνος» πού αἰσθανόμαστε, ὅταν οἱ ἄλλοι μᾶς στεροῦν αὐτὸ πού μᾶς ἀνήκει ἢ ἡ «χαρά» πού αἰσθανόμαστε ὅταν δίδουμε ἢ ἀποδίδουμε στοὺς ἄλλους ὅ,τι τοὺς ἀνήκει.

Ἀπὸ τὰ προλεχθέντα γίνεται φανερό ὅτι στή εἰμαρμένη πρέπει νά ἀναζητηθεῖ ἡ ἐξήγηση τῶν εὐτυχῶν ἢ τῶν δυστυχῶν γεγονότων τῆς ζωῆς μας, γιατί ἀλλιῶς θά ἔμεναν ἀνεξήγητα. Ἔτσι λοιπὸν ἐξηγεῖται γιατί ἄλλοι γεννιοῦνται μέ φυσικά ἐλαττώματα ἐνῶ ἄλλοι εὖρωστοι καὶ προικισμένοι μέ σωματικὰ προτερήματα, γιατί ἄλλοι γεννιοῦνται σέ πλού-

σιες οἰκογένειες (ὅπως ὁ Βούδας) καὶ ἄλλοι στή φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία, γιατί ἄλλοι εἶναι προικισμένοι μέ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου (δηλ. τῆς εὐγλωττίας) ἐνῶ ἄλλοι τὸ στεροῦνται κατὰ τρόπο ἐνοχλητικὸ πού τοὺς δημιουργεῖ προβλήματα στὴν ζωή.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ὁ πλοῦτος καὶ ἡ φτώχεια, ἡ δύναμη τοῦ λόγου καὶ ἡ ἔλλειψή του κ.τ.λ. ἀποτελοῦν ἀντίστοιχα τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴν στέρψη δυνάμεων πού οἱ μοῖρες δίδουν ἢ στεροῦν ἀντίστοιχα προκειμένου νά δοκιμασθοῦν οἱ ψυχικὲς ἀτομικότητες στὴν καλὴ ἢ κακὴ χρῆση τῶν δυνάμεων πού τοὺς χορηγήθηκαν.

Ἔτσι π.χ. ὁ πλούσιος ἔχει τὴ δύναμότητα νά κάνει καλὴ ἢ κακὴ χρῆση αὐτῆς τῆς δυνάμης πού λέγεται χρῆμα καὶ ἀποτελεῖ μίαν σκληρὴν δοκιμασία, γιατί εὐκολα μπορεῖ νά παρασυρθεῖ καὶ νά κάνει κακὴ χρῆση αὐτῆς τῆς δυνάμης μέ ἀποτέλεσμα νά ὀδηγηθεῖ σέ στασιμότητα.

Ἀντίθετα ὁ φτωχὸς περνάει διπλὴν δοκιμασία γιατί ἀφενὸς μὲν διδάσκεται ὡς θύμα πλέον τὰ ἀποτελέσματα τῆς κακῆς χρήσης αὐτῆς τῆς δυνάμης πού λέγεται χρῆμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους σέ βάρος του καὶ ἀφετέρου δοκιμάζεται ἡ καρτερικότητα καὶ ἡ ὑπομονή του.

Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα τῆς δοκιμασίας τοῦ πλούτου ἀποτελεῖ ἡ περίπτωση τοῦ Γκοστάμα ἢ ἀλλιῶς Βούδα, ὅπως ὀνομάσθηκε, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ γεννήθηκε σέ πλούσια οἰκογένεια τὴν ἐγκατέλειψε (δηλαδή ἀποποιήθηκε πλήρως τὴ δύναμη τοῦ χρήματος) γιὰ νά ζήσει τὴ ζωὴ τοῦ ἀναχωρητῆ καὶ διδασκάλου τῶν συνανθρώπων του.

Σχετικὰ καὶ ἀναρωτιέται: πόσοι ἀπὸ ἐμᾶς θά κάναμε κάτι ἀντίστοιχο;

Η ΛΑΧΕΣΙΣ, Η ΚΛΩΘΗ ΚΑΙ Η ΑΤΡΟΠΟΣ

Ἡ Εἰμαρμένη δὲν ἀποτελεῖ πράξη ἐκδικήσεως ἀλλὰ ἔχει σάν σκοπό τὴν ἐκπαίδευση τῶν ψυχικῶν ὄντοτήτων γιὰ νὰ ἐξελιχθοῦν ταχύτερα. Πρὸ τῆς θεσπίσεως τοῦ Νόμου τῆς Εἰμαρμένης ἀπὸ τοὺς Θεοὺς, οἱ ψυχικὲς ἀτομικότητες γιὰ τὴν ἀνέλιξή τους εἶχαν ὡς μοναδική τους ὥθηση τὴν ἐσωτερική τους τάση νὰ προοδεύσουν καὶ νὰ ἐξελιχθοῦν, γιατί τὰ δυσμενῆ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν μὴ ἐναρμόνισή τους πρὸς τοὺς Νόμους τῆς θείας Φύσεως μόνον ἀπὸ τυχαῖα γεγονότα τὰ ἀντιμετώπιζαν. Κατ' αὐτόν ὅμως τὸν τρόπο ἡ ἐξέλιξή τους καθυστεροῦσε γιατί ἀπαιτεῖτο πολὺ μεγάλος ἀριθμὸς ἐνσαρκώσεων, ὥστε ἀπὸ τυχαῖα γεγονότα νὰ ἐκπαιδευθοῦν.

Μέ τὴν πάροδο ὅμως τῶν αἰώνων ὑπῆρξαν ψυχικὲς ἀτομικότητες οἱ ὁποῖες βρέθηκαν σὲ καλές (ἀπὸ πλευρᾶς ἐκπαίδευσης) συνθήκες περιβάλλοντος καὶ κατόρθωσαν νὰ ἐξελιχθοῦν περισσότερο τῶν ἄλλων καὶ νὰ καταστοῦν πνεύματα φωτεινά, σοφὰ καὶ ἰσχυρά.

Τὰ πνεύματα αὐτά, κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, εἶναι οἱ Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου, οἱ ὁποῖοι συνῆψαν κραταῖο ἀγῶνα κατὰ τῶν Τιτάνων⁷, οἱ ὁποῖοι ἐξουσίαζαν τὸ Γήινο περιβάλλον καὶ τὸ διοικοῦσαν κατὰ παράβαση τῶν Νόμων τῆς Φύσεως⁸, μέ ἀποτέλεσμα οἱ θεοὶ νὰ καταλάβουν τὴν ἔξουσία καὶ νὰ περιορίσουν τὴν ἐξουσία τῶν Τιτάνων στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς.

Αὐτὰ τὰ πνεύματα καθόρισαν καὶ ἐπέβαλαν τὸν Νόμο τῆς Εἰμαρμένης ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὴν μὴ ἐξελιγμένες ἀτομικότητες πού ζοῦν στὸ τιτανικό περιβάλλον, ὥστε μέ τὴν διάφορε δοκιμασίᾳ καὶ τὸν πόνο νὰ ἐναρμονισθοῦν ταχύτερα πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Φύσεως καὶ ἰδιαίτερα τοὺς Νόμους πού συνιστοῦν τὸ

τρίτο τρίγωνο, δηλαδή τοὺς Νόμους τῆς ἐξελίξεως, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἁρμονίας ἢ δικαιοσύνης.

Ὁ καθορισμὸς τῆς Εἰμαρμένης τοῦ κάθε ἀνθρώπου γίνεται ἀπὸ τὴν Μοῖρην. Οἱ Μοῖρες⁹ ἐθεωροῦντο κατ' ἄλλους μὲν ὡς θυγατέρες τῆς Ἀνάγκης κατ' ἄλλους δὲ ὡς θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δίκης, ἡ ὁποία ἀκολουθοῦσε τὴν Ἀνάγκη.

Αὐτὴ ἡ γενεαλογικὴ προέλευση τῶν Μοιρῶν δείχνει καὶ τὴν δράση τους, γιατί οἱ Μοῖρες καθορίζουν ποιὲς δυνάμεις πρέπει νὰ δοθοῦν ἢ ποιὲς πρέπει νὰ στερηθεῖ ὁ κάθε ἄνθρωπος ὡς καὶ ποιὲς δοκιμασίες πρέπει νὰ περάσει στὸ δρόμο τῆς ζωῆς του, ὥστε νὰ βεβαιωθεῖ ὁ πνευματικὸς κόσμος, πού παρακολουθεῖ τὴν πράξιν μας, γιὰ τὴν ἐναρμόνισή μας ἢ μὴ ἐναρμόνισή μας πρὸς τοὺς Νόμους τῆς θείας Φύσεως.

Ὁ Νόμος τῆς Εἰμαρμένης ὅχι μόνον δὲν ἀντιστρατεύεται τὸν Νόμο τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως ἀλλὰ ἀντίθετα βασίζεται στὸν Νόμο τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Συγκεκριμένα στὸν ἄνθρωπο οἱ Μοῖρες πού καθορίζουν τὴν εἰμαρμένη τοῦ δίδουν ἢ τοῦ στεροῦν δυνάμεις καὶ τοῦ καθορίζουν τὴν δοκιμασίαν πού πρέπει νὰ περάσει. Ἐτσι ἀνὰ πᾶσα στιγμή τίθεται στὸν κάθε ἄνθρωπο τὸ δίλημμα ποῖον δρόμο νὰ ἀκολουθήσει, ὅπως ἐγίνε μέ τὸν ἥρωα Ἡρακλῆ πού τοῦ ἐτέθη τὸ δίλημμα ἂν θά ἔπρεπε νὰ διαλέξει τὸν δύσκολο δρόμο τῆς ἀρετῆς ἢ τὸν εὐκόλο δρόμο τῆς κακίας καὶ αὐτὸς διάλεξε τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς.

Ἡ Εἰμαρμένη, ὅπως ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, ἀποτελεῖ πράξη ἀγάπης τῶν ἐλευθέρων πνευμάτων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Μέ τὴν ἐφαρμογή τοῦ Νόμου τῆς Εἰμαρμένης οἱ

ψυχικὲς ἀτομικότητες ὑφίστανται τὴν συνέπειαν τῶν πράξεων τους, ὅταν δὲν διαγουν ζωὴ ἐναρμονισμένη πρὸς τοὺς νόμους τῆς θείας φύσεως ὥστε νὰ ἐκπαιδευθοῦν καὶ ἐναρμονισθοῦν μέ τοὺς Νόμους τῆς θείας Φύσεως.

Ἡ ἐναρμόνισή μας μέ τοὺς Νόμους τῆς θείας Φύσεως, εἶναι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ γιὰ τὴν ἀποθέωσή μας δηλαδή ἡ ΟΔΟΣ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν μας ἀπὸ τὸ γήινο περιβάλλον καὶ τοὺς κύκλους τῶν μετενσαρκώσεων, ἡ ΑΛΗΘΕΙΑ ἀφοῦ οἱ νόμοι τῆς θείας Φύσεως εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια στὴν Φύση καὶ ἡ ΖΩΗ ἐκείνη, ἡ ὁποία δὲν διέρχεται ἀπὸ τὴν διαδικασία τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀνάγκης μετενσαρκώσεώς μας.

Τὴν ΖΩΗ αὐτὴν τὴν ἐξασφαλίζει ἡ ἀτομικότητα ἐκείνη ἡ ὁποία ἔχει δημιουργήσει ἄφθαρτο πνευματικὸ ὄργανισμό, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπόκειται στὴν διαδικασία τοῦ θανάτου ὅπως συμβαίνει μέ τὸν φθαρτὸ γήινο ὄργανισμό.

Ἡ ὠφελεία πού προκύπτει σὲ κάθε ἄνθρωπο μέ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τῆς Εἰμαρμένης ἐμφανίζεται μετὰ τὴν μετάστασή του.

Ἐτσι, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐνός ἀνθρώπου μεταστεῖ, μεταβαίνει σὲ ἓνα ἐνδιάμεσο ἐπίπεδο ὅπου ἀνακεφαλαιώνει ὅλα τὰ γεγονότα πού τῆς δημιούργησε ἡ εἰμαρμένη του κατὰ τὴν ἐνσάρκωσή της καὶ μέ τὴν βοήθεια ἀνωτέρων πνευματικῶν ὄντοτήτων ἐξάγει τὰ συμπεράσματα πού θά ἀποτελέσουν κίνητρα ἀφ' ἐνός μὲν γιὰ τὴν Μοῖρην, γιὰ νὰ τοῦ καθορίσουν τὴν Εἰμαρμένη τῆς ἐπόμενῆς ἐνσάρκωσης ἀφετέρου δὲ γιὰ τὴν ἴδια, ἡ ὁποία θά κρατήσει στὴν συνείδησή της τὴν πείρα πού ἀπέκτησε, ὥστε νὰ ἀποφεύγει στὴν ἐπόμενη ἐνσάρ-

κωση νὰ διαπράξει τὰ ἴδια σφάλματα.

Τέλος πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ Νόμος τῆς Εἰμαρμένης ἐφαρμόζεται ὅχι μόνον σὲ ἀνθρώπους ξεχωριστά ἀλλὰ καὶ σὲ φυλές καὶ λαοὺς καὶ σὲ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1 Αἰώνια ζωὴ εἶναι ζωὴ ἔχουσα ἀδιάκοπη ἐνέργεια (δηλαδή μὴ ὑποκειμένη στὸ θάνατο) καὶ ἀποτελοῦσα αἰώνια σύζευξη τοῦ μέσου διανοήσεως τῶν ψυχῶν πρὸς τὴν ὑπὸ αὐτῆς ἐκδηλουμένην ζωὴν. Ἀντίθετα, ζωὴ χωρὶς μέσο συνεχούς διανοήσεως εἶναι ὑποκειμένη στὴν ἐπιδράσει τῆς θεότητος πού ἔχει ὡς ἐξωτερικὸ σύμβολο τὸν θάνατο. Καμία ζωὴ, καμία ψυχικὴ ὑπόσταση δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφύγει τὴν ἐπιδράσει αὐτῆς τῆς θεότητος, ἂν δὲν ἀποτελέσει διαρκὴ σύζευξη πρὸς τὸ μέσο διανοήσεώς της.

2 Ἀγνός ἄνθρωπος εἶναι ὁ πλήρως ἀποκαθαρμένος ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὴν ψευδεῖς τοῦ δοξασίης, εἶναι ὁ ἀγνὸς σκεπτόμενος καὶ ἐνεργῶν, τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα δὲν βρίσκεται σὲ χαμηλὴς λειτουργίαν καὶ ἡ διάνοιά του δὲν εἶναι καθηλωμένη στὰ πάθη καὶ στὴν ψευδεῖς δοξασίαν, εἶναι τέλος ὁ διάγων μία ἀνευ παθῶν ἀγνή ζωὴ ἄνθρωπος.

3 Ἀνευ παθῶν ἀγνή ζωὴ διάγει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν λατρεύει τὴν δικαιοσύνην, ἐπιθυμεῖ τὴν θεῖαν ἐπιρροὴν καὶ ἐκδηλοῦται σ' αὐτόν ἡ θεία λατρεία. Τότε συντελεῖται στὴν ψυχὴ του ἁρμονία. Τότε ὁ Λόγος μέσα σ' αὐτὴ τὴν ζωὴ παρουσιάζει τὴν λαμπρότητά του καὶ τὴν διαυγείαν του φωτεινῆς ἀκτίνες, οἱ ὁποῖες εἰσέρχονται στὴν λειτουργία τοῦ πνεύματός του. Τότε ἀποκτὰ τὸ μέσο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο τοῦ ἐπιτρέπει νὰ διαγράψει εὐρύτερους ὁρίζοντες στὴν φωτεινὴν χώραν τοῦ Οὐρανοῦ, ἐκεῖ πού ὑπάρχει τὸ φῶς καὶ ἡ αἰώνια ζωὴ.

4 Ἡ λέξις εἰμαρμένη προέρχεται ἀπὸ τὸ

ἀπρόσωπο ρῆμα εἴμαρται πού σημαίνει εἶναι πεπρωμένο. Ἡ Εἵμαρμένη εἶναι τό πεπρωμένο, τό ἀπό τήν μοῖρα διδόμενο, τό ἀναπόφευκτο. Ἐπίσης ἡ Εἵμαρμένη ὀνομάζεται καί ἀνάγκη (ἀπό τό ρῆμα ἀνάσσω) πού σημαίνει τό ἀναπόφευκτο ἀποτέλεσμα.

5 Ἡ λέξη ἀντιπεπονθός προέρχεται ἀπό τίς λέξεις ἀντί καί πάσχω καί σημαίνει ὅτι ὑφίσταμαι τίς συνέπειες τῶν πράξεών μου. Τό ἀντιπεπονθός ἀναφέρεται σέ πολλά βιβλία μέ τήν σανσκριτική λέξη κάρμα πού σημαίνει «πράξη» πού ἐπίσης σημαίνει ὅτι οἱ πράξεις μου στήν πορεία τῆς ζωῆς μου δημιουργοῦν ἀποτελέσματα εἴτε στήν συνέχεια τῆς πορείας τῆς ζωῆς μου εἴτε σέ ἄλλη ἐνσάρκωσή μου δηλ. ὅτι ὑφίσταμαι τό ἀποτέλεσμα τῶν πράξεών μου. Ἐπομένως, τό ἀντιπεπονθός ἢ τό ἀνάλογό του τό Κάρμα εἶναι ὁ γνωστός Νόμος τοῦ Αἵτιοῦ ἢ καλύτερα ὁ Νόμος τῆς σχέσεως τοῦ Αἵτιοῦ καί τοῦ Αἰτιατοῦ πού σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος γεννιέται καί ζεῖ ὑπό τίς

ἐπιδράσεις τῆς μοίρας του, ἡ ὁποία ἔχει καθορισθεῖ ὡς ἀποτέλεσμα τῶν πράξεών του σέ προηγούμενες ἐνσαρκώσεις του.

6. Οἱ δοκιμασίες ὑποβάλλονται συνήθως σέ ἐπόμενη ἐνσάρκωση, γιά νά μὴν ἐνθυμεῖται ποιές παραβιάσεις τῶν νόμων τῆς θείας φύσεως διέπραξε καί ὑπό ποῖον ἢ κατά ποῖον τρόπο τίς διέπραξε ὥστε νά μὴν θεωρεῖ τίς δοκιμασίες ὡς πράξη ἐκδίκησης καί ἔτσι, χωρίς σύνδεση μέ κάποιο παρελθόν, νά ἀξιολογήσει ἐλεύθερα τό θέμα τῆς ἐναρμόνισής του μέ τούς νόμους τῆς θείας φύσεως.

7. τήν γνωστή σ' ὅλους μας Τιτανομαχία.

8. π.χ. οἱ γνωστές καί κατά τίς ἡμέρες μας τακτικές τῆς ρουσφετολογίας, εὐνοιοκρατίας καί ἀναξιοκρατίας εἶναι πράξεις τιτανικές.

9. Ἡ λέξη Μοῖρα προέρχεται ἀπό τό ρῆμα μείρομαι πού σημαίνει λαμβάνω μερίδιο δηλαδή λαμβάνω τό μερίδιο πού μοῦ ἀνήκει.

ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Κύριο κέντρο ἡ ψυχὴ, ἡ ὁποία ἐδρεύει κατά τήν μυστηριακὴ γνώση στήν ἀριστερή κοιλία τῆς καρδιάς.

2. Τό κέντρο τῆς περιφερείας τῆς ψυχῆς ἐδρεύει στό κωνάριο πού ὀνομάζεται καί ἐπίφυση.

3. Τό κέντρο τῆς ἀναπαραγωγικότητος ἐδρεύει στά ἀναπαραγωγικά κέντρα.

4. Τό κέντρο τοῦ θυροειδοῦς.

5. Τό κέντρο τοῦ ἥπατος.

6. Τό κέντρο στὸν θύμο ἀδένα.

7. Τό κέντρο τό ἡλιακό στὸν ὀμφαλό.

8. Τό κέντρο τῆς ὑπόφυσης.

9. Τό κέντρο τοῦ κόκκυγα.

Ἡ Δανία ἀναγνώρισε τόν Ὀντίν καί τόν Θόρ

ΘΕΟΙ ΤΩΝ ΒΙΚΙΝΓΚΣ

Ἡ ἐπίσημη ἀναγνώριση ἀπὸ τό κράτος τῆς Δανίας τῶν ὁργανώσεων τῶν πιστῶν στοὺς μυθολογικοὺς θεοὺς τῶν Βίκινγκς, Ὀντιν καί Θόρ, ἀνοίγει τὸν δρόμο καί στίς ἀνάλογες διεκδικήσεις τῶν ἐλληνικῶν ὁργανώσεων, γιά τήν ἀναγνώριση τῆς Ἑλληνικῆς θρησκείας τοῦ Δωδεκαθέου πού ἔχουν ἀρχίσει μεγάλη ἐνημερωτικὴ ἐκστρατεία στά θεσμικά ὅργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως.

Ὅπως ἐγινε γνωστό, τό Ὑπουργεῖο Θρησκευμάτων τῆς Δανίας ἀναγνώρισε χθὲς ἐπίσημα τήν θρησκευτικὴ κοινότητα «Φόρν Σίντρ» (ἀρχαῖα ἔθιμα) πού τὰ μέλη τῆς λατρεύουν τοὺς θεοὺς τῆς Σκανδιναβικῆς μυθολογίας Ὀντιν (θεὸς τοῦ πολέμου, τῆς σοφίας, τῆς ποίησης καί τοῦ θανάτου) καί τοῦ πρωτοτόκου γιοῦ του Θόρ (θεὸς τοῦ κεραυνοῦ).

Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ τῆς Κοπεγχάγης ἔλεγε πηγὲς στήν ἔδρα τῆς Κομισιὸν στίς Βρυξέλλες, διευκολύνει πολὺ τό ἔργο ἐνημέρωσης τῶν κοινοτικῶν θεσμικῶν ὁργάνων καί τῶν ἐκπροσώπων τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινῆς γνώμης, τήν ὁποία ἔχει ἀρχίσει ἡ Ἐπιτροπὴ γιά τήν Ἑλληνικὴ θρησκεία τοῦ Δωδεκαθέου. Στά κείμενα πού διανέμει ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ πού ἐκπροσωπεῖ χιλιάδες Ἑλλήνων, καταγγέλλει τό ἐλληνικὸ κράτος διότι στερεῖ ἀπὸ τοὺς πολῖτες του τό ἀτομικὸ δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί δέν τοὺς ἐπιτρέπει τήν λειτουργία ναῶν ἢ ἔστω εὐκτηρίων οἰκῶν γιά νά ἀσκήσουν ἐλεύθερα τήν λατρεία τους.

Ἡ ἴδια Ἐπιτροπὴ καταγγέλλει μέ ἐπικειρήματα τό ὕπουργεῖο Παιδείας καί Θρησκευμάτων διότι καταπατεῖ βάνουσα τό Σύνταγμα καί τοὺς νόμους. Μέ βάση αὐτὲς τίς καταγγελίες εὐρωβουλευτὲς εἰσιμάζουν εἰδικὴ παρέμβαση πρὸς τήν Κομισιὸν καί τό Συμβούλιο τῶν Ὑπουργῶν γιά τό ζήτημα αὐτό.

ΠΕΛΑΣΓΟΣ ΓΟΥΣΙΟΣ

Θά ἔπρεπε οἱ ἐκκλησίαι νά φορολογοῦνται ;

Γιά τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ θρησκεία ὑπάρχει μέσα σέ ἓνα ἰδιαίτερο περιβάλλον, μία ξεχωριστή ἀτμόσφαιρα. Για τούς περισσότερους ἀνθρώπους, ἀκόμη καί γι' αὐτούς πού ἔχουν ὀρισμένες ἀμφιβολίες, ἡ θρησκεία εἶναι ἡ μόνη πηγή ἐλπίδος πού ἔχουν γιά νά συνεχίσουν τήν ὑπαρξή τους, ἀφοῦ τό σῶμα τους τούς ἔχει ἐγκαταλείψει.

Φυσικά περιμένουν τήν ἀποκατάστασή τους στόν οὐρανό, ἓνα εἶδος ἀνταμοιβῆς γιά ἀπειράριθμες προσευχές, γιά μία ἠθική ζωή καί γιά τήν ὑπακοή τους στόν Θεό, δηλαδή στούς ἀντιπροσώπους του. Προφανῶς, ἡ φορολόγηση μιᾶς πίστεως πού βασίζεται στόν βιβλικό Θεό Γιαχβέ θά ὑπονόμειε μία τέτοια εἰκόνα.

Ἡ θρησκεία μπόρεσε νά ἀναπτυχθεῖ καί νά εὐημερήσει χωρίς τήν πληρωμή τῶν φόρων πού ὀφείλουν νά πληρώσουν ὅλες οἱ ἄλλες ὀργανώσεις πού διδάσκουν μία συγκεκριμένη φιλοσοφία ἢ ἓναν τρόπο ζωῆς.

Στήν Ἑλλάδα, τό μεγαλύτερο μέρος τῆς παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας ἀνῆκε στήν Ἀρχαία Θρησκεία καί εἶναι οἱ παρουσίες τῶν ναῶν, οἱ ἴδιοι οἱ ναοί πού μετατράπηκαν σέ ἐκκλησίες, οἱ παρουσίες τῶν ἱερέων τοῦ Δωδεκαθέου ἀλλά καί οἱ παρουσίες ἀπλῶν ἀνθρώπων πού ἀρνήθη-

καν νά ἐκχριστιανιστοῦν γι' αὐτό καί θανατώθηκαν καί οἱ παρουσίες τους δημεύτηκαν.

Ἡ πλειοψηφία τῶν ἀνθρώπων δέν μπορεῖ νά φαντασθεῖ πῶς ὁ θρησκευτικός μυστικισμός εἶναι μία ἰδεολογική φορολογήσιμη. Αἰσθάνονται πῶς δέν μπορεῖ κανείς νά φορολογήσει μία ἐκκλησία πού ὁ ἐκπρόσωπός της εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ θεοῦ, ἓνα ἄτομο πού ἔχει καθημερινές συζητήσεις μαζί του, πού ἔχει ὁράματα καί μεταφέρει ἄλλοτε τά εὐνοϊκά καί ἄλλοτε τά θυμωμένα λόγια τοῦ Κυριάρχου τῶν πάντων, τοῦ Παντοδύναμου.

Ἴσως γιατί ἡ θρησκεία ἀσχολεῖται περισσότερο μέ τήν ἄλλη ζωή, τόν Οὐρανό, τόν Παράδεισο, τήν Κόλαση, ὅπου κυβερνᾷ μία συνέλευση ἀγγέλων, ἁγίων καί εὐαγγελιστῶν καί θεωρεῖ τήν ἁμαρτία ὡς τήν κύρια αἰτία τῶν διαφωνιῶν στόν πλανήτη αὐτόν. Ἴσως γι' αὐτό μία τέτοια θρησκεία ἐξαιρέθηκε ἀπό τήν φορολογία. Εἶναι ἓνα προνόμιο πού τῆς παραχωρήθηκε, γιά τό ὅποιο λίγες ὀργανώσεις, δραστηριότητες καί προϊόντα τῆς ἀνθρώπινης ἐργασίας εἶναι ἀπαλλαγμένα.

Ἡ μυστική ἐκμετάλλευση τῆς θρησκείας δημιούργησε μία ἱεραρχία ἱεροπρεπῶν παιδαγωγῶν, πού εὐμεροῦν σέ ἓνα περιβάλλον ἐλεύθερο ἀπό ὑποχρεώσεις πρὸς τήν κοινωνία ἀπό τήν ὁποία ἐπωφελοῦνται τά μέγιστα,

δέν ὑπάρχει ὅμως μή κερδοσκοπική θρησκεία. Ἄν ὑπῆρχε κάτι τέτοιο οἱ περισσότερες ἐγκαθιδρυμένες θρησκείες σήμερα δέν θά ὑπῆρχαν.

Γιατί τότε ἡ θρησκεία ἐξαιρεῖται τῆς φορολογίας;

Ὑπάρχουν αὐτοί πού συμπεραίνουν πῶς αὐτό γίνεται γιά νά ἐμποδιστεῖ ἡ ἐπίδραση τῆς κυβερνήσεως στίς δραστηριότητες τῆς θρησκείας καί γιά νά μή ἐπεμβαίνει ἡ ἐκκλησία στίς ὑποθέσεις τῆς κυβερνήσεως, ἓνα συμπέρασμα ὁλοκληρωτικά ἀνεδαφικό, διότι τουλάχιστον στήν Ἑλλάδα ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ πραγματικός κυβερνήτης τῆς χώρας. Τήν κυβερνᾷ τίς περισσότερες φορές ἀπό τά παρασκήνια καί ἄλλες φορές ὁ Πατριάρχης ἢ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος φορᾷ τό Στέμμα τοῦ βασιλέως (Δαμασκηνός, Μακάριος).

Ἡ ἐκκλησία, τόσο στήν Ἑλλάδα ὅσο καί στήν Δύση, μέ τήν μέθοδο τοῦ ἐξομολογητῆ, διεισδύει στήν κοινωνία καί ἐλέγχει τόν στρατό, τήν πολιτική καί τήν οἰκονομία. Αὐτή γνωρίζει τά πάντα γιά μᾶς, ἐνῶ ἐμεῖς γνωρίζουμε ἐλάχιστα γι' αὐτήν.

Κανένας δικτάτορας, ὅσο ἀπόλυτος καί νά ὑπῆρξε, δέν εἶχε ἓνα τόσο ἐκτεταμένο δίκτυο πληροφοριοδοτῶν, μία τόσο μεγάλη μυστική ὑπηρεσία, πού νά γνωρίζει ὅχι μόνο τά οἰκονομικά, πολιτικά καί φιλοσοφικά μας μυστικά, ἀλλά κυρίως τί κάνουμε στό κρεβάτι μας.

Ἄλλοι πιστεύουν πῶς ἡ φορολόγηση τῆς θρησκείας θά περιορίζε τήν ἀνάπτυξή της καί ἔτσι θά κατέπνιγε τήν ἐλευθερία τῆς λατρείας. Αὐτό ὅμως δέν ἔχει νόημα. Ἄν μία μυστικιστική ὀργάνωση δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ ἢ νά ἐπιβιώσει ἐξ αἰτίας

τῆς φορολογίας, τότε δέν διαθέτει ἓνα μήνυμα πού νά εἶναι ἐλκυστικό στόν λαό καί ἱκανό νά τήν συντηρήσει.

Ἐάν ἀπαιτεῖ τήν ἐξαίρεση ἀπό τήν φορολογία ὡς τόν μόνο τρόπο γιά νά ὑπάρξει, τότε εἶναι μία θρησκεία πού βασίζεται σέ βιβλικές ἀνοησίες πού ὁ Ἑλληνικός λαός θά ἦταν καλύτερα νά ἀγνοεῖ.

Προφανῶς ὁ Ἑλληνικός λαός δέν γνωρίζει πῶς ἡ ἁμωμη θρησκεία του, ἡ βιβλική, εἶναι μία τεράστια ἐπιχείρηση πού κατέχει μέ χίλιους δύο τρόπους, πάνω ἀπό τό μισό τῆς ἐλληνικῆς γῆς καί εἶναι ὁ κύριος μέτοχος στήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος καί πού πρόεδρός της εἶναι κατά διαδοχὴν ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων. Αὐτή ἄλλωστε εἶναι καί ἡ πραγματική αἰτία τῆς τελευταίας διαμάχης, ἡ ὁποία στό ἀμαθές κοινό παρουσιάστηκε ντυμένη μέ τό θεολογικό ἔνδυμα τῶν εἰκονοπλαστῶν καί εἰκονολατρῶν.

Ἡ ἐκκλησία πάντοτε ἐπενέβαινε στήν ψήφιση νομοθεσίας πού εἶναι εὐνοϊκή γιά τά συμφέροντά της. Οἱ φρενιῶδεις ἀκραῖοι ὑποστηρικτές τῶν θρησκευτῶν, πού ἀποτελοῦν ἓναν ὁλοκληρωτικό στρατό ἑτοιμο νά ἀναταράξει τά θεμέλια τῆς κοινωνίας, ἀπέδειξαν πῶς ἡ ἀφορολόγητη θρησκεία εἶναι πολύ πιό ἐπικίνδυνη γιά τήν ἐλευθερία ἀπ' ὅ,τι ἡ φορολόγησή της.

Γιατί θά ἔπρεπε ἓνα ἴδρυμα πού εἶναι θεμελιωμένο σέ φαντασίες καί μύθους, στό ἀπίστευτο καί τό ἀπίθανο, νά ἐξαιρεῖται τῆς φορολογίας, ἐνῶ λειτουργεῖ σέ μία κοινωνία πού συντηρεῖ τίς δομές καί τίς ὑπηρεσίες πού κάνουν δυνατή τήν ἐπιτυχία τῆς θρησκείας;

Ἡ ἐλευθερία μου, ἡ δική σας καί τοῦ

κάθε πολίτη απειλείται από την τεράστια επίδραση της οργανωμένης θρησκείας, μέ την ικανότητά της να επεμβαίνει σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής, αλλά και να υπονομεύει ακόμη και την έλευ-
θερία του έθνους.

Στην Ελλάδα αυτό τό φαινόμενο ύ-
πῆρξε ένα διαρκές έγκλημα και θά δώ-
σουμε δύο παραδείγματα: 'Η πόλη της
Θεσσαλονίκης έπese στα χέρια των Τούρ-
κων μετά από την προδοσία της Μονής
Βλατάδων, ενώ η πόλη των Σερρών εκ-
τουρκίστηκε μετά από αίτηση της Μονής
του Τιμίου Προδρόμου Σερρών.

Είναι δημοκρατικό και δικαιολογημέ-
νο να επιτρέπεται στις Έκκλησίες αυτή
ή απάραδεκτα ευνοϊκή μεταχείριση τόσο
στό οικονομικό περιβάλλον που τις
προστατεύει, όσο και στους ίδιους τους
έκπροσώπους της και στα τάγματά της
που εξαιρούνται της στρατεύσεως και
της τεκνογονίας και που μέ απάραμιλλο
θράσος παρουσιάζονται υπέρμαχοι των
συμφερόντων της πατρίδος και κλα-
ψουρίζουν μέ κροκοδείλεια δάκρυα για
την υπογεννητικότητα στην Ελλάδα;

Η επιβίωση της οργανωμένης αποκα-
λυπτικής θρησκείας δέν εξαρτάται μόνο
από την γενναιοδωρία των μελών της,
αλλά κυρίως από τις μηχανορραφίες του
ιερατείου της που εξαναγκάζει την κυβέρ-
νηση να επιβάλλει την κυριαρχία της
μυστικιστικής εξουσίας της στις υποθέ-
σεις του κράτους και της κοινωνίας.

Οι έγκαθιδρυμένες θρησκείες ευν-
μερουν σ' ένα περιβάλλον φορολογή-
σεως των άλλων. Ένώ είναι απαραίτητη
ή φορολογία για πολλές υπηρεσίες που
άφορουν τό κοινό συμφέρον, όπως, για
παραδειγμα, η οδοποιία, η νομοθεσία, η
άστυνομία, η πυροσβεστική, δέν μπο-

ρούμε να κατανοήσουμε τί προσφέρει ή
Έκκλησία στον πολίτη.

Είμαστε βέβαιοι πώς οι θρησκευτικές
οργανώσεις μπορούν να συνεχίσουν να
λειτουργούν χωρίς όμως να εξαιρούνται
από τις υποχρεώσεις που βαρύνουν κάθε
πολίτη. Η εξαίρεση της φορολογήσεως
τους έχει παρακωρηθεί έξ αιτίας μιας
λανθασμένης αντιλήψεως πώς η θρη-
σκεία είναι μία μη κερδοσκοπική επι-
χείρηση.

Όποιος πιστεύει πώς η θρησκεία δέν
είναι κερδοσκοπική και υπάρχει μόνο
για να διαδίδει εξωφρενικούς μύθους
και μαγείες, δέν έχει μελετήσει τά στα-
τιστικά που άφορουν στην τεράστια πε-
ριουσία που έχουν στα χέρια τους οι μη
κερδοσκοπικές οργανώσεις.

Δυστυχώς η κυριαρχούσα θρησκεία
στην Ελλάδα δέν συμβάλλει μέ κανέ-
ναν τρόπο στην έλευθερία και τό μέλ-
λον του πολιτισμού. Έλεύθερη από την
φορολογία και διαδίδοντας την λατρεία
ένός άφηρημένου βιβλικού Θεού, υπάρ-
χει αποκλειστικά ως μία ιεραρχία που τό
ένδιαφέρον της είναι η έκμετάλλευση
αλλά και η προπαγάνδα υπερφυσικών
παραλογισμών.

Δέν είναι καιρός ο λαός να απαιτή-
σει από την κυριαρχούσα θρησκεία στό
κράτος αυτό να πληρώσει για τά όφελ-
η που λαμβάνει δωρεάν από την κοινωνία;

Δέν είναι καιρός τό θρησκευτικό
αυτό ίδρυμα να παύσει να θεωρείται πώς
έκπροσωπεί μία προνομιακή ιδεολογία
που είναι πιο σημαντική από την φιλοσο-
φία ακόμη και αυτού του Άριστοτέλους;

Γιατί πρέπει η εργασία ενός άτόμου
που εργάζεται όκτώ ώρες την ημέρα να
φορολογείται ενώ ένας έκπρόσωπος της
Έκκλησίας που εργάζεται τρεις ώρες

μόνο τις Κυριακές να εξαιρείται της
φορολογίας.

Γιατί πρέπει να επιβάλλεται φορο-
λογία στους παραγωγικούς πολίτες και
όχι σ' εκείνους που παράγουν και συν-
τηρουν θρησκευτικές ιδεολογίες;

Μία θρησκεία που λειτουργεί ως επι-
χείρηση είναι πολύ πιο χρήσιμη για την
κοινωνία από ένα άτομο που προβλη-
ματίζεται για την ύπαρξη από φιλοσο-
φικής και λογικής πλευράς.

Οι Έλληνες ποτέ δέν θεώρησαν πώς
υπάρχει ένα άριστοκρατικό ιερατείο, μία
φιλοσοφική προνομιακή ομάδα που
λειτουργεί μέ την λογική της λεοντείου
εταιρείας, που εισπράττει μόνο τά κέρδη
και δέν πληρώνει ποτέ τις ζημιές.

Η βιβλική θρησκεία δέν παρέχει
παρά μόνον φανταστικές άπαντήσεις
στην πολυπλοκότητα της ανθρωπίνης
υπάρξεως. Στηρίζεται στον μυστικισμό,
στό άκατανόητο, στα θαύματα, στό άπί-
θανο, σε μία φανταστική προοπτική που
έχει τις ρίζες της στα όνειρα και τις επι-
θυμίες του πρωτογόνου ανθρώπου.

Η φορολόγηση της θρησκείας βασί-
ζεται στην λογική και την δικαιοσύνη.
Δέν μπορούν τά πλούτη της έκκλησίας
που στηρίζονται στην εξαίρεση από την
φορολόγηση να οδηγούνται σε έκ-
στρατείες πολιτικών που συμφωνούν να
διαδίδουν την δεισδαιμονία και την
άνελευθερία.

ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Σαράντα σβέρκοι
βωδινοί με λαδωμένες
μπούκλες, σκεμπέδες
σταυροθόλωτοι και
βρώμιες ποδαρούκλες,
ξετσιπώτοι, ακαμάτηδες,
τσιμπούρια και κορέοι,
ντυμένοι στα μαλάματα
κ' επίσημοι κι ωραίοι.

Σαράντα λύκοι με
προβιά γι' αυτούς βαρά
η καμπάνα, καθένas
γουρουνόπουλο,
καθένas νταμπιζάνα!

Κι απέ ρεβάμενοι βαθιά
ξαπλώσανε στο τζάκι κι
αβάσταχτες ενιώσανε
φαγούρες στο μπατζάκι.

Οξ ο κοσμάκης φώναζε:
Πεινάμε τέτοιες μέρες,
γερόντοι και γερόντισσες
παιδάκια και μητέρες,

κι οι των επίγειων
αγαθών σφικτοί νοικο-
κυρέοι ανοίξαν τα
παράθυρα και κράξαν:

Είστε αθέοι!

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΤΕΜ

1. 'Από τις άρχες του 18ου αιώνα', παρατηρήθηκε στους 'Ινδιάνους της Β. Αμερικής, γενικώτερα και ακριβέστερα μορφή της λατρείας των δένδρων και των ζώων. Έκ των 'Ινδιάνων αυτών προήλθε το όνομα του **τοτέμ**, ακριβέστερον **οτάμ** (τύπος ή σήμα), το οποίο σημαίνει το ζώον, το φυτό, ή σπανιότερα το όρυκτο ή το οὐράνιο σώμα (άστήρ, βροχή, κ.λπ.) στο οποίο ή πατριά αναγνωρίζει έναν προστάτη, έναν κοινό πρόγονο των ζώντων σήμερα όντων του αυτού είδους και των μελών της πατριάς και ένα σημείο συγκεντρώσεως. Τά μέλη κάποιας φυλής ή πατριάς πιστεύουν ότι είναι συνδεδεμένα με τά τοτέμ διά θρησκευτικών ή και ευρύτερα μαγικών δεσμών, επιδεικνύουν προς αυτά ιδιαίτερο σεβασμό και τά θεωρούν ως προστάτες δικούς τους και της πατριάς. Τά μέλη αυτά, οικειοποιούμενα τό όνομα του σχετικού ζώου ή άλλου είδους του τοτέμ, ανάγουν την καταγωγή της φυλής ή της πατριάς σε αυτό, φροντίζουν τους αντιπροσώπους για κάθε ενός είδους του τοτέμ και πιστεύουν ότι διατελούν υπό την προστασία αυτού έναντίον κάθε προσβολής ή άλλων κινδύνων.

2. Τό **τοτέμ** διακρίνεται από τό **φετίχ**, έχοντας μαγικές δυνάμεις, όφειλόμενες σε κάποια γοητεία και απόκρυφη ιδιότητα, και όντας συννηθέστερα αντικείμενο **άνιμισμού**, επειδή αναφέρεται μόνο στά μέλη της απ' αυτού καταγομένης πατριάς, στά όποια εκτείνεται ή δύναμή του, ενώ τό **φετίχ** είναι σε όλους εν γένει τους ανθρώπους σεβαστό και επικίνδυνο. Άλλη διαφορά είναι, ότι τό **φετίχ** εμφανίζεται ως άτομον, ως μεμονωμένο αντικείμενο, ενώ, αντιθέτως, τό **τοτέμ** αναφέρεται πάντοτε σε πλήθος όμοειδών όντων, π.χ. σε όλους τους άιτους κάποιου είδους ή σε όλους τους κροκοδείλους, τίς σαῦρες, τους σκώληκες, τους λαγούς κ.λπ. Τό **τοτέμ** διακρίνεται, επίσης, των θεοτήτων, οι όποιες μεταγενέστερα θεωρήθηκε ότι αποτελούνται από τίς μυστηριώδεις φυσικές δυνάμεις, τίς κρυμμένες στίς έκδηλώσεις της φύσεως, ή ως ήρωες επιζήσαντες ως σκιές ή ως υπερφυσικές δυνάμεις.

3. 'Η ιδέα του **τοτέμ** είναι στενά συνδεδεμένη με την ιδέα της γενέσεως επί πλέον, ό κοινός πρόγονος είναι ό προστάτης· αναπαριστά, τέλος, την άενάως ανανεούμενη κοινωνική δύναμη. Σέ πολλές πατρίες, τό αίμα του απ' ευ-

θείας από τό **τοτέμ** καταγόμενου ζώου, μεταγγίζεται στίς φλέβες των νεαρών κατά την έφηβική ηλικία για νά καταστήσει στενότερο τόν δεσμό όλων των μελών της ίδιας κοινωνίας.

Ο ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

4. Περί τό **τοτέμ** συγκεντρώνονται διάφορα έθιμα, δοξασίες και τελετές, των όποιων τό σύνολο άποτελεί τόν **τοτεμισμό**. Μπορούν δέ όλα αυτά νά εξεταστούν από δύο άπόψεις, την **θρησκευτική**, ή όποία εξετάζει την σχέση των ανθρώπων με τά δικά τους **τοτέμ**, και την **κοινωνική**, ή όποία έρευνά την σχέση με άλλους των έχόντων τό αυτό τοτέμ ανθρώπων.

Ο ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

5. Κατά την πρώτη περίπτωση, τά μέλη κάθε πατριάς φέρουν τό όνομα του κοινοῦ αυτών **τοτέμ** και ισχυρίζονται ότι κατάγονται από αυτό. Τό θεωρούμενο ως **τοτέμ** ζώον θεωρείται **ταμπού**, άγιο, άπαγορευμένο, κατ' αρχήν άπαραβίαστο. Κατά κανόνα άπαγορεύεται ό φόνος του, πολύ δέ περισσότερο ή βρώση του, εξαιρέσει όρισμένων περιπτώσεων λατρείας. Καί σήμερα ακόμη υπάρχουν θρησκευτικοί λαοί, έχοντες ως **τοτέμ** την άρκούδα, οι όποιοι ζητούν συγγνώμη από αυτήν πριν την σκοτώσουν.

Ο ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

6. Σέ μάλλον άπομακρυσμένες εποχές, κατά τίς όποιες ό **τοτεμισμός** ήταν καθαρός, είναι πιθανό ότι κάθε πατριά είχε τουλάχιστον ένα **τοτέμ**, τό όποιο δέν ήταν δυνατόν ούτε νά φονευθεί, αλλά ούτε και νά φαγωθεί υπό των μελών της ίδιας πατριάς. Τό **τοτέμ** προστατευόταν λοιπόν από **ταμπού**. Οι συνέπειες του γεγονότος τούτου υπήρξαν τεράστιες και εξακολουθούν και σήμερα νά είναι αισθητές. 'Η πρώτη υπήρξε ή **έξημέρωση** των ζώων και των φυτών, δηλαδή ή **άγροτική ζωή**. 'Ας υποθέσουμε μία φυλή άποτελούμενη από δύο πατρίες, των όποιων ή μία έχει ως **τοτέμ** τόν άγριόχοιρο, ή άλλη μία ποικιλία άγρίου σίτου.

Είναι στό συμφέρον εκάστης των πατριών αυτών και των άποτελούντων αυτήν ανθρώπων, νά διατηρήσουν, πλησίον της κατασκηνώσεώς τους, τουλάχιστον ένα ζεύγος άγριοχοίρων, οι όποιοι θά αναπαραχθούν υπό την επίβλεψη του ανθρώπου, και μικρά φυτεία σιτηρών, ή όποία θά ανανεώσει την καλλιέργεια. Καί όταν ακόμη πιεσθούν από την πείνα, οι κυνηγοί δέν θά φάνε τό δικό τους **τοτέμ**, τό όποιο προφυλάσσεται από θρησκευτικό **ταμπού**, και μόνο σε εξαιρετική περίπτωση θά φάνε ή θά καταστρέψουν τό **τοτέμ** της γειτονικής πατριάς. Μετά από μερικές γενιές οι θεϊοί άγριόχοιροι θά γίνουν οικιακοί άγριόχοιροι, δηλαδή χοίροι, και ό άγριος σίτος θά γίνει φυτό καλλιεργητικό.

Ἀλλά πῶς καί γιατί ἡ κατάσταση αὐτή ἔλαβε τέλος; Ἡ θρησκεία ἐπενέβη ἐδῶ καί μόνο αὐτή παρέχει ἱκανοποιητική ἐξήγηση.

Τό **τοτέμ** εἶναι ἱερό καί μέ τήν ιδιότητα αὐτή, θεωρεῖται ὡς σκευὸς δυνάμεως. Ἡ πλησίον του καί ὑπὸ τήν προστασία του διαβίωση εἶναι ἤδη σωτήριο πράγμα· ἀλλά δέν θά ἦταν δυνατόν νά τό κατοχυρώσουν περισσότερο σέ περίπτωση π.χ. ἐπιδημίας ἢ κάποιας φυσικῆς συμφορᾶς μετουσιωμένης αὐτῆς τῆς ὑποστάσεως τοῦ **τοτέμ**.

Ἔτσι, ἐξαιρετικῶς καί ἀρχήν καί πρὸς καθαγίαση, οἱ ἄνθρωποι μιᾶς πατριᾶς ἐπέτρεψαν στοὺς ἑαυτοὺς τους νά φονεύσουν καί νά φάνε τό **τοτέμ** τους σάν ἱεροτελεστία. Λίγο λίγο πολλαπλασιαζόμενες οἱ θρησκευτικὲς αὐτὲς ἐστιᾶσεις κατέστησαν εὐωχίες· ἔπειτα, μέ τίς προόδους τοῦ ὀρθολογισμοῦ, λησμόνησαν τήν ἱερότητα τῶν ζώων καί τῶν φυτῶν, γιά νά ὑπολογίσουν μόνο τήν χρησιμότητά τους.

Εἶναι ἐπιτετραμμένο νά σκεφθοῦμε ὅτι ἡ **μετάληψη**, ὅπως ἐφαρμόσθηκε καί ἐννοήθηκε κατὰ τόν Μεσαίωνα, εἶναι ἐπίβαση τῆς πολὺ παλαιᾶς αὐτῆς δεισιδαιμονίας, ἡ ὁποία ὑφίσταται γιά νά ἐνδυναμώνει καί καθαγιάζει διὰ τῆς μεταλήψεως θεοῦ ὄντος. Ἐάν ὁ χριστιανισμός ἀρχικῶς, μέ τίς πρακτικὲς θεοφαγίες του ἔχει τόσον ταχεῶς κατακτήσει τήν Εὐρώπη, τοῦτο ὀφείλεται στό ὅτι ἡ ἰδέα αὐτῆς τῆς μεταλήψεως τοῦ θεοῦ δέν ἦταν νέα καί ἀπλῶς περιέβαλε μέ λιγότερο χονδροειδῆ μορφή ἓνα τῶν βαθύτερων θρησκευτικῶν ἐνστίκτων τῆς ἀνθρωπότητας.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ Η ΒΡΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΤΕΜ

7. Κατὰ τόν 18ο αἰῶνα οἱ φιλόσοφοι προπαγάνδισαν τήν ἀπατηλή ἰδέα ὅτι ἐάν κάποιοι θρησκευτικοὶ νομοθέτες εἶχαν ἀπαγορεύσει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τό τρόφιμο, τό ἔκαναν γιά λόγους Ὑγείας. Καί αὐτός ὁ Renan² νόμιζε ὅτι ὁ φόβος τῆς τρικίνης καί τῆς λέπρας συνετέλεσε νά ἀπαγορευθεῖ στοὺς Ἑβραίους ἡ χρήση τοῦ χοιρινοῦ κρέατος. Ἡ ἐξήγηση αὐτῆ δέν εἶναι λογική, διότι πούθενά στήν Βίβλο δέν συναντᾶμε καί ἓνα ἀκόμα παράδειγμα ἐπιδημίας ἢ ἀσθενείας ἀποδιδομένης στήν κατανάλωση ἀκαθάρτων κρεάτων. Ἡ ἰδέα τῆς ὑγείας γεννήθηκε ἀργότερα ἀπό τοὺς Ἑλλήνες. Γιά τοὺς βιβλικούς συγγραφεῖς, ὅπως καί γιά τοὺς σημερινούς ἀγρίους, ἡ ἀσθένεια εἶναι ὑπερφυσική, εἶναι ἔργο τῆς ὀργῆς τῶν πνευμάτων. Οἱ Ἑβραῖοι ἀπέχουν νά τρῶνε χοιρινό, διότι οἱ μακρίνοι πρόγονοί τους εἶχαν ὡς **τοτέμ** τόν ἀγριόχοιρο. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τήν ἀποχή τῶν Συρίων, τῶν Περσῶν, καί ἀργότερα τῶν Μουσουλμάνων ἀπό τό χοιρινό κρέας.

8. Οἱ χριστιανοὶ τοῦ Μεσαίωνος (τῆς Ἑλληνικῆς καί Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας) ἔτρωγαν τήν Παρασκευὴ ψάρι καί οἱ Ἑβραῖοι ἐξακολουθοῦν νά τρῶνε ψάρι τό βράδυ κάθε Παρασκευῆς. Τόσο μάλιστα εἶναι ριζωμένη ἡ συνήθεια αὐτῇ στοὺς θρησκευτικούς Ἑβραίους, ὥστε, στήν Γαλικία, οἱ ἐβραϊκὲς οἰκογένειες, καί οἱ πτωχότερες, προμηθεύοντο, μέχρι τοῦ τελευταίου διωγμοῦ τους, κάθε Παρασκευὴ ἓνα μόνο κωδιόν (εἶδος ψα-

ριοῦ), γιά νά τό φάνε, σέ λεπτά τεμάχια, μόλις νυκτώσει. Ἡ νηστεία τῶν χριστιανῶν, μέ τήν ἀνοχή τοῦ ψαριοῦ, εἶναι ἡ θρησκευτικὴ συνήθεια νά τρῶνε τήν Παρασκευὴ ψάρι.

Ἐφ' ὅσον ἡ συνήθεια αὐτῇ στοὺς Ἑβραίους καί τοὺς Χριστιανούς εἶναι κοινὴ, εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἐβδομαδιαία ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος δέν ἔχει συμβολὴν σέ αὐτή. Ὁ ἰχθύς εἶναι ἀρχαῖο **τοτέμ** τῆς Συρίας. Μεταξύ τῶν Συριακῶν φυλῶν, μερικὲς ἀπέχουν μερικῶν ἰχθύων, εἶναι ἡ περίπτωση τῶν Ἰουδαίων ἐνῶ ἄλλες διατηροῦσαν ἱερούς ἰχθύς στά ὑδροστάσια καί ἔτρωγαν ἀπό αὐτοὺς γιά νά καθαγιασθοῦν. Ἡ τελευταία αὐτῇ συνήθεια οἰκιοποιήθηκε ἀπό τοὺς πρώτους Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ἔφθασαν μέχρι νά συνταυτίσουν τόν Χριστό πρὸς ἓνα μεγάλο Ἰχθύν³: «*Εἶμεθα μικροὶ ἰχθύες*», ἔλεγε ὁ Τερτυλιανός⁴, «*οἵτινες γεννώμεθα εἰς τὰ ὕδατα τοῦ βαπτίσματος*». Καί κάποια ἐπιγραφή χριστιανικῇ τοῦ 180 μ.Χ. χαρακτηρίζει τόν Ἰησοῦν μέγαν ἰχθύν. Πρέπει ἐπίσης νά θυμηθοῦμε ὅτι ἡ βρώση τοῦ ἱεροῦ ἰχθύος ὑπῆρξε ἀρχικὴ μορφή τοῦ γεύματος εὐχαριστίας, καί τοῦτο ἐπειδὴ ἡ χρήση αὐτῇ ἦταν πολὺ προγενέστερη τῆς Ἑλεούσεως τοῦ Χριστοῦ.

9. Στήν νῆσο τοῦ Wetar (μεταξύ Νέας Γουινέας καί Γελέβες), οἱ κάτοικοι πιστεύουν ὅτι κατάγονται ἀπὸ ἀγριόχοιρους, φίδια, χροκόδειλους, τρυγῶνια, σκύλους καί ἐγκέλυα. Ὅφειλε δέ κάθε ἓνας νά ἀποφεύγει νά τρώει κρέας τοῦ ζώου, ἐκ τοῦ ὁποῖου κατάγεται, διότι ἀλλιῶς θά καταστεῖ λεπρός ἢ τρελλός. Στούς Ἰνδιάνους Oinahas τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, οἱ ἄνθρωποι, τῶν

ὁποίων τό **τοτέμ** εἶναι ἡ ἄλκη⁵, πιστεύουν ὅτι, ἐάν ἔτρωγαν τό κρέας ἀρσενικῆς ἄλκης, θά ἐβλεπαν διάφορα μέρη τοῦ σώματός τους νά καλύπτονται ἀπὸ δοθιῆνες καί λευκὲς κηλίδες. Στὴν ἴδια φυλὴ, οἱ ἄνθρωποι τῶν ὁποίων τό **τοτέμ** εἶναι ὁ ἐρυθρὸς ἀραβόσιτος, πιστεύουν ὅτι, ἐάν ἔτρωγαν αὐτόν, θά εἶχαν πόνους γύρω ἀπὸ τό στόμα τους. Οἱ μαῦροι Bush τοῦ Surinan, οἱ ὁποῖοι ἐφαρμόζουν τόν τοτεμισμὸ, πιστεύουν ὅτι, ἐάν ἔτρωγαν *capiai*⁶, θά προσβάλλοντο ἀπὸ λέπρα. Ἴσως τό *capiai* εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ **τοτέμ** τους. Καί οἱ Σύριοι, γιά τοὺς ὁποίους ὁ ἰχθύς ἦταν ἱερός, πίστευαν, κατὰ τήν ἀρχαιότητα, ὅτι, ἐάν ἔτρωγαν ἰχθύν, θά εἶχαν παντοῦ ἔλκη καί θά πρήζονταν τὰ πόδια καί ἡ κοιλία τους. Οἱ Chasas τοῦ Orissa⁷ πιστεύουν, ὅτι, ἐάν πληγώσουν τό ζῶο, τό ὁποῖο εἶναι τό **τοτέμ** τους, θά προσβληθοῦν ἀπὸ λέπρα καί θά ἐξαφανιστεῖ ἡ φυλὴ τους.

Τὰ παραδείγματα αὐτὰ ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ βρώση ἱεροῦ ζώου θεωρεῖται συχνά ὅτι προκαλεῖ τήν λέπρα ἢ ἄλλες ἐπιδημικὲς ἀσθένειες· ἐπὶ πλεον ὑποστηρίζουν τήν γνώμη ὅτι ὁ κοῖρος ἔπρεπε νά ἦταν ἱερό ζῶο στήν Αἴγυπτο, ἀφοῦ πιστεύετο ὅτι ἡ πόση γάλακτος κοῖρου θά ἔδινε τήν λέπρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ Η ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΑ ΤΟΤΕΜ

10. Ἀλλά καί αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐπαφή μέ κάθε τί πού θεωρεῖται ἱερό ἀπαγορεύεται καί πρέπει νά πλένεται καί καθαρίζεται ἐπιμελῶς ὅποιος τυχόν ἀγγίζει ἱερό ἀντικείμενο, πρὶν ἔλθει σέ

ἐπαφή με τούς όμοίους του. "Ετσι, στὰ Tonga⁸, όταν κάποιος άγγιζε ιερό αντικείμενο, έπρεπε νά κάνει ιδιαίτερη ιεροτελεστία γιά νά μπορεί νά χρησιμο- ποιήσει τά χέρια του κατά τό δείπνο· άλλως πίστευαν ότι θά έπρήζετο ή θά πέ- θαινε, ή τουλάχιστον θά προσβάλλετο υπό κοιράδων ή κάποιας άλλης ασθέ- νειας. Καί οί Πολυνήσιοι αισθάνοντο ζωνήρή τήν ανάγκη νά απαλλαχθούν τής ιερής επαφής, αποφεύγοντες νά άγγί- ζουν τά ιερά αντικείμενα. Οί Ίνδιάνοι Oniahas⁹, τής πατριδος τής άλλης, πι- στεύουν ότι εάν κάποιος έξ αὐτῶν άγγί- ξει άρσενική άλκη, θά προσβάλλετο υπό δοθιήνων καί λευκῶν κηλίδων. Τά μέλη τής πατριδος τοῦ έρπετος στήν ίδια φυλή πιστεύουν ότι, αν κάποιος έξ αὐτῶν άγγίξει φίδι, θά άσπρίσουν τά μαλλιά του. Στήν Samoa¹⁰, όσοι έχουν ως θεό τήν χρυσαλλίδα πιστεύουν ότι θά πεθά- νουν, αν παγιδέψουν χρυσαλλίδα.

11. Καί οί άρχαίοι τηρούσαν άνάλο- γη τακτική. "Όταν στήν Αίγυπτο άγγιζε κάποιος χοίρο, έπρεπε νά πέσει σέ ποτάμι ή σέ πηγή μέ τά ένδύματά του, γιά νά απαλλαχθεῖ από τήν ρυπαρότητα. Καί οί Έβραίοι, μετά τήν άνάγνωση τῶν Άγίων Γραφῶν, ώφειλαν νά πλύνουν τά χέρια τους.

Φαίνεται ότι ό άρχέγονος άνθρωπος πιστεύει, ότι κάθε τί ιερό εἶνα επικίν- δυνο, έμποτισμένο μέ είδος ήλεκτρικής άγιότητας, ή όποία προσβάλλει κάθε τί πού άγγίζει, καί όταν άκόμη δέν τό μαντεύει.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ Η ΘΕΑ ΤΟΥ ΤΟΤΕΜ

12. Άλλά καί νά δεῖ άκόμη κάτι τό όποιο θεωρεῖ ιδιαιτέρως ιερό αποφεύγει ό άγριος. Οί Bechonanavas, τής πατριδος τοῦ Κροκοδείλου, πιστεύουν ότι εἶναι «βδελυρόν καί κακόν σημείον» νά συ- ναντοῦν ή νά βλέπουν κροκόδειλο, διότι νομίζουν ότι ή θεά του προξενεῖ τήν όφθαλμία. Έν τούτοις, ό κροκόδειλος εἶναι τό ιερώτερο αντικείμενό τους, τόν άποκαλοῦν πατέρα τους, όρκίζονται στό όνομά του καί τόν λατρεύουν κατά τίς έορτές τους. Η κασίκα εἶναι τό ιερό ζῶο τῶν Bushmen τής Madenassana· έν τούτοις, «καί νά τήν κοιτάζει κάποιος καθίσταται άκάθαρτος καί προσβάλλεται από άκαθόριστη κακοδιαθεσία».

Η πατρία Mori τῶν Bhils¹¹, τής Κεν- τρικῆς Ίνδίας, λατρεύει τόν ταῶ ως τό **τοτέμ** της καί θυσιάζει σέ αὐτόν σπό- ρους· έν τούτοις, τά μέλη τής πατριδος πιστεύουν, ότι εάν έθεται μόνον τό πόδι επί τῶν ίχνῶν ενός ταῶ, θά υπέφεραν άργότερα από κάποια ασθένεια, καί εάν κάποια γυναίκα δεῖ ταῶ, όφείλει νά καλύψει τό πρόσωπο καί νά στρέψει τό κεφάλι.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΙΚΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΤΕΜ

13. Τό **τοτέμ**, έξ άλλου, υπερασπί- ζεται τά μέλη τής πατριδος, άλλο μέν χωρίς νά τά βλάπτει, ως π.χ. ό όφης ή ό σκορπιός, άλλο δέ παρέχον σέ αὐτούς θετική ώφέλεια. Πρός τοῦτο όμως πρέ- πει τά μέλη τής πατριδος νά καθίστανται

όμοια πρὸς τό **τοτέμ** τους· γι' αὐτό μεταμφιέζονται, φοροῦν δέρματα ή πτερά, χαράσσουν στό δέρμα σχετικά σχήματα, κ.λπ. Στήν Σαμόα, ή φέρουσα τό όνομα ιεροῦ ζῶου οίκογένεια προ- σφέρει καρπούς σέ ένδειξη σεβασμοῦ πρὸς αὐτό. Άλλοῦ διενεργοῦνται θρη- σκευτικοί χοροί πού έχουν σκοπό τήν γονιμοποίηση ή εὐφορία τοῦ ζῶου ή τοῦ φυτοῦ, στό όποιο άνήκει ή χορεύουσα οίκογένεια τοῦ **τοτέμ**¹².

Ο ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

14. Σπουδαιότητα εἶναι ή κοινωνική σημασία τοῦ **τοτέμ**. "Όλα τά μέλη τής τοτεμικῆς πατριδος θεωροῦν άλληλα συγγενῆ, άδελφούς ή άδελφές, καί υποχρεοῦνται σέ άμοιβαία βοήθεια. Η συγγένεια πού στηρίζεται στό **τοτέμ** θεωρεῖται ισχυροτέρα κάθε άλλης, άκόμη καί αὐτῆς τοῦ αίματος. Γι' αὐτό τά μέλη τοῦ ίδιου **τοτέμ** δέν επιτρέπεται νά συνάπτουν γάμους μεταξύ τους, μέ βα- ρύτατες δέ κυρώσεις τιμωροῦνται οἱ παραβάτες αὐτῶν τῶν άπαγορεύσεων¹². Σημειωτέον όμως ότι ή τοτεμική συγγέ- νεια διαφέρει μεταξύ τῶν διαφόρων φυλῶν· σέ άλλες, όπως αὐτές τής Β. Άμερικῆς καί Αὐστραλίας, επικρατεῖ ή γραμμή τής μητρός, ένῳ σέ άλλες, όπως παντοῦ στήν Άφρική, τά παιδιά άνή- κουν στήν τοτεμική φυλή τοῦ πατρός.

15. Τό **τοτέμ** εἶναι πολυμερές. Η φυλή μπορεί νά έχει κοινό **τοτέμ**, τό όποιο συνεχίζεται από γενεάς εἰς γενεάν· ό τύπος αὐτός εἶναι ό επικρατέστερος καί σπουδαιότερος, καί τοῦτο έννοοῦμε όταν όμιλοῦμε περί **τοτεμισμού**. Μπορεῖ όμως

νά υπάρχει ιδιαίτερο **τοτέμ** γιά όλους τούς άνδρες καί άλλο γιά όλες τίς γυναῖκες τής ίδίας φυλῆς. Τέλος, δέν αποκλείεται νά έχει **τοτέμ** καί τό κάθε ένα άτομο, τό όποιο όμως δέν μεταβιβάζεται σέ άλλους καί οὔτε κληροδοτεῖται.

16. Μεταξύ τῶν χρησιμευόντων ως **τοτέμ** ζῶων διακρίνονται δύο κατη- γορίες: τά ζῶα τής ψυχῆς, δηλαδή τά ζῶα, τά όποια πιστεύονται ως κατοι- κητήρια ψυχῶν, ως εἶναι οἱ σκώληκες, οἱ σαῦρες, οἱ μῦες καί πρό πάντων οἱ όφεις, καί τά **χρήσιμα ζῶα**, τά όποια χρησιμεύουν ως τροφή τῶν ανθρώπων. Μεταξύ τῶν δευτέρων δέν συμπερι- λαμβάνονται τά κατοικίδια. Μεταξύ, άλλ- λωστε, **τοτεμισμού** καί **ζωολατρείας** υπάρχει καί ή διαφορά, ότι ό **τοτεμισμός** αναφέρεται άδιακρίτως σέ κάθε είδος ζῶων, άκόμη δέ καί σέ άψυχα αντικεί- μενα, ένῳ στήν **ζωολατρεία** βρίσκουμε μόνο **χρήσιμα** καί δὴ κατοικίδια ζῶα ή καί τέτοια τά όποια προξενοῦν έντύ- πωση γιά τήν δύναμη ή τήν μυστηριώδη φύση τους. "Επειτα ό μέν **τοτεμισμός** συνδέει όλα τά μέλη κάποιας φυλῆς πρὸς όλους τούς αντιπροσώπους ενός όλοκληρου είδους ζῶων, ένῳ ή **ζωο- λατρεία** αναφέρεται σέ ένα μόνο· κάθε φορά ζῶον.

Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΥ

17. Η άρχή τοῦ **τοτεμισμού** δέν έχει άκόμη πλήρως έξακριβωθεῖ, διότι συγ- κρούονται οἱ σχετικές θεωρίες τῶν περί τήν ιστορία τῶν θρησκευμάτων, τήν έθνομολογία καί τήν λαογραφία άσχοληθέν- των. "Ετσι, κατά τόν Lennan, τόσον τό ως **τοτέμ** θεωρούμενο ζῶο, όσον καί τά μέλη

τῆς πατριᾶς, τῆς ὁποίας θεωρεῖται προ-
στάτης, πιστεύεται ὅτι κατάγονται ἀπὸ τὸν
ἴδιο πρόγονο, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὡς γεν-
νήτωρ καὶ τῶν ζώων τοῦ ἴδιου εἴδους καὶ
τῆς πατριᾶς, ἡ ὁποία φέρει τὸ ὄνομα τοῦ
ζώου τοῦ εἴδους τούτου. Στόν κοινόν
τοῦτον πρόγονο ἀπέδιδαν τιμές ὅπως στίς
ψυχές τῶν νεκρῶν καὶ ἀκόμα μεγαλύτε-
ρες γιὰ τὴν μεγάλη δύναμη μέ τὴν ὁποία
ἦταν προικισμένοι. Κατὰ τὴν ὑπόθεση
λοιπὸν αὐτή, ὁ **τοτεμισμός** εἶναι μορφή
προγονολατρίας.

Κατὰ τὸν Lublock¹⁴ καὶ ἄλλους, ὁ
τοτεμισμός ἐξηγεῖται ἀπὸ τὴν συνήθεια
τῶν ἀγρίων λαῶν νὰ ἀποδίδουν στὰ
παιδιά, τοὺς πολεμιστές ὀνόματα ζώων
καὶ νὰ τὰ προσφωνοῦν μέ αὐτά.

Τό ἄτομο ἢ ἡ οἰκογένεια, ἡ ὁποία
λαμβάνει τὸ ὄνομα ζώου, εἶναι φυσικό
νὰ αἰσθάνεται κάποιο εἶδος σεβασμοῦ
πρὸς ὁλόκληρο τὸ εἶδος, στό ὁποῖο
ἀνήκει τὸ ζῶο. Ἔτσι γεννιέται στήν
ψυχὴ τοῦ ἀγρίου, σύγχυση μεταξύ τῶν
προγόνων του καὶ τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῶν
ζώων. Ἀπὸ τὸν R. Smith, ὁ ὁποῖος
ἀποβλέπει περισσότερο στήν κοινωνική
σημασία τοῦ **τοτεμισμοῦ**, παρέχεται ἡ
σχετική ἐξήγηση πού ἀφορᾷ κάποια
συμφωνία γιὰ συμμαχία ἐναντίον
πολεμίων δυνάμεων, ἡ ὁποία ἐπεδίωκε
νὰ ἐνώσει τοὺς συμβαλλομένους κατὰ
τόν πλεόν σταθερό τρόπο. Ἡ ἔνωση
αὐτή, οὕσα ἔνωση αἵματος, συντελεῖτο
διὰ τῆς κοινῆς θυσίας ὁρισμένου ζώου.
Τέλος, ὁ Frazer ἐξηγεῖ ὅτι ἡ ἀλληλεγ-
γύη, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸν **τοτεμι-
σμό**, ὀφείλεται στίς τελετές, οἱ ὁποῖες
ἦσαν ἐν χρήσει κατὰ τὴν μετάβαση ἀπὸ
τὴν παιδικὴ στήν ἐφηβικὴ ἡλικία. Σέ
κάθε περίπτωσι, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ

τοτεμισμός ἀποτελεῖ ἰδιάζουσα μορφή
τῆς **προγονολατρίας** καὶ εἶναι συνή-
θης στίς κατώτερες βαθμίδες τοῦ βίου
τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν. Κατ' αὐτές πι-
στεύεται ὅτι πρόγονος τῆς φυλῆς ὑπῆρ-
ξε ὁποιοδήποτε ζῶο, τὸ ὁποῖο συνε-
ζεύχθη μέ τὴν ὑπὸ ἀνθρωπίνῃ μορφή
νοουμένη μητέρα, ἐκ τῆς ὁποίας γεννή-
θηκε ἡ φυλή. Ἄλλωστε, σέ πολλοὺς μύ-
θους συναντοῦμε γάμους μεταξύ ἀνθρώ-
πων καὶ ζώων. Ἀνθρώποι, προικισμένοι
μέ **μανά**, δύναμη, μποροῦν νὰ μεταμορ-
φώνονται σέ ζῶα. Οἱ βασιλεῖς τῆς ἀρ-
χαίας Αἰγύπτου ταυτίζονται πρὸς ὁρισμέ-
να ζῶα. Πολλοὶ ἄγριοι ἰσχυρίζονται ὅτι
ὁρισμένη π.χ. περιστέρα εἶναι συγγενής
τους. Συνέπεια ἀναπόφευκτος τῆς πί-
στεως αὐτῆς, τὴν ὁποία βρίσκουμε στόν
τοτεμισμό, εἶναι ἡ ἀγιότης τοῦ οἰκείου
εἴδους τῶν ζώων, ἓνα ἐκ τῶν ὁποίων
χρημάτισε ὡς ὁ πρόγονος τῆς φυλῆς.

ΣΧΕΣΗ ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

18. Τὸν **τοτεμισμό** ἤθελαν νὰ παρου-
σιάσουν σάν ἀναγκαῖο στάδιο τῆς θρη-
σκευτικῆς ἐξελιξέως τῆς ἀνθρωπότητος.
Υπέθεσαν δηλαδή ὅτι ἡ πίστις κάποιων
φυλῶν γιὰ τὴν συγγενειὰ τους μέ ὁρισμένα
εἶδη ζώων, ἀποτελεῖ τὸν πρῶτο πυρῆνα τῆς
θρησκείας ἢ τουλάχιστον τὸ μετὰ τὸν **ἀνι-
μομό** καὶ πρὸ τοῦ **πολυθεϊσμοῦ** στάδιο. Ἄλλοι
ὁμως ἀρνήθηκαν τὴν ἀλήθεια τοῦ ἰσχυρι-
σμοῦ αὐτοῦ, ἐμμένοντες στόν κανονικό
χαρακτῆρα τοῦ **τοτεμισμοῦ**. Ὅπως καὶ ἂν
ἔχει τὸ πρᾶγμα, κανεὶς δέν μπορεῖ νὰ
ἀρνηθεῖ τὴν στενὴ σχέση μεταξύ **θρησκείας**
καὶ **τοτεμισμοῦ** καὶ τὴν ἐπίδραση αὐτοῦ ἐπὶ
τῶν θρησκευτικῶν παραστάσεων.

Η ΚΑΘΟΛΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΤΟΤΕΜΙΣΜΟΥ

19. Ὁ ὅρος **τοτέμ** κατάγεται ἀπὸ
τὴν Ἀμερικὴ, ἐλήφθη δέ ἀπὸ τὴν
γλῶσσα τῶν Ἰνδιάνων τῆς Β. Ἀμερικῆς.
Τό φαινόμενο ὅμως δέν περιορίζεται
μόνο στήν Ἀμερικὴ, ἀλλὰ συναντᾶται
καὶ στήν Αὐστραλία. Στίς δύο αὐτές
κῶρες ἔχει κεντρικὴ σημασία γιὰ τίς
φυλές τῶν ἀγρίων. Πλὴν ὅμως τῶν δύο
τούτων ἡπείρων, ὁ **τοτεμισμός** συναν-
τᾶται καὶ στήν Ἀφρικὴ, ἰδιαίτερος δέ
στήν περὶ τὸν Ἰσημερινόν χώρα, στίς
Ἰνδίες, τὴν Πολυνησίαν καὶ ἄλλοι.
Μολονότι ὁ ὅρος **τοτέμ** ἔγινε γνωστός
στήν Εὐρώπην τὸ 1791 ὡς λέξη τῶν
ἐρυθροδέρμων τῆς Ἀμερικῆς, ὁ **τοτε-
μισμός** φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε τόσο δια-
δεδομένος ὅσο καὶ ὁ **ἀνιμισμός**, ἀπὸ
τόν ὁποῖο πηγάζει. Τὸν παρατηροῦμε
λίγο ὡς πολὺ παντοῦ, ἂν ὄχι σέ κατὰ-
στασι καθαρή καὶ ἄνευ ἀναμίξεως
νεωτέρων θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων,
τουλάχιστον σέ κατάστασι κατὰ τὸ
μᾶλλον ἢ ἥττον ἀληθῶν ἐπιβιώσεων. Οἱ
θρησκεῖες τῆς Αἰγύπτου, τῆς Συρίας, τῆς
Ἰταλίας καὶ τῆς Γαλατίας ἐμφοροῦνται
ἀπὸ τὸν **τοτεμισμό**.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἡ λέξη **τοτέμ** εἶναι δανεισμένη ἀπὸ
τοὺς Ἰνδιάνους Objibway τῆς Β. Ἀμερικῆς
καὶ σημαίνει «Οἰκογένεια, φυλή». Οἱ Αὐ-
στραλιανοί, ἀντὶ τοῦ **τοτέμ**, λέγουν Kobong.

Πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, κατὰ τὸν 16ο
αἰῶνα, παρατηρήθηκαν λείψανα τοτεμικῆς
λατρείας Ineas ἀπὸ τὸν Carcilaro de la Vega,

περουβιανὸ ἱστορικό, γιὸ τοῦ Sebastian
Garcilaso de Vega, ἰσπανοῦ πλοιάρχου τοῦ
16ου αἰῶνος καὶ συντρόφου τοῦ ἰσπανοῦ
ἐξερευνητοῦ Pizarro, πού γεννήθηκε στό
Cuzco (πόλη τῆς Δημοκρατίας τοῦ Περού,
ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ κράτους τῶν Incas)
τὸ 1535 καὶ πέθανε στήν ἰσπανικὴ πόλιν
Valladolid τὸ 1568. Αὐτὸς διδάχθηκε ἀπὸ τὴν
μητέρα του, ἰθαγενῆ ἀπὸ τὴν φυλὴ Incas, τὴν
ἐπιτόπιον γλῶσσα καὶ ἐμπνεύσθηκε τὴν
ἐπιθυμία νὰ γράφει τὴν ἱστορίαν τῶν
προγόνων τῆς, διέτρεξε τὸ Περού πρὸς
συλλογὴν τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν καὶ
ἀνακάλυψε λείψανα τοτεμικῆς λατρείας. Ἡ
καταγωγή καὶ ἡ σοφία του ἄσκησαν σοβαρὰ
ἐπίδρασι στὸς ἰθαγενεῖς, καὶ ἔτσι προκάλεσε
τὴν δυσπιστίαν τῆς ἰσπανικῆς Διοικήσεως καὶ
τὴν κατὰ τὸ 1560 ἐξορίαν του στό Valladolid.
Συνέγραψε ἐνδιαφέροντα συγγράμματα μέ
τοὺς τίτλους: Comentarlos reales que tratan del
orgen de los Incas (1609, la Florida del Inca, his-
toria del adelantado Hernando de Soto (1605).

Ἡ ὀνομασία **τοτέμ** παρελήφθη ὑπὸ τὴν
μορφὴν **τοτάμ** τὸ 1791 ἀπὸ τὸν ἀγγλὸ Τ. Λόγκ
ἀπὸ τοὺς ἐρυθροδέρμους τῆς Β. Ἀμερικῆς. Τό
ζήτημα προκάλεσε βαθμὸν τὸ ζωνρὸ ἐν-
διαφέρον τῶν ἐπιστημόνων καὶ ἔδωσε ἀφορμὴ
σέ πολυάριθμα σχετικὰ ἔργα, τῶν ὁποίων τὰ
σπουδαιότερα εἶναι: Τ. Φραϊζερ, «**Τοτεμισμός
καὶ ἐξωγαμία**» (1910) καὶ Ἀντριου Λάγγ,
«**Τὸ μυστικὸ τοῦ τοτέμ**» (1905). Ἡ δόξα
ὅμως τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς σημασίας τοῦ
τοτεμισμοῦ γιὰ τὴν προϊστορίαν ἀνήκει στόν
Τ. Φέρκιουσον Μάκ Λέναν (1869-70).

2. Renan (Ἑρνέστος Ρενάν), Γάλλος
συγγραφέας, γεννήθηκε τὸ 1823 στήν
βρετανικὴ πόλιν Tréguier καὶ πέθανε τὸ
1892 στό Παρίσι. Φοίτησε σέ διάφορα
σεμινάρια, μέ τὰ ὁποῖα ἀσχολεῖται μέ τὴν
θεολογίαν καὶ τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐβραϊκῆς
καὶ τῶν σημιτικῶν γλωσσῶν, ἡ σπουδὴ
ὅμως τῆς φιλοσοφίας ἀνοίξε πρὸ αὐτοῦ νέ-
ους ὁρίζοντες καὶ τοῦ γέννησε ἐσωτερικὴ
κρίσιν, ἕως ὅτου ἀναγκάσθηκε νὰ ἀποχωρή-

σει και νά ἀπεκδυθεῖ τό ἱερατικό ἔνδυμα. "Όταν ἀργότερα ἀναγορεύθηκε διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, ἐστάλη στήν Ἰταλία μέ ἐπιστημονική ἀποστολή καί ἀργότερα στήν Ἀνατολή πρὸς ἐξερεύνηση τῆς Φοινίκης. Κατέλαβε διάφορες δημόσιες θέσεις, τό δέ 1862 διορίσθηκε καθηγητής τῆς ἐβραϊκῆς, τῆς καλδαϊκῆς καί τῆς συριακῆς γλώσσης στό Κολλέγιο τῆς Γαλλίας, ἀλλά ἀμέσως μετά τήν ἐναρκτήριό του παράδοση κατά τήν ὁποία ἀπεκάλεσε τόν Ἰησοῦν «ἀσύγκριτον ἄνθρωπον» λόγῳ τοῦ θαυμάσιου πού ξεσηκώθηκε, ἀναγκάσθηκε νά διακόψει τὰ μαθήματά του. Ἐκτός πολλῶν ἄλλων ἔργων, ἐξέδωσε τό 1863 τό πολύκροτον βιβλίον «*Βίος τοῦ Ἰησοῦ*», στό ὁποῖο ἀπαρνιόταν τόν ὑπερφυσικό χαρακτήρα τοῦ Σωτῆρος καί ξεσήκωσε μεγάλο σάλο, κατόπιν τοῦ ὁποίου ἐπαύθη τῆς καθηγητικῆς θέσεως. Τό βιβλίον τοῦ ὅμως τοῦτο εἶχε καταπληκτική διάδοση καί διότι ἀποτελεῖ καλλιλογικό ἀριστούργημα καί διότι ὁ πάπας Πίος ὁ Θ' ἀπαγόρευσε τήν κυκλοφορία του. Ἀργότερα διορίσθηκε καί πάλι καθηγητής καί ἐν συνεχείᾳ διευθυντής τοῦ Κολεγίου καί ἐκλέχθηκε ἀκαδημαϊκός. Τό 1865 ἐπισκέφθηκε τήν Ἀθήνα καί συνέθεσε τήν περίφημη προσευχή του πρὸς τήν Ἀθηνᾶ τῆς Ἀκροπόλεως.

3. Αὐτό δέν ἔχει καμμία σχέση μέ τόν περίφημο ἀκρόστιχο **ΙΧΘΥΣ**, τοῦ ὁποίου τὰ γράμματα σχηματίζουν τὰ ἀρχικά τῆς φράσεως Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ Υἱός Σωτήρ. Ὁ ἀκρόστιχος αὐτός ἐπινοήθηκε ἀκαίρως στήν Ἀλεξάνδρεια γιά νά ἐξηγήσει καί δικαιολογήσει τήν λατρεία τοῦ ἰχθύος ἀπό τοὺς Χριστιανούς.

4. **Τερτυλιανός** (Κόιντος Σεπτέμιος Φλωρέντιος Tertullianus), ἕνας ἀπό τοὺς ἐξοχώτατους ἀπολογητές τῆς Ἐκκλησίας κατά τὰ τέλη τοῦ Β' καί τῆς ἀρχῆς τοῦ Γ' αἰῶνος. Γεννήθηκε στήν Καρχηδόνα, σπούδασε νομικά καί ἦταν κατ' ἀρχήν ἐθνικός,

ἔπειτα δέ ἀσπάσθηκε τόν Χριστιανισμό, γέννημένος πρεσβύτερος, πιθανῶς στήν Ρώμη. Δυσφορῶντας ὁμως γιά τόν ἀτάσθαλο βίον τῶν Ρωμαίων κληρικῶν, τοὺς ὁποίους καί ἔλεγξε, καταδιώχθηκε ἀπὸ αὐτοὺς καί μεταπήδησε στήν αἵρεση τῶν Μοντανιστῶν, τῶν ὁποίων ὁ αὐστηρὸς βίος συμφωνοῦσε πρὸς τίς ἠθικές ἀρχές του. Ὡς τέτοιος δέ, πολέμησε τήν ἄκραν ἐπιείκεια τοῦ Πάπα Καλλίστου πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντες. Ἀριστογνώστης τῆς ἐλληνικῆς καί λατινικῆς γλώσσας καί φιλολογίας, ὡς καί τῆς παλαιότερης ἱστορίας, ἔγραψε στά ἐλληνικά καί στά λατινικά, ἀπολογητικά, δογματικά, ἠθικά, κ.λπ. θαυμασθεῖς ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων.

5. **Ἄλκη ἢ ἀλκή**, ἓνα τῶν μεγαλυτέρων μυρικαστικῶν ζώων τῆς οἰκογενείας τῶν ἐλαφιδῶν. Κατοικεῖ στὶς βόρειες χῶρες τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καί Ἀμερικῆς καί διακρίνεται γιά τό ἔκτακτο μέγεθος τῶν κεράτων, τὰ ὁποῖα ζυγίζουν πάνω ἀπὸ 20 κιλόγραμμα. Οἱ θηλυκὲς δέν φέρουν κέρατα. Θηρεύονται γιά τό δέρμα καί τό κρέας τους, τό ὁποῖο εἶναι μέν θρεπτικό καί τονωτικό, ἀλλὰ τραχύ καί ὄχι πολὺ νόστιμο. Καί τὰ κέρατά τους χρησιμοποιοῦνται πρὸς κατασκευὴ διαφόρων ἀντικειμένων.

6. **Capiaí**, ζῶον ὅμοιο πρὸς τὸν κοῖρο.

7. **Orissa**, χώρα τῶν ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν μέ ἔκταση 62.779 τετρ. χιλιομ. καί 5.750.000 κατοίκους. Ἡ ἀκτὴ εἶναι σχηματισμένη ἀπὸ τό τριπλὸ δέλτα τῶν Maha-naddi, Brahmani καί Braitarani. Κλίμα διακεκαυμένο· καταρρακτώδεις βροχὲς τοῦ θέρους, κυκλῶνες καί βρασμοὶ ρευμάτων καταστρεπτικοί. Προϊόντα: χαλκός, σίδηρος, κόνις χρυσοῦ, ὄρυζα, φυτὰ ἐλαιοπαραγωγὰ, βάμβαξ, καπνός, κάνναβις, πιπέρη, ἰνδοκάλαμος, ἰνδοφοῖνιξ, ρητίνη, κ.λπ. Ἡ Orissa κατακτιήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς ἐπὶ τῶν Huharattes τό 1803 καί διοργανώθηκε τό 1820.

8. **Tonga**, ἀρχιπέλαγος τῆς Ὠκεανίας, στήν Πολυνησία, καλούμενο καί **Νῆσοι τῶν**

Φίλων (Iles des Amis) καί ἀποτελούμενον ἀπὸ ἑκατοντάδες νησιά, ὁλικῆς ἐκτάσεως 1.000 τετρ. χιλμ. Κλίμα θερμὸ καί βροχερό, ἀλλὰ ὑγιεινόν. Προϊόντα: ἴγναμον, κοκοκάρυα, σακχαροκάλαμον, ἀртόδενδρον καί ξυλεία σαντάλου. Οἱ κοῖροι καί τὰ ὀρνιθοειδῆ εἶναι ἀφθονα καί οἱ ἀκτές πολὺ ἰχθυοπαραγωγικὲς. Οἱ ἄνδρες εἶναι ὠραῖοι, εὐρωστοὶ καί καλοκαμωμένοι, οἱ δέ γυναῖκες περίφημες γιά τήν ὠραιότητά τους. Ὁ πολιτισμός τους εἶναι ἀρκετὰ προχωρημένος. Ἀπὸ τό 1899 τό ἀρχιπέλαγος τοῦ Tonga ἀνήκει στήν Ἀγγλία.

9. **Omahas ἢ Omawhaws**, φυλὴ τῶν Ἑρυθροδέρμων, ἰθαγενῆς τοῦ Κάτω Μισσοῦρι τῆς Β. Ἀμερικῆς. Διακρίνονται γιά τό ὑψηλὸ ἀνάστημά τους, τήν δολικοκέφαλο κεφαλὴν τους καί τήν τάση τους πρὸς τήν εὐσαρκία. Ἀλλοτε κυνηγοὶ τῶν βουβάλων, ἔγιναν γεωργοί, ἐκπολιτίσθηκαν, καί ἀπαρνήθηκαν τίς παλαιὰς τους συνήθειες καί πεποιθήσεις.

10. **Samoa** (νησιά) ἢ **ἀρχιπέλαγος τῶν θαλασσοπόρων** (archipel de Navigateurs), νησιωτικὸ ἄθροισμα τῆς Πολυνησίας, Β.Α. τῶν ἀρχιπελάγων Fidji καί Tonga, περιλαμβάνον 14 νησιά, παρατεταγμένα σέ μακριὰ γραμμὴ ἀπὸ Β.Δ. πρὸς Ν.Α. ὁλικῆς ἐπιφανείας 2.787 τετρ. χιλμ., μέ 37.000 κατοίκους. Ὅλα τὰ νησιά αὐτὰ εἶναι ἡφαιστειογενῆ καί πληρῆ οὐσμμένων κρατῆρων. Ἡ κλωρίδα, ἂν καί πτωχὴ σέ εἶδη, εἶναι διαφυλῆς, ἡ δὲ πανὶς ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ κάποια εἶδη ἰθαγενῶν πτηνῶν, ὑπὸ κάποιου μυὸς κοινοῦ σέ ὁλόκληρην τήν Πολυνησίαν καί μερικῶν ζώων εἰσαχθέντων ἀπὸ τήν Αὐστραλίαν καί Εὐρώπην. Οἱ ἰθαγενεῖς εἶναι σχεδόν καθαρόαιμοι Πολυνήσιοι, ἂν καί σέ μερικὰ νησιά ἔχουν διασταυρωθεῖ μέ Papous. Μέχρι τοῦ 1830, τὰ ἦθελαν πολὺ λίγο εἶχαν ἐπηρεασθεῖ ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλὰ σήμερον ἀγοράζουν πολυάριθμα εὐρωπαϊκά προϊόντα καί ἔχουν προσηλυτισθεῖ στὸν Χριστιανισμό.

Τὰ νησιά Σαμόα, ἐξαιρέσει τοῦ Ταου, ἀποτελοῦσαν μόλις πρὸς ὀλίγων εἰδῶν ἀκόμη συνταγματικὸ βασίλειον κατὰ τὸν ἀγγλικὸ τύπον, μέ Βουλὴν τῶν εὐγενῶν καί Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων. Ἦδη τελοῦν ὑπὸ τὸ κοινὸ προτεκτοράτο τῆς Μεγάλης Βρετανίας καί τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν (πρὸ τοῦ πολέμου καί τῆς Γερμανίας).

11. **Bhils**, μία τῶν τάξεων τοῦ μὴ ἀριανοῦ λαοῦ τῶν Ἰνδιῶν· ζοῦν γενικῶς στὰ ὄρεινά καί δασώδη μέρη τοῦ κέντρου τῆς Ἰνδικῆς χερσονήσου. Οἱ Bhils εἶναι πολυάριθμοι καί διανεμονται σέ μεγάλο ἀριθμὸ πατριῶν, οἱ ὁποῖες ἐξαρτῶνται ἐκάστη ἀπὸ μία τῶν δύο τάξεων τῶν oudjvala (λευκοὶ λάμποντες) καί τῶν Kâla (μαῦροι). Ὁ Πτολεμαῖος εἶχε γνωρίσει τοὺς Bhils.

12. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διοργανῶνται ἀπὸ τοὺς τοτεμιστὰς ἑορτὲς κατὰ τίς ὁποῖες οἱ ἀνήκοντες στήν αὐτὴ τοτεμικὴ ὁμάδα ἀναπαριστοῦν ἢ μιμοῦνται δι' εἰδικῶν χορῶν τίς κινήσεις καί ιδιορρυθμίας τοῦ τοτέμ τους.

13. Ὁ Frazer, στό ἔργον του *Totemism and Exogamy*, τόμος Α', σελ. 54 ἀναφέρει ὅτι στήν Αὐστραλίαν ἡ συνήθης ποινὴ γιά τίς γενετήσιες σχέσεις μέ πρόσωπα πού ἀνήκουν σέ πατρίαν, μετὰ τῶν μελῶν τῆς ὁποίας δέν ἐπιτρέπεται στό ἄτομον νά ἔλθῃ σέ γενετήσια σχέση, εἶναι ὁ θάνατος. Καμμία σημασία δέν ἔχει ἂν ἡ γυναῖκα ἀνήκει στήν αὐτὴν τοπικὴ ὁμάδα ἢ σέ ἄλλην, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε ἀρπαγεῖ κατὰ τὸν πόλεμον. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος, παρὰ τὸν νόμον, τὴν χρησιμοποιεῖ ὡς γυναῖκα του, καταδιώκεται καί φονεύεται ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη τῆς πατριᾶς του, τό αὐτὸ δὲ συμβαίνει καί γιά τὴν γυναῖκα.

14. **Lubbock** (sir John), Ἀγγλος πολιτικός καί φυσιοδίφης πού γεννήθηκε στό Λονδίνο τό 1834.

Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ

Αλλο είναι αλήθεια και άλλο πραγματικότητα. **Πραγματικότητα είναι ο αντικειμενικός κόσμος, δηλαδή, τό πώς έχουν τά πράγματα, ή ουσία τους, οι ιδιότητές τους, οι σχέσεις τους, οι μεταβολές τους.** Ή πραγματικότητα λοιπόν υπάρχει αντικειμενικά, είτε τό θέλουμε, είτε όχι. Είτε τήν γνωρίζουμε, είτε δέν τήν γνωρίζουμε. Ένω, αντίθετα, **αλήθεια είναι ό,τι γνωρίζουμε από τήν πραγματικότητα και τό γνωρίζουμε χωρίς νά σφάλουμε, μέ πλήρη βεβαιότητα.** Καί ή αλήθεια επομένως είναι και αυτή αντικειμενική σάν τήν πραγματικότητα. Άκόμα δέ και τουτο: Σέ κάθε περίπτωση είναι και ή αλήθεια μία, όπως και ή πραγματικότητα είναι μία και όχι πολλές. Ό Άριστοτέλης είχε καθορίσει: «**Αλήθεια σημαίνει τήν περί τά πράγματα γνώση μας**», δηλαδή αλήθεια είναι ή συμφωνία του νοῦ πρὸς τά πράγματα.

Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίσει τήν πραγματικότητα τοῦ σύμπαντος καί νά μάθει ἔτσι τήν αλήθεια; Καθώς νομίζω, ή ἀπάντηση πού δύναται νά δοθεῖ στό ἐρώτημα τουτο εἶναι μέν καταφατική, ἀλλά κατ' ἀνάγκη περιορισμένη. Μπορεῖ βέβαια ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίσει μέρος τῆς πραγματικότητας τοῦ Σύμπαντος, τό μέρος ἐκεῖνο πού τοῦ ἐπιτρέπουν οἱ

δυνατότητες πού ἔχει. Ή πραγματικότητα τοῦ Σύμπαντος εἶναι ἀπειρη καί αὐτή ὅπως εἶναι καί τό Σύμπαν, ή Φύση, ἀπειρη. Τό Σύμπαν, ή Φύση εἶναι μάλιστα ἀπειρη «ἐν τῷ γίνεσθαι», ἀπειρη σέ ἔκταση καί σέ ἐξελίξεις δυναμικές. Πολύ σωστά λοιπόν οἱ Πυθαγόρειοι ὀρίζαν τήν Φύση σάν «**ἀριθμό παμμέγιστον ἀεί συντελούμενον**».

Καί ἔνα ἄλλο ἐρώτημα: Μέ ποιο τρόπο ἢ μέ ποιούς τρόπους μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίσει μέρος τῆς πραγματικότητας τοῦ Σύμπαντος καί νά γίνεῖ ἔτσι κάτοχος ἀληθειῶν; Ή ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό εἶναι εὐκόλη: Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίσει τό μέρος ἐκεῖνο τῆς πραγματικότητας τοῦ Σύμπαντος, τό ὁποῖο τοῦ ἐπιτρέπουν τά μέσα πού διαθέτει γιά αὐτόν τόν σκοπό. Τά μέσα δέ αὐτά εἶναι: οἱ αἰσθήσεις καί ή διάνοια, μέ τή θαυμασία λειτουργία της, τό λογικό. Έδω ὅμως χρειάζεται προσοχή. Έάν τά δύο αὐτά μέσα πού διαθέτει ὁ ἄνθρωπος, τήν ἀπό τίς αἰσθήσεις ἐμπειρία καί τό λογικό, τά χρησιμοποιήσει χωριστά ἀποτυχάνει. Χρειάζεται νά τά χρησιμοποιεῖ καί τά δύο μαζί. Τήν ἐμπειρία πού ἀποκομίζει μέ τίς αἰσθήσεις πρέπει νά τήν ἐπεξεργάζεται μέ τό λογικό. Τά φιλοσοφικά συστήματα πού στηρίχθηκαν κατὰ τρόπο μονομερή, εἴτε στήν

ἐμπειρία, εἴτε στό λογικό ἀπέτυχαν, γιατί ὁδήγησαν σέ πλάνη. Τά ἀπό τήν ἐμπειρία πρέπει νά ἐλέγχονται ἀπό τό λογικό, τό δέ λογικό δέν πρέπει νά ἀπομακρύνεται ἀπό τήν ἐμπειρία. Στόν κανόνα αὐτό κατέληξαν καί οἱ ἐπιστήμονες καί οἱ πραγματικοί φιλόσοφοι.

Λύνεται τό ζήτημα τῆς καθολικῆς γνώσεως τῆς πραγματικότητας τοῦ Σύμπαντος; Ή ἀπάντηση εἶναι κατηγορηματική: **Όχι, δέν λύνεται.** Τοῦτο δέ διότι ή ἔρευνα περιορίζεται στά ὑλικά πράγματα. Ό νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐπεξεργάζεται ὅ,τι ἀντιλαμβανόμαστε μέ τίς αἰσθήσεις, ἐξοπλισμένες μάλιστα γιά τόν ἐπιστήμονα μέ τόσες καί τόσες θαυμάσιες ἐπινοήσεις τῆς τεχνολογίας. Ἴσχυει παντοῦ καί πάντοτε τό ὅτι: **«τίποτε εἰς τόν νοῦν, ἄν μή πρότερον εἰς τās αἰσθήσεις».** Ή ἐπιστημονική λοιπόν προσπάθεια εἶναι ἀπό τήν φύση της περιορισμένη στήν ἔρευνα τῆς ὑλικῆς πραγματικότητας. Μόνον ὑλικές ἀλήθειες κατακτᾷ. Τοῦτο παραδέχονται ὅλοι οἱ σοβαροὶ ἐπιστήμονες.

Κατά τήν πολύ παλαιά γνώμη, πού εἶναι καί πολύ διαδεδομένη, γνώμη ἀοριστη ἢ καί αἰτιολογημένη, ὑπάρχει καί **ἀντικειμενικός κόσμος, πραγματικότητα πού δέν εἶναι ὑλική καί ἔτσι δέν μπορεῖ νά συλλαμβάνεται ἀπό τίς ἀνθρώπινες αἰσθήσεις.** Στόν κόσμο αὐτό βρίσκονται τά αἷτια τῶν πραγμάτων. Ό κόσμος αὐτός ἐκφεύγει τοῦ ἀνθρώπινου ἐπιστητοῦ. Ή ἔρευνα καί ή γνώση τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἀπετέλεσε πάντοτε καί τώρα ἀποτελεῖ ζωνρό αἷτημα κάθε ἀνθρώπου καί τοῦ πλέον ἀκόμα ἀπλοϊκοῦ. Στόν κόσμο αὐτό πρέπει νά ἀνα-

ζητηθεῖ ή οὐσία καί οἱ νόμοι τοῦ αἰτίου τῆς Δημιουργίας, τό «**ὄντως ὄν**» τῶν φιλοσόφων, καθώς καί τά μή ὑλικά στοιχεῖα τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀνθρώπου (ή ψυχή, ὁ νοῦς, τό πνεῦμα). Νά ἀναζητηθεῖ ή οὐσία τους, οἱ νόμοι τους, ή προέλευσή τους καί ή τύχη τους. Πρέπει στόν κόσμο αὐτό νά ἀναζητηθεῖ ή κατάσταση τῶν ψυχῶν μετά τόν θάνατο. Νά ἀναζητηθεῖ ἀκόμη καί κάτι μεγάλο: ή κατάσταση τοῦ θείου πνεύματος. Ή κατάσταση αὐτή ἐκεῖ πρέπει νά ἀναζητηθεῖ, στόν κόσμο αὐτόν πού εἶναι βέβαια οὐσιαστικός, ἀντικειμενικός, ἀλλά ὄχι ὑλικός! Ή πραγματικότητα τοῦ κόσμου ἐκείνου δέν εἶναι ὑλική, εἶναι πνευματική, ή δέ γνώση αὐτοῦ προσπορίζει ἀλήθειες πνευματικές.

Ή πνευματική αὐτή πραγματικότητα εἶναι ὅμως πάνω ἀπό τήν ἀνθρώπινη αἴσθηση καί πάνω ἀπό τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις. Προβάλλει λοιπόν ἐδῶ τό ἐρώτημα ἐάν μόρεσε ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίσει τήν πραγματικότητα αὐτή ἐξ αὐτοψίας. Ναι, εἶναι ή ἀπάντηση, μόρεσε, ἀλλά μόνον ὁ ἄνθρωπος τῶν Μυστηρίων, τῶν πραγματικῶν Μυστηρίων, πού λειτουργήσαν κατὰ τό παρελθόν. Τήν ἀπάντηση αὐτή τήν ἐπιβεβαιώνουν διάφοροι συγγραφεῖς καί τήν δικαιώνει ή Παράδοση τῶν Μυστηρίων.

Αὐτήν τήν υπεραίσθηση - πραγματικότητα ἐρεύνησαν προσωπικότητες ὑπέροχες τῆς ἀρχαιότητας, Μῦστες καί Μυσταγωγοί, σοφοί καί ἐνάρετοι. Πρέπει καί ἐδῶ νά τονιστεῖ καί πάντοτε νά υπογραμμίζεται ὅτι ή ἀρετή καί τό ἀνώτερο ἥθος ἀποτελοῦν τήν ἀπαραί-

τητη προϋπόθεση για κάθε πνευματική προσπάθεια.

Θεϊοί άνδρες τών Μυστηρίων διδάχθηκαν πνευματικές αλήθειες διά της κοινωνίας τους μέ Μεγάλες Πνευματικές Συνειδήσεις. Ός έκ τούτου δέ, άποκλήθηκαν θεοδιδάκτοι.

Όλες οι Έσωτερικές Παραδόσεις άναφέρουν για κοινωνίες πνευματικές τών Μεγάλων Μυσταγωγών. Η Έλληνική μάλιστα Παράδοση στους Μεγάλους Μυσταγωγούς δίδει τόν τίτλο του «Υίου Θεού», για νά δείξει τήν πνευματική σχέση τους πρός Πνευματικές Συνειδήσεις. Είναι δέ γνωστό ότι ο Όρφεύς και ο Πυθαγόρας άπεκαλοΰντο Υιοί του Θεού Άπόλλωνος, ο δέ Μίνως (κάθε Μίνως) υίός του Θεού Διός.

Γιά τόν Πυθαγόρα έλέγετο ότι «παρά τών θεών έδιδάχθη πᾶν ό,τι έγνώριζε περί της φύσεως», καθώς άναφέρει ο Φιλόστρατος. Γιά τόν Όρφέα ότι «παρά της μητρός του, της Μούσης Καλλιόπης, έλαβε τήν θείαν γνώσιν». Ο Ιάμβλιχος γράφει ότι ο Πυθαγόρας και οι μαθητές του είχαν εξαίρετη και άκριβέστερη διάγνωση «περί του νοείν, όρᾶν και άκούειν». Ο δέ Πρόκλος στά σχόλιά του στην Πολιτεία του Πλάτωνος γράφει για τίς Πυθαγορίδες Θεανώ, Τιμόχα, Διοτίμα και Περικτιόνη ότι «έτύχανον θείων μέν όψεων, θείων δέ έπιπνοιών» (έμπνεύσεων).

Στήν άρχαία Ρώμη τό ανώτατο Ίερατείο άποτελοΰσαν οι Ποντίφηκες (Pontifacio), δηλαδή οι Γεφυροποιοί. Η όνομασία αυτή σήμαινε ότι οι Μυσταγωγοί εκείνοι είχαν τήν ικανότητα νά κατασκευάζουν γέφυρες πνευματικές μεταξύ τών Μυστηρίων της Ρώμης (όταν

αυτά εύρίσκοντο έν άκμή) και τών Πνευματικών Συνειδήσεων του Ούρανοΰ, δηλαδή ότι είχαν κοινωνία μέ αυτές.

Γιά όμοιες πνευματικές κοινωνίες άναφέρει και η Ίουδαϊκή Παράδοση: για τόν Μωυσή, τόν Ένώχ, τόν Δαυΐδ και τόν Σολομώντα.

Άπό όλα αυτά φαίνεται καθαρά ότι οι άρχαίες Παραδόσεις μιλοΰν για υπέροχες προσωπικότητες τών Μυστηρίων, άνδρών και γυναικών, οι όποιες, μέ τά έφόδια της άρετής και της πραγματικής μύσεως, μπόρεσαν νά έρευνήσουν τήν πνευματική πραγματικότητα και νά γνωρίσουν αλήθειες πνευματικές.

Καθώς δέ, είναι γνωστό, από τίς πνευματικές αυτές αλήθειες, οι έξωτερικότερες ήλθαν μέ τόν καιρό στην δημοσιότητα και τίς γνωρίζουμε από άποσπάσματα άρχαίων φιλοσόφων. Περιλαμβάνουν δέ θέματα κοσμογονικά, κοσμολογικά θέματα για τήν ψυχή και για τό πνεΰμα και για νόμους πνευματικούς, όπως είναι η μετενσάρκωση και τό άντιπεπονθός. Άποτελοΰν δέ οι αλήθειες αυτές για κάθε πνευματόδοξο έρευνήτη πολύτιμη πηγή γνώσεως, πού λέγεται Έσωτερική Παράδοση. Τήν Παράδοση αυτή επικαλείται πολλές φορές και ο Πλάτων, όταν όμιλεί για θέματα πού βρίσκονται πέραν του ανθρώπινου έπιστητού.

Όσον δέ άφορά τίς ένδότερες αλήθειες τών Μυστηρίων, αυτές βέβαια δέν διέρρευσαν. Τηρήθηκε γι' αυτές άξιοθαύμαστη σιγή εύλαβική. Μερικές διατυπώθηκαν κρυπτογραφικά, μέ σύμβολα, άλληγορίες, παραβολές και μέ μύθους.

* * * * *

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ ΤΩΝ ΊΕΡΩΝ Άριθμών και Νόμων, και τών έφόρων αυτών, άθανάτων Έλλήνων Θεών. Του Ίερού άριθμοΰ και Νόμου:

1. της Κινήσεως, του ΙΕΡΟΥ ΠΥΡΟΣ μέ έφορον τήν Θεάν Έστίαν, και τόν άστερισμόν του Ζυγοΰ. ΑΗΡ

2. της Ζωής, της πνευματικής γονιμοποιού κινήσεως και δημιουργικοΰ αιτίου τών όντων, μέ έφορον τόν Θεόν Άρην και τόν άστερισμόν του Σκορπιού. ΥΔΩΡ

3. της Ένεργείας, της πνευματικής άγνότητας, μέ έφορον τήν Θεάν Άρτεμιν και τόν άστερισμόν του Τοξότου. ΠΥΡ

4. της Μορφής, του νοητού μεταπλαστικοΰ πυρός, μέ έφορον τόν Θεόν Ήφαιστον και τόν άστερισμόν του Αιγόκερω. ΓΗ

5. της Διαιωνίσεως, του Έρωτος, της άναπαραγωγικότητας και της πνευματικής άγάπης, μέ έφορον τήν Θεάν Ήραν και τόν άστερισμόν του Υδροχού. ΑΗΡ

6. της Έξελίξεως, της γονιμοποιού δυνάμεως της Φύσεως, μέ έφορον τόν Θεόν Ποσειδώνα και τόν άστερισμόν των Ίχθύων. ΥΔΩΡ

7. της Άλληλοεπιδράσεως, του Φωτός της πνευματικής γνώσεως και σοφίας, μέ έφορον τήν Θεάν Άθηνᾶ και τόν άστερισμόν του Κριού. ΠΥΡ

8. της Έλευθερίας, του φυσικοΰ και πνευματικοΰ νόμου της μορφοποιού δυνάμεως του αιθέρος Διός, μέ έφορον τήν Θεάν Άφροδίτην και τόν άστερισμόν του Ταύρου. ΓΗ

9. της Άρμονίας, του πνευματικοΰ Φωτός, μέ έφορον τόν Θεόν Άπόλλωνα και τόν άστερισμόν των Διδύμων. ΑΗΡ

10. του Πνευματικοΰ Λόγου, αιτίου μεταμορφώσεως της ψυχής σε έλεύθερο πνεΰμα, μέ έφορον τόν Θεόν Έρμη και τόν άστερισμόν του Καρκίνου. ΥΔΩΡ

11. της Πνευματικής Κινήσεως, πνευματικής έλευθερίας, μέ έφορον τόν Ύπατο, βασιλέα Θεών και άνθρώπων μέγαν Θεόν Δία και τόν άστερισμόν του Λέοντος. ΠΥΡ

12. της Πνευματικής Ζωής, της ζωογόνου ιδιότητας της άγίας ύλης, μέ έφορον τήν Θεάν Δήμητρα και τόν άστερισμόν της Παρθένου. ΓΗ

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ άπάντων τών προπατόρων ήμών, Έλλήνων Θεών και ήρώων της Άγίας ήμών Μυθολογίας - Ίστορίας!

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΙΑΧΩΒΑ

Η ΓΝΩΣΗ

Ἡ γνώση τῶν Νόμων τῆς λειτουργίας Φύσεως δίδει στὸν κάτοχό της πτέρυγες ἀετοῦ καὶ δύναμη λέοντος, ὥστε νά ἔχει τὴν δυνατότητα νά ὑποτάξει στὴν θέλησή του τίς μορφές τοῦ ἀπείρου.

Σέ ἀντίθεση μέ τὴν ἀξία τῆς γνώσεως ὑπάρχει ἡ ἀρνητική διδαχή (ἀπὸ τὴν λεγόμενη «παλαιά διαθήκη») ἡ ὁποία ἀτυχῶς μέσῳ τῶν «βιβλικῶν» λεγομένων θρησκειῶν διασώθηκε μέχρι σήμερα καὶ διδάσκει ὅτι ἡ γνώση (τοῦ «καλοῦ» καὶ τοῦ «κακοῦ») ἀποτελεῖ τὸν ἀπαγορευμένο γιὰ τὸν ἄνθρωπο καρπὸ καὶ συνεπῶς εἶναι θεϊκὴ κατάρα τὴν ὁποία πρέπει νά ἀποφύγει ὁ ἄνθρωπος γιατί διαφορετικά θά προκαλέσει τὴν ὀργή τοῦ «ἐνός ἐξωκοσμικοῦ θεοῦ» καὶ ὅτι δέν θά ἔχει θέση στὸν «παράδεισο», δηλαδή σέ ἄλλο ὅπου ὁ ἄνθρωπος θά παραμένει ἀδρανὴς σάν φυτὸ καὶ σέ κατάσταση ἄγνοιας (δηλαδή ἀποκλήνωσης) καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ κατάσταση (τῆς ἀδράνειας καὶ ἄγνοιας) ἀποτελεῖ τέτοια εὐτυχία πού ὀρισμένοι θυσιάζουν τὴν ζωὴ τους γι' αὐτήν καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα κατέστρεψαν ἕναν λαό, τοὺς Ἑλλήνες καὶ ὅλα τὰ πολιτισμικά τους στοιχεῖα!

Ἡ γνώση δέν εἶναι κατάρα ἀλλὰ εἶναι δύναμη καὶ μάλιστα ἡ μεγαλύτερη μέσα στοῦ Σύμπαν καὶ συνεπῶς εὐλογία τὴν ὁποία ὁ πνευματικὸς κόσμος μεταβιβάζει στὴν ἀνθρωπότητα ὥστε μέσῳ αὐτῆς νά προοδεύει καὶ ἐξελίσσεται πνευματικά.

Αὐτὴ ἡ ἀρνητικὴ διδαχὴ ὑπῆρξε τὸ αἷτιο πού οἱ φανατικοὶ θρησκευόμενοι κατὰ τὸν μεσαίωνα ἔκασαν βιβλιοθηκὲς καὶ προκάλεσαν ἀνεπανόρθωτη πολιτισμικὴ καταστροφὴ ἀπὸ τὴν ὁποία δέν ἔχει συνέλθει ἀκόμα ἡ ἀνθρωπότητα καὶ ἡ ὁποία ἔφερε τὴν ἀνθρωπότητα τουλάχιστον 2000 χρόνια πίσω.

Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Ἡ ἐργασία γιὰ τὸν ἐλεύθερο ἄνθρωπο εἶναι ὑψιστὴ ἀρετὴ καὶ οὗτος ὅχι μόνον δοξάζει τὴν ἐργασία καὶ τοὺς ἐργάτες ἀλλὰ καὶ καταδικάζει τοὺς ἄεργους καὶ κατ' ἐπέκταση καταδικάζει τὸν παρασιτισμὸ καὶ τὴν μάλιστα τῆς ἀνθρωπότητας πού ἔχει ὡς ἐφεύρημα ἀφ' ἐνός μὲν τὸ οἰκονομολογικὸ θεώρημα τῆς «ἥσσανος προσπάθειας» (δηλαδή κέρδος μέ ἐλάχιστη προσπάθεια, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν σκοπὸ καὶ προορισμὸ αὐτῆς τῆς προσπάθειας) καὶ ἀφ' ἑτέρου

τὴν ἀρνητικὴ διδαχὴ (ἀπὸ τὴν «παλαιά διαθήκη») ἡ ὁποία ἀτυχῶς μέσῳ τῶν «βιβλικῶν» θρησκειῶν διασώθηκε μέχρι σήμερα καὶ διδάσκει ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι θεϊκὴ κατάρα στὴν ὁποίαν καταδικάστηκε καὶ πρέπει νά ὑποκύψει ὁ ἄνθρωπος γιατί οἱ «πρωτοπλαστοί» παραβίασαν τὴν ἐντολὴ τοῦ «ἐνός ἐξωκοσμικοῦ θεοῦ» δηλαδή τοῦ Γιαχβέ. Ἡ ἐργασία δέν εἶναι κατάρα ἀλλὰ εὐλογία τὴν ὁποία ὁ πνευματικὸς κόσμος κληροδότησε στὴν ἀνθρωπότητα γιατί μέσῳ αὐτῆς προοδεύει καὶ ἐξελίσσεται πνευματικά καὶ πολιτιστικά.

Ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἐργασίας, ἀκόμα καὶ ἂν βασίζεται σέ «ιερά βιβλία», προκαλεῖ στασιμότητα πού ἀποτελεῖ ἔμπνευση τοῦ σκότους, αὐτοῦ τοῦ σκότους τὸ ὁποῖο δέν θέλει τὴν πρόοδο καὶ ἐξέλιξη τῆς ἀνθρωπότητας, ἀφοῦ ἡ ἐργασία εἶναι μοχλὸς προόδου καὶ ἐξελίξεως τῆς ἀνθρωπότητας καὶ πέραν τοῦ χρησίου ἀποτελέσματός, μᾶς ἀποκαλύπτει τὰ μυστικά τῆς Φύσεως, τόσο τῆς ὀργανικῆς ὅσο καὶ τῆς πνευματικῆς. Ἀπορῶ, τί τέλος πάντων εἶναι ὁ Ἰαχωβάς ἢ Γιαχβέ; Εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου ἢ μήπως εἶναι ὁ ἄρχων τοῦ σκότους;

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ

ὦ τάφε μου, ὦ νυφιάτικό μου,

ὦ αἰώνια βαθιά στή γῆ σκαμμένη κατοικία μου, γιά σένα τώρα ξεκινῶ νά πάω πρὸς τοὺς δικούς μου, πού ἔνα τόσο πλῆθος ἔχει δεχθεῖ ἀπ' αὐτούς ἡ Περσεφόνη.

Στερνή τους τώρα ἐγώ καί πολύ πιά ἄθλια πρὶν νά ἔρθει ἀκόμα ἡ ὥρα μου πηγαινῶ.

Μά ὅταν θά φθάσω βέβαιη τρέφω ἐλπίδα νά μέ δεχθεῖ ὁ πατέρας μου μέ ἀγάπη, μέ ἀγάπη κι ἐσύ μάνα μου, μέ ἀγάπη κι ἐσύ ἀδελφέ μου πολυλατρεμέ-νε, γιατί νεκρούς μ' αὐτά μου ἐγώ τά χέρια σᾶς ἔλousa, σᾶς στόλισα καί μ' ὅλα τά νεκρικά σᾶς τίμησα τά δῶρα, καί τώρα γιά νά θάψω Πολυνείκη, τό δικό σου κορμί τέτοια παθαίνω.

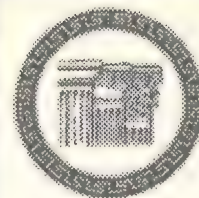
Κι ὅμως δίκαια σέ τίμησα, ὅπως κρίνουν ὅσοι ἔχουν γνώση, γιατί ἐγώ ποτέ μου, μήτε παιδιῶν ἂν ἤμουν μπότε-ρα, μήτε ἂν νεκρός ὁ ἄντρας μου ἐσεπόταν, δέν θά ἔπαιρνα πάνω μου τέτοιο ἀγῶνα ἐνάντια στήν ἀπόφαση τῆς χώρας. Καί χάρη σέ ποῖο νόμο αὐτό πού λέω; Ὁ ἄντρας ἂν μοῦ πεθάνει, θά μπο-ροῦσα κι ἄλλον νά πάρω καί παιδί νά κάνω ἀπ' ἄλλον ἄντρα, ἂν θά ἔχανα τό πρῶτο. Μά ἀφοῦ μοῦ ἔχουν μάνα καί πατέρας στόν Ἄδη κατεβεῖ, δέν εἶναι τρόπος ποτέ νά γεννηθεῖ ἀδελφός γιά μένα.

Καί ἐνῶ μ' αὐτόν τόν νόμο πάνω ἀπό ὅλους σέ ἔβαλα ἐγώ, μυριάκριβε ἀδελφέ μου, ἔγκλημα ὁ Κρέοντας ἔκρινε καί τόλμη ἀνήκουστη τήν πράξη αὐτή καί τώρα μέ παίρνει ἔτσι ἀπό τά χέρια καί

μέ σέρνει, πρὶν τίς χαρές τοῦ ὑμέναιου νά γνωρίσω, πρὶν δῶ ἄντρα πλάι μου, πρὶν παιδιά ἀναστήσω, μά ἔτσι παρατη-μένη ἀπό τοὺς φίλους ζωντανή κατε-βαίνω ἡ ἄμοιρη στῶν πεθαμένων τά λημέρια, ἐνῶ ποιόν νόμο τῶν θεῶν ἔχω πατήσει; καί γιά τί πρέπει πιά ἡ δυστυ-χισμένη νά ἐλπίζω στοὺς θεούς; ποιόν σύμμαχό μου νά κράξω, ὅταν μέ τήν εὐσέβειά μου τῆς ἀσεβείας τήν καταδίκη βρῆκα; Μά ἂν περνοῦν στοὺς θεούς αὐτά γιά δίκαια, πεθαίνοντας θά ὁμο-λογοῦσα τότε πῶς ἔνοχη πεθαίνω, ἂν ὅμως οἱ ἄλλοι ἔχουν ἀσεβήσει εἶθε νά μὴν πάθουν πιά πολλά ἀπό ὅσα ἔτσι ἄδικα μοῦ κάνουν.

«ΑΝΤΙΓΟΝΗ» Σοφοκλέους

Τί εἶναι τό Ἰδεο-θέατρον

Τὸ ΙΔΕΟ-ΘΕΑΤΡΟΝ δημιουργήθηκε τό 1991 ἀπό τόν ἡθοποιό καί πανεπιστημιακό δάσκαλο Ραδάμανθον Ἀναστασάκη. Εἶναι θεατρικός-ἐκπαιδευτικός - ἐκδοτικός ὁργανισμός πού ἔχει ὡς βα-σικό σκοπό τήν παρουσίαση τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, μέσῳ τῆς Θεατρικῆς Τέχνης, Ἐκπαιδευ-τῶν Προγραμμάτων καί Εἰδικῶν Ἐκδόσεων.

✱ Πραγματοποίησε ἀπό τό 1991-2003 περισσό-τερες ἀπό 2.000 ἐκδηλώσεις στήν Ἑλλάδα καί τό ἐξωτερικό, κάνοντας εὐρύτερα γνωστή τήν σημα-νική τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας - Ἐπιστή-μης - Τέχνης - Φιλοσοφίας - Ἱστορίας καί Θρησκεί-ας. Ἀπετέλεσε κατ' αὐτόν τόν τρόπο τήν ποιοτι-κώτερη ἀλλά καί μεγαλύτερη ἐκδήλωση σέ κοι-νωνικό ἐπίπεδο τοῦ νέου γενιῆς τῆς δεκαετί-ας 1991-2001 γιά τόν Ἑλληνικό Πολιτισμό.

✱ Παρουσίασε στό θέατρο ἀπό τό 1991 μέχρι σήμε-ρα σέ θεατρική διασκευή καί σκηνοθεσία Ρ. Ἀναστα-σάκη τά ἔργα τοῦ Ἀ. Ἀσημακόπουλου: ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΜΑΘΗΤΕΙΑ, ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΣΤΟΝ ΘΗΣΕΑ καί ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΟΡΕΣΤΗ Πλάτωνος: ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, ΦΑΙΔΡΟΝ, ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ καί ΦΑΙΔΡΟΣ - Ὁρφέως ΛΟΓΟΙ ΙΕΡΟΙ καί ΥΜΝΟΙ. Τά ἔργα παρουσιάστηκαν στόν Λυκαβηττό - Βεάκειο Κατράκειο, σέ ἀρχαία θέατρα καί Φεστιβάλ τῆς Ἀττικῆς, ἀλλά καί σέ περιοδεῖα σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα. Ἐπίσης παρουσίασε ὑπό τήν μορφή θεατρικῶν ἀναλογίων μέ ἀναλύσεις καί σχόλια τήν ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, τό σύνολο τῶν ΚΕΙΜΕ-ΝΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ, τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, τοῦ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ, καθώς καί δεκάδες κείμενα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας.

✱ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1994 δημιουργεῖ τίς ἙΚΔΗ-ΛΩΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ" στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Μετσόβειου Πολυτεχνείου συνεργαζόμενος μέ τό Ἰδρυμα. Παράλληλα διοργανώ-νει περιηγήσεις σέ Ἀρχαιολογικούς Χώρους καί στά Ἱερά τῶν Ἑλλήνων, στήν Ἑλλάδα ἀλλά καί στό ἐξωτε-ρικό, μέ εἰδικές ξεναγήσεις καί συνέδρια.

✱ Τόν Ἰούνιο τοῦ 1994 στό θέατρο τοῦ Λυκαβη-τοῦ μετά τό τέλος τῆς παραστάσεως "ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩ-ΚΡΑΤΟΥΣ" ἀνακοινώνει τήν δημιουργία μαθημάτων γιά τήν Ἀρχαία Ἑλληνική Γλῶσσα καί τόν Σεπτέμ-βριο τοῦ 1994 ἱδρύει τήν "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ", Ἐνα ὄργανο πού γιά πρώτη φορά ὑλοποιήθηκε στήν Νεώτερη Ἑλλάδα, σέ συνεργασία μέ τήν "Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων". Σκοπός, ἡ διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας σέ παιδιά Δημοτικοῦ καί ἐνηλίκους. Παράλληλα ἐκδίδει τήν τριμηνιαία τότε, ἐφημερίδα ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ. Δύο χρόνια μετά παρατείνεται ἀπό τήν Ε. Α. δίδοντας τήν διεύθυνση στόν Ἀ. Γεωργιάδη.

Ἐπίσης στό Ἰδεοθέατρον πραγματοποιοῦνται ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ γιά παιδιά Δημοτικοῦ καί ἐνήλικες ὑπό τήν διεύθυνση τῆς Εὐδυνάμης Γαβαλά.

✱ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1996 ἀναλαμβάνει τήν ὑπο-στήριξη προτάσεως Ἰσπανῶν Εὐρωβουλευτῶν γιά τήν καθιέρωση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας καί παιδείας στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, συνεργαζόμενος μέ τό ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΕΩΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ καί συγ-κεντρῶναι 350.000 ὑπογραφές Ἑλλήνων πολιτῶν, τίς ὁποῖες παρουσίασε στήν Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

✱ Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1996 δημιουργεῖ τήν ΟΜΗ-ΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ γιά τήν διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλ-ληνικῆς Γλώσσας σέ παιδιά Δημοτικοῦ διά μέσου τῶν Ὀμηρικῶν Ἑπῶν, τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας καί Μυ-θολογίας σέ παιδιά ἀπό 5-15 ἐτῶν. Παρουσίασε μέ τό παιδικό τμήμα σέ θεατρικό δρώμενο τήν Ἀ' ραψωδία τῆς Ἰλιάδος, τήν ραψωδία α' τῆς Ὀδυσσεΐας, τήν Ἀπολο-γία Σωκράτους τοῦ Πλάτωνος, τά Ἀργοναυτικά τοῦ Ὁρφέως, τήν Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους κ. ἄ.

✱ Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1996 συνεργάζεται στήν δημι-ουργία τῶν "ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ" Ἀρχαῖο Ἑλληνικό Δείπνο μέ μουσική, χορὸ καί φιλοσοφικούς διαλόγους.

✱ Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1998 δημιουργεῖ ἐκδοτικό οἶκο, παρουσιάζοντας σπανιότατες μελέτες γιά τήν Ἑλληνική Φιλοσοφία-Μυθολογία - Πυθαγορισμό - Ἀρ-χαία Θρησκεία - Ὁρφεϊσμό, ἀλλά καί ΟΜΗΡΟ - ΠΙΝ-ΔΑΡΟ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗ - ΙΟΥΛΙΑΝΟ - ΠΟΡΦΥΡΙΟ κ.ἄ. καί ἐκδίδει τό ὁμώνυμο τριμηνιαῖο περιοδικό.

✱ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ: Πέραν τῶν πολυ-μόρφων ἐκδηλώσεων μέ θέμα τόν Ἑλληνικό Πολιτισμό, τό Ἰδεοθέατρον δημιούργησε σειρά μαθημάτων μέ πανε-πιστημιακούς καθηγητές καί ἐρευνητές ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ μέ τόν Σ. Θεοδοσίου, ΧΑΟΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ μέ τόν Π. Δημότση, ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ μέ τόν Ν. Πουλιανό, ΑΡΧ. ΕΛ. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ μέ τόν Δ. Λέκκα, ΕΥΚΛΕΙ-ΔΙΟΥ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ μέ τόν Β. Σπανδάγο, ΦΥΣΙΚΗΣ μέ τόν Π. Παππά, ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ μέ τόν Α. Σα-ραγᾶ, ΑΡΧΑΙΑΣ ΥΜΝΟΔΙΑΣ μέ τόν Ν. Κωνσταντινίδου, ΑΡΧΑΙΟΙ ΛΟΓΟΙ μέ τήν Ἀλτάνη, ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ μέ τήν Ἀ. Κελεσιδου, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΕΧΝΗΣ μέ τόν Δ. Λιαντίνη.

✱ Ὑποστηρίζει τήν διάδοση τῶν ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛ-ΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ τελώντας ὀνοματοδο-σίες σέ κάθε Ἡλιστάσιο καί Ἰσημερία.

✱ Τό ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ἀπετέλεσε καί ἀποτελεῖ παράδειγμα πρὸς μίμησην, ἀφοῦ πολλοὶ ἑλληνο-πρεπεῖς χώροι πού δημιουργήθηκαν κατόπιν αὐ-τοῦ, ἐμιμήθησαν τήν λειτουργία του. Ἐπίσης πολ-λοὶ νέοι ἀλλά καί καταξιωμένοι ἐρευνητές καί ἐπι-στήμονες ἔγιναν εὐρύτερα γνωστοί διά μέσου τῶν ἐκδηλώσεών του. Μέ τίς πολυμορφες ἐκδηλώσεις του, ἔδωσε γνωσιολογικά ἐναύσματα ἀλλά καί ψυ-χικά ἐρεθίσματα γιά νά στραφῶν πρὸς τήν μελέτη τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας, Μυθολογίας Θρησκείας καί νά ἀγαπήσουν τό μέτρον καί τό κάλλος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος χιλιά-δες ἄνθρωποι ἐμπνέοντας τίς συνειδήσεις τους.

✱ Τό Ἰδεοθέατρον ἀκολουθώντας τήν ἀρχαία μυ-σταγωγική παράδοση διδάσκει Αὐτογνωσία μέ βάση τήν Ὁρφεϊκή - Πυθαγόρειο διδασκαλία, ἐπίσης Πλάτωνα, Πρόκλο, καί Σ. Νάγο.

✱ Στό Ἰδεοθέατρον, στά Π.Ε.Κ., στό Πανεπιστή-μιο ὁ Ραδάμανθος Ἀναστασάκης διδάσκει τό μάθημα τῆς ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ - ΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ - ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ προσφέροντας στοὺς δασκάλους, κα-θηγητές, φοιτητές, ἀλλά καί σέ ἐκατοντάδες ἀνθρώπους πού ἐνδιαφέρονται, ὁργάνωση νοητικοῦ καί φυσικοῦ λόγου καθώς καί ἔκφραση συναισθημάτων.

**ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΚΑΙ
ΕΙΣΘΟΤΑ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΥΕΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ, ΙΣΗΜΕΡΙΕΣ
ΚΑΙ ΗΛΙΟΣΤΑΞΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΕΙΣ**

Καταγγέλλουμε δημόσια τήν συνεχιζόμενη τά τελευταία 1600 χρόνια, πολιτική μίσους καί φθοράς εις βάρος τής πανάρχαιας πατρώας κληρονομιάς τών Ἑλλήνων. Σᾶς προτείνουμε νά υἱοθετήσετε καί νά προβάλλετε στό περιβάλλον σας ἕνα ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ.

Κάνετε ἕνα δῶρο στήν ὠριμότητά σας τό ἀξίζετε!

ΜΕΡΙΚΑ ΔΙΑΣΗΜΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥΣ

Ἀγαμέμνων	Ἀτρεὺς - Ἀερόπη	Ἴπποκράτης	Ἡρακλείδης - Φαιναρέτη
Αἰσχύλος	Εὐφορίων -	Ἴσοκράτης	Θεόδωρος - Ἡδυτῶ
Αἴσωπος	Ἡφαιστόπολις -	Κίμων	Μιλτιάδης -
Ἀλέξανδρος	Φίλιππος - Ὀλυμπιάς	Κλεοπάτρα	Πτολεμαῖος ΙΑ' -
Ἀλκιβιάδης	Κλ(ε)ινίας - Δεινομάχη	Λεωνίδας	Ἀναξανδρίδας -
Ἀριστείδης	Λυσίμαχος -	Λυκούργος	Εὐνομος - Διώνασσα
Ἀριστοτέλης	Νικόμαχος - Φαιστιὰς	Μενέλαος	Ἀτρεὺς - Ἀερόπη
Ἀριστοφάνης	Φίλιππος - Ζηνοδόρα	Μιλτιάδης	Κίμων -
Ἀρχιμήδης	Φειδίας -	Νέστωρ	Νηλεὺς - Χλωρίς
Ἀσκληπιὸς	Ἴσχυς - Κορωνίς	Ξενοφῶν	Γρύλ(λ)ος - Διοδώρα
Ἀσπασία	Ἀξίοχος -	Ὀδυσσεὺς	Λαέρτης - Ἀντίκλεια
Ἀχιλλεὺς	Πηλεὺς - Θέτις	Ὅμηρος	Μαίων - Κρηθίς
Βίων	- Ὀλυμπιάς	Ὀρφεὺς	Οἶαγρος - Μενίππη
Γανυμήδης	Τρῶς - Καλλιρρόη	Πάτροκλος	Μενοίτιος - Φιλομήλα
Δαίδαλος	Εὐπάλαμος - Ἀλκίππη	Πελοπίδας	Ἴπποκλῆς -
Δημόκριτος	Δαμάσιππος -	Περίανδρος	Κύψελος -
Δημοσθένης	Ἀλκισθένης - Κλεοβούλη	Περικλῆς	Ξάνθιππος - Ἀγαρίστη
Διογένης	Ἰκέσιος -	Πίνδαρος	Δαΐφάντης - Κλεοδίκη
Διομήδης	Τυδεὺς - Δηιπύλη	Πιττακὸς	Ὑδράδιος - Ἀγαρίστη
Ἐπίκουρος	Νικοκλῆς - Χαιρεστράτη	Πλάτων	Ἀρίστων - Περικτυόνη
Εὐριπίδης	Μνήσαρχος - Κλειτῶ	Πραξιτέλης	Κηφισόδοτος -
Ἡράκλειτος	Βλύσων -	Πρίαμος	Λεομέδων - Θόασα
Ἡρακλῆς	Ἀμφιτρύων - Ἀλκμήνη	Πυθαγόρας	Μνήσαρχος - Πυθαΐς
Ἡρόδοτος	Βασιληίδης - Δρυῶ	Πύρρος	- Λάνασσα
Ἡσίοδος	Δῖος - Πυκιμήδα	Σαπφώ	Εὐμηνος (κ.λπ.) - Κλείς
Θαλῆς	Ἐξαμίας - Κλεοβουλίνη	Σόλων	Ἐξηκεστίδης -
Θεμιστοκλῆς	Νικοκλῆς - Ἀβρότιον	Σοφοκλῆς	Σόφιλος -
Θησεὺς	Αἰγεὺς - Αἶθρα	Σωκράτης	Σοφρονίσκος - Φαιναρέτη
Θουκυδίδης	Ὀλορος - Ἠγησιπύλη	Ὑπατία	Θέων -
Ἰάσων	Αἴσων - Ἀλκιμήδη	Φειδίας	Χαρμίδης -
Ἰκάρως	Δαίδαλος - Ναυκράτη		

ἀπό τό βιβλίον τοῦ Α. ΔΙΑΜΑΝΤΗ
20.000 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

**Ἡ ὁμάδα τοῦ Ἰδεοθεάτρου
ΑΘΗΝΑ - ΥΓΕΙΑ**

στά πλαίσια τῶν ἀνθρωπιστικῶν
δραστηριοτήτων της, υἱοθέτησε
τρία παιδιά γιά δύο χρόνια
(μέ κόστος 200 Ε τόν χρόνο)

**τῶν ἐλληνικῆς καταγωγῆς
Καλλᾶς**

(ἀπογόνων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου
πού ζοῦν σιό Πακιστάν)
**δίδοντάς τους τήν δυνατότητα
γιά καλύτερες συνθῆκες
υγείας καί παιδείας.**

Yormas Begim 9 ἐτῶν

Sher Ahmat 9 ἐτῶν

Farzia Bibi 9 ἐτῶν

**ΜΠΟΡΕΙΤΕ
ΚΑΙ ΕΣΕΙΣ
ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΤΩΝ ΚΑΛΛΑΣ**

**ἢ τήν ἀποπεράτωση τοῦ
ιεροῦ Ναοῦ τῆς Μητρότη-
τος!**

**Γιά πληροφορίες μπο-
ρεῖτε νά ἀπευθύνεστε στήν
μή κυβερνητική ὁργάνωση**

**ΕΛΛΗΝΕΣ
ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ**

**Κεφαλληνίας 23 Ἀγ.
Ἀνάργυροι 13561, Τηλ.:
210.83.29.067, κ. Λερούνης
ἢ στήν Ἱατρική Σχολή τοῦ
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
τηλ.: 210.74.62.065 κ. Δρο-
γκάρη.**

Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος... καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος
Ὅσοι ἀπὸ ἐσᾶς εἰσάστε ὑποψιασμένοι γιὰ
τό ποῦ ὀδεύει ὁ "οἰκουμενικός πολιτισμός,
ὁ πολιτισμός τῆς νέας τάξης πραγμάτων" καὶ προ-
βληματίζεστε σοβαρά γιὰ τὴν παιδεία τῶν τέκνων σας,

ὅσοι ἀπὸ ἐσᾶς ἀρνείσθε τὴν τυφλὴ βία στὶς παι-
δικές ψυχές ἀπὸ τὴν τηλεόραση, τὴν βεβήλωσιν
τῶν Ἑλλήνων ἡρώων... σᾶς προτείνω τὴν κλασ-
σικὴ Ἑλληνικὴ Παιδεία!

Κατ' Ἀριστοτέλη τρία εἶναι τὰ βασικὰ ὀρμέ-
φυτα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ὀρμέφυτο τῆς ἐπιβίω-
σεως, τῆς διασφάλισις τοῦ εἶδους καὶ τῆς μι-
μήσεως. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι διὰ τῆς μιμήσεως μεγα-
λώνουμε καὶ ἐξελισσόμεθα. Προπαντός τὰ παιδιὰ!
Ἐχουν ἀνάγκη νὰ μιμηθῶν πρότυπα ζωῆς!

Ἐμεῖς προκρίνουμε καὶ καλλιεργοῦμε τὰ Ἑλ-
ληνικά πρότυπα: τοὺς Ἑλληνες ἥρωες καὶ φιλο-
σόφους. Γιατί ἡ κλασσικὴ Ἑλληνικὴ Παιδεία ἦταν
καὶ θὰ εἶναι γιὰ πάντα ἀξέπέραστη. Εἶναι ἡ μόνη
πού ἐναρμονίζει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν ἑαυτὸν του,
τὴν κοινωνία, τὴν φύσιν καὶ τὴν Θεότητα.

Ὁ Προμηθεὺς στὸν Καῦκασο, ὁ Ἡρακλῆς στοὺς
Ἀθλοὺς τοῦ ἡ Σωκράτης στό Κῶνειο, δέν ἔχουν
ἀνάγκη νὰ τοὺς λυπηθοῦμε ἀλλὰ νὰ τοὺς μιμη-
θοῦμε. Ὑπάρχουν καὶ σήμερα Ἀέοντες τῆς Νεμέ-
ας" πού πρέπει νὰ κατανικηθοῦν, Σταῦλοι τοῦ
Αὐγεία" πού πρέπει νὰ καθαρισθοῦν.

Ὁ σημερινός νέος ἄνθρωπος, ὀφείλει περισ-
σότερο ἀπὸ ποτέ νὰ ἐκπαιδευθῇ ὡς ἥρωας τῆς
γνώσεως καὶ ὅχι μέσον πληροφορίας. Νὰ νικήσῃ
τὰ πάθη του, ἀλλὰ καὶ τὴν "Ξειρήνην" πού ὅλο καὶ
τὸν ἀποπροσανατολίζουν ἀπὸ τὸν φυσικὸ του
προορισμό. Νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀνθρώπινες ἀξίες καὶ
νὰ ἀγωνισθῇ γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὸν ὕψιστο
προορισμό του. Νὰ ζήσῃ σύμφωνα μὲ τοὺς θεοὺς
νόμους τῆς Φύσεως, τῆς Πνευματικῆς Ἐλευθερίας
καὶ Ἀρμονίας.

Ἐάν θέλετε νὰ δώσετε ἓνα δυναμικὸ ἔναυσμα
στὰ παιδιὰ σας νὰ ἐξελιχθοῦν νοητικὰ καὶ ψυχικὰ,
κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τῶν κλασσικῶν Ἑλ-
ληνικῶν προτύπων, χρησιμοποιώντας τὴν γνώσιν
καὶ τὴν σοφία τοῦ παρελθόντος, σέ σχέση μὲ τὴν
ἐξέλιξιν τῆς τεχνολογίας, γιὰ νὰ κάνουν πιὸ ἀνθρώ-
πιν τὴν κοινωνία μας ἀλλὰ καὶ νὰ ὁραματισθοῦν
ἓνα καλλίτερο μέλλον, τότε ἡ ἐπιλογή σας εἶναι ἡ
ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ!

Τὸ εἰδικὸ ἐπιμορφωτικὸ μάθημα - δρώμενο, μὲ
στόχο τὴν γνώσιν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσ-
σης, μυθολογίας καὶ φιλοσοφίας καὶ διὰ τῆς Μιμή-
σεως τὴν δημιουργία ἑλληνικῶν προτύπων στὶς παι-
δικές ψυχές.

Ραδάμανθης Ἀραστασάκης
Διδάσκων στό Πανεπιστήμιο - εἰδικός ἐπιμορφωτής
διευθυντής τοῦ Ἰδεοθεάτρου, τηλ.: 210. 52.37.543

ΔΙΑ ΜΕΣΟΝ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Φίλοι γονεῖς καὶ κηδεμόνες, θέλετε τὰ παι-
διὰ σας νὰ μάθουν τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ
γλῶσσα, τὸ δεινότερο ὄπλο γιὰ τὴν πνευμα-
τικὴ τους ἀνέλιξιν πού θὰ τοὺς παράσχει καὶ ἀριστὴ
προετοιμασία γιὰ τὸ γυμνάσιο καὶ τὸ λύκειο; Τὸ μέσον
πού θὰ δομήσῃ μὲ τὸν ἰδανικότερο τρόπο τὸν ὀρθὸ λόγον
καὶ τὴν μαθηματικὴ σκέψιν τους, ἀφοῦ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ
ἔχει καθαρὰ μαθηματικὴ δομὴ. Ἐνα μέσον πού ἀποτελεῖ
τὴν ὑποδομὴ τῶν νέων Η. Υ., ἐφόσον καὶ ἡ γλῶσσα τῆς
τεχνητῆς νοημοσύνης εἶναι ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ;

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ γνωρίσουν τοὺς
κανόνες προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης
καὶ νὰ μάθουν γιὰ πάντα νὰ ἀρθρώνουν τέ-
λεια τὴν Ἑλληνικὴν, ἐλευθερώνοντας καὶ ἐκφρά-
ζοντας τὴν σκέψιν τους καὶ τὰ συναισθήματά τους;
(Ὁρθοφωνία - Ἀγωγή Λόγου - Ρητορικὴ Τέχνη).

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ μάθουν γιὰ πάντα
τὴν φυσιολογικὴ διαφραγματικὴ ἀναπνοή πού
θὰ τοὺς προσφέρῃ φυσικὴ καὶ πνευματικὴ υἰεσία, ἀργό
καθαρό καὶ δυνατό λόγο, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγαλύτερη
δυνατὴ λήψιν ὀξυγόνου μὲ ὅλα τὰ εὐεργετικὰ
ἀποτελέσματα; (Αἱμάτωση τοῦ ἐγκεφάλου, ἀπάλειψιν
νοσημάτων τῶν πνευμόνων, τοῦ ἄχους κ.λπ.).

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ καλλιεργήσουν τὴν
μνήμην τους καὶ νὰ ἐγχαράξουν βαθειὰ στὸν νοῦ
τοὺς τίς γνώσεις καὶ νὰ μὴν μαθαίνουν "παπαγαλία" τὰ
κείμενα; (Ἡ μνήμη εἶναι ζωντανὸς ὁργανισμός καὶ ἐπι-
δέχεται καλλιέργειαν καὶ ἐκπαίδευσιν).

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ ἐξασκηθοῦν στὴν
παρατήρησιν, τὴν ἀλληλουχίαν τῶν ἰδεῶν, τὴν μελέ-
τη τῶν ἀναλογιῶν, στὴν ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ σκέ-
ψιν, ἀσκούμενοι διὰ μέσου τῶν Ὀμηρικῶν Ἐπῶν;

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ ἐμπλουτίσουν τὸ
λεξιλόγιό τους μὲ ὅρους ἐπιστημονικούς, φιλοσοφι-
κούς, ποιητικούς, ἀπὸ τὴν πανάρχαιαν ὀμηρικὴν διάλεκτον
τὴν μητέρα ὧν τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν - ὀβίστα
καὶ χωρὶς ἐπιπλέον μελέτη στό σπίτι; (Φράσεις καὶ λέ-
ξεις ὀμηρικῆς, εἴτε αὐτούσιες εἴτε ὡς παράγωγα τίς
χρησιμοποιούμε καὶ σήμερα στὴν καθομιλουμένη).

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ καλλιεργήσουν τὸν
ψυχισμό τους μὲ τίς ἀπαράμιλλες εἰκόνας καὶ πα-
ρομοιώσεις τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεύς;

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ ἐναρμονίζουν τίς
κινήσεις τοῦ σώματός τους, μὲ αὐτές τῶν συναι-
σθημάτων καὶ τοῦ λόγου τους; (κινησιολογία).

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ
ἐκείνους πού πιστεύουν διακαῶς, κατέχουν καὶ
ἔχουν κάνει πράξιν ζωῆς αὐτές τίς γνώσεις;

Θέλετε τὰ παιδιὰ σας νὰ γνωρίσουν, νὰ
ἀγαπήσουν καὶ νὰ μιμηθοῦν τοὺς Ἑλληνες
ἥρωες καὶ φιλοσόφους;

Τότε αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνόπαιδες μὲ πολλὴ χαρὰ
θὰ τοὺς δεχθοῦμε κοντά μας, γιὰ τὴν μαθητεία καὶ
τὴν ἐκπαίδευσιν στὴν μίμηση τῶν ἀθανάτων Ἑλλη-
νικῶν προτύπων, μαθητὲς στὴν "ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ".

ΜΟΝΑΧΗ ΕΓΓΡΟΙΑ Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ ΣΤΙΣ ΑΜΜΟΥΔΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ
ΜΑΘΗΜΑ - ΔΡΩΜΕΝΟ ΜΕ ΣΤΟΧΟ
ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΜΗΣΕΩΣ, ΤΗΝ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ - ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ <ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ - ΝΟΜΙΚΟ>

ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΗ - ΗΘΟΠΟΙΟ - ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 57, 210. 52. 37. 543

✓ Τὸ Ἰδεοθέατρον ἔχει παρουσιάσει μέχρι σήμερα μὲ τὸ παιδικὸ τμήμα τὴν Α' ραψῶδιαν τῆς Ἰλιάδος, καὶ τὴν Α' τῆς Ὀδυσσεύς, τὴν Ἀπολογία Σωκράτους τοῦ Πλάτωνος, τὰ Ἀργοναυτικά τοῦ Ὀρφέως, τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους κ.α. Ἐπίσης στὰ πλαίσια Εὐρωπαϊκοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος ἐφήρμοσε τὴν μεθοδὸν του γιὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς φιλοσοφίας σὲ συνδυασμὸν μὲ τὸ θέατρο, σὲ μαθητὲς Γυμνασίου καὶ Λυκείου μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Τὴν ἰδίαν μεθοδὸν προσαρμοσμένην γιὰ παιδιὰ Δημοτικοῦ παρουσίασε στὸ Πανελλήνιο συνέδριον ἐκπαιδευτῶν δασκάλων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς στὸ ὁλοήμερο σχολεῖο.

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ἐκδόσεις

Όμηρου:	ΙΔΙΑΣ	52,00
Όμηρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	52,00
Όρφέως:	ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA	10,40
Όρφέως:	ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ	10,40
Έρμεδοκλέους:	ΑΠΑΝΤΑ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ	10,40
Πινδάρου:	ΕΠΙΝΙΚΟΙ ΑΠΑΝΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ - ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ	26,00
Σόλωνος:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	16,64
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	10,40
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ (ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ)	6,24
Πλάτωνος:	ΠΟΛΙΤΕΙΑ (περίληψις)	10,40
Πτολεμαίου:	ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΣ - ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	12,48
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	8,32
Λουκιανού:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	6,24
	ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	6,24
Κέβητος:	ΠΙΝΑΞ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ	7,28
Ίαμβλίχου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	11,44
Σαλουστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	7,28
Ίουλιανού:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	9,36
Ίεροκλέους:	ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	9,36
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ	6,24
	ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΙΑ ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ	15,60
Πλάτωνος:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	6,24
Π. Γράβιγγερ:	Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ	45,76
Π. Γράβιγγερ:	ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ	15,60
	ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ	
Π. Γράβιγγερ:	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ	12,48
Σακελλαρίου:	ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	22,88
J. Mallinger:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ - ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ	11,44
Σ. Νάγου:	Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ	10,40
Σ. Νάγου:	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ	6,24
Σ. Νάγου:	ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ	8,32
Σ. Νάγου:	ΘΕΟΣ Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	15,60
Σ. Νάγου:	Η ΑΛΗΘΕΙΑ	18,72
Δ. Καλλέργη:	ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	9,36
Δ. Καλλέργη:	ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ	10,40
Δ. Καλλέργη:	Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ	6,24
Δ. Καλλέργη:	ΥΜΗΤΤΟΣ - ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	6,24
N. Παράσκη:	Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ	6,24
Άδριανόπουλου:	ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	15,60
Άδριανόπουλου:	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8,32
Άδριανόπουλου:	Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ	18,72
Πλ. Δρακούλη:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	9,36
Πλ. Δρακούλη:	ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	10,40
Ί. Βασιλῆ:	ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	12,48
Δ. Ίωαννίδη:	Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	7,28
Σ. Τάκας:	ΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	10,40
Σ. Μπογδάνου:	ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΑ, ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ, ΔΙΟΝΥΣΙΑ, ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	10,40
Α. Τανάγρα:	Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	22,88

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 2003 * Τιμές με ΦΠΑ 4%

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Στουρνάρη 57 Αθήναι * Τηλ.: 210 52.37.543

ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ - ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ

C. Dupuis:	Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ & Ο ΧΡΙΣΤΟΣ	8,32
K. Κουρτίδου:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	15,60
Άγνωστου:	Η ΜΥΘΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ (Πάπυρος Αιγυπτιακός για τα Έλευσίνια Μυστήρια)	6,24
Σ. Πιμπλή:	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ (Ιστορική μελέτη για την μεγάλη εορτή των Παναθηναίων)	6,24
K. Κακούρη:	ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ (Διδακτορική διατριβή για τα Άναστενάρια και τα Διονυσιακά Μυστήρια)	16,64
Άσπρημακόπουλου:	ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	6,24
Ί. Κακριδῆ:	ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ)	10,40
Γ. Βογιατζῆ:	ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΙΔΕΣ	8,32
Γ. Βογιατζῆ:	ΟΡΦΕΥΣ - ΠΑΓΓΑΙΟΝ - ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	8,32
Π. Καραγιάννης:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ	29,32
Ε. Φλάμος:	ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΑ	15,60
Έ. Δάγιου:	ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	15,60
Έ. Δάγιου:	Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ	14,56
Νταϊάν Ρόμπινς:	ΤΕΛΟΣ ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ - ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΛΗ ΓΗ	10,40
Ί. Νικολοῦδη:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	10,40
Α. Χαλῆ:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	5,20
Α. Χαλῆ:	Η ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ	7,28
Β. Λαμπροπούλου:	ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ - ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ	10,40
Μ. Μάκρας:	ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	7,28
Μ. Μάκρας:	ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	8,32
Μ. Μάκρας:	ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	7,28
Π. Βασιλειάδου:	Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	10,40
Α. Κελεσιδου:	ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ (Οι θέσεις των Ελλήνων Φιλοσόφων για την Ψυχή)	10,40
Α. Κελεσιδου:	ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	7,28
Α. Γεωργιάδου:	ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	8,32
Στασινοπούλου:	Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	11,44
N. Έλάτου:	Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ	6,24
	Ίστορικό άφῆγημα για παιδιά. Τό εκπαιδευτικό σύστημα της αρχαίας Αθήνας και Σπάρτης	
Κωνσταντινίδη:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διάγημα με θέμα την Άργοναυτική εκστρατεία)	20,80
Βαλλερά-Rickerson	ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ (Ελληνικά - Άγγλικά)	10,40
Anne Reese:	ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES (Δίγλωσσο)	49,92
Dido Kallergi:	ANCIENT HELLENIC MYSTERIES	41,60
Πάουλ Ντῆνακ:	Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ	41,60
Α' τόμος 1° - 8° τ.	ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ	12,48
Β' τόμος 9° - 16° τ.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ	17,68
Ί. Μιχαῆλ:	Ο ΙΕΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 7	6,24
Άρβανιτοπούλου:	ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ	10,40
Ε. Σταμάτη:	Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	
K. Ρούτη:	ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΗ ΕΠΤΑΛΟΓΙΑ	

ιστοσελίδα:

<http://www.ideotheatron.gr>

ideotheatron.gr

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ - ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

**Νέα μετάφραση
με προσέγγιση
της Όμηρικης
διαλέκτου
από τον
Κώστα Δούκα
μία ιστορική
έκδοση**

Με την συνεργασία του οίκου
"Γεωργιάδης"
50 EURO ΕΚΑΣΤΟΝ

**ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΦΑΙΔΡΟΣ - ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ**

Από τον Έρωφάντα και
τον Ανδρόγυνον, τον Φι-
λόσοφον Έρωτα, και τό
Υπατον Κάλλος, έως την
Θείαν Έρωτικὴν Μανίαν,
τὴν μείξιν τῆς Ἀνθρωπίνης
Ψυχῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ, με τέ-
κος τὸν Διόνυσον. 6 EURO

11 EURO

**ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ
ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ**

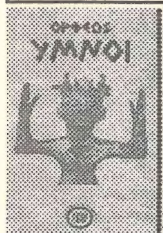
Ἡ Πυθαγόρειος ἀριθμολογία ἦταν
Ἀριθμοσοφία ἐγκλείουσα βαθύτατες
μυστικές ἀλήθειες, διδασκόμενες στὰ
μυστηριακὰ σκηνώματα τῆς ἀρχαιότη-
τος. Στὸ ἔργο αὐτὸ ἀναπτύσσονται οἱ
θεεῖς ἰδιότητες τῶν 10 πρώτων ἀριθμῶν.

6 EURO

**ΠΛΗΘΩΝΟΣ
ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ ΑΠΟ
ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ**

Ἱερὰ Λογοτεχνία μεγάλης ἀξίας, ἡ ὁποία
διδάσκεται ἐντὸς τῶν σχολῶν σὲ ὑψηλὰ
ἐπίπεδα μαθητείας.

10 EURO

**ΟΡΦΕΟΣ ΥΜΝΟΙ
FRAGMENTA**

Ὅλοι οἱ ἱεροὶ ὕμνοι τοῦ Ὀρφέως στὸ
ἀρχαῖο κείμενο καὶ στίχο πρὸς στίχο
μετάφραση, με πλούσιο σχολιασμό,
ὕμνους τοῦ Πρόκλου, Καλλιμάχου καὶ
σημαντικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ ἀρχαῖο
ἐλληνικὸ μνηολόγιο. Ἐπίσης τὰ διασω-
θέντα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ΚΔ' ρα-
ψωδία τοῦ Ὀρφέως.

10 EURO

**ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ**

Ἀρχαῖο κείμενο, μετάφραση. Τὸ βιβλίο
περιλαμβάνει: τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ
Σωκράτους, τὴν σκέψη του με τὸν
Πλάτωνα, τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τῆς
δίκης, τοὺς λόγους πού καταδικάστηκε
σὲ θάνατο, ποῖο ἦταν τὸ δαιμόνιό του.
Σχόλια: Δ. Λαερτίου, Χρ. Μαλεβίση, Ρ.
Ἀναστασάκη, F. Nietzsche.

10 EURO

**ΟΡΦΕΟΣ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ**

Ἀρχαῖο κείμενο - μετάφραση
Ἐπὶ πλέον ἀναλυτικὴ παρουσίαση
τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας -
πίνακες καὶ ἀποσυμβολισμός.

Ἡ χρῆσις τῶν λίθων ἀπὸ τὸν Ὀρφέα.

20 EURO

**ANNA RHZ - E. ΒΑΛΛΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ
ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ**

ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES

Τὸ βιβλίο τεκμηριώνει τὴν συμμετοχὴ
τῶν γυναικῶν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος
στὸν ἀθλητισμό, σὲ ἀγῶνες καὶ ἐορτές,
συμβάλλοντας στὴν συνολικὴ ἀνασκευὴ
τῆς ἱστορικῆς εἰκόνας τῶν γυναικῶν, ὡς
ἀτόμων με ἱκανότητες, ἀνεξάρτητη σκέψη
καὶ πολὺτιμη συνεισφορά στὴν κοινωνία.

10 EURO

**Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ**

Ἔργασις τῆς δ/ντριας τοῦ Κ. Φιλοσοφίας τῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἀ. Κελεσιδοῦ ἐπ'αὐτὴν
στὰ ἀδημοσίευτα ἀποσπάσματα τοῦ Ἐμπε-
δοκλέους με πρόλογο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ε.
Μουτσόπουλου. Ἀρχαῖο κείμενο, ἐμμετρὴ
μετάφραση, σχόλια καὶ ἐπιλεγόμενα,
γλωσσάρια ἀρχαίων ὄρων καὶ ἀπόδοση γιὰ
πρῶτὴ φορά παγκοσμίως στὰ νέα ἐλληνικά,
γαλλικά καὶ πολωνικά.

8 EURO

**ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ**

Κυκλοφορεῖ γιὰ πρώτη φορά τὸ κορυφαῖο
φιλοσοφικὸ-θεολογικὸ ἔργο τοῦ Πορφυ-
ρίου. Ἐνα ἀπὸ τὰ κύρια ἔργα τῆς θρη-
σκευτικῆς Νεοπλατωνικῆς παραδόσεως.
Γέμει Μυστηριακῶν καὶ ἀπορρήτων
ἀληθειῶν γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς μετὰ
θάνατον, ἀποσυμβολίζοντας μέρος τῆς
μυστικῆς διδασκαλίας τοῦ Ὁμήρου.

25 EURO

**ΠΙΝΔΑΡΟΣ
ΕΠΙΛΙΚΟΙ - ΑΠΑΝΤΑ
ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ
ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ - ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ
ΥΜΝΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ - ΔΕΛΦΩΝ - ΝΕΜΕΑΣ -
ΙΣΘΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ. ΕΚΤΕΛΗ
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ. ΑΡΧΑΙΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΜΜΕΤΡΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΙΣΔΑΓΓΗ - ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Ι. ΛΑΖΑΝΑ**

6 EURO

**ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ**

16 EURO

**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σόλωνα. Ὁ
Σόλων καὶ οἱ οἰκονομικὲς του με-
ταρρυθμίσεις. Διασωθέντα ἀποσπά-
σματα τοῦ Σόλωνα. Συλλογὴ νομοθε-
τημάτων. Μετάφραση, σχόλια. Ἀναλυ-
τικὸς πίναξ Δικαίου.

7 EURO

**ΚΕΒΗΤΟΣ
Ο ΠΙΝΑΞ
Ἡ ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ
ΑΥΤΟΜΑΘΕΙΑΣ
ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ**

7 EURO

**ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ**

Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
καὶ τῆς Μυστηριακῆς καὶ Μεταφυσικῆς
διδασκαλίας περὶ Θεῶν καὶ Κόσμου,
ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ εἰμαρμένης.

9 EURO

**ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ**

Δύο ἀριστουργηματικὰ ἔργα τοῦ τελευ-
ταίου υπερμάχου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ
πρῶτο ἀπτεταὶ τοῦ μύθου Ἄττιος-Κυθέ-
λης, τῆς οἰκουμένης μητρός τῶν Θεῶν,
ἐνῶ στὸ δεύτερο ἐπιχειρεῖ τὴν μυστικὴν
ἀνάλυση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ Ἡλίου.

9 EURO

**ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ
ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ**

Σχόλια τοῦ νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Ἱερο-
κλέους στὸ ἱερώτερο Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλλη-
νικῆς Μυσταγωγίας, τὰ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ, ἀπα-
ραίτητα σὲ ὅποιον θέλει νὰ ἐμβαθύνῃ στὴν
πρακτικὴ μυστικὴ ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου
καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ στὸν βίον του τίς ἐπὶ ἀρε-
τές, ὥστε νὰ καταστῇ θεὸς ἀμβροτος, οὐκέτι
θνητός.

6 EURO

**ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ**

Παρατίθενται περὶ τὰ 100 ἀληθῶς
ἀριστουργηματικὰ πυθαγόρεια ἀπο-
φθέγματα στὴν πρωταρχικὴ τους
ἀρχαία ἐλληνικὴ διατύπωση με σύν-
τομα σχόλια διαφόρων διανοητῶν.

15 EURO

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ δυσκολώτερο θεολογικὸ κείμενο
τῆς ἐποχῆς τῶν Νεοπλατωνικῶν
διαφωτίζεται ἀπὸ τὰ σχόλια: ΠΡΟ-
ΚΛΟΥ (ἀποσπάσματα Χαλδαϊκῆς Φιλο-
σοφίας), Μιχ. Ψελλοῦ, Π. Γράβιγγερ,
Π. Μαρίνη. Τὸ βιβλίο - σύμβουλος
δῶν τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων.

44 EURO

**Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

Ἡ μυστικὴ διδασκαλία τοῦ Πυθαγο-
ρισμοῦ ὅπως παρουσιάζεται μέσα ἀπὸ
τοὺς Νεοπυθαγορείους φιλοσόφους
καὶ ἀποκοδικοποιεῖται ἀπὸ τὸν ἐμβρι-
θέστατο ἐρευνητὴ Π. Γράβιγγερ.

15 EURO

**Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΥΣΤΩΝ**

Οἱ ἐν λόγω ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κατ'
ἐξοκὴν λειτουργικὸ καὶ λατρευτικὸ
χαρακτῆρα, ἦσαν προτὶον εἴτε ἐξάρσεως
τοῦ πνεύματος θεοφορήτων ἀνδρῶν,
εἴτε ἐμπνεύσεως ἐκ Θεῶν Πηγῶν.

12 EURO

**Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ**

Ἡ δύναμη τοῦ Λόγου καὶ τῶν Θεῶν
ὀνομάτων, ἦχος καὶ μουσικὴ, περὶ ἀρω-
μάτων καὶ θυμιαμάτων, τελετικὲς χειρο-
νομίαι, βηματισμός, ρυθμικὲς κινήσεις,
τελετικὸς χορός, τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα,
φυλακτῆρια, τελέσματα, ἐμβλήματα.

22 EURO

**Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ**

Ὁ καθ' ἑαυτὴν Φιλοσοφίας Γ. Σακελλαρίου
ἀναλύει ΟΛΟ ΤΟ ΜΥΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚ-
ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟ-
ΡΑ. Πῶς μποροῦμε νὰ ἐφαρμόσουμε σήμε-
ρα τὸ ἠθικὸ του σύστημα. ΜΟΝΑΔΙΚΟ
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΕΛΙΞΗΣ ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ.

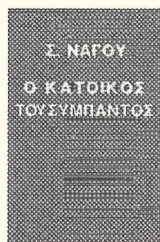

11 EURO

**Jean Mallinger
ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ**

Ἡ καθόδος τῆς ψυχῆς. Ἡ πλάνη τῆς
καύσεως τῶν νεκρῶν. Γέφυρα μεταξὺ ζώ-
ντων καὶ νεκρῶν. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ ζῶντος
πυρός. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ Ἄδου. Τὰ μυστικά
τῶν ζώντων ἀγαλμάτων τῶν Θεῶν.

10 EURO

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ

Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

"Όταν ο άνθρωπος είναι ενάρετος βοηθείται και γίνεται συνεργάτης των ανωτέρων αυτού συνειδήσεων, των συνειδήσεων οι οποίες συνέστησαν την Πνευματική Ίεραρχία, εις την κορυφήν της οποίας εφίσταται Ὑπέρθεος Ἄρκων, κειριστής των Φυσικῶν καὶ των Πνευματικῶν Νόμων διευθετῶν καὶ ἐποπεύων τὴν τάξιν τοῦ Παντός, ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ.

6 EURO

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ

"Ἡ Πυθαγόρειος ἐξήγηση τῶν φαινομένων τῆς τηλεπάθειας καὶ τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τὸν πνευματικὸν κόσμον.

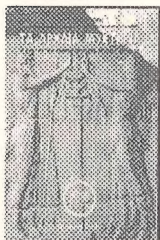
8 EURO

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ

ΠΑΣΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

"Ἐνα κείμενο τοῦ Πυθαγορείου Διδασκάλου Σπυρίδωνος Νάγου ἐπάνω στό θέμα τῆς ἀποκῆς ἀπὸ τὸ κρέας ὡς πρώτου παράγοντος καὶ προϋποθέσεως τῆς συνειδητῆς ἀνεξίσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

9 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

"Ἡ πνευματικὴ κληρονομία τῆς Ἑλλάδος. Τὰ μυστήρια τῆς Μεγάλης Μητέρας Ρέας - Γῆς, τοῦ Ἰδαίου Διός, Κορυθανικά Μυστήρια, Λαβυρινθικά Μυστήρια, Ὀλυμπία, Δελφοί, Δωδώνη, Ἄρ, ες, Μαντεῖα, Χρηστήρια.

6 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

Κατὰ τὴν Πυθαγόρειο Διδασκαλία

6 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Ο ΥΜΗΤΤΟΣ

"Ἡ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ τὰ Πελασγικά χρόνια ἕως σήμερα.

10 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

ΟΙ 12 ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ

"Ἡ πνευματικὴ ἔννοια τῶν Ἑλλήνων Θεῶν δὲν βρίσκεται στὶς τελετές καὶ τὶς πανηγύρεις μετὰ τὶς ὁποῖες ἱκανοποιεῖται ἡ λαϊκὴ φαντασία.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΩΝ ΤΩΝ 12 ΘΕΩΝ.

6 EURO

Ν. ΠΑΡΑΣΧΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ**Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ**

"Ἐνα μεστό κείμενο γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν δημιουργία ἕως τὴν θεοποίησιν τῆς σύμφωνα μετὰ τὴν Πυθαγόρειο φιλοσοφία.

15 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Μία μοναδική πραγματεία καὶ ἐσωτερικὴ ἀνάλυση τῶν διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητας
ΟΡΦΕΥΣ - ΘΑΛΗΣ - ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ
ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ - ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΖΗΝΩΝ
ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ
ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
ΞΟΚΡΑΤΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ - ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ

8 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΑΡΜΕΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ
Οἱ φυσικοὶ νόμοι ποὺ διέπουν τὴν ζωὴ καὶ τὰ ἐξελικτικὰ στάδια τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπὸ τὴν γένεσιν ἕως τὴν θεοποίησιν τῆς σύμφωνα μετὰ τὴν Πυθαγόρειο φιλοσοφία.

18 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

"Ἐνα μυητικὸ ἔργο. Διδάσκει τὴν ἐφαρμογὴ τῶν Θεῶν Φυσικῶν Νόμων στὴν καθημερινότητα, ἐρμηνεύοντας τὴν Πυθαγόρειο Διδασκαλία. Πρέπει νὰ τὸ μελετήσετε!

9 EURO

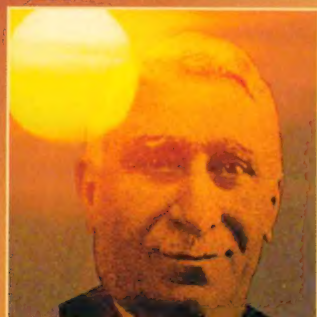
ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ

"Ἡ ἐλκτική δύναμη τοῦ νοῦ ἐπηρεάζει καταλυτικὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς μας καὶ τὶς συνθήκες ποὺ δημιουργοῦνται γύρω μας. Τὸ κείμενο αὐτὸ δίδει κανόνες ζωῆς (νόμους τοῦ βίου) ποὺ καθορίζουν τὸ ΕΥ ΖΗΝ.

Μαθήματα Έπιμορφώσεως μέ τόν 'Ραδάμανθυ 'Αναστασάκη Ο ΗΛΙΑΚΟΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ-ΗΡΩΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ΟΤΑΝ Η ΨΥΧΗ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΕΩΣ ΤΗΣ
Πρακτικά μαθήματα αὐτογνωσίας καί μυητικῆς ἀγωγῆς

ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ-ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

παρουσίασις τῆς Πυθαγορείου Διδασκαλίας τοῦ Σ. Νάγου

Ἀπό τήν θεωρία στήν πράξη

ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 210.52.37.543

Σ. Νάγου

ΘΕΟΣ Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ;

Η ΑΠΟΚΡΥΦΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΚΑΙ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Καί ὁ Ἀνίστασος καί ὁ
Χριστός ἐπέβησαν γὰρ καί
Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας
καί τὰ Χριστιανικά
ὁ αὐτός συμβολικός τύπος.
Ἡ διαφορά
ἔγκειται αἱ τούτοις.

Ὁ μὴ Ἀνίστασος ἐπικρατεῖ καί
ἀντὶ τῆς τῆς ἀνθρωπίνης
ψυχῆς, διότι ἡ θεία Ἀλήθεια
ἐπικρατεῖ καί ἐν αὐτῇ ἀντικείμενον
λατρείας τῶν ἀνθρώπων,
ἐνῶ ὁ συμβολικός τύπος, τὸν
ὅποσον παρέχεται ὁ Χριστός
ὡς αὐτῶν μυστηρίων,
ἀληθείας, ἐκτελέσει,
κατεργασμένη
καί τὸν ἀντικειμενικὴν
θεραπευτικὴν
δραστηριότητα ἐκτελέσει.

ΙΔΕΟΦΑΤΡΟΝ

... Τόν Χριστό προορίζει ἡ Χριστιανικὴ ὁρμηκεία, σέ θάνατο. Θά
ἀναστῇ ἴσως στήν δόξα τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν αὐτὴ θά ἀποβάλλει
τό σκότος τό κατακλύζον τίς ψυχές της. Ἀλλὰ τότε θά ἀναστῇ οὖν
καί ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι γι' αὐτὴν ἔχουν ἤδη ἀποθάνει, δηλαδή θα-
νατωθεῖ ὑπ' αὐτῆς καί ἀναφέρονται μόνον ὡς μυθολογικά πρόσωπα.

... Ὁ Ὅρφεύς καί ὅλοι οἱ Ἀργοναῦτες τῶν Ἑλληνικῶν μυστηρίων
θά ἀποτελέσουν ἀντικείμενον προσκυνήματος καί λατρείας, ἀντικεί-
μενον κυριαρχουσῶν Θεοτήτων, ὑπεράνω τῶν ὁποίων ἡ ἀνάστασις
τῶν Ὀλυμπίων θά κατέχει τὰ βασιλικά διαδήματα τοῦ Οὐρανοῦ.

... Καί ὁ Χριστός διὰ τὰ Χριστιανικά μυστήρια εἶναι Ἀργοναύ-
της. Αὐτὴ εἶναι ἡ θειοτέρα ἔννοια πού δύναται νά τοῦ ἀποδώσω.

ISSN 1108-832800

12

ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΟ
1524/2000

